

**ПРЕЧИСТЕН ТЕКСТ НА
УРЕДБАТА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИОТ ЗАКОН
–НЕОФИЦИЈАЛНА ВЕРЗИЈА⁽¹⁾**

**ДЕЛ 1
ОПШТИ ОДРЕДБИ
ПОГЛАВЈЕ 1
ОПШТО
ГЛАВА 1
Дефиниции**

Член 1

Поимите употребени во оваа Уредба го имаат следнovo значење:

- 1) „ATA Карнет“ е меѓународен царински документ за привремен увоз воведен според ATA Конвенцијата или Истанбулската конвенција;
- 2) „податоци потребни за идентификација на стока“ се од една страна, податоците кои се употребуваат за комерцијална идентификација на стоката, овозможувајќи му на царинскиот орган да го одреди тарифното распоредување и, од друга страна, количината на стоката;
- 3) "стока од некомерцијална природа" е стока чие ставање во предметната царинска постапка е повремено и чиј вид и количина укажуваат на тоа дека таа е наменета за приватна, лична или семејна употреба на примачот или лицето кое ја пренесува, или која очигледно е наменета за подарок;
- 4) "мерки на трговска политика" се утврдени нетарифни мерки воведени како дел од трговската политика, во форма на одредби кои го регулираат увозот и извозот на стока, како што се надзор или мерки за заштита, количински забрани или ограничувања и забрани за увоз или извоз;
- 5) "царинска номенклатура" е една од номенклатурите од член 19 од Царинскиот закон;
- 6) "Хармонизиран Систем" е хармонизиран систем на имиња и шифрирани ознаки на стоката;
- 7) "Истанбулска Конвенција" е Конвенција за привремен увоз договорена во Истанбул на 26 јуни 1990 година.

⁽¹⁾ Пречистениот текст на уредбата е изготвен врз основа на текстот на Уредба за спроведување на Царинскиот закон („Службен весник на Република Македонија“ бр. 66/05; 73/06; 40/07; 62/07; 42/09; 48/09; 38/10; 46/10; 61/10; 141/11; 147/11; 158/11, 14/12, 2/13, 92/13, 177/13, 62/15, 111/15, 215/15, 192/16, 21/17, 181/17, 233/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 199/19 и 179/21).

Пречистениот текст нема правна сила.

За правни цели во царинската постапка, единствено валидни се текстовите кои што се објавени во претходно наведените службени весници.

8) "Економски оператор" е лице, кое во рамките на своето работење е вклучено во активности кои се опфатени со царинските прописи;

9) „Интегрирано одобрение“ е одобрение за користење на повеќе од една од следниве постапки:

– поедноставена постапка на декларирање согласно со член 88 став (1) точка б) на Царинскиот закон;

– постапка на локално царинење согласно со член 88 став (1) точка в) на Царинскиот закон;

– царински постапки со економски ефект согласно со член 97 став (1) точка б) на Царинскиот закон и

– крајна употреба согласно со член 20 став (1) на Царинскиот закон.

10)² „Влезна збирна декларација“ е збирна декларација од член 46-а на Царинскиот закон, која треба да се поднесе за стоката која се внесува во царинското подрачје на Република Македонија, освен ако не е поинаку пропишано со оваа уредба и

11)³ „Излезна збирна декларација“ е збирна декларација од член 192-в на Царинскиот закон, која треба да се поднесе за стоката која се изнесува од царинското подрачје на Република Македонија, освен ако не е поинаку пропишано со оваа уредба.

ГЛАВА 2 Одлуки

Член 2

Одлуката која е поврзана со гаранција за обезбедување на плаќање на царинскиот долг, која е поволна за лицето кое потпишало обврска да ги плати износите кои треба да се платат на прво писмено барање од страна на царинскиот орган, се укинува кога превземената обврска нема да се исполнi.

Член 3

Укинувањето од член 2 на оваа Уредба нема влијание врз стоката која, во моментот на стапување во сила на укинувањето, веќе е ставена во постапка врз основа на укинатото одобрение.

Меѓутоа, царинскиот орган може да побара на таквата стока да и се одреди царински дозволено постапување или употреба во рок кој тие го определуваат.

ГЛАВА 3

---

² Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

³ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

Техники за електронска обработка на податоци

Член 4

(1) Под условите и на начин кои ќе ги определи, и со целосното почитување на начелата одредени со царинските прописи, Царинската управа може да одобри формалностите да се извршуваат со техника на електронска обработка на податоци.

За целите на оваа уредба:

- а) "техника на електронска обработка на податоци" значи:
  - размена на стандардни пораки со електронска размена на податоци со царинските органи;
  - внесување на информации потребни за извршување на соодветните формалности во царинскиот систем за обработка на податоци.

б) „ЕРП“ (електронска размена на податоци) значи пренесување на податоци структурирани согласно со договорени стандарди за пораки, помеѓу еден компјутерски систем и друг компјутерски систем, преку електронски средства.

в) „стандардна порака“ значи претходно дефинирана структура прифатена за електронско пренесување на податоци.

(2) Одобрението од став (1) на овој член може да се даде кога се исполнети следните услови:

- а) да се почитуваат начелата на царинските прописи;
- б) да се утврдат мерки на проверка и заштита на изворот на податоци и обезбедување на податоците од ризик од неовластен пристап, губење, измена или уништување.

Член 5

Кога Царинската управа одобрува формалностите да можат да се извршуваат со употреба на техника на електронска обработка на податоци, таа ги определува и правилата за замена на своерачниот потпис со друга техника која може да се заснова на употреба на шифрирани ознаки.

Член 5-а

(1) За програми за тестирање коишто користат техника на електронска обработка на податоци изработени за проценка на можни поедноставувања, царинскиот орган може за периодот точно определен за изведување на програмата да се откаже од барањето за приложување на следниве информации:

- а) декларацијата дадена во член 88 став (1) на оваа уредба;
- б) поединостите поврзани со одредени рубрики во Единствениот царински документ коишто не се неопходни за идентификација на стоката и

од коишто не зависи пресметувањето на увозните или извозните давачки, со исклучок на одредбите на член 129 став (1) на оваа уредба.

Сепак, овие информации мора да бидат достапни на барање на царинскиот орган во случај на вршење на контрола.

(2) Износот на увозните давачки кои треба да се наплатат во периодот во кој важи изземањето дадено во согласност со првиот потстап на овој член не треба да биде помал од износот кој би бил наплатен во случај изземањето да не е одобрено.

ГЛАВА 4

Размена на податоци помеѓу царинските органи со употреба на информатичка технологија и компјутерски мрежи

Член 5-6

Без исклучок на било кои посебни околности и на одредбите на предметната постапка кои доколку е соодветно се применуваат, кога електронскиот систем за размена на информации кои се однесуваат на царинската постапка или на економските оператори е развиен од Царинската управа, царинскиот орган го користи таквиот систем за размена на информации помеѓу засегнатите царински испостави.

Член 5-в

(1) Покрај условите пропишани со членот 4 став (2) на оваа уредба, царинскиот орган воспоставува и одржува соодветни безбедносни постапки за ефективна, сигурна и безбедна работа на системот.

(2) За да се обезбеди нивото на системска безбедност утврдена во став (1) на овој член, секое внесување, модификација или briшење на податоци се евидентира заедно со информациите кои ја наведуваат причината и точното време на таквата обработка и идентификување на лицето коешто ја извршило. Оригиналните податоци или кои било податоци кои се обработуваат се чуваат во рок утврден со член 17 на Царинскиот закон.

(3) Царинскиот орган редовно ја следи безбедноста на системот.

(4) Кога е тоа потребно, царинскиот орган го информира и засегнатиот економски оператор за сите сомневања кои се однесуваат на прекршување на безбедноста.

ГЛАВА 5

Управување со ризик

Член 5-г

(1) Царинскиот орган презема мерки за управување со ризик со цел да се

направи разграничување на нивоата на ризик поврзани со стока која е предмет на царинска контрола или надзор и да се определи дали стоката подлежи на конкретна царинска контрола и ако подлежи на таква контрола, да го определи местото на нејзиното извршување.

(2) Определувањето на нивото на ризик се базира на проценка на веројатноста да се случи ризичниот настан и неговото влијание доколку навистина се случи. Основата за селекција на пратки или декларации кои подлежат на царинска контрола вклучува и елемент на случаен избор.

Член 5-д

(1) Управувањето со ризик од член 13 на Царинскиот закон се извршува во согласност со рамката за електронско управување со ризик којшто се состои од следниве елементи:

- а) царински систем за управување со ризик, којшто се употребува за размена на сите информации поврзани со ризик помеѓу царинските органи, кои би помогнале да се подобрят царинските контроли;
- б) приоритетни области на контрола и
- в) критериуми за ризик и стандарди за хармонизирана примена на царинските контроли во специфични случаи.

(2) Царинските органи разменуваат информации поврзани со ризик во следниве случаи:

а) царинскиот орган проценил дека ризиците се значителни и дека има потреба од царинска контрола, а со резултатите од контролата се утврдува дека настанот се случил, како што е наведено во член 4 став (1) точка 33 на Царинскиот закон и

б) со резултатите од контролата не се утврдува дека настанот се случил како што е наведено во член 4 став (1) точка 33 на Царинскиот закон, но засегнатиот царински орган смета дека заканата претставува висок ризик на друго место во Република Македонија.

Член 5-ѓ

(1) Приоритетните области на контрола опфаќаат одредено царински дозволено постапување или употреба, видови на стока, правци на движење, видови на транспорт или економски оператори, кои ќе бидат предмет на повисоко ниво на анализа на ризик и царински контроли во текот на одреден период.

(2) Примената на приоритетни области на контрола се заснова на пристапот за анализа на ризик, со цел да се обезбедат соодветни нивоа на царински контроли, критериуми за ризик и стандарди за селектирање на стока или економски оператори за контрола.

(3) Царинските контроли што се вршат во приоритетните области на

контрола не ја исклучуваат примената на другите контроли кои вообично се вршат од страна на царинскиот орган.

Член 5-е

(1) Критериумите за ризик и стандардите од членот 5-д став (1) точка в) на оваа уредба ги вклучуваат следните елементи:

- а) опис на ризикот (ризиците);
- б) факторите или индикаторите за ризик што се употребуваат за селекција на стока или економски оператори за царинска контрола;
- в) природата на царинските контроли кои ги врши царинскиот орган и
- г) времетраење на примената на царинските контроли наведени во точката (в) на овој став.

Информациите добиени како резултат од примената на елементите од првиот потстав на овој став се испраќаат со употреба на царинскиот систем за управување со ризик од член 5-д став (1) точка а) на оваа уредба до царинскиот орган надлежен за вршење на контрола.

(2) Царинскиот орган надлежен за вршење на контрола го информира царинскиот орган надлежен за управување со ризик, за резултатите од контролите извршени во согласност со став (1) на овој член.

Член 5-ж

При воспоставувањето на приоритетни области на контрола и примената на критериуми за ризик и стандарди, се земаат во предвид следниве елементи:

- а) пропорционалност на ризикот;
- б) итност за неопходна примена на контроли и
- в) веројатното влијание врз протокот на трговијата и врз контролните ресурси.

ПОГЛАВЈЕ 2

ЗАДОЛЖИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЈА

ГЛАВА 1

Дефиниции

Член 6

Поимите употребени во оваа поглавје го имаат следново значење:

- а) "задолжителна информација": е тарифна информација или информација за потекло задолжителна за царинскиот орган кога се исполнети условите од член 7 и 8 од оваа Уредба;
- б) "подносител на барање", е:

- за тарифни цели: лице кое до Царинската управа поднело барање за издавање на задолжителна тарифна информација,
- за цели на потекло: лице кое до Царинската управа поднело барање за издавање на задолжителна информација за потекло и има оправдана причина за поднесување на барањето,
- "имател на информација": е лице на кое му се дава задолжителната информација.

ГЛАВА 2

Постапка за добивање на задолжителна информација Доставување на информацијата на подносителот на барањето

Член 7

(1) Барањата за издавање на задолжителна информација се поднесуваат во писмена форма до Царинската управа. Барањето за задолжителна тарифна информација се поднесува на образец даден во Прилог 1 на оваа Уредба.

(2) Барањето за издавање задолжителна тарифна информација се однесува само за еден тип на стока. Барањето за издавање на задолжителна информација за потекло се однесува само за еден тип на стока и збир на услови за стекнување на потекло на стоката.

(3) Барањето за издавање на задолжителна тарифна информација ги содржи следниве податоци:

а) назив, седиште и даночен број на имателот на информацијата;
б) називот, седиште и даночен број на подносителот на барањето ако тоа лице не е имател на информацијата;
в) царинска номенклатура според која треба да се распореди стоката.
Подносителот на барањето ја наведува номенклатурата од член 19 став (3) на Царинскиот закон, според која бара да се изврши тарифното распоредување;

г) детален опис на стоката кој овозможува нејзина идентификација и распоредување според царинската номенклатура;

д) составот на стоката и методите за испитување употребени за утврдување на составот на стоката, ако распоредувањето на стоката според царинската номенклатура зависи од нејзиниот состав;

ѓ) за приложените мостри, фотографии, цртежи, каталогзи или други расположливи документи кои можат да и помогнат на Царинската управа во утврдувањето на правилно распоредување на стоката според царинската номенклатура;

е) предложено распоредување;

ж) согласност на подносителот на барањето дека ќе достави превод на македонски јазик на било кој приложен документ кон барањето, ако Царинската управа тоа го бара;

с) податоци кои се сметаат за доверливи;

и) укажување од страна на подносителот на барањето, ако има сознанија за задолжителна тарифна информација за слична или идентична стока за која е поднесено барање или издадена информација;

ј) согласност дека доставените информации можат да бидат ставени во јавно достапна база на податоци на Царинската управа. За доверливите податоци се применува член 16 од Царинскиот закон.

(4) Барањето за задолжителна информација за потекло ги содржи следниве податоци:

а) назив, седиште и даночен број на имателот на информацијата;

б) називот, седиште и даночен број на подносителот на барањето ако тоа лице не е имател на информацијата;

в) законска основа која може да се примени во согласност со членовите 21 и 26 од Царинскиот закон;

г) детален опис на стоката и нејзино тарифно распоредување;

д) составот на стоката и методите за испитување употребени за утврдување на составот на стоката и нејзината цена франко фабрика (ex-works), кога е тоа потребно;

ѓ) условите кои овозможуваат утврдување на потеклото, употребените материјали и нивно потекло, тарифно распоредување, соодветна вредност и опис на условите (правила за промена на тарифниот број, додадена вредност, опис на операции или преработки, или било кое друго посебно правило) кои овозможуваат предметните услови за утврдување на потеклото да бидат исполнети; посебно се наведува точното правило кое било применето за утврдување на потеклото како и предложеното потекло на стоката;

е) за приложените мостри, фотографии, цртежи, каталоги или други расположливи документи за составот на стоката и материјали од кои е составена а кои можат да помогнат во описување на производниот процес или на преработката на која биле подложени материјалите;

ж) согласност на подносителот на барањето дека ќе достави превод на македонски јазик на било кој приложен документ кон барањето, ако Царинската управа тоа го бара;

з) податоци кои се сметаат за доверливи, во однос на јавноста или службата;

с) укажување од страна на подносителот на барањето, ако има сознанија за задолжителна информација за потекло на стока или материјали кои се

идентични или слични со оние наведени во точките (г) или (ѓ) од овој став за која е поднесено барање или издадена информација;

и) согласност дека доставените информации можат да бидат ставени во јавно достапна база на податоци на Царинската управа. За доверливите податоци се применува член 16 од Царинскиот закон.

(5) Кога, по прием на барањето, Царинската управа смета дека барањето не ги содржи сите потребни податоци за издавање на задолжителна информација, Царинската управа ќе побара од подносителот на барањето да ги достави потребните податоци. Рокот од 3 месеци и рокот од 150 дена наведен во членот 8 од оваа Уредба почнува да тече од моментот кога Царинската управа ги има сите информации потребни за донесување на одлука. Царинската управа го известува подносителот дека барањето е прифатено и дека од тој момент наведениот рок почнува да тече.

(6) Задолжителна информација ја издава Царинската управа.

Член 8

(1) Задолжителната информација се доставува до подносителот на барањето во најкус можен рок.

а) за тарифни цели: ако не постои можност да се изготви задолжителната тарифна информација во рок од три месеци од денот на прифаќањето на барањето, Царинската управа ќе го извести подносителот на барањето за причината за доцнењето и рокот до кој очекува да ја издаде информацијата.

б) за цели за потекло: информацијата ќе се достави во рок од 150 дена од денот кога барањето било прифатено.

(2) Задолжителната информација се издава на начин и форма која е во согласност со образецот кој е даден во Прилог 2 (задолжителна тарифна информација) и Прилог 3 (задолжителна информација за потекло). Задолжителната информација содржи податоци за тоа кои податоци ќе се сметаат за доверливи. Во задолжителната информација се наведува и правото на жалба во согласност со член 7 од Царинскиот закон.

ГЛАВА 3

Правна сила на задолжителната информација

Член 9

(1) На задолжителната информација може да се повика само имателот на информацијата. Одредбите од овој став не ја исклучуваат примената на членовите 5 и 74 од Царинскиот закон.

(2) а) за тарифни цели: имателот на информацијата, при спроведување на царинските формалности, е должен да го информира царинскиот орган дека

поседува задолжителна тарифна информација во поглед на стоката која се царини.

б) за цели за потекло: имателот на информацијата, при спроведување на царинските формалности, е должен да го информира царинскиот орган дека поседува задолжителна информација за потекло со која е опфатена стоката за која се спроведуваат царинските формалности.

(3) Имателот на информацијата, задолжителната информација може да ја користи во поглед на конкретната стока ако царинскиот орган утврди:

а) за тарифни цели: дека предметната стока одговара во секој поглед со онаа која е описана во приложената информација;

б) за цели на потекло: дека предметната стока и условите кои го утврдуваат нејзиното потекло одговараат во секој поглед со оние описани во приложената информација.

ГЛАВА 4

Одредби кои се применуваат во случај на истекот на рокот на задолжителната информација

Член 10

Кога имателот на задолжителна информација која престанала да важи поради причини наведени во член 11 став (5) од Царинскиот закон, сака и понатаму да ја користи информација за одреден период, согласно член 11 став (6) од Царинскиот закон, за тоа ја известува Царинската управа, приложувајќи ги сите потребни пропратни документи со кои се овозможува проверка дека сите соодветни услови се исполнети.

„ПОГЛАВЈЕ 2А ОВЛАСТЕН ЕКОНОМСКИ ОПЕРАТОР Глава 1

Поблиски критериуми за одобрување на статусот на овластен економски оператор

Член 10-а

- (1) Критериумот утврден со член 6-б точка а) од Царинскиот закон е исполнет, ако:
- а) не е донесена одлука од надлежен прекршочен орган или суд во која е утврдено дека едно од лицата од точката б) на овој член, во последните три години извршило тешка повреда или повеќекратни повреди на царинските и даночните прописи во врска со неговата економска дејност и
- б) ниту едно од следните лица не сторило тешко кривично дело во врска

со неговата економска дејност, вклучувајќи ја и економската дејност на барателот, кога е соодветно и тоа:

- барателот,
- одговорните лица кај барателот за царински прашања и
- одговорните лица кај барателот или лицата кои имаат контрола над неговото управување.

- (2) Критериумот од членот 6-б точка а) од Царинскиот закон е исполнет кога повредата е од занемарлива важност во споредба со бројот или обемот на поврзаните операции и царинскиот орган нема сомнеж во добрата намера на барателот.
- (3) Кога лицето од ставот (1) точка б) алинеја 3 на овој член, кое е различно од барателот, е основано или има живеалиште во друга земја, царинскиот орган го оценува исполнувањето на критериумот од член 6-б точка а) од Царинскиот закон врз основа на податоците и информациите кои му се достапни.
- (4) Ако барателот е основан пред помалку од три години од поднесување на барањето, проценката на исполнувањето на критериумот од член 6-б точка а) од Царинскиот закон се врши врз основа на податоците и информациите за временскиот период за кој истите се достапни.

Член 10-6

- (1) Критериумот утврден во член 6-б точката б) од Царинскиот закон е исполнет кога:
  - а) барателот води сметководствен систем кој соодветствува со општо прифатените сметководствени принципи кои се применуваат во Република Македонија, кој овозможува спроведување на царинска контрола заснована на ревизија и води историски податоци кои овозможуваат ревизорска трага од моментот кога тие податоци се внесени во евиденцијата;
  - б) евиденцијата која ја води барателот за царински цели е вклучена во неговиот сметководствен систем или овозможува спроведување на вкрстени проверки на информациите со сметководствениот систем;
  - в) барателот му дозволува на царинскиот орган физички пристап до неговиот сметководствен систем, а кога е применливо до неговата трговска и транспортна евиденција;
  - г) барателот му дозволува на царинскиот орган електронски пристап до неговиот сметководствен систем, а кога е применливо до неговата трговска и транспортна евиденција кога тие системи или евиденции се чуваат електронски;
  - д) барателот има логистички систем кој препознава домашна од странска стока и ја означува, а кога е применливо нејзината локација;

- г) барателот има административна организација која соодветствува со видот и обемот на деловните активности и е погодна за управувањето со движењето на стока, и има внатрешни контроли соодветни за спречување, откривање и исправка на грешки и спречување и откривање на нелегални и неправилни трансакции;
- е) барателот има воспоставено задоволителни процедури за управување со дозволи и одобренија издадени во согласност со мерките на трговска политика;
- ж) барателот има воспоставено задоволителни процедури за архивирање на својата евиденција и информации, како и процедури за заштита од губење на информации;
- з) барателот обезбедува дека соодветните вработени се упатени да ги информираат царинските органи секогаш кога ќе се откријат потешкотии со усогласеноста и има воспоставено процедури за информирање на царинските органи за таквите потешкотии;
- с) барателот има воспоставено соодветни безбедносни мерки за заштита на неговиот компјутерски систем од неовластен влез како и обезбедување на неговата документација и
- и) барателот има воспоставено задоволителни процедури за управување со увозните и извозните дозволи и одобренија поврзани со забрани и ограничувања, вклучувајќи и мерки за разликување на стоката која е предмет на забрани или ограничувања од другата стока и мерки за обезбедување на усогласеност со тие забрани и ограничувања.
- (2) Кога барателот има поднесено барање за одобрение за овластен економски оператор за безбедност и сигурност (во понатамошниот текст: ОЕОС) од член 6-а став (2) точка б) од Царинскиот закон, поблискиот критериум утврден во ставот (1) точка д) од овој член не се применува.
- Член 10-в
- (1) Критериумот утврден во член 6-б точката в) од Царинскиот закон е исполнет кога:
- а) барателот не е предмет на постапка на ликвидација;
- б) во последните три години пред поднесување на барањето, барателот ги исполнил своите финансиски обврски поврзани со плаќање на царинските давачки и сите други давачки, даноци или трошоци кои се наплатуваат при или во врска со увозот или извозот на стоката и
- в) барателот докажува врз основа на евиденцијата и информациите достапни за последните три години пред поднесување на барањето, дека има добра финансиска состојба за исполнување на обврските и задолженијата поврзани со видот и обемот на неговата деловна

активност, вклучувајќи и непостоење на негативни нето средства освен ако истите можат да бидат обезбедени.

- (2) Ако барателот е основан пред помалку од три години, финансиската соловентност од член 6-б ставот в) од Царинскиот закон се проверува врз основа на евиденцијата и информациите за временскиот период за кој истите се достапни.

Член 10-г

- (1) Критериумот утврден во член 6-б точката г) од Царинскиот закон е исполнет кога:
- а) барателот или одговорното лице за царински прашања кај барателот исполнува еден од следните практични стандарди за компетенции:
- докажано практично искуство од најмалку три години во царински прашања;
  - стандард за квалитет во врска со царинските прашања усвоен од Европско тело за стандардизација; или
- б) барателот или одговорното лице за царински прашања кај барателот успешно завршил обука што опфаќа царински прописи, сразмерно и соодветно на степенот на неговата вклученост во царински поврзаните активности, потврдена од кој било од следниве:
- царинскиот орган;
  - образовна институција признаена, за целите на обезбедување на таква квалификација, од страна на царинскиот орган;
  - професионално или трговско здружение, признаено од царинскиот орган, одговорно за давање на таква квалификација.
- (2) Кога одговорното лице за царински прашања кај барателот е договорно лице, критериумот утврден со член 6-б точка г) од Царинскиот закон се смета за исполнет доколку договорното лице е овластен економски оператор за царински поедноставувања (во понатамошниот текст: ОЕОЦ) согласно член 6-а став (2) точката а) од Царинскиот закон.

Член 10-д

- (1) Критериумот утврден во член 6-б точката д) од Царинскиот закон е исполнет кога:
- а) градбите што се употребуваат во врска со операциите поврзани со одобрението ОЕОС обезбедуваат заштита против незаконски пристап и се изградени од материјали кои се отпорни на незаконско влегување;
- б) воспоставени се соодветни мерки за спречување од неодобрен

пристап до канцелариите, местата за испорака, натовар, подрачјата за товар и други соодветни места;

в) преземени се мерки за ракување со стоката кои вклучуваат заштита од неодобрено внесување или замена, неправилно ракување со стока и мерки против оштетување и менување на товарните единици;

г) барателот презел мерки кои овозможуваат јасна идентификација на неговите деловни партнери и да обезбеди, преку спроведување на соодветни договорни аранжмани или други соодветни мерки во согласност со неговиот деловен модел, дека тие деловни партнери ја гарантираат безбедноста на нивниот дел од меѓународниот синџир на снабдување;

д) барателот спроведува, во рамките на прописите, безбедносни проверки на можни идни вработени кои ќе работат на безбедносно чувствителни позиции и спроведува дополнителни проверки на веќе вработените на такви позиции периодично и кога околностите тоа го бараат;

ѓ) барателот има воспоставено соодветни безбедносни процедури за кои било склучени договори со надворешни даватели на услуги;

е) барателот обезбедува дека неговите вработени со надлежности поврзани со безбедносни прашања редовно учествуваат во програми за зголемување на свесноста за тие безбедносни прашања и

ж) барателот има назначено лице за контакт надлежно за прашања поврзани со безбедноста и сигурноста.

(2) Кога барателот е имател на сертификат за безбедност и сигурност издаден врз основа на меѓународна конвенција или меѓународниот стандард од Меѓународната организација за стандардизација или европскиот стандард од Европското тело за стандардизација, тие сертификати се земаат предвид кога се проверува исполнувањето на критериумот утврден во членот 6-б точка д) од Царинскиот закон. Критериумите од ставот (1) на овој член се сметаат за исполнети доколку се утврди дека критериумите за издавање на сертификатите се идентични или еднакви на тие утврдени во член 6-б точка д) од Царинскиот закон. Критериумите од став (1) на овој член се сметаат за исполнети кога барателот е имател на сертификат за безбедност и сигурност издаден од друга земја со која Република Македонија има склучено договор кој овозможува признавање на тој сертификат.

(3) Кога барателот е регулиран агент или познат испраќач дефиниран во Уредбата за обезбедување од дејствија на незаконско постапување (Aviation Security) и ги исполнува пропишаните барања од истата, критериумите утврдени во ставот (1) на овој член се сметаат за исполнети во однос на местата и операциите за кои барателот има статус на

регулиран агент или познат испраќач доколку издавањето на статусот регулиран агент или познат испраќач се идентични или еднакви на тие утврдени во член 6-б точката д) од Царинскиот закон.

Глава 2

Начин на остварување на правото за поповолен третман

Член 10-ѓ

- (1) Кога ОЕОС поднесува царинска декларација согласно член 111 став (2) од оваа уредба пред заминување на стоката, во свое име, не се бараат други податоци освен оние наведени во таа декларација.
- (2) Кога ОЕОС поднесува царинска декларација согласно член 111 став (2) од оваа уредба пред заминување на стоката, во име на друго лице, кое исто така е ОЕОС, не се бараат други податоци освен оние наведени во таа декларација.

Член 10-е

- (1) Овластениот економски оператор (во понатамошниот текст: ОЕО), подлежи на намалени физички контроли и намалени контроли на документи во однос на другите економски оператори.
- (2) Кога ОЕОС поднесува збирна декларација, царинска декларација или збирна декларација за привремено чување, царинската испостава на прв влез каде што пратката е селектирана за физичка контрола го известува ОЕОС за тоа. Известувањето се дава пред пристигнување на стоката во царинското подрачје на Република Македонија. Известувањето се дава и до превозникот доколку е различен од ОЕОС, под услов превозникот да е ОЕОС и да е поврзан со електронскиот систем за декларации на ОЕОС. Известувањето не се дава кога со него може да се загрозат контролите кои треба да се спроведат или резултатите од нив.
- (3) Кога ОЕО поднесува збирна декларација или царинска декларација согласно членот 111 став (2) од оваа уредба, надлежната царинска испостава за прием на тие декларации, кога пратката е селектирана за физичка контрола, го известува ОЕО за тоа. Известувањето се дава пред ставањето на увид на стоката кај царинскиот орган. Известувањето не се дава кога со него може да се загрозат контролите кои треба да се спроведат или резултатите од нив.
- (4) Кога пратките декларирани од страна на ОЕО се селектирани за физичка контрола или контрола на документи, тие контроли се спроведуваат со приоритет. На барање на ОЕО контролите може да се вршат на место различно од местото каде стоката треба да биде ставена на увид кај царинскиот орган.

(5) Известувањата од ставовите (2) и (3) од овој член не се однесуваат на царинските контроли за збирна декларација за привремено чување или за царинска декларација по ставањето на стоката на увид.

Член 10-ж

- (1) За царински контроли поврзани со специфични повисоки нивоа на закана или задолжителни контроли пропишани со други прописи, не се применува начинот на остварување на правото на поповолен третман утврден во член 10-е на оваа уредба.
- (2) Царинските органи со приоритет ги спроведуваат неопходните обработки, формалности и контроли на пратките деклариирани од ОЕОС.

Глава 3 Одобрение за ОЕО

Член 10-з

- (1) Барањето за издавање на одобрение за ОЕО се поднесува на образец даден во Прилог 3-а кој е составен дел од оваа уредба.
- (2) Одобрението за ОЕО од став (1) на овој член се издава на образец даден во Прилог 3-б кој е составен дел на оваа уредба.

Член 10-с

- (1) Барањето за ОЕО се прифаќа доколку:
  - а) барателот е основан во царинското подрачје;
  - б) барањето е поднесено кај надлежен царински орган и
  - в) на барателот не му е укинато или поништено одобрение за овластен економски оператор во последните три години пред поднесување на барањето за ОЕО.
- (2) Кон барањето за ОЕО од член 10-з став (1) од оваа уредба се поднесува и прашалник за самооценување.
- (3) Барањето за ОЕО ги опфаќа сите деловни единици на барателот во царинското подрачје.

Член 10-и

- (1) Барателот на статус овластен економски оператор ги обезбедува сите неопходни информации на надлежниот царински орган за издавање на одобрението.
- (2) Врз основа на поднесено барање од член 10-з став (1) од оваа уредба, а најдоцна во рок од 30 дена од приемот на барањето за одобрение, надлежниот царински орган за издавање на одобрението потврдува дали

се исполнети поблиските критериуми за прифаќање на барањето од член 10-с ставови (1) и (2) од оваа уредба, и за истото го известува барателот.

- (3) Одобрението ОЕО се издава и за тоа се известува барателот во рок од 120 дена од датумот на прифаќање на барањето.
- (4) Кога не може да се запази рокот за издавање на одобрението од страна на надлежниот царински орган, се информира барателот пред истекот на тој рок, со наведување на причините за продолжувањето и со назначување на дополнителен рок за издавање на одобрението. Рокот може да се продолжи за уште 60 дена.
- (5) Рокот за издавање на одобрението од ставот (3) на овој член може да се продолжи по поднесено барање од барателот за да спроведе прилагодувања за исполнување на пропишаните критериуми. За прилагодувањата и потребниот дополнителен рок за нивно спроведување, барателот го известува надлежниот царински орган кој одлучува за продолжувањето.
- (6) Во случај кога се во тек кривични постапки кои доведуваат до сомнеж дали барателот ги исполнува критериумите од член 6-б точка а) од Царинскиот закон, времето за издавање на одобрението може да се продолжи за времето потребно за завршување на тие постапки.

Член 10-ј

- (1) Проверката на критериумите пропишани во член 6-б точки б) и д) од Царинскиот закон, се врши на сите простории кои се поврзани со спроведувањето на царинските активности на барателот. Кога барателот има голем број на простории и пропишаниот рок за издавање на одобрение не дозволува проверка на сите, може да се изврши проверка само на репрезентативен дел од тие простории, доколку нема сомнеж дека барателот ги применува истите безбедносни и сигурносни стандарди во сите простории и применува исти стандарди и процедури за водење на евиденцијата во истите.
- (2) Резултатите од проценки и ревизии спроведени согласно други прописи може да се земат предвид до онаа мера до која тие се однесуваат на проверка на критериумите пропишани во членот 6-б од Царинскиот закон.
- (3) Мислењата од експерти обезбедени од барателот, а поврзани со критериумите пропишани со член 6-б точките б), в) и д) од Царинскиот закон, може да се земат предвид, доколку експертот кој ги изготвил не е поврзан со барателот согласно членот 63 од оваа уредба.
- (4) Посебните карактеристики на економските оператори, особено на малите и средните трговски друштва, царинскиот орган ги зема предвид кога ги проверува критериумите пропишани со членот 6-б од Царинскиот закон.

- (5) Проверката на критериумите од членот 6-б од Царинскиот закон, како и резултатите од проверката, се документираат од страна на надлежниот царински орган за издавање на одобрението.

Член 10-к

Одбивањето на барањето за ОЕО не влијае на други одобренија на барателот издадени согласно царинските прописи, освен ако издавањето на тие одобренија не се заснова на исполнување на некој од ОЕО критериумите кој не е исполнет при проверка на барањето.

Член 10-л

Кога барателот има право на двета вида на одобренија ОЕОЦ и ОЕОС, се издава едно комбинирано одобрение.

Глава 4 Правни дејствија на одобрението

Член 10-љ

- (1) Одобрението ОЕО има правно дејство петтиот ден од датумот на неговото издавање.
(2) Одобрението ОЕО е со неограничен рок на важење.

Член 10-м

- (1) Имателот на одобрението го известува царинскиот орган без одложување за сите промени што ќе настанат по издавање на одобрението, а кои може да влијаат на неговата важност или содржина.
(2) Царинскиот орган го следи придржувањето на критериумите кои треба да бидат исполнети од страна на имателот на одобрението, како и исполнувањето на обврските од издаденото одобрение. Кога имателот на одобрението е основан помалку од три години, царинскиот орган внимателно го следи придржувањето на критериумите кои треба да ги исполни во првата година од издавањето на одобрението.

Член 10-н

- (1) Повторна проценка на одобрението се спроведува во следниве случаи:
а) при поголеми промени во царинските прописи кои се однесуваат на одобрението;
б) кога е неопходно, како резултат на следењето на исполнетоста на критериумите на одобрението;
в) кога е неопходно, како резултат на добиени информации од имателот на одобрението согласно член 10-м ставот (1) од оваа уредба

или од други органи.

- (2) За резултатите од повторната проценка се известува имателот на одобрението.

Член 10-њ

Во случаите од член 6-в став (1) точките б) и в) од Царинскиот закон, имателот на одобрението го известува надлежниот царински орган за издавање на одобрението за мерките кои ќе ги преземе за исполнување на критериумите од одобрението или усогласување со обврските, како и потребниот рок во кој ќе ги преземе тие мерки.

Член 10-о

- (1) Во случаите од членот член 6-в став (1) точка а) од Царинскиот закон рокот на суспензија треба да соодветствува со потребниот рок во кој се утврдува дали критериумите за поништување, укинување или измена се исполнети. Тој рок не може да биде подолг од 30 дена. Кога царинскиот орган смета дека постои можност имателот на одобрение да не го исполни критериумот пропишан со член 6-б точката а) од Царинскиот закон, одобрението се сuspendира додека се утврди дали е сторена тешка повреда или повеќекратни повреди од некое од следниве лица:
- а) имателот на одобрението;
  - б) одговорното лице кај имателот на одобрението или лицето кое има контрола над управувањето;
  - в) одговорното лице кај имателот на одобрението за царински прашања.
- (2) Во случаите од членот 6-в став (1) точките б) и в) од Царинскиот закон, рокот на суспензија соодветствува со рокот даден од имателот на одобрението во согласност со членот 10-њ од оваа уредба. Рокот на суспензија може дополнително да се продолжи на барање на имателот на одобрение. Рокот на суспензија може дополнително да се продолжи за рок потребен на надлежниот царински орган за проверка на мерките со кои се обезбедува исполнувањето на критериумите или усогласеноста со обврските од одобрението. Тој рок не може да биде подолг од 30 дена.
- (3) Кога по суспензијата на одобрението надлежниот царински орган има намера да го поништи, укине или измени одобрението, рокот за суспензија утврден со ставовите (1) и (2) од овој член се продолжува до влегувањето во сила на одлуката за поништување, укинување или измена на одобрението.

Член 10-п

- (1) Суспензијата на одобрението завршува во рокот за суспензија освен доколку пред истекот на рокот не настане некоја од следниве ситуации:
- а) суспензијата е повлечена, во случаите од член 6-в став (1) точката а) од Царинскиот закон кога не постојат основи за поништување, укинување или измена на одобрението, во тој случај суспензијата завршува на датумот на повлекувањето;
  - б) суспензијата е повлечена, во случаите од член 6-в став (1) точките б) и в) од Царинскиот закон кога имателот на одобрението за исполнување на барањата на надлежниот царински орган, ги презел сите неопходни мерки за обезбедување на исполнувањето на критериумите од одобрението или усогласеност со обврските од одобрението, во тој случај суспензијата завршува на датумот на повлекувањето;
  - в) суспендираното одобрение е поништено, укинато или изменето, во тој случај суспензијата завршува на датумот на поништување, укинување или изменување на одобрението.
- (2) Имателот на одобрение се известува за завршување на суспензијата.

Член 10-р

- (1) Кога ОЕО одобрението е суспендирало заради неусогласеност со некој од критериумите од членот 6-б од Царинскиот закон, секое одобрение донесено врз основа на тоа ОЕО одобрение или врз основа на посебен критериум кој довел до суспендирањето на одобрението ОЕО, се суспендира.
- (2) Суспензијата на кое било одобрение поврзано со примена на царинските прописи, а донесено врз основа на ОЕО, не доведува до суспензија на ОЕО одобрението по автоматизам.
- (3) Кога одобрението кое се однесува на лице кое е истовремено ОЕОС и ОЕОЦ е суспендирало согласно член 6-в ставот (1) од Царинскиот закон, заради неисполнување на критериумите утврдени со член 6-б став (1) точка г) од Царинскиот закон, неговото ОЕОЦ одобрение се суспендира додека неговото ОЕОС одобрение останува во важност. Кога одобрението кое се однесува на лице кое е истовремено ОЕОС и ОЕОЦ е суспендирало согласно член 6-в став (1) од Царинскиот закон, заради неисполнување на критериумите утврдени со член 6-б став (1) точка д) од Царинскиот закон, неговото ОЕОС одобрение се суспендира додека неговото ОЕОЦ одобрение останува во важност.

Член 10-с

- (1) Укинувањето на одобрението ОЕО не влијае на други издадени одобренија за исто лице освен ако ОЕО статусот е услов за тоа одобрение

или тоа одобрение е засновано на критериум од членот 6-б од Царинскиот закон кој веќе не е исполнет.

- (2) Укинувањето или измената на друго претходно издадено одобрение за имателот на одобрението не влијае на ОЕО одобрението по автоматизам.
- (3) Кога исто лице истовремено е ОЕОЦ и ОЕОС и се применува член 6-в ставот (2) од Царинскиот закон и имателот не ги исполнува критериумите утврдени со член 6-б точка г) од Царинскиот закон, во тој случај се укинува одобрението ОЕОЦ додека одобрението ОЕОС останува во важност. Кога исто лице истовремено е ОЕОС и ОЕОЦ и се применува член 6-в ставот (2) од Царинскиот закон и имателот не ги исполнува критериумите утврдени со членот 6-б точка д) од Царинскиот закон, во тој случај се укинува одобрението ОЕОС додека одобрението ОЕОЦ останува во важност.

Глава 5

Соработка и размена на информации

Член 10-т

- (1) Надлежниот царински орган ги прави достапни сите релевантни информации на располагање на царинските органи од други земји во кои ОЕО спроведува царински поврзани активности и со кои Република Македонија има склучено договор за взајемно признавање.
- (2) Кога ОЕОС е регулиран агент или познат испраќач согласно Уредбата за обезбедување од дејствија на незаконско постапување (Aviation Security), надлежниот царински орган за издавање на одобрението без одложување ги прави достапни на Агенцијата за цивилно воздухопловство следните минимални информации поврзани со статусот ОЕО кои му се на располагање:
  - а) ОЕОС одобренија, вклучувајќи го името/називот на имателот на одобрение и кога е соодветно, измените, укинувањето и суспендирањето на статусот овластен економски оператор и причините за тоа;
  - б) информации дали засегнатите места се посетени од царинските органи, датумот на последната посета и дали предмет на посетата е проверка при процесот на давање на одобрение, повторна проценка или надзор;
  - в) секоја повторна проценка на одобренијата ОЕОС и резултатите од неа.
- (3) Царинскиот орган во договор со Агенцијата за цивилно воздухопловство воспоставува начин за размена на секоја информација која не е обезбедена со електронскиот систем.

(4) Добиените информации, Агенцијата за цивилно воздухопловство може да ги употребува само за цели на соодветните програми за регулиран агент или познат испраќач и воспоставува соодветни технички и организациски мерки за обезбедување на сигурноста на тие информации.

Член 10-к

- (1) За размена и чување на информации поврзани со барања за одобренија за ОЕО, издадени ОЕО одобренија и секој иден настан или дејствие кое може да влијае на даденото одобрение, вклучувајќи поништување, суспензија, укинување или измена, или резултати од следење или повторна проценка, се воспоставува електронски систем, во кој информациите се достапни без одложување, а најдоцна во рок од седум дена.
- (2) Кога е применливо, особено кога ОЕО статусот е основа за издавање одобренија или поволности согласно други прописи, може да се одобри пристап до електронскиот систем од ставот (1) на овој член на Агенцијата за цивилно воздухопловство. Пристапот е поврзан со следниве информации:
  - а) ОЕОС одобренија, вклучувајќи име/назив на имателот на одобрение и кога е применливо, нивната измена, укинување или сuspendирање на статусот овластен економски оператор и причините за тоа;
  - б) секоја повторна проценка на ОЕОС одобренијата и резултатите од неа.
- (3) Добиените информации, Агенцијата за цивилно воздухопловство може да ги употреби само за цели на соодветните програми за регулиран агент или познат испраќач и ги спроведува соодветните технички и организациски мерки за безбедност на тие информации.

Член 10-у

- (1) За издавање на одобрението надлежниот царински орган може да оствари соработка со царински орган од друга земја која е надлежна според местото каде се наоѓаат неопходните информации или каде се спроведуваат контролите за целите на проверка на еден или повеќе критериуми пропишани со членот 6-б од Царинскиот закон, согласно склучен договор за взајмно признавање.
- (2) Соработката од ставот (1) на овој член е задолжителна кога:
  - а) дел од евидентијата и релевантната документација за барањето за издавање на одобрение се чува во друга земја со која Република Македонија има склучено договор за взајмно признавање;
  - б) барателот има простории за складирање или има други царински поврзани активности во друга земја.

- (3) Процесот на соработка завршува во рок од 80 дена од датумот кога надлежниот царински орган за издавање на одобрението ја почнува комуникацијата за проверка на потребните критериуми кои треба да се проверат од консултираниот царински орган.
- (4) Кога царинскиот орган од друга земја со која Република Македонија има склучено договор за взајемно признавање, има информации од значење за одобрување на статусот ОЕО ги доставува тие информации до надлежниот царински орган за издавање на одобрението во рок од 30 дена почнувајќи од датумот на почеток на комуникацијата.“

**ПОГЛАВЈЕ 3
ПОТЕКЛО НА СТОКА
ГЛАВА 1**

Непрефенцијално потекло на стока

Оддел 1

Обработка или преработка за стекнување на потекло

Член 11

Со оваа глава се пропишува обработката или преработката, за текстил и производи од текстил од Одделот XI на номенклатурата на Царинската тарифа и за одредени производи кои не се текстил или производи од текстил, која се смета дека ги задоволува критериумите пропишани во член 23 на Царинскиот закон и со која предметните производи стекнуваат потекло од земјата во која тие биле извршени.

Поимот "земја" значи или Република Македонија или друга земја.

Пододдел 1

**Текстил и производи од текстил кои се опфатени во Оддел XI
на номенклатурата на Царинската тарифа**

Член 12

За текстилот и производи од текстил кои се опфатени во Оддел XI на номенклатурата на Царинската тарифа, како целосна постапка на преработка определена во член 13 на оваа Уредба се смета обработката или преработката за стекнување на потекло во согласност со член 23 на Царинскиот закон.

Член 13

Како целосна постапка на преработка се смета обработката или преработката поради која добиените производи се распоредуваат во

тарифни броеви на номенклатурата на Царинската тарифа различни од оние во кои кои се распоредувале разните употребени материјали без потекло.

Меѓутоа, за производи кои се наведени во списокот од Прилог 5 на оваа Уредба, само специфичните постапки кои се наведени во колоната 3 од овој прилог, кои се однесуваат на секој поединечен добиен производ, се сметаат за целосни постапки на преработка, без оглед дали со нив се менува или не се менува тарифниот број.

Начинот на примена на правилата од Прилог 5 на оваа Уредба е описана во воведните забелешки од Прилог 4 на оваа Уредба.

Член 14

За примена на одредбите на претходниот член, долунаведеното во секој случај се смета за недоволна обработка или преработка за стекнување на статусот на производ со потекло без оглед дали со нив се менува или не се менува тарифниот број:

а) операции со кои се обезбедува сочувување на производите во добра состојба за време на превозот и складирањето (проветрување, распостирање, сушење, отстранување на оштетени делови и слични операции);

б) едноставни операции кои се состојат од отстранување на прав, просејување или издвојување, сортирање, класифирање, спарување (вклучувајќи и составување во сет), перење, сечење;

в) 1. замена на амбалажата како и разделување и спојување на пратките,

2. едноставно ставање во вреќи, сандаци, кутии, закачување на картон или даски, итн, и сите други едноставни операции на пакување,

г) ставање на ознаки, етикети или други слични знаци за распознавање на производите или нивната амбалажа,

д) едноставно составување на делови на производи за да се добие комплетен производ,

ѓ) комбинација на две или повеќе операции описаны од а) до д) на овој член.

Пододдел 2

Производи освен текстил и производи од текстил опфатени во Оддел XI на номенклатурата на Царинската тарифа

Член 15

Во случај кога добиените производи кои се наведени во Прилог 6 на оваа Уредба, обработката или преработката наведена во колона 3 на овој прилог

се сметаат како обработката или преработката за стекнување на потекло во согласност со член 23 на Царинскиот закон.

Начинот на примена на правилата од Прилог 6 на оваа Уредба е описана во воведните забелешки од Прилог 4 на оваа Уредба.

Пододдел 3

Заеднички одредби за сите производи

Член 16

Кога со списоците од Прилог 5 и 6 на оваа Уредба е пропишано дека потеклото се стекнува ако вредноста на употребените материјали без потекло не надминува определен процент на цената франко фабрика (ex-works) на добиените производи, таквиот процент се пресметува на следниот начин:

- "вредност" значи царинска вредност во времето на увозот на употребените материјали без потекло или, ако истата не е позната и не може да се утврди, првата цена која може со сигурност да се утврди платена за материјали во земјата на преработка.
- "цена франко фабрика (ex-works)" значи цена франко фабрика (ex-works) за добиениот производ намалена за било кои внатрешни даноци кои се, или можат да бидат, вратени кога производот е извезен,
- "вредност добиена како резултат на операции на составување" значи зголемување на вредноста која настанува од самото составување, заедно со било кои операции на завршување и контрола, и од вградување на било кои делови со потекло од земјата каде предметните операции биле извршени, вклучувајќи добивка и општи трошоци настанати во таа земја како резултат на тие операции.

Оддел 2

Одредби кои се однесуваат на резервни делови

Член 17

(1) Додатоци, резервни делови или алати испорачани со било која опрема, машина, апарат или возило кои се дел од нивната стандардна опрема се сметаат дека го имаат истото потекло како таа опрема, машина, апарат или возило.

(2) Основни резервни делови за употреба со било која опрема, машина, апарат или возило кои се пуштени во слободен промет или се претходно извезени се сметаат дека имаат исто потекло како и опремата, машината, апаратот или возилото доколку се исполнети условите од овој Оддел.

Член 18

Претпоставката за потекло од претходниот член на оваа Уредба може да се прифати само:

- ако ова е неопходно заради увоз во одредишната земја,
- ако вградувањето на наведените основни резервни делови за употреба во било која опрема, машина, апарат или возило во фазата на производство нема да влијае опремата, машината, апаратот или возилото да има потекло од Република Македонија или од земјата на производство.

Член 19

За примена на член 17 од оваа Уредба:

а) "опрема, машина, апарат или возило" значи стока наведена во Оддел XVI, XVII, и XVIII на номенклатурата на Царинската тарифа,

б) "основни резервни делови" значат делови кои се:

- компоненти без кои не е можно правилно работење на стоката наведена во точка а) од овој член, која е пуштена во слободен промет или е претходно извезена,

- карактеристични за таа стока, и
- наменети за нивно редовно одржување и за замена на делови од ист вид, кои се оштетени или не можат да се поправат.

Член 20

Кога на надлежниот орган се поднесува барање за издавање на уверение за потекло за основни резервни делови споменати во член 17 на оваа Уредба е потребно:

- податоците од рубриката 6 (Број на позиција, ознака, броеви, број и вид на пакување, опис на стоката) на уверението и барањето да се однесуваат на основните резервни делови,

- кон барањето да се приложи изјава од соодветно лице дека стоката наведена во уверението е наменета за редовно одржавање на опремата, машината, апаратот или возилото кое е претходно извезено, заедно со точните поединности за опремата, машината, апаратурата или возилото.

Кога е тоа можно, соодветното лице исто така доставува податоци од уверението за потекло кое се однесува на извезената опрема, машина, апарат или возило, а за чие одржување деловите се наменети (орган кој го издал, број и датум на уверението).

Член 21

Кога во смисла на член 17 на оваа Уредба потеклото на основните резервни делови треба да се докаже заради нивно пуштање во слободен

промет со приложување на уверение за потекло, уверението треба да содржи податоци кои се наведени во член 20 на оваа Уредба.

Член 22

Заради примена на правилата од овој оддел, надлежниот орган може да бара приложување на дополнителни докази, особено:

- фактура или копија на фактура кој се однесува на опрема, машина, апарат или возило пуштени во слободен промет или претходно извезени,
- договор или копија на договор или било каков друг документ со кој се докажува дека испораката е направена како дел од редовното сервисно одржување.

Оддел 3

Одредби кои се однесуваат на уверението за потекло

Член 23

Кога потеклото на производот се докажува или треба да биде докажано при увозот со приложување на уверение за потекло, треба да бидат исполнети следниве услови:

- а) уверението треба да е издадено од надлежен орган овластен за таа цел од земјата на издавање.
- б) уверението треба да ги содржи сите податоци неопходни за идентификација на стоката на која се однесува, а особено:
  - број на колети, нејзиниот вид, и ознаките и броевите кои ги носи,
  - вид на производот,
  - бруто и нето маса на производот, меѓутоа овие податоци можат да бидат заменети со други, како број или зафатнина, кога производот за време на превозот трпи значителни промени во масата или кога неговата маса не може да се утврди или вообично се идентификува со вакви податоци,
  - име/назив на испраќачот,
- в) уверението недвосмислено потврдува дека производот на кој се однесува е со потекло од одредена земја.

Член 24

(1) Уверението за потекло издадено од надлежниот орган треба да ги исполни условите пропишани во член 23 точките а) и б) на оваа Уредба.

(2) Уверението и барањето за издавање на уверението се изготвуваат на обрасци кои одговараат на примероците дадени во Прилог 7 на оваа Уредба.

(3) Таквото уверение за потекло потврдува дека стоката е со потекло од Република Македонија.

Член 25

Уверението за потекло се издава на писмено барање на подносителот на барањето.

Во зависност од околностите, особено кога подносителот на барањето има чести извози, надлежниот орган може да одлучи да не бара да се поднесува барање за секој извоз, под услов да се исполнети и да се почитуваат условите кои се однесуваат на потеклото.

Еден или повеќе дополнителни примероци на уверението за потекло можат да бидат издадени, доколку е тоа потребно заради трговијата со предметната стока. Дополнителните примероци ќе бидат издадени на обрасци кои одговараат на примероците дадени во Прилог 7 на оваа Уредба.

Член 26

(1) Димензијата на уверението е 210 x 297 мм. Дозволено е отстапување до минус 5 мм или плус 8 мм по должина. Се користи бела, бездрвна, превлечена за пишување хартија со тежина од најмалку 64 гр/м² или помеѓу 25 и 30 гр/м² кога се користи хартија за воздушна пошта. На подлогата треба да има отпечатена испреплетена шара (quilllosche) така што секое фалсификовање со механички или хемиски средства да биде видливо.

(2) Образецот се печати на македонски јазик или, во зависност од праксата и барањата на трговијата, на било кој друг јазик.

(3) Надлежниот орган може да го задржи правото за печатење на обрасците на уверение за потекло или печатењето да го довери на овластени печатници. Во вториот случај, секој образец на уверение треба да содржи повикување на таквото овластување. Секој образец на уверение за потекло треба да содржи податоци за називот и адресата на печатницата или ознака по која печатницата може да се идентификува. Исто така содржи сериски број, било отпечатен или втиснат, по кој може да се идентификува.

Член 27

Образецот на барањето и уверението за потекло се пополнуваат со печатар, машина за пишување или рачно, со големи печатни букви, на ист начин, на македонски јазик или, во зависност од праксата и барањата на трговијата, на било кој друг јазик.

Член 28

Секое уверение за потекло од членот 24 на оваа Уредба содржи сериски број по кој може да се идентификува. Барањето за издавање на уверение и сите примероци на уверението го содржат истиот број.

Покрај тоа, надлежниот орган може да ги нумерира таквите документи според редоследот на издавање.

Член 29

Надлежниот орган определува кои дополнителни податоци, доколку постојат, треба да се наведат во барањето. Такви дополнителни податоци се ограничуваат на минимум.

Член 30

За потребите на оваа Глава, надлежен орган за издавање на уверенија за македонско потекло се Стопанските комори на Република Македонија, регистрирани согласно закон.

Надлежниот орган за издавање на уверенија за потекло ги чува барањата најмалку три години.

ГЛАВА 2

Преференцијално потекло на стока

Оддел 1

Општо

Член 31

Поимите употребени во оваа глава го имаат следнovo значење:

- а) "производство" е било кој вид обработка или преработка вклучувајќи составување или специфични операции;
- б) "материјал" е било која состојка, сировина, компонента или дел, итн, употребена во производството на производот;
- в) "производ" е производ што се произведува, дури и ако е наменет за подоцнежна употреба во друга производствена операција;
- г) "стока" е и материјали и производи;
- д) "царинска вредност" е вредност утврдена во согласност со Договорот за примена на членот VII од Општата спогодба за царини и трговија (ГАТТ) (Договор на Светската трговска организација за царинско вреднување) од 1994 година;
- ѓ) "цена франко фабрика (ex-works)" од Прилог 8 на оваа Уредба е цена платена за производ на произведувач кај кого е извршена последната обработка или преработка, под услов во цената да е вклучена вредноста на сите употребени материјали, намалена за било кои внатрешни даноци кои се, или можат да бидат, вратени кога производот е извезен;
- е) "вредност на материјали" од Прилог 8 на оваа Уредба е царинска вредност во времето на увозот на употребените материјали без потекло или, ако истата не е позната и не може да се утврди, првата цена која може со сигурност да се утврди платена за материјали во земјата на преработка во смисла на член 37 став (1) од оваа Уредба. Кога е потребно да се утврди вредноста на материјалите со потекло, оваа точка соодветно се применува;

ж) "глава" и "тарифни броеви" се главата и тарифните броеви (четвороцифрени ознаки), употребени во номенклатурата која го претставува Хармонизиран Систем;

з) "распореден" се однесува на распоредувањето на производот или материјалот во соодветен тарифен број;

с) "пратка" подразбира производи што се пратени истовремено од еден извозник до еден примач или производи опфатени со еден транспортен документ кој ја покрива нивната испорака од извозникот до приемачот или, ако нема таков документ, производи опфатени со една фактура.

Член 32

Преференцијалното потекло на стоката се утврдува во согласност со одредбите на оваа глава, освен ако не е поинаку пропишано со договорите од член 19 став (3) точка г) од Царинскиот закон или согласно со Општиот систем на преференциијали.

Член 33

Преференцијалното потекло на стоката се докажува со приложување на доказ за потекло, во согласност со Оддел 2 на оваа глава или во согласност со договорите од член 19 став (3) точка г) од Царинскиот закон.

Ако со договорите од член 19 став (3) точка г) од Царинскиот закон, кои предвидуваат преференцијални тарифни мерки, е пропишано дека може да се одобри поедноставување во врска со докажувањето на потеклото на стоката се применува член 55 на оваа Уредба.

Член 34

(1) Уверенито за потекло "ФОРМ А", со кој се докажува македонско потекло на стоката за примена на преференцијални тарифни мерки врз основа на Општиот систем на преференциијали, го издава Стопанска комора на Република Македонија ако се исполнети пропишаните услови за примена во одредена земја. Образецот на уверението за потекло "ФОРМ А" е даден во Прилог 9 на оваа Уредба.

(2) Уверение за движење "ЕУР.1", со кое се докажува македонско потекло на стоката, во согласност со Оддел 2 на оваа глава или во согласност со договорите од член 19 став (3) точка г) од Царинскиот закон го издава царинскиот орган.

Член 35

Стопанска комора на Република Македонија, барањата за издавање на уверенија за потекло со приложената документација, ги чуваат најмалку три години од денот на нивното издавање.

Член 36

(1) Добавувачот на стоката во внатрешен промет (во понатамошниот текст: "добавувач") со изјава ќе обезбеди информација за статусот на стоката во поглед на правилата за преференцијално потекло. Изјавите од добавувачот се употребуваат од извозниците како доказ, а посебно како прилог на барањата за издавање на уверение за движење ЕУР.1 или како основа за изготвување на изјава во фактура, без оглед на тоа дали стоката ќе биде извезена во непроменета состојба или ќе биде преработена или обработена во друга стока.

(2) Со цел производите да се стекнат со статус на производи со преференцијално потекло, добавувачот изготвува изјава и тоа:

а) краткорочна изјава - за секоја поединечна операција чиј текст е даден во Прилог 10 точка 1 на оваа Уредба, или

б) долгорочна изјава - во случај на редовно доставување на ист купувач со стока чиј статус во однос на правилата за преференцијално потекло не се менува за одреден период кој не смеа да биде подолг од 12 месеци во согласност со примерокот даден во Прилог 10 точка 2 на оваа Уредба.

(3) За производите кои биле обработени или преработени во Република Македонија без да се стекнат статус на производи со преференцијално потекло, добавувачот изготвува изјава и тоа:

а) краткорочна изјава - за секоја поединечна операција во согласност со примерокот даден во Прилог 10 точка 3 на оваа Уредба, или

б) долгорочна изјава - во случај на редовно доставување на ист купувач со стока чиј статус во однос на правилата за преференцијално потекло не се менува за одреден период кој не смеа да биде подолг од 12 месеци во согласност со примерокот даден во Прилог 10 точка 4 на оваа Уредба.

(4) Добавувачот ја изготвува краткорочната изјава од Прилог 10 точка 1 на оваа Уредба така што ќе отчука, стави печат или ќе испечати во фактурата која се однесува на пратката, на испратницата или во некој друг комерцијален документ со кој стоката се описува доволно детално за да се овозможи нејзина идентификација. Сите видови на изјави на добавувачот треба да содржат оригинален потпис на добавувачот во ракопис и да се оверат со печат.

(5) Добавувачот го чува документот во кој е изготвена изјавата најмалку три години од денот на издавањето.

Оддел 2

Повластени земји или територии спрема кои се применуваат преференцијални тарифни мерки усвоени еднострано од Република Македонија за одредени земји, група на земји или територии.

Пододдел 1

Дефиниција на поимот производи со потекло

Член 37

(1) За примена на прописите кои се однесуваат на преференцијалните тарифни мерки усвоени еднострано од Република Македонија во однос на одредени земји, група на земји или територии (во понатамошниот текст: "повластена земја"), следниве производи ќе се сметаат како производи со потекло од повластена земја:

- а) производи целосно добиени во овие земји, во смисла на член 38 од оваа Уредба;
- б) производи добиени во овие земји во кои се вклучени материјали кои не се целосно добиени таму, но под услов таквите материјали да биле предмет на доволна обработка или преработка во смисла на член 39 од оваа Уредба.

(2) За примена на одредбите од овој оддел, производите кои потекнуваат од Република Македонија, во смисла на став (3) од овој член, кои во повластената земја биле подложени на повисок степен на обработка или преработка од онаа описана во член 40 од оваа Уредба, ќе се сметаат дека потекнуваат од повластената земја.

(3) Ставот (1) на овој член соодветно се применува при утврдување на потеклото на производите добиени во Република Македонија.

Член 38

(1) Следниве производи ќе се сметаат за целосно добиени во повластена земја или во Република Македонија:

- а) минерални производи извлечени од нивната почва или од нивното морско дно;
- б) растителни производи набрани во таа земја;
- в) живи животни родени и одгледани во таа земја;
- г) производи добиени од живи животни одгледани во таа земја;
- д) производи добиени од лов или риболов извршен во таа земја;
- ѓ) производи од морски риболов и други производи извадени од морето надвор од територијалните води на таа земја со нивни пловни објекти;
- е) производи изработени на нивни бродови-фабрики исклучиво од производи наведени во точка ѓ) на овој став;
- ж) собрани користени предмети во таа земја, погодни само за рециклирање на сировини;
- з) отпаден материјал и остатоци од производните операции извршени во таа земја;

с) произвodi земени од морското дно или тлото под него надвор од територијалните води, под услов таа земја да има ексклузивни права на искористување на морското дно или тлото под него;

и) стока произведена во таа земја само од производите наведени во точките од а) до с) на овој став.

(2) Поимите "нивни пловни објекти" и "нивни бродови-фабрики" наведени во став (1) точки г) и е) на овој член се применуваат само на пловни објекти или бродови-фабрики:

а) кои се регистрирани или пријавени во повластената земја или во Република Македонија;

б) кои пловат под знамето на повластената земја или на Република Македонија;

в) кои се најмалку 50% во сопственост на државјани на повластената земја или на Република Македонија или на компанија со седиште во една од оваа повластена земја или Република Македонија во која управителот или управителите, претседателот на Управниот одбор или на Надзорниот одбор како и мнозинството членови на тие одбори се државјани на повластената земја или на Република Македонија и во кои, во случај на содружништво, во овие компании најмалку половината од капиталот припаѓа на повластената земја или на Република Македонија или на јавни тела или на државјани на таа повластена земја или на Република Македонија;

г) каде капетанот и офицерите се државјани на повластената земја или на Република Македонија; и

д) кај кои најмалку 75 % од екипажот се државјани на повластената земја или на Република Македонија.

(3) Поимот "повластена земја" ги опфаќа и територијалните води на таа земја.

(4) Пловните објекти кои работат на отворено море, вклучувајќи ги и бродовите-фабрики на кои се врши обработка или преработка на уловената риба, се сметаат за дел од територијата на повластената земја или на Република Македонија на која и припаѓаат, под услов доколку се исполнети условите наведени во став (2) на овој член.

Член 39

(1) За примена на одредбите од член 37 на оваа Уредба, за производите кои не се целосно добиени во повластената земја или во Република Македонија се сметаат за доволно обработени или преработени кога се исполнети условите наведени во списокот од Прилог 8 на оваа Уредба.

(2) Условите од претходниот подстав на овој член, за сите производи опфатени со овој оддел, ја наведуваат обработката или преработка што

треба да е извршена над материјалите без потекло користени во производството и се применуваат само во однос на таквите материјали.

(3) Доколку производот, кој статусот на производ со потекло го здобил со исполнување на условите наведени во списокот, се користи за производство на друг производ, условите кои се однесуваат на производот во кој тој е вграден не се применуваат за него, и нема да се земат предвид материјалите без потекло кои можеле да бидат користени за неговото производство.

Член 40

(1) Одредбите од овој став не ја исклучуваат примената на став (2) од овој член. Следниве операции ќе се сметаат како недоволна обработка или преработка за да се добие статус на производ со потекло, без оглед на тоа дали се исполнети условите од член 39 на оваа Уредба:

- а) операции со кои се обезбедува сочувување на производите во добра состојба за време на превозот и складирањето;
- б) раздвојување и составување на амбалажата;
- в) перење, чистење; отстранување на прашина, рѓа, масло, боја или други површински слоеви;
- г) пеглање или пресување на текстил;
- д) едноставни операции на боене и полирање;
- ѓ) отстранување на лушпи, делумно или целосно мелење, полирање и глазирање на житарици и ориз;
- е) операции на боене на шеќер или формирање на шеќерни коцки, делумно или целосно мелење на шеќерот;
- ж) лупење, отстранување на семки и лушпи од овошјето, јатчестото овошје и зеленчукот;
- з) оштрење, едноставно дробење или едноставно сецкање;
- с) просејување, издвојување, сортирање, класифицирање, степенување, спарување (вклучувајќи и составување во сет);
- и) едноставно полнење во шишиња, лименки, мали шишиња, ставање во кеси, сандаци, кутии, прицврстување на картони или даски, и сите останати едноставни операции на пакување;
- ј) ставање или печатење на ознаки, етикети, логознаци и други слични знаци за распознавање на производите или нивната амбалажа;
- к) едноставно мешање на производите, од исти или различни видови, кога една или повеќе компоненти на таа мешавина не ги исполнуваат условите предвидени во овој оддел кој би им овозможил да се сметаат за производи со потекло од повластена земја или од Република Македонија;
- л) едноставно составување на делови на производи за да се добие комплетен производ или разделување на производи на составни делови;

ль) комбинација на две или повеќе операции описаны во точките од а) до л) на овој став;

м) колење на животни.

(2) Сите операции извршени било во повластена земја или во Република Македонија на одреден производ ќе бидат разгледани заедно при утврдување дали обработката или преработката на тој производ ќе се сметаат за недоволни во смисла на став (1) од овој член.

Член 41

(1) Единица за припадност за примената на одредбите на овој оддел ќе биде одреден производ што се смета основна единица при распоредувањето со користење на номенклатурата на Хармонизираниот систем.

Во согласност со тоа произлегува дека:

а) кога производот што се состои од група или составени делови, се распоредува според правилата на Хармонизираниот систем во еден тарифен број, целината ќе претставува единица за припадност;

б) кога пратката се состои од определен број на идентични производи распоредени во ист тарифен број на Хармонизираниот систем, секој производ треба посебно да биде разгледуван при примената на одредбите од овој оддел.

(2) Во случај кога, според основното правило 5 на Хармонизираниот систем, амбалажата се распоредува заедно со производот, таа ќе биде вклучена при утврдување на потеклото.

Член 42

(1) По исклучок на одредбите на член 39 на оваа Уредба, материјалите без потекло може да се користат во производството на одредениот производ, под услов нивната вкупна вредност да не надминува 10% од цената на производот франко фабрика (ex-works);

Кога во списокот се наведени еден или повеќе проценти како максимална вредност на материјали без потекло, овие проценти не смеат да се надминат при примената на претходниот став.

(2) Ставот (1) на овој член нема да се применува на производите опфатени со Глава 50 до 63 од Хармонизираниот систем.

Член 43

Приборот, резервните делови и алатите испорачани заедно со опремата, машината, апаратот или возилото и кои претставуваат вообичаена опрема и кои се вклучени во цената или кои не се посебно фактуирани, се сметаат како целина заедно со опремата, машината, апаратот или возилото.

Член 44

Сетовите дефинирани со основното правило 3 на Хармонизираниот систем ќе се сметаат за производи со потекло кога сите производи од кои се составени се со потекло. Меѓутоа, кога сетот се состои од производи со и без потекло, сетот како целина се смета со потекло, под услов вредноста на производите без потекло да не надминува 15% од цената франко фабрика (ex-works) на целиот сет.

Член 45

При утврдувањето дали производот е со потекло, не е потребно да се утврдува потеклото на следниве елементи што можат да се користат во неговото производство:

- а) енергија и гориво;
- б) постројки и опрема;
- в) машини и алати;
- г) стока што не влегува и која не е наменета да влезе во финалниот состав на производот.

Член 46

(1) Условите наведени во овој оддел за стекнување на статусот на потекло, треба да продоложат да се исполнуваат во секое време, без прекин, во повластената земја или во Република Македонија.

(2) Ако производите со потекло извезени од повластената земја или од Република Македонија се вратат, тие се сметаат дека немаат потекло освен ако може да се докаже од овластен орган дека:

- а) вратените производи се исти со оние производи кои биле извезени; и
- б) тие не биле предмет на било какви операции, освен оние кои се неопходни за нивно зачувување во добра состојба додека се наоѓаат во таа земја или за време на извозот.

Член 47

(1) Следното се смета како директен транспорт од повластената земја до Република Македонија или од Република Македонија до повластената земја:

- а) производи транспортирани без да поминат низ територија на друга земја;
- б) производи кои сочинуваат една единечна пратка, транспортирани преку територии на други земји освен повластената земја или Република Македонија, со, доколку постои таква потреба, претовар или привремено складирање во тие земји, под услов производите да останат под надзор на царинскиот орган во земјата на транзит или складирање и да не бидат

предмет на друга операција освен растовар, претовар или било која друга операција наменета за нивно зачувување во добра состојба;

в) производите кои се транспортираат по цевовод без прекин преку територии на други земји освен повластената земја или Република Македонија.

(2) Исполнувањето на условите од став (1) точка б) на овој член се докажува на надлежниот царински орган со приложување на:

а) единствен транспортен документ со кој е опфатен преминот од државата извозник преку државата на транзитот; или

б) уверение издадено од страна на царинскиот орган на државата на транзитот:

- во кое се наведува точен опис на производите,
- во кое се наведуваат датумите на растовар и претовар на производите и, кога тоа е потребно, имињата на бродовите или другите користени транспортни средства, и
- во кое се потврдуваат условите под кои производите останале во државата на транзитот; или

в) доколку горенаведеното не се обезбеди, било кои доказни документи.

Член 48

(1) Производите со потекло, испратени од повластена земја на изложба во друга земја и продадени по изложбата за увоз во Република Македонија, при увозот ќе користи тарифни преференциијали од член 37 на оваа Уредба, под услов да ги исполнуваат условите од овој оддел кои им даваат право да бидат признати како производи со потекло од повластената земја, и под услов на царинскиот орган на Република Македонија да им се докаже дека:

а) извозникот извршил директен траспорт на производите од повластената земја во земјата во која се одржува изложбата и дека таму биле изложени;

б) извозникот ги продал производите или на некој друг начин ги дал на располагање на лице во Република Македонија;

в) во текот на изложбата или веднаш по неа производите биле испратени во Република Македонија во таква состојба како што биле испратени на изложба; и

г) производите откако биле испратени на изложбата, не се користени за други цели освен како експонати на изложбата.

(2) Уверението за потекло ЕУР.1 се поднесува на царинскиот орган во Република Македонија на вообичаен начин. Во него треба да биде наведени називот и адресата на изложбата. Кога тоа е потребно, можат да бидат побарани дополнителни доказни документи за карактерот на производите и условите под кои тие биле изложени.

(3) Ставот (1) од овој член се применува на секоја трговска, индустриска, земјоделска или занаетчиска изложба, саем или слична јавна приредба или манифестација која не е организирана за приватни цели во продавници или деловни простории за продавање на странски производи, а во текот на кои производите остануваат под царински надзор.

Пододдел 2

Доказ на потеклото

Член 49

Производи со потекло од повластена земја ќе користат тарифни преференцијали од член 37 на оваа Уредба со поднесување на:

а) уверение за движење ЕУР.1, чиј образец е даден во Прилог 11 на оваа Уредба, или

б) во случаите определени во член 54 став (1) од оваа Уредба, изјава чиј текст е наведен во Прилог 12 на оваа Уредба, а која извозникот ја дава на фактура, испратница или било кој друг комерцијален документ во која се дава доволно детален опис на производите за да се овозможи нивна идентификација (во понатамошниот текст: "изјава во фактура").

(а) Уверение за движење ЕУР.1

Член 50

(1) Производите со потекло во смисла на овој оддел, при увозот во Република Македонија, ќе користат тарифни преференцијали од член 37 на оваа Уредба, под услов да биле директно транспортирани во смисла на член 47 на оваа Уредба, а по поднесување на уверение за движење ЕУР.1 издадено од царински или друг надлежен орган од повластената земја, под услов повластената земја:

- на царинскиот орган на Република Македонија да му достави податоци кои се бараат со член 59 на оваа Уредба, и

- да соработува со Република Македонија така што на царинскиот орган ќе му дозволи проверка на вередостојноста на документите или точноста на податоците кои се однесуваат на потеклото на предметните производи.

(2) Уверението за движење ЕУР.1 може да се издаде само кога може да послужи како материјален доказ кој е потребен за целите на тарифните преференцијали од член 37 на оваа Уредба.

(3) Уверението за движење ЕУР.1 се издава на барање во писмена форма од страна на извозникот или од неговиот овластен застапник. Таквото

барање се изготвува во согласност со одредбите на овој оддел на образец наведен во Прилог 11 на оваа Уредба.

Барањата за издавање на уверенија за движење ЕУР.1 се чуваат најмалку три години од страна на повластената земја или од Република Македонија.

(4) Извозникот или неговиот овластен застапник кон барањето ги приложува и сите потребни документи со кои се докажува дека производите кои се извезуваат ги исполнуваат условите за издавање на уверение за движење ЕУР.1.

Извозникот ја превзема обврската на барање на надлежниот орган да им ги достави сите дополнителни докази кои се потребни заради утврдување на точноста на статусот на потекло на производите кои имаат право на префериенцијален третман, и дека се согласува на било каков преглед на неговите деловни книги и на било каква проверка која ја превземаат надлежните органи во врска со околностите под кои производите се добиени.

(5) Уверението за движење ЕУР.1 го издава надлежниот орган на повластената земја или царинскиот орган на Република Македонија, ако производите кои се извезуваат може да се сметаат како производи со потекло во смисла на овој оддел.

(6) Бидејќи уверението за движење ЕУР.1 претставува материјален доказ за примена на префериенцијални тарифни мерки наведени во член 37 на оваа Уредба, надлежниот орган на повластената земја или царинскиот орган на Република Македонија се одговорни за превземање на сите неопходни чекори заради проверка на потеклото на производите и другите изјави во уверението.

(7) За проверка на условите наведени во став (5) на овој член, надлежниот орган на повластената земја или царинскиот орган на Република Македонија имаат право да ги побараат сите материјални докази или да ги извршат сите проверки кои се сметаат за неопходни.

(8) Надлежниот орган на повластената земја или царинскиот орган на Република Македонија е одговорен за правилно пополнување на обрасците од став (1) на овој член.

(9) Датумот на издавањето на уверението за движење ЕУР.1 се наведува во делот на уверението кој е резервиран за царинскиот орган.

(10) Уверението за движење ЕУР.1 го издава надлежниот орган на повластената земја или царинскиот орган на Република Македонија и ќе му биде ставено на располагање на извозникот штом извозот е обезбеден или извршен.

Член 51

Кога, на барање на увозникот и под пропишани услови на царинските прописи во земјата на увозот, несоставените или разглобените производи во

смисла на основното правило 2 (а) на Хармонизираниот систем, кои припаѓаат под Оддел XVI или XVII односно под тарифните броеви 7308 или 9406 на Хармонизираниот систем, се увезуваат сукцесивно, единствениот доказ за потекло за таквите производи се поднесува на царинскиот орган при увозот на првата пратка.

Член 52

(1) По исклучок на член 50 став (10) на оваа Уредба, уверението за движење ЕУР.1 може, во исклучителни случаи, да биде издадено после извршениот извоз на производите на кои се однесува доколку:

а) тоа не било издадено за време на извозот поради грешки, ненамерни пропусти или посебни околности; или

б) ако на надлежниот орган за издавање на уверение за движење ЕУР.1 им се докаже дека уверението за движење ЕУР.1 било издадено, но при увозот не било прифатено од технички причини.

(2) Надлежниот орган за издавање на уверение за движење ЕУР.1 можат дополнително да издадат уверение за движење ЕУР.1 само откако ќе утврдат дека податоците доставени во барањето на извозникот се совпаѓаат со податоците од својата евиденција, и дека уверението за движење ЕУР.1, заради исполнување на условите од овој оддел, не е издадено кога предметните производи биле извезени.

(3) На уверението за движење ЕУР.1 кое дополнително се издава се става забелешката "ДОПОЛНИТЕЛНО ИЗДАДЕНО".

(4) Забелешката од став (3) на овој член се става во рубриката "Забелешка" на уверението за движење "ЕУР.1.

Член 53

(1) Во случај на кражба, губење или уништување на уверението за движење ЕУР.1, извозникот може до надлежниот орган што го издал да поднесе барање за издавање на дупликат врз основа на извозните документи што тој ги поседува.

(2) На дупликатот издаден на овој начин се става забелешка "ДУПЛИКАТ".

(3) Забелешката од став 2 на овој член се става во рубриката "Забелешка" на уверението за движење "ЕУР.1.

(4) Дупликатот, кој како датум на издавање треба да го носи датумот на издавање на оригиналното уверение за движење ЕУР.1, ќе важи од тој датум.

(6) Изјава во фактура

Член 54

(1) Изјавата во фактура може да биде изготвена:

а) од страна на одобрен извозник во смисла на член 55 на оваа Уредба, или

б) од страна на било кој извозник за било која пратка, што се состои од еден или повеќе пакети кои содржат производи со потекло, чија што вкупна вредност не надминува 6000 ЕВРА во денарска противвредност, под услов да се применуваат одредбите од член 50 став (1) на оваа Уредба и во оваа постапка.

(2) Изјавата во фактура извозникот може да ја изготви доколку производите за кои што се работи можат да се сметаат дека водат потекло од Република Македонија или од повластена земја и ако ги исполнуваат другите услови од овој оддел.

(3) Извозникот кој ја изготвува изјавата во фактурата ја превзема обврската во секој момент, на барање на царинскиот или надлежниот орган на земјата на извоз, да им ги достави сите потребни документи со кои се докажува статусот на потекло на предметните производи, како и исполнувањето на другите услови од овој оддел.

(4) Изјавата во фактура ќе биде изготвена од извозникот така што ќе отчука, стави печат или ќе испечати во фактурата, испратницата или во некој друг комерцијален документ, изјава чиј текст е даден во Прилог 12 на оваа Уредба, на македонски јазик или на јазикот во согласност со одредбите на домашното законодавство на земјата извозник. Доколку изјавата е пишувана со рака, таа треба да биде напишана со мастило и печатни букви.

(5) Изјавите во фактурите треба да содржат оригинален потпис на извозникот во ракопис. Меѓутоа, одобрениот извозник во смисла на Член 55 на оваа Уредба, не е должен да ја потпише таквата изјава, под услов во писмена форма да се обврзе пред царинскиот орган дека тој ја прифаќа целосната одговорност за секоја изјава во фактура која го идентификува како да тој своерачно ја потпишал.

(6) Во случаите од став (1) точка б) на овој член, користењето на изјава во фактура подлежи на следниве посебни услови:

а) изјавата во фактура се изготвува за секоја пратка;

б) ако стоката содржана во пратката веќе била предмет на проверка во земјата на извоз со повикување на дефиницијата "производ со потекло", извозникот може да се повика на таа проверка во изјавата во фактура.

Одредбите од точка а) на овој член не го ослободуваат извозникот од обврската на почитување на било кои други формалности кои ги налагаат царинските или поштенските прописи.

(1) Царинскиот орган во Република Македонија можат да му одобрят на било кој извозник (во натамошниот текст "одобрен извозник"), кој има чести пратки на производи со потекло од Република Македонија во смисла на член 37 став (2) на оваа Уредба, и кој на царинскиот орган му дава гаранции неопходни за проверка на статусот на производи со потекло, како и исполнување на условите од овој оддел, да изготвува изјави во фактура, без оглед на вредноста на предметните производи.

(2) Царинскиот орган го одобрува статусот на одобрен извозник под било кои услови кој тој ги смета за соодветни.

(3) Царинскиот орган на одобрениот извозник ќе му доделат царински одобрен број кој ќе се наведува во секоја изјава во фактура.

(4) Царинскиот орган ќе ја надгледува употребата на одобрението од страна на одобрениот извозник.

(5) Царинскиот орган може во секое време да го повлече одобрението. Тој тоа ќе го стори кога одобрениот извозник веќе не ги дава гаранциите наведени во став (1) на овој член, кога не ги исполнува условите наведени во став (2) на овој член или на некој друг начин неправилно го користи одобрението.

Член 56

(1) Доказот за потекло ќе важи четири месеци од датумот на неговото издавање во земјата на извозот и во тој рок треба да биде поднесен до царинските органи во земјата увозник.

(2) Доказите за потекло поднесени до царинскиот орган во земјата увозник после крајниот датум за поднесување определен во став (1) на овој член можат да бидат прифатени за примена на тарифни преференцијали од член 37 на оваа Уредба во случај кога неподнесувањето на тие документи пред предвидениот краен датум е предизвикано од вонредни околности.

(3) Во други случаи на задочното презентирање, царинскиот орган во земјата увозник може да го прифатат доказот за потекло кога производите се предадени пред наведениот краен датум.

(4) На барање на увозникот и под пропишани услови на царинските прописи во Република Македонија, единствениот доказ за потекло може да се поднесе на царинскиот орган при увозот на првата пратка кога стоката:

а) се увезува во рамките на чест и континуиран трговски промет со значајна комерцијална вредност;

б) е предмет на ист договор за продажба, и кога странките во договорот се регистрирани во земјата на извоз или во Република Македонија;

в) се распоредува во иста тарифна ознака (осумцифrena) на комбинираната номенклатура;

г) доаѓа исклучиво од ист извозник, упатена на ист увозник и кога се ставени на увид на иста царинска испостава во Република Македонија.

Оваа постапка се применува на количина и рок кои ги одредува надлежниот царински орган. Овој рок под било кои околности не смее да надмине три месеци.

Член 57

(1) Производи кои приватни лица како мали пакети ги праќаат на приватни лица, односно оние кои се дел од личниот багаж на патникот, ќе бидат прифатени како производи со потекло кои користат тарифни преференцијали од член 37 на оваа Уредба, без да се бара поднесување на уверение за движење ЕУР. 1 или изјава во фактура, под услов таквите производи да не се увезени за трговски цели и да се декларираны како производи кои ги задоволуваат условите од овој оддел и каде што нема сомневање во веродостојноста на таквото декларирање.

(2) Повремените увози кои се состојат единствено од производи за лична употреба на примачот, патникот или нивните семејства нема да се сметаат за трговски увози ако од природата и количината на производите е очигледно дека тие не се наменети за комерцијални цели.

Освен тоа, вкупната вредност на производите да не надминува 500 ЕВРА во денарска противвредност во случај на мали пакети или 1.200 ЕВРА во денарска противвредност во случај на производи кои се дел од личниот багаж на патникот.

Член 58

(1) Откривањето на мали несовпаѓања помеѓу наводите дадени во доказот за потекло и оние дадени во поднесените документи до царинскиот орган за да можат да се извршат формалностите за увоз на производите нема сами по себе да значат дека доказот за потекло е неважечки ако се утврди дека тој доказ навистина одговара на соодветните производи.

(2) Очигледните формални грешки како печатните грешки на доказот за потекло нема да доведат до отфрлање на тој документ ако овие грешки не се од вид кој може да предизвика сомневање за точноста на наводите во документот.

Пододдел 3

Методи на административна соработка

Член 59

(1) Повластена земја и доставува на Република Македонија име и адреса на надлежниот орган со седиште на нејзината територија кој е овластен за

издавање на уверенија за движење ЕУР.1 заедно со примероци од отисоците на печатите кои тие органи ги користат, како и назив и адреса на релевантните орган надлежни за контрола на уверенијата за движење ЕУР.1 и изјавите во фактура. Овие податоци потоа се проследуваат до Царинската управа на Република Македонија. Царинската управа на Република Македонија го наведува датумот на стапување во сила на новите печати во известувањето кое го доставува до царинските испостави, а во согласност со добиеното известување од повластената земја. Овие податоци се за службена употреба, меѓутоа, кога стоката треба да се стави во слободен промет, царинскиот орган може да дозволи увозникот или од него овластениот застапник да ги види примероците на отисоците на печатите наведени во овој став.

(2) Царинската управа на Република Македонија и доставува на повластената земја отисоци на печатите кои ги користат царинските испостави за издавање на уверенијата за движење ЕУР.1.

Член 60

(1) Дополнителните проверки на уверението за движење ЕУР.1 и изјавата во фактура се вршат по случаен избор или кога царинскиот орган при увоз во Република Македонија или надлежниот орган при увоз во повластената земја имаат основано сомненевање во поглед на веродостојноста на таквите документи, статусот на потеклото на соодветните производи или исполнувањето на другите услови од оваа глава.

(2) За спроведување на одредбите од став (1) на овој член, Царинската управа при увоз во Република Македонија или надлежниот орган при увоз во повластената земја ќе го вратат уверението за движење ЕУР.1 и фактурата, ако била поднесена изјава во фактура, или копија од овие документи, до надлежниот орган при извоз од повластената земја или до Царинската управа при извоз од Република Македонија наведувајќи ги, ако е тоа потребно, причините за проверка. Сите добиени документи и податоци што укажуваат на тоа дека податоците наведени во доказот за потекло се неточни се приложуваат кон барањето за проверка.

Ако царинскиот орган при увоз во Република Македонија одлучи да го одложи одобрувањето на тарифни преференциијали од член 37 на оваа Уредба додека ги чека резултатите од проверка, на увозникот ќе му биде понудено пуштање на производите со обезбедување на сите заштитни мерки, кои ќе се сметаат за потребни.

(3) Кога барањето за дополнителна проверка е изготвено во согласност со став (1) на овој член, таквата проверка се извршува а резултатите од неа се доставуваат до Царинската управа на Република Македонија или до надлежниот орган на повластената земја во максимален рок од шест месеци.

Овие резултати треба јасно да укажуваат дали доказот за потекло се однесува на производи кои се вистински извезени и дали соодветните производи може да се сметаат дека потекнуваат од повластената земја или од Република Македонија.

(4) Ако во случаи на основано сомненевање не се добие одговор во рок од шест месеци согласно став (3) на овој член или ако одговорот не содржи доволни информации за утврдување на веродостојноста на документот за кој што станува збор или вистинското потекло на производите, на надлежниот органи се испраќа втор допис. Ако за четири месеци после вториот допис резултатите од проверката не се достават до органите кои тоа го барале, односно ако овие резултати не овозможуваат утврдување на веродостојноста на документот за кој што станува збор или вистинското потекло на производите, органот кој барал го одбива правото на тарифен префериранцијал, освен во исклучителни случаи.

(5) Кога постапката на проверка или било кои други достапни податоци укажуваат на тоа дека одредбите од овој оддел не се почитуваат, извозната повластена земја, на своја иницијатива или на барање на Република Македонија, ги врши соодветните проверки или организира нивно извршување во најкраток можен рок како би се идентификувале и спречиле таквите непочитувања.

(6) За целите на дополнителна проверка на уверенијата за движење ЕУР.1, надлежниот орган при извоз од повластената земја или царинскиот орган при извоз од Република Македонија ги чува уверенијата, како и сите извозни документи кои се однесуваат на нив, најмалку три години.

ПОГЛАВЈЕ 4

ЦАРИНСКА ВРЕДНОСТ

ГЛАВА 1

Општи одредби

Член 61

(1) При примена на одредбите од член 27 до член 45 од Царинскиот закон, како и на оние од ова поглавје, ќе се применуваат и одредбите наведени во Прилог 13 на оваа Уредба.

Одредбите наведени во првата колона од Прилог 13 на оваа Уредба ќе се применуваат во смисла на интерпретативните забелешки од втората колона.

(2) Ако при утврдувањето на царинската вредност е потребно да се земат предвид општоприфатени сметководствени принципи, ќе се применуваат одредбите наведени во Прилог 14 на оваа Уредба.

Член 62

(1) Поимите употребени во оваа поглавје го имаат следнovo значење:

а) "Договорот " е Договор за примена на член VII од Општиот договор за царини и трговија, склучен во рамките на мултилатералните преговори од 1973 до 1979, наведен во член 34 став 1 алинеја 1 од Царинскиот закон;

б) "произведена стока ", вклучува одгледана, изработена и извадена стока;

в) "идентична стока", е стока произведена во иста земја која е иста во секој поглед, вклучувајќи физички карактеристики, квалитет и углед. Незначителните разлики во изгледот нема да влијаат стоката која одговара на оваа дефиниција да не се смета за идентична;

г) "слична стока", е стока произведена во иста земја која, иако не е еднаква во секој поглед, има слични карактеристики и слични материјални компоненти кои и овозможуваат да ги врши истите функции и да биде комерцијално заменлива. При утврдувањето дали стоката е слична треба да се земат предвид квалитетот на стоката, нејзиниот углед и постоењето на трговска марка;

д) "стока од иста класа или вид", е стока која припаѓа во група или ранг на стока произведена од одредена индустрија или индустриски сектор и вклучува идентична или слична стока.

(2) Како "идентична стока" и "слична стока", во зависност од случајот, не се смета стока која содржи во себе или одразува инженеринг, развој, уметничка работа, дизајнирање и планови и цртежи за кои не било направено прилагодување согласно на член 35 став (1) под б) точка 4. од Царинскиот закон, бидејќи овие работи биле извршени во Република Македонија.

Член 63

(1) За примена на поглавје 2, глава 3 од Царинскиот закон и за ова поглавје, лицата се сметаат како заемно поврзани само ако:

а) едното е член на управа или директор кај другото или обратно;

б) се правно признати како деловни партнери;

в) се во однос на работодавец и вработено лице;

г) кое било лице, директно или индиректно, поседува, контролира или држи 5% или повеќе акции или емитувани удели со право на глас, кај едното или кај другото лице;

д) едно од нив директно или индиректно го контролира другото;

ѓ) двете директно или индиректно се контролирани од трето лице;

е) заедно, директно или индиректно, контролираат трето лице; или

ж) се членови на исто семејство. Лицата се сметаат како членови на исто семејство само ако припаѓаат во еден од следните меѓусебни односи:

- маж и жена,

- родител и дете,
- брат и сестра (било целосно или полукрвно сродство),
- баба или дедо и внуци,
- чичко, вујко, тетин, стрина, вујна или тетка и внук или внука,
- родители на сопружниците и зет или снаа,
- девер, шура или баџанак и јатрва, снаа, золва или шурнеа.

(2) За целите на ова поглавје, лицата кои меѓусебно се деловно поврзани при што едниот е единствен застапник, единствен дистрибутер или единствен концесионер на другиот, треба да се смета дека се поврзани само ако се исполнети условите од став (1) на овој член.

Член 64

При утврдување на царинската вредност согласно на член 28 од Царинскиот закон, за стока за која цената не е платена во моментот на вреднување, како основа за царинска вредност, по правило треба да се земе цената која треба да се плати во наведеното време.

Член 65

(1)Кога за пуштање во слободен промет се декларира дел од поголема количина од иста стока купена во една трансакција, вистински платената цена или цената која треба да се плати, во согласност со член 28 став (1) од Царинскиот закон, треба да биде пропорционален дел од вкупната цена, кој одговара на учеството на количината на декларираната стока во вкупно купената количина.

Распределбата на вистински платената цена или цената која треба да се плати исто така треба да се примени и во случај на губење на дел од пратката или кога стоката која се вреднува била оштетена пред пуштање во слободен промет.

(2)По пуштање на стоката во слободен промет, прилагодувањето направено од продавачот во корист на купувачот на вистински платената цена или цената која треба да се плати за стоката може да се земе предвид за утврдување на царинската вредност во согласност со член 28 од Царинскиот закон, ако на царинскиот орган му се докаже дека:

а) стоката била неисправна во моментот наведен во член 77 од Царинскиот закон;

б) продавачот направил прилагодување во извршувањето на гарантиските обврски содржани во договорот за продажба, склучен пред пуштање на стоката во слободен промет;

в) неисправната природа на стоката не била земена предвид во соодветниот договор за продажба.

(3) Вистински платената цена или цената која треба да се плати за стоката, прилагодена во согласност со став (2) на овој член, може да биде земена предвид само ако таквото прилагодување било направено во рок од 12 месеци од датумот на прифаќање на декларацијата за пуштање во слободен промет.

Член 66

За примена на член 28 став (1) од Царинскиот закон, кога вистински платената цена или цената која треба да се плати за стоката која се вреднува го вклучува износот на внатрешните даноци кои се применуваат во земјата на потекло или извоз, споменатиот износ не се вклучува во царинската вредност, под услов ако на царинскиот орган му се докаже дека стоката била или ќе биде ослободена од тие даноци во корист на купувачот.

Член 67

(1) За примена на член 28 од Царинскиот закон, соодветен доказ дека стоката која е предмет на продажба била продадена за извоз во царинското подрачје во Република Македонија е фактот дека таа е декларирана за пуштање во слободен промет. Во случај на последователни продажби пред вреднувањето, таков доказ треба да претставува само последната продажба која претходела на внесувањето во царинското подрачје на Република Македонија или продажбата која настанала во царинското подрачје на Република Македонија пред пуштање на стоките во слободен промет.

Кога се декларира цена, која се однесува на продажба извршена пред последната продажба, врз основа на која стоката е внесена во царинското подрачје на Република Македонија, на царинскиот орган треба да му се докаже дека таа продажба на стока е извршена за извоз во царинското подрачје на Република Македонија.

Одредбите од овој став не ја исклучуваат примената на членовите 88 до 92 од оваа Уредба.

(2) Ако стоката е употребувана во трета земја помеѓу времето на продажба и времето на пуштање во слободен промет, царинската вредност не мора да биде трансакциската вредност.

(3) Купувачот не треба да задоволи други услови, освен да биде странка во договорот за продажба.

Член 68

Кога, при примена на член 28 став 1 под (6) од Царинскиот закон, се утврди дека продажбата или цената на увезената стока е предмет на услови или обврски чија вредност може да се утврди за стоката која се вреднува, таквата вредност треба да се смета како индиректно плаќање од купувачот

на продавачот и претстаува дел од вистински платената цена или цена која треба да се плати, доколку условите или обврските не се поврзани било со:

а) активностите наведени во член 28 став (3) под (б) од Царинскиот закон; или

б) елементите според кои треба да се направи додавање кон вистински платената цена или цената која треба да се плати согласно со одредбите на член 35 од Царинскиот закон.

Член 69

(1) За примена на член 28 став (3) под (б) од Царинскиот закон, под поимот "маркетинг активности" се подразбираат сите активности поврзани со рекламирање и унапредување на продажбата на предметната стока и сите активности поврзани со емства или гаранции во поглед на нив.

(2) Таквите активности преземени од купувачот ќе се сметаат како активности преземени на негова сметка дури и ако тие се направени заради исполнување на обврска на купувачот согласно на договорот со продавачот.

Член 70

(1) При примената на членовите 29 и 30 од Царинскиот закон, трансакциската вредност на стоката произведена од друго лице треба да се земе предвид само кога не може да се пронајде трансакциска вредност за идентична или слична стока произведена од истото лице како и стоката која се вреднува.

(2) За примена на член 29 од Царинскиот закон, трансакциската вредност на идентична увезена стока претставува царинска вредност претходно утврдена согласно на одредбите на член 28 од Царинскиот закон, прилагодена согласно на одредбите на став (1) под (б) и став (2) од член 29 на Царинскиот закон.

(3) За примена на член 30 од Царинскиот закон, трансакциската вредност на слична увезена стока претставува царинска вредност претходно утврдена согласно на одредбите на член 28 од Царинскиот закон, прилагодена согласно на одредбите на став (1) под (б) и став (2) од член 30 на Царинскиот закон.

Член 71

(1) За примена на член 32 од Царинскиот закон (метода на дедуктивна вредност), единствната цена по која увезената стока е продадена во најголема вкупна количина е цената по која најголемиот број на единици е продаден во продажби на лица кои не се поврзани со лицата од кои тие ја купуваат таквата стока на првото комерцијално ниво на продажба после увозот.

(2) При утврдување на единечната цена за примена на член 32 од Царинскиот закон, не треба да се земат предвид продажбите во Република Македонија на лица кои обезбедуваат директно или индиректно бесплатно или по намалени цени кој било од елементите наведени во член 35 став (1) под (6) од Царинскиот закон а за употреба во врска со производството и продажбата за извоз на увезената стока.

(3) За примена на член 32 став (1) под (6) од Царинскиот закон "најран датум" значи датумот до кога е продадена увезената стока или идентична или слична увезена стока во доволна количина за да се утврди единечната цена.

Член 72

(1) Царинската вредност согласно член 33 од Царинскиот закон (метода на пресметковна вредност) се утврдува во принцип врз основа на податоците кои се на располагање во Република Македонија.

(2) Вредноста на материјалите и трошоците наведени во член 33 став (1) под (а) од Царинскиот закон ги вклучува трошоците од член 35 став (1) под (а) точка 2. и точка 3. од Царинскиот закон, како и вредноста, соодветно распределена, на која било стока или услуга наведени во член 35 став (1) под (6) од Царинскиот закон кои биле обезбедени директно или индиректно од купувачот, за употреба во врска со производството на увезената стока. Вредноста на елементите наведени во член 35 став (1) под (6) точка 4. од Царинскиот закон кои се извршени во Република Македонија се вклучува во царинската вредност само до степен до кој таквите елементите се на товар на производителот.

(3) Ако при утврдување на царинската вредност согласно член 33 од Царинскиот закон, освен податоците кои ги навел произведувачот или во негово име или за негова сметка ги доставил декларантот се користат и други податоци, царинскиот орган ќе го извести декларантот на негово барање, за користените податоци, нивниот извор и пресметките направени на таа основа, во согласност со член 16 од Царинскиот закон.

(4) "Општите трошоци" наведени во член 33 став (1) под (6) од Царинскиот закон, ги опфаќаат директните и индиректните трошоци за производство и продажба на стоката за извоз кои не се вклучени во член 33 став (1) под (а) од Царинскиот закон.

Член 73

Ако амбалажата наведена во член 35 став (1) под а) точка 2. од Царинскиот закон е наменета за повторна употреба при следни увози, нејзините трошоци, на барање на декларантот, ќе бидат распределени, соодветно, во согласност со општоприфатени сметководствени принципи.

Член 74

За примена на одредбите на член 35 став (1) под б) точка 4. од Царинскиот закон, трошоците за истражување и за идејни цртежи, не треба да бидат вклучени во царинската вредност.

Член 75

Членот 36 став (1) под в) од Царинскиот закон соодветно се применува и кога царинската вредност е утврдена со примена на другите методи различни од методата на трансакциска вредност.

Член 76

(1) Царинскиот орган може, на барање на засегнато лице, да одобри:

- по исклучок на одредбите на член 35 став (2) од Царинскиот закон, одредени елементи кои треба да бидат додадени на вистински платената цена или цената која треба да се плати иако не се мерливи во времето на настанување на царинскиот долг да бидат утврдени врз основа на соодветни и специфични критериуми;

- по исклучок на одредбите на член 36 од Царинскиот закон, одредени оптоварувања, кои не се вклучуваат во царинската вредност во случај кога нивниот износ не е исказан посебно во времето на настанување на царинскиот долг, да бидат утврдени врз основа на соодветни и специфични критериуми.

Во таквите случаи, декларираната царинска вредност не треба да се смета како привремена во смисла на член 170 втората алинеја од оваа Уредба.

(2) Одобрувањето треба да биде дозволено под следните услови:

а) кога исполнувањето на постапките наведени во член 175 од оваа Уредба, во тие околности, би претставувало несразмерен административен трошок;

б) кога барањето за примена на член 29 до член 34 од Царинскиот закон се чини несоодветно во одредени околности;

в) кога постојат оправдани причини да се смета дека износот на увозните давачки кои треба да бидат платени во периодот покриен со одобрението нема да биде понизок од оној кој би настанал во отсуство на одобрението;

г) кога не се нарушени конкурентските услови.

Член 77

Согласно на член 35 став (1) под а) точка 1. од Царинскиот закон, куповни провизии не се додаваат кон вистински платената цена или цената која

треба да се плати доколку купувачот ги плаќа одвоено од плаќањата за стоката.

Член 78

(1) Купувачот може, наведената стока во член 35 став (1) под б) точка 1, точка 2. и точка 3. од Царинскиот закон, да ја достави на продавачот директно или индиректно. Оваа стока, освен онаа наведена во член 35 став (1) под б) точка 2, потоа треба да биде употребена при производство на увезената стока и во неа да биде содржана или потрошена.

(2) Стоката наведена во член 35 став (1) под б) точка 1. од Царинскиот закон, која е обезбедена од купувачот, може да биде обезбедена од која и да било држава во странство, вклучувајќи ја и државата на продавачот.

(3) За стока наведена во член 35 став (1) под б) точка 3. од Царинскиот закон се смета стоката од член 35 став (1) под б) точка 1. од Царинскиот закон, ако таа не е купена во странство, како и потрошниот материјал.

ГЛАВА 2

Одредби кои се однесуваат на тантиеми и трошоци за лиценци

Член 79

(1) Како тантиеми и трошоци за лиценци од член 35 став (1) под в) од Царинскиот закон се сметаат одредени плаќања за користење на правата во врска:

- со производството на увезената стока (особено, патенти, дизајни, модели и производни know-how), или
- со продажбата за извоз на увезената стока (особено, трговска марка и заштитени дизајни), или
- со употребата или натамошна продажба на увезената стока (особено, авторски права и производни процеси кои неразделно се вградени во увезената стока).

(2) Кога царинската вредност на увезената стока се утврдува во согласност со одредбите на член 28 од Царинскиот закон, тантиемите или трошоците за лиценци ќе бидат додадени на вистински платената цена или на цената која треба да се плати за увезената стока само кога ова плаќање:

- е поврзано со стоката што се вреднува, и
- претставува услов за продажба на таа стока.

Одредбите од овој став не ја исклучуваат примената на одредбите на член 35 став (1) под б) од Царинскиот закон.

Член 80

(1) Ако увезената стока е само состојка или компонента на стоката произведена во Република Македонија, вистински платената цена или цената која треба да се плати ќе се прилагоди за таниемите или трошоците за лиценци само ако тие се однесуваат за таа стока.

(2) Ако стоката се увезува во несоставена состојба или пред натамошната продажба има претрпено само мала доработка, како што е растворање или пакување, тоа не значи дека таниемите или трошоците за лиценци не се поврзани со увезената стока.

(3) Ако таниемите или трошоците за лиценци делумно се поврзани со увезената стока, а делумно со други состојки или составни делови додадени на стоката после нејзиниот увоз, или на активности или услуги после увозот, соодветна распределба на таниемите или трошоците за лиценци ќе биде направена само врз основа на објективни и мерливи податоци, согласно со интерпретативните забелешки наведени во Прилог 13 на оваа Уредба кои се однесуваат на член 35 став (2) од Царинскиот закон.

Член 81

Таниемите или трошоците за лиценци во поглед на правото за користење на трговска марка, ќе бидат додадени на вистински платената цена или на цената која треба да се плати за увезената стока само ако:

- таниемите или трошоците за лиценци се однесуваат на стоката која по увозот е повторно продадена во непроменета состојба или незначително се преработува или обработува;
- стоката се продава под трговска марка, означена пред или после увозот, и за која се платени таниеми или трошоците за лиценци;
- купувачот не може слободно да набави ваква стока од други добавувачи кои не се поврзани со продавачот.

Член 82

Ако купувачот ги плаќа таниемите или трошоците за лиценци на трето лице, условите од член 79 став (2) од оваа Уредба се исполнети само тогаш кога продавачот или лицето поврзано со него бара од купувачот да го изврши таквото плаќањето.

Член 83

Ако методот на пресметка на износот на таниемите или трошоците за лиценци зависи од цената на увезената стока, може да се прифати, во отсуство на спротивни докази, дека плаќањето на таквите таниеми или трошоците за лиценци е поврзано со стоката што се вреднува.

Ако износот на таниемите или трошоците за лиценци е пресметан независно од цената на увезената стока, плаќањето на таниемите или

трошоците за лиценци сепак може да биде поврзано со стоката која се вреднува.

Член 84

За примена на член 35 став (1) под в) од Царинскиот закон нема да биде земена предвид резидентната земја на примачот на плаќањето за тантиемите или трошоците за лиценци.

ГЛАВА 3

Одредби кои се однесуваат на местото на внесување во Република Македонија

Член 85

За примена на член 35 став (1) под д) и член 36 став 1 под а) од Царинскиот закон, како место на внесување во царинското подрачје на Република Македонија се смета:

- а) за стока превезена по копнен или воден пат или со железница - местото каде што се наоѓа првиот царински орган;
- б) за стока превезена со воздушен транспорт - местото на првиот одредишен аеродром;
- в) за стока превезени на друг начин - местото каде е помината копнената граница на царинското подрачје на Република Македонија.

ГЛАВА 4

Одредби кои се однесуваат на транспортните трошоци

Член 86

При примена на член 35 став (1) под д) и член 36 став 1 под а) од Царинскиот закон:

а) ако стоката е превезена со ист начин на транспорт до место различно од местото на внесување во царинското подрачје на Република Македонија, транспортните трошоци ќе бидат проценети сразмерно на растојанието поминато надвор и внатре во царинското подрачје на Република Македонија, освен во случај кога е поднесен доказ до царинскиот орган кој ги покажува трошоците што настанале до местото на внесување во царинското подрачје на Република Македонија, според општа задолжителна тарифа за превоз на стоката.

б) ако стоката е фактурирана со единствена цена на паритет "франко одредиште во царинско подрачје" која одговара со цената до местото на внесување во царинското подрачје, транспортните трошоци кои се однесуваат за транспорпот во царинското подрачје не се одбиваат од таа

цена. Меѓутоа, такво одбивање ќе биде дозволено доколку на царинскиот орган се докаже дека цената на стоката на паритет "франко место на внесување во царинско подрачје" би била пониска од единствената цена на стоката на паритет "франко одредиште во царинско подрачје".

в) ако превозот е бесплатен или обезбеден од страна на купувачот, во царинската вредност се вклучуваат трошоците за транспорт до местото на внесување во царинското подрачје пресметани во согласност со тарифата за превоз што вообичаено се применува за истиот вид на транспорт.

Член 87

(1) Сите поштенски трошоци настанати до одредишното место за стока испратена по пошта, ќе бидат вклучени во царинската вредност на таа стока, со исклучок на какви било дополнителни поштенски трошоци настанати во Република Македонија.

(2) Прилагодување на декларираната вредност нема да биде направено во поглед на трошоците од став (1) на овој член при утврдување на вредноста на пратките од некомерцијална природа.

(3) Ставовите (1) и (2) на овој член не се применуваат за стока превезена со брза пошта позната како "ЕМС".

ГЛАВА 5

Декларирање на податоци и документи кои се поднесуваат

Член 88

(1) При утврдувањето на царинската вредност во согласност со членовите 27 до 45 од Царинскиот закон, потребно е кон царинската декларација да се приложи декларација за податоците поврзани со царинската вредност на увезената стока (декларација за вредност). Декларирањето на царинската вредност се врши на образец Д.В.1 (декларација за вредност) даден во Прилог 15 на оваа Уредба, а таму каде е тоа потребно, се дополнува со еден или повеќе обрасци Д.В.1 бис даден во Прилог 16 на оваа Уредба.

(2) Декларацијата за вредност во согласност со став (1) на овој член ја пополнува само лице со седиште во Република Македонија и кое располага со потребни податоци.

Членот 74 став (3) на Царинскиот закон соодветно се применува .

(3) Царинскиот орган може да отстапи од барањето за поднесување на декларација на образец од став (1) на овој член, ако царинската вредност на стоката не може да се утврди согласно на член 28 од Царинскиот закон. Во такви случаи, лицето од став (2) на овој член треба на царинскиот орган да му ги наведе или достави сите податоци што тој ги бара за утврдување на царинската вредност според друг член од Царинскиот закон. Таквите

податоци треба да бидат доставени во форма и на начин одредени од страна на царинскиот орган.

(4) Со поднесување на декларацијата која е потребна согласно став (1) на овој член, лицето наведено во став (2) на овој член е одговорно за:

- точноста и потполноста на податоците наведени во декларацијата,
- веродостојноста на документите приложени како доказ на податоците наведени во декларацијата, и
- обезбедување на други дополнителни подадоци или документи потребни за утврдување на царинската вредност на стоката.

Одредбите од овој став не ја исклучуваат можната примена на казнени одредби.

Член 89

(1) Освен кога е тоа неопходно за правилна примена на увозните давачки, царинскиот орган ќе отстапи од барањето за поднесување на целосна или дел од декларацијата од член 88 став (1) на оваа Уредба, во следниве случаи:

а) ако царинската вредност на увезената стока во една пратка не надминува 1.000 ЕВРА во денарска противвредност, под услов таа да не претставува одвоен дел или повеќекратна пратка од ист испраќач за ист примач; или

б) ако предметните увози се од некомерцијална природа; или

в) ако поднесувањето на предметните податоци не е неопходно за примена на Законот за царинската тарифа или ако царинските давачки според Царинската тарифа не се наплатуваат врз основа на посебни царински прописи.

(2) При постојан увоз на стока од ист продавач до ист купувач под исти комерцијални услови, царинскиот орган може да отстапи од барањето сите податоци од член 88 став (1) на оваа Уредба да бидат обезбедени за секоја царинска декларација, но тоа ќе се бара при секоја промена на наведените услови и најмалку еднаш на секои три години.

(3) Дозволеното отстапување согласно на овој член може да се повлече и може да се бара поднесување на декларација за вредност, ако се утврди дека потребниот услов за отстапувањето не бил или веќе не е исполнет.

Член 90

При употреба на системите за автоматска обработка на податоци, или кога предметната стока е предмет на општа, периодична или рекапитулативна декларација, царинскиот орган може да дозволи разлики во формата на прикажување на податоците потребни за утврдување на царинската вредност.

Член 91

(1) Лицето наведено во член 88 став (2) од оваа Уредба на царинскиот орган ќе му достави примерок од фактурата врз основа на која е декларирана вредноста на увезената стока. Кога царинската вредност се декларира во писмена форма, овој примерок се задржува од царинскиот орган.

(2) Лицето од член 88 став (2) од оваа Уредба на царинскиот орган ќе му ги достави и сите други докази за останати плаќања кои се извршени или кои треба да се извршат (на пример, фактура за транспортот, полиса за осигурување, итн), а на барање на царинскиот орган и други документи потребни за утврдување на царинската вредност.

Член 92

(1) Во смисла на член 42 од Царинскиот закон, кога царинската декларација е поднесена, а царинскиот орган има причини да се сомнева во вистинитоста или точноста на поднесените податоци или документи за поткрепа на царинската декларација, царинскиот орган може да бара дополнителни објаснувања, вклучувајќи документи или други докази од кои произлегува дека декларираната вредност претставува вкупен износ кој е вистински платен или треба да се плати за увезената стока согласно на член 28 од Царинскиот закон.

(2) Пред донесување на конечната одлука, царинскиот орган треба да го извести декларантот, на негово барање и писмено, за причините за сомневање во вистинитоста или точноста на податоците или документите и ќе му одреди соодветен рок за поднесување на дополнителни објаснувања.

(3) Ако и по добивањето на дополнителните податоци или во отсуство на одговор, царинскиот орган се уште има основани сомневања за вистинитоста или точноста на декларираната вредност, може да се смета дека царинската вредност на увезената стока не може да се утврди согласно на одредбите на член 28 од Царинскиот закон.

(4) За конечната одлука, како и за причините за нејзиното донесување, царинскиот орган писмено ќе го извести декларантот.

Член 93

За сите информации и податоци потребни за утврдување и проверка на царинската вредност на стоката коишто по својата природа се сметаат за доверливи или кои што се добиени врз доверлива основа, ќе се применуваат одредбите на член 16 од Царинскиот закон.

ПОГЛАВЈЕ 5

ВНЕСУВАЊЕ НА СТОКА ВО ЦАРИНСКОТО ПОДРАЧЈЕ

ГЛАВА 1

Преглед на стока и земање на мостри од странката⁴

ГЛАВА 1

Влезна збирна декларација

Оддел 1

Опфат⁵

Член 93-а⁶

(1) За целите на ова поглавје и информациите што треба да се запишат во влезната збирна декларација пропишани од министерот за финансии во согласност со член 72 став (3) на Царинскиот закон превозник е лице што ја внесува или лице што презема одговорност за превоз на стоката во царинското подрачје на Република Македонија, како што е пропишано со член 46-б став (3) на Царинскиот закон.

(2) Меѓутоа во случај на:

- комбиниран транспорт од член 96-б на оваа уредба, превозник е лице кое управува со транспортното средство кое по неговото внесување во царинското подрачје на Република Македонија ќе се движи како активно транспортно средство и
- воздушен сообраќај со заеднички или самостоен договор за користење на воздухоплов пропишан со член 96-в на оваа уредба, превозник е лицето што го склучило договорот и издало товарен лист за воздушен сообраќај за превезување на стоката во царинското подрачје на Република Македонија.

Член 93-б⁷

Влезна збирна декларација не се бара за следната стока:

- а) електрична енергија;
- б) стока што се внесува низ цевковод;
- в) писма, разгледници и печатен материјал, вклучувајќи ги оние на електронски медиум;
- г) стока што се движи во согласност со правилата на Универзалната конвенција на Светскиот поштенски сојуз;
- д) стока опфатена со царинска декларација изготвена на кој било друг начин пропишан со членовите 137, 139 став (1) и 140 на оваа уредба, со исклучок на предмети за домаќинство, палети, контејнери и средства за

⁴ Се применува до влез на РМ во ЕУ

⁵ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

⁶ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

⁷ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

патен, железнички, воздушен и езерски сообраќај, доколку се во рамките на договорот за транспорт;

- г) стока содржана во личниот багаж на патниците;
- е) стока која може да се декларира усно, согласно членовите 132, 134 и 136 став (1) на оваа уредба, со исклучок на предмети за домаќинство, палети, контејнери и средства за патен, железнички, воздушен и езерски транспорт, доколку се во рамките на договорот за транспорт;
- ж) стока опфатена со ATA и ЦПД Карнети;
- з) стока опфатена со образецот 302 согласно Договорот меѓу страните во Северноатланскиот договор за статусот на нивните сили, потписан во Лондон на 19 јуни 1951 година;
- с) стока на пловила и воздухоплови што се превезува помеѓу пристаништа или аеродроми во Република Македонија без попатни застанувања на кое било пристаниште или аеродром надвор од царинското подрачје на Република Македонија;
- и) стока ослободена од давачки во согласност со Виенската конвенција за дипломатски односи од 18 април 1961 година, Виенската конвенција за конзуларни односи од 24 април 1963 година или други конзуларни конвенции или Њујоршката конвенција од 16 декември 1969 година за специјални мисии;
- ј) оружје и воена опрема внесена во царинското подрачје на Република Македонија од надлежните органи за воена одбрана на Република Македонија, со воен транспорт или транспорт наменет само за воените органи и
- к) стока во пратка со незначителна вредност која не надминува 22 евра, во денарска противвредност, под услов царинскиот орган да прифати, во договор со економскиот оператор, да врши анализа на ризик врз основа на податоците содржани или добиени од системот на економскиот оператор.

Член 93-в⁸

Доколку во ратификуван меѓународен договор помеѓу Република Македонија и друга земја се предвидува признавање на безбедносните проверки што се вршат во земјата на извоз, ќе се применуваат условите утврдени во тој договор.

Член 94⁹

(1) Во согласност со член 50 став (1) од Царинскиот закон стоката се става на увид во редовно работно време и на работниот простор на царинскиот орган или на друго место кое го определува царинскиот орган.

---

⁸ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

⁹ Се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

(2) Работниот простор на царинскиот орган за одреден вид на превоз се одредува со оваа Уредба или него го одредува царинскиот орган и тоа го објавува на огласна табла.

(3) Редовното работното време на царинскиот орган го одредува Директорот на Царинската управа. Тоа се објавува на огласна табла на царинскиот орган.

(4) По исклучок на став (3) од овој член, со одобрение на царинскиот орган стоката може да се стави на увид на царинскиот орган и надвор од редовното работно време и надвор од работниот простор на царинскиот орган. Можните трошоци поврзани со таквото ставање на увид ги сноси декларантот.

Член 95¹⁰

(1) Одобрение за претходен преглед на стоката во согласност со член 52 од Царинскиот закон се дава на лицето кое е овластено за стоката да одреди царински дозволено постапување или употреба, на негово усно барање, освен доколку царинскиот орган смета, со оглед на околностите, дека е потребно писмено барање.

Земањето на мостри може да се одобри само на писмено барање од странката.

(2) Писменото барање од став (1) на овој член се потпишува од странката и се поднесува до надлежниот царински орган. Барањето треба да ги содржи следните податоци:

- име и презиме или назив и адреса на барателот,
- место каде што се наоѓа стоката,
- број на збирната декларација, доколку е поднесена, освен кога царинскиот орган самиот го превземе внесувањето на тој податок, или податоците за претходната царинска постапка, или податоци за идентификација на транспортните средства на кои се наоѓа стоката,
- причини поради кои се бара преглед на стоката и земање мостри,
- сите други податоци потребни за идентификација на стоката.

Царинскиот орган дава одобрение во вид на забелешка на самото барањето поднесено од страна на странката. Кога барањето се однесува на земање на мостри, царинскиот орган ја назначува и количината на стоката која ќе биде земена.

(3) Претходен преглед на стока и земање мостри се врши под надзор и начин кој го одредува царинскиот орган, кој зависно од видот на стоката за секој случај поединечно одредува соодветен начин на постапување.

---

¹⁰ Се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

Подносителот на барањето го сноси ризикот и трошоците на отпакување, мерење, повторно пакување и секоја друга операција со стоката. Тоа лице исто така ги плаќа сите трошоци во врска со анализа на стоката.

(4) Земените мостри се вбројуваат во количината на стока за која се одобрува царински дозволено постапување или употреба. Кога прегледот на мострите доведува до нивно уништување или неповратна загуба, се смета дека не настанал царински долг. За отпадок и остаток се применува член 191 став (5) од Царинскиот закон.

ГЛАВА 2

Збирна декларација¹¹

Член 96¹²

(1) Збирната декларација ја потпишува лицето кое ја изготвува.

(2) Збирната декларација се изготвува во форма на образец даден во Прилог 17 од оваа Уредба.

(3) Царинскиот орган ја евидентира збирната декларација во пропишаната евиденција, ја заверува и ја задржува за да може да се провери дали на стоката, на која таа се однесува, и е одредено царински дозволено постапување или употреба, во рокот од членот 59 од Царинскиот закон.

(4) Збирната декларација за стока која била во транзитна постапка пред да биде ставена на увид на царинскиот орган е во форма на примерок од транзитниот документ наменет за одредишниот царински орган.

(5) Царинскиот орган може да одобри збирната декларација да се изготви во електронска форма. Во тој случај одредбите од став (1) и (3) на овој член соодветно се прилагодуваат.

(6) И покрај одредбите од ставовите (4) и (5) од овој член, збирна декларација задолжително се изготвува на пропишаниот образец од став (2) на овој член доколку царинскиот орган тоа го бара.

Оддел 2

Поднесување на влезна збирна декларација¹³

Член 96¹⁴

(1) Влезна збирна декларација се изготвува со помош на техника на електронска обработка на податоци. Влезната збирна декларација содржи податоци за ваква декларација и се пополнува во согласност со

¹¹ Се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

¹² Се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

¹³ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

¹⁴ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

појаснувачките забелешки за тие податоци. Овие податоци и појаснувачки забелешки ги пропишува министерот за финансии во согласност со член 72 став (3) на Царинскиот закон.

Влезната збирна декларација ја заверува лицето кое ја изготвува.

Членот 109 став (1) на оваа уредба соодветно се применува за лицето од вториот потстав на овој став.

(2) Царинскиот орган дозволува поднесување влезна збирна декларација во хартиена форма или на кој било друг начин одобрен од Царинската управа, само во еден од следниве случаи:

- а) кога царинскиот компјутерски систем не работи или
- б) кога електронската апликација на лицето што ја поднесува влезната збирна декларација не работи.

Во случаите од точките а) и б) од првиот потстав на овој став, влезната збирна декларација во хартиена форма се изготвува на образец „Документ за сигурност и безбедност“, даден во Прилог 34-е кој е составен дел на оваа уредба. Кога пратката за која е изготвена влезна збирна декларација содржи повеќе од еден вид стока, Документот за сигурност и безбедност е придружен од Список на наименуванија на образец даден во Прилог 34-ж кој е составен дел на оваа уредба. Списокот на наименуванија е составен дел на Документот за сигурност и безбедност.

Во случаите од точките а) и б) од првиот потстав на овој став, царинскиот орган може да дозволи Документот за сигурност и безбедност да биде заменет или надополнет со комерцијални документи, под услов документите поднесени до царинскиот орган да содржат податоци за влезна збирна декларација пропишани од министерот за финансии во согласност со член 72 став (3) на Царинскиот закон.

(3) Царинската управа ја утврдува процедурата која ќе се применува во случаите наведени во став (2) точка а) на овој член.

(4) Употребата на влезната збирна декларација во хартиена форма од точка б) на првиот потстав на став (2) на овој член треба да биде одобрена од царинскиот орган.

Влезната збирна декларација во хартиена форма ја потпишува лицето кое ја изготвува.

(5) Царинскиот орган ја прифаќа влезната збирна декларација веднаш по нејзиниот прием.

(6) Царинскиот орган без одлагање го известува лицето кое ја поднело влезната збирна декларација за нејзиното прифаќање. Кога влезната збирна декларација ја поднесува лицето од член 46-б став (4) на Царинскиот закон, царинскиот орган го известува и превозникот за нејзиното прифаќање, под услов превозникот да е поврзан со царинскиот систем.

(7) Кога влезната збирна декларација ја поднело лицето од член 46-б

став (4) на Царинскиот закон, царинскиот орган може да претпостави, освен кога постои доказ за спротивното, дека превозникот ја дал својата согласност во рамки на договорните аранжмани и дека поднесувањето е извршено со негово знаење.

(8) Царинскиот орган без одлагање го известува лицето што поднело барање за измена на податоци во влезната збирна декларација дека ги прифатило овие измени. Кога измените во влезната збирна декларација се поднесени од лицето од член 46-б став (4) на Царинскиот закон, царинскиот орган го известува и превозникот, под услов превозникот да побарал такво известување и да е поврзан со царинскиот систем.

(9) Доколку, по период од 200 дена од датумот на поднесување на влезната збирна декларација царинскиот орган не бил известен за пристигнувањето на транспортните средства во согласност со член 97-ѓ на оваа уредба или стоката не била ставена на увид кај царинскиот орган во согласност со член 99 на оваа уредба, се смета дека влезната збирна декларација не била поднесена.

Член 96-а¹⁵

(1) Податоците кои се користат во транзитната постапка може да се употребат како влезна збирна декларација доколку се исполнети следниве услови:

- а) стоката е внесена во царинското подрачје на Република Македонија во постапка на транзит;
- б) податоците за транзит се разменуваат со информатичка технологија и компјутерски мрежи и
- в) податоците ги содржат сите поединочни потребни за влезна збирна декларација.

Член 96-б¹⁶

(1) Во случај на комбиниран транспорт, кога активното транспортно средство што влегува во царинското подрачје на Република Македонија само превезува друго транспортно средство кое по влегувањето во царинското подрачје на Република Македонија ќе се движи како активно транспортно средство, обврската за поднесување на влезна збирна декларација ја има операторот на транспортното средство кое по влегувањето во царинското подрачје на Република Македонија ќе се движи како активно транспортно средство.

(2) Временскиот рок за поднесување на влезна збирна декларација е соодветен на временскиот рок што се применува за активното транспортно

---

¹⁵ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

¹⁶ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

средство што влегува во царинското подрачје на Република Македонија, како што е пропишано во член 97-а на оваа уредба.

Член 96-в¹⁷

Во случај на воздушен сообраќај за кој постои договорен аранжман, обврската за поднесување на влезна збирна декларација ја има лицето што го потпишало договорот и издало авионски товарен лист за превезувањето на стоката на воздухопловот кој е предмет на договорот.

Член 97

(1)¹⁸ Стока опфатена со збирна декларација, која не била истоварена од транспортното средство со кое се пренесувала, повторно и во непроменета состојба се става на увид од страна на лицето од член 96 став (1) од оваа Уредба кога и да го побара тоа царинскиот орган, се додека за предметната стока не се одреди царински дозволено постапување или употреба.

(1)¹⁹ Стока опфатена со збирна декларација за привремено чување на стока, која не била истоварена од транспортното средство со кое се пренесувала, повторно и во непроменета состојба се става на увид од страна на лицето од член 96 став (1) и став (2) од оваа Уредба кога и да го побара тоа царинскиот орган, се додека за предметната стока не се одреди царински дозволено постапување или употреба.

(2) Секое лице кое поседува стока откако таа била истоварена заради пренесување или складирање, е одговорно за исполнување на обврската за повторно ставање на увид на сета стока во непроменета состојба на барање од царинскиот орган.

Оддел 3 Временски рокови

Член 97-а²⁰

(1) Во случај на воздушен сообраќај влезната збирна декларација се поднесува кај царинската испостава во следниве рокови:

- а) за кратки летови, најдоцна до моментот на полетување на воздухопловот;
- б) за долги летови, најдоцна четири часа пред пристигнувањето на првиот аеродром во царинското подрачје на Република Македонија.

За целите на овој став, „краток лет“ е лет со времетраење пократко од

¹⁷ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

¹⁸ Се применува до влегување на РМ во ЕУ

¹⁹ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

²⁰ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

четири часа од последниот појдовен аеродром во друга земја до пристигнувањето на првиот аеродром во Република Македонија. Сите други летови се сметаат за долги летови.

(2) Во случај на железнички или езерски сообраќај влезната збирна декларација се поднесува кај царинската испостава на влез најмалку два часа пред пристигнувањето кај царинската испостава на влез во царинското подрачје на Република Македонија.

(3) Во случај на патен сообраќај влезната збирна декларација се поднесува кај царинската испостава на влез најмалку еден час пред пристигнувањето кај царинската испостава на влез во царинското подрачје на Република Македонија.

(4) Кога влезната збирна декларација не се поднесува со употреба на техника на електронска обработка на податоци, временскиот рок пропишан во ставот (1) точка а) на овој член и во ставовите (2) и (3) на овој член, изнесува најмалку четири часа.

(5) Доколку компјутерскиот систем на царинскиот орган привремено не работи, се применуваат роковите од ставовите од (1), (2) и (3) на овој член.

Член 97-б²¹

Роковите од член 97-а став (1), (2) и (3) на оваа уредба не важат во следниве случаи:

а) кога со ратификуван меѓународен договор помеѓу Република Македонија и друга земја се предвидува признавање на безбедносните проверки од член 93-в на оваа уредба;

б) кога ратификуван меѓународен договор помеѓу Република Македонија и друга земја пропишува размена на податоци од декларацијата во рокови различни од оние од член 97-а став (1), (2) и (3) на оваа уредба;

в) во случај на виша сила.

Член 97-в²²

Во случај кога стоката ставена на увид кај царинскиот орган за која е потребно да се поднесе влезна збирна декларација не е опфатена со таква декларација, лицето што ја внело стоката или ја презело одговорноста за превоз на стоката во царинското подрачје на Република Македонија мора веднаш да поднесе влезна збирна декларација.

Оддел 4 Анализа на ризик

---

²¹ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

²² Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

Член 97-г²³

(1) Царинскиот орган на влез по приемот на податоците содржани во влезната збирна декларација врши соодветна анализа на ризик пред пристигнувањето на стоката во царинското подрачје на Република Македонија, првенствено поради безбедносни и сигурносни цели. Кога влезната збирна декларација била поднесена кај царинска испостава различна од царинската испостава на влез и податоците биле ставени на располагање во согласност со член 46-а став (2) и со вториот потстав од член 46-в став (1) на Царинскиот закон, царинската испостава на влез ќе ги прифати резултатите од анализата на ризик извршена од другата царинска испостава или ќе ги земе предвид овие резултати кога извршува сопствена анализа на ризик.

(2) Царинскиот орган ја завршува анализата на ризик пред пристигнувањето на стоката, под услов да е запазен рокот од член 97-а на оваа уредба.

(3) Кога стоката која не е опфатена со влезна збирна декларација, во согласност со член 93-б точки од в) до s), точка j) и точка k) на оваа уредба, е внесена во царинското подрачје на Република Македонија, анализата на ризик се врши при ставањето на стоката на увид, кога тоа е можно врз основа на збирна декларација за привремено чување на стока или царинска декларација што ја опфаќа оваа стока.

(4) За стоката ставена на увид кај царинскиот орган може да се одреди царински дозволено постапување или употреба веднаш по извршената анализа на ризик и кога резултатите дозволуваат такво одредување.

Член 97-д²⁴

(1) Кога пловилото или воздухопловот треба да застане во повеќе од едно пристаниште или аеродром на царинското подрачје на Република Македонија, под услов да се движи помеѓу овие пристаништа или аеродроми без попатно застанување на кое било пристаниште или аеродром надвор од царинското подрачје на Република Македонија, се поднесува влезна збирна декларација кај првото пристаниште или аеродром во Република Македонија за сета стока што се превезува. Царинскиот орган кај првото пристаниште или аеродром на влез врши анализа на ризик за цели на безбедноста и сигурност, за целата стока која што се превезува. Може да се врши дополнителна анализа на ризик за таа стока кај пристаништето или аеродромот каде што постапката завршува.

(2) Кога е утврден ризик, царинската испостава кај првото пристаниште или аеродром на влез забранува влез во случај кога пратката претставува

---

²³ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

²⁴ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

закана од таква сериозна природа што е потребна итна интервенција, и, во секој случај, ги праќа резултатите од анализата на ризик до наредните пристаништа или аеродроми.

(3) Кај наредните пристаништа или аеродроми во царинското подрачје на Република Македонија, за стоката ставена на увид кај царинскиот орган во тоа пристаниште или аеродром, се применува членот 99 на оваа уредба.

Оддел 5

Известување за пристигнување

Член 97-г²⁵

Операторот на активните транспортни средства што влегуваат во царинското подрачје на Република Македонија или неговиот претставник го известува царинскиот орган кај првата царинска испостава на влез за пристигнување на транспортните средства. Ова известување за пристигнување содржи поединести неопходни за идентификација на влезната збирна декларација поднесена за стоката што се превезува на тие транспортни средства. Кога е можно, се употребуваат методите за известување што се на располагање.

ГЛАВА 3

Привремено чување на стока

Член 98

(1) Кога местата од членот 61 став (1) од Царинскиот закон имаат одобрение на неопределено време за сместување на стока за привремено чување, овие места се нарекуваат "простории за привремено чување".

(2) За да се обезбеди примена на царинските прописи, царинскиот орган може, ако тој самиот не управува со просторија за привремено чување, да бара:

а) просториите за привремено чување да се заклучени со две брави. Едниот клуч го држи царинскот орган;

б) лицето кое има одобрение за просторија за привремено чување, да води евиденција која овозможува следење на движењето на стоката.

Член 99²⁶

Стоката се сместува во просторија за привремено чување врз основа на збирна декларација.

---

²⁵ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

²⁶ Се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

Член 99²⁷

(1) Странска стока ставена на увид кај царинскиот орган е опфатена со збирна декларација за привремено чување на стока како што е определено од царинскиот орган.

Збирната декларација за привремено чување на стока се поднесува од страна на, или за сметка на, лицето кое ја става стоката на увид, не подоцна од времето определено за ставање на увид. Кога збирната декларација за привремено чување на стока ја поднесува лице различно од имателот на просторијата за привремено чување, царинскиот орган го известува имателот под услов тоа лице да е наведено во збирната декларација за привремено чување на стока и да е поврзано со царинскиот систем.

(2) Збирната декларација за привремено чување на стока може да биде во една од следните форми:

а) повикување на која било влезна збирна декларација за предметната стока, надополнета со поединости од збирната декларација за привремено чување на стока;

б) збирна декларација за привремено чување на стока во форма на образец даден во Прилог 17 од оваа уредба и повикување на која било влезна збирна декларација за предметната стока или

в) манифест или друг транспортен документ, под услов да ги содржи поединостите за збирната декларација за привремено чување на стока и повикување на која било влезна збирна декларација за предметната стока.

(3) Повикување на која било влезна збирна декларација не е потребно кога стоката веќе била во просторија за привремено чување или за истата било одобрено царински дозволено постапување или употреба и не го напуштила царинското подрачје на Република Македонија.

(4) Комерцијален, пристаништен или транспортен систем за попис може да се употребува доколку е одобрен од царинскиот орган.

(5) Збирната декларација за привремено чување на стока може да се поднесе со, или да содржи, известување за пристигнување од член 97-ѓ на оваа уредба.

(6) За целите на член 59 на Царинскиот закон, збирната декларација за привремено чување на стока се смета дека била поднесена на датумот на ставање на стоката на увид.

(7) Збирната декларација за привремено чување на стока се задржува кај царинскиот орган со цел да потврди дека на стоката на која се однесува и е определено царински дозволено постапување или употреба.

(8) Збирна декларација за привремено чување на стока не се бара кога најдоцна до ставањето на увид на стоката кај царинскиот орган, таа е декларирана за царинска постапка или на друг начин ѝ е определено

---

²⁷ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

царински дозволено постапување или употреба.

(9) Кога царинската декларација била поднесена кај царинската испостава на влез како влезна збирна декларација во согласност со член 46-в на Царинскиот закон, царинскиот орган ја прифаќа декларацијата веднаш по ставањето на стоката на увид, и стоката директно се става во декларираната постапка согласно условите пропишани за таа постапка.

(10) За целите на овој член, кога странската стока која се движи од појдовна царинска испостава во транзитна постапка се става на увид кај одредишната царинска испостава во царинското подрачје на Република Македонија, транзитната декларација наменета за царинскиот орган кај одредишната испостава се смета за збирна декларација за привремено чување.

Член 100²⁸

Лицето кое ја поднело збирната декларација или кога таквата декларација се уште не е поднесена, лицата од член 54 став 2 од Царинскиот закон, се одговорни за спроведување на мерките кои царинскиот орган ги презема согласно член 63 став 1 од Царинскиот закон и за подмирување на трошоците од таквите мерки. Одредбите од овој член не ја исклучуваат примената на член 66 од Царинскиот закон и член 87 од Царинскиот закон.

Член 100²⁹

Лицето кое ја поднело збирната декларација или кога таквата декларација се уште не е поднесена, лицата од член 46-б став (3) од Царинскиот закон, се одговорни за спроведување на мерките кои царинскиот орган ги презема согласно член 63 став (1) од Царинскиот закон и за подмирување на трошоците од таквите мерки. Одредбите од овој член не ја исклучуваат примената на член 66 од Царинскиот закон и член 87 од Царинскиот закон.

Член 100-а³⁰

(1) Царинскиот орган на усно барање на лице кое, според царинските правила, може за стоката да одреди царински дозволено постапување или употреба, може да дозволи преглед на стоката согласно член 52 на Царинскиот закон. Меѓутоа, царинскиот орган може, во зависност од околностите, да побара писмено барање.

(2) Царинскиот орган може да одобри земање мостри само на писмено барање на лицето од став (1) на овој член.

---

²⁸ Се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

²⁹ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

³⁰ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

(3) Барање од ставот (2) на овој член може да биде во хартиена или електронска форма. Се потпишува или заверува од засегнатото лице и се поднесува кај надлежниот царински орган. Барањето треба да ги содржи следниве поединоности:

- а) име и адреса на подносителот на барање;
- б) локацијата на стоката;
- в) повикување на едно од следните:
  - влезна збирна декларација;
  - претходна царинска постапка;
  - транспортни средства и
- г) сите други поединоности потребни за идентификација на стоката.

(4) Царинскиот орган го известува засегнатото лице за својата одлука. Кога се бара земање мостри, царинскиот орган ја одредува количината на стоката што се зема.

(5) Преглед на стоката и земање мостри се врши под надзор на царинскиот орган кој ја определува постапката што треба да се следи.

Засегнатото лице ги сноси сите ризици и трошоци за прегледот, земањето мостри и анализата на стоката.

(6) Земените мостри се предмет на формалности заради одредување царински дозволено постапување или употреба на стоката. Кога прегледот на мострите резултира со нивно уништување или ненадоместива загуба, се смета дека не настанал царински долг.

За отпадоците или остатоците што се настанати како резултат од прегледот се одредува царински дозволено постапување или употреба пропишано за странска стока.

ГЛАВА 4

Посебни одредби кои се применуваат за стока испратена по воден или воздушен пат

Оддел 1

Општи одредби

Член 101

(1) Стоката што била внесена во царинското подрачје на Република Македонија по воден или воздушен пат и останува на истите транспортни средства со кои била превезена, без претовар, се става на увид на царинскиот орган согласно член 50 на Царинскиот закон само во тоа пристаниште или аеродром каде се истовара или претовара.

(2) Сепак, стоката внесена во царинското подрачје на Република Македонија која е истоварена или претоварена на исто превозно средство за

време на тековното патување со цел да се овозможи истовар или претовар на друга стока, не мора да се стави на увид на царинскиот орган.

Оддел 2

Посебни одредби кои се применуваат на рачен багаж и предаден багаж на патниците

Член 102

Поимите употребени во овој Дел 2 го имаат следново значење:

- 1) "домашен аеродром" е секој аеродром кој се наоѓа на царинското подрачје на Република Македонија;
- 2) "мeѓународен аеродром" е секој домашен аеродром којшто е одобрен како таков од надлежните органи за воздушен сообраќај со други земји;
- 3) "домашен лет" е движење на воздухоплови меѓу два домашни аеродрома, без попатни слетувања, којшто не почнува од, ниту пак завршува на аеродром кој што не е домашен аеродром;
- 4) "домашно пристаниште" е секое пристаниште кое се наоѓа на царинското подрачје на Република Македонија;
- 5) "внашрешна пловидба" е движење меѓу две домашни пристаништа, без попатни застанувања, на пловен објект којшто редовно сообраќа меѓу две или повеќе одредени домашни пристаништа;
- 6) "пловни објекти заразонода" се приватни бродови наменети за патувања чиј правец на движење зависи од желбите на корисникот;
- 7) "туристички или деловни воздухоплови" се приватни воздухоплови наменети за патувања чиј правец на движење зависи од желбите на корисникот;
- 8) "багаж" се сите предмети кои ги носи лице во текот на своето патување.

Член 103

Поимот багаж употребен во Дел 2 од оваа Уредба, во случај на патување со воздухоплов, го има следново значење:

- "предаден багаж", доколку тој е предаден на појдовниот аеродром и не е достапен на лицето за време на летот, ниту пак за време на попатните слетувања од членот 104 став (1) и (2) и 106 став (1) и (2) од оваа Глава,
- "рачен багаж", доколку лицето го зема со себе во воздухопловот.

Член 104

Сите контроли и сите формалности кои се применуваат за:

- 1) рачниот и предадениот багаж на лицата кои патуваат со воздухоплов кој доаѓа од аеродром кој не е домашен аеродром и кој, по попатното

слетување на домашен аеродром, продолжува да лета до друг домашен аеродром, се извршуваат на последниот аеродром доколку тој е меѓународен аеродром. Во овој случај, багажот подлежи на прописите кои се применуваат за багаж на лица кои доаѓаат од друга земја, кога лицето кое носи таков багаж не може на соодветен начин да го докаже на надлежниот царински орган домашниот статус на стоката која се наоѓа во него;

2) рачниот и предадениот багаж на лицата кои патуваат со воздухоплов кој попатно слетува на домашен аеродром пред да го продолжи летот кон аеродром кој не е домашен аеродром, се извршуваат на појдовниот аеродром доколку тој е меѓународен аеродром. Во овој случај, рачниот багаж може да подлежи на контрола и на домашниот аеродром каде попатно слетува воздухопловот за да потврди дека стоката која се наоѓа во него ги исполнува условите за слободен промет на царинското подрачје на Република Македонија;

3) багажот на лица кои патуваат по воден пат на ист пловен објект и којшто последователно поаѓа од, застанува или доаѓа во пристаниште кое не е домашно пристаниште, се извршуваат на пристаништето на кое предметниот багаж се утовара или истовара, зависно од случајот.

Член 105

Сите контроли и сите формалности кои се применуваат за багажот на лицата кои се наоѓаат на :

- 1) пловни објекти за разонода, се извршуваат во кое било домашно пристаниште, без оглед на потеклото или одредиштето на пловните објекти,
- 2) туристички или деловни воздухоплови, се извршуваат:
  - на првиот аеродром на пристигнување којшто треба да е меѓународен аеродром, доколку се работи за летови кои доаѓаат од аеродром кој не е домашен аеродром кога воздухопловот по попатното слетување го продолжува својот лет кон друг домашен аеродром,
  - на последниот меѓународен аеродром, доколку се работи за летови кои доаѓаат од домашен аеродром кога воздухопловот по попатното слетување го продолжува својот лет кон аеродром кој не е домашен аеродром.

Член 106

(1) Кога багаж кој пристигнува на домашен аеродром со воздухоплов којшто доаѓа од аеродром кој не е домашен аеродром, се префрла на тој домашен аеродром на друг воздухоплов кој продолжува да лета на домашен лет:

- сите контроли и сите формалности кои се применуваат за предаден багаж се извршуваат на аеродромот на пристигнување на домашниот лет каде завршува патувањето, доколку тој аеродром е меѓународен аеродром,

- сите контроли на рачниот багаж се извршуваат на првиот меѓународен аеродром; дополнителни контроли може да се извршуваат на аеродромот на пристигнување на домашниот лет само во исклучителни случаи кога по извршените контроли на предадениот багаж се појавува потреба за такви дополнителни контроли,

- контроли на предаден багаж можат да се извршуваат на првиот домашен аеродром само во исклучителни случаи кога по извршените контроли на рачниот багаж се појавува потреба за такви контроли.

(2)Кога багажот се утовара на домашен аеродром на воздухоплов кој понатаму продолжува да лета на домашен лет за префрлување на друг домашен аеродром на воздухоплов чие одредиште е аеродром кој не е домашен аеродром:

- сите контроли и сите формалности кои се применуваат за предаден багаж се извршуваат на појдовниот аеродром на домашниот лет, доколку тој аеродром е меѓународен аеродром;

- сите контроли на рачниот багаж се извршуваат на последниот меѓународен аеродром; претходни контроли на таквиот багаж може да се извршуваат на појдовниот аеродром на домашниот лет само во исклучителни случаи кога по извршените контроли на рачниот багаж се појавува потреба од такви контроли,

- дополнителни контроли на предадениот багаж може да се извршуваат на последниот домашен аеродром само во исклучителни случаи кога по извршените контроли на рачниот багаж се појавува потреба од такви дополнителни контроли.

(3)Сите контроли и сите формалности кои се применуваат на багаж кој пристигнува на домашен аеродром на редовен или чarter лет од аеродром кој не е домашен аеродром и кој е префрлен на тој домашен аеродром на туристички или деловен воздухоплов кој продолжува на домашен лет, се извршуваат на аеродромот на пристигнување на редовниот или на чarter летот.

(4)Сите контроли и сите формалности кои се применуваат на багаж кој е натоварен на домашен аеродром на туристички или деловен воздухоплов кој продолжува да лета на домашен лет, за префрлање на друг домашен аеродром на редовен или чarter лет чие одредиште е аеродром којшто не е домашен аеродром, се извршуваат на појдовниот аеродром на редовниот или чarter летот.

(5) Царинскиот орган може да извршува контроли каде што се врши префрлањето на предадениот багаж на меѓународен аеродром:

- на багажот кој доаѓа од аеродром којшто не е домашен аеродром и се префрла на меѓународен аеродром на истото царинско подрачје на воздухоплов упатен кон следниот меѓународен аеродром;
- на багажот кој е натоварен на воздухоплов на меѓународен аеродром за префрање на друг меѓународен аеродром на истото царинско подрачје на воздухоплов упатен кон аеродром кој не е домашен аеродром.

Член 107

За предадениот багаж кој е регистриран на домашен аеродром истоветноста се одредува со привезок или налепница ставена на предметниот аеродром. Примероци од привезок или налепница и нивните технички карактеристики се дадени во Прилог 18 од оваа Уредба.

ПОГЛАВЈЕ 6 ЦАРИНСКИ ДЕКЛАРАЦИИ - РЕДОВНА ПОСТАПКА ГЛАВА 1 Царински декларации во писмена форма Оддел 1 Општи одредби

Член 108

- (1) Кога со една царинската декларација е опфатена стока која се распоредува во две или повеќе тарифни ознаки од царинската тарифа, податоците за секоја поединечна тарифна ознака се сметаат за посебна декларација.
- (2) Составните делови на индустриските постројки во расклопена состојба кои се распоредени во една тарифна ознака на царинската тарифа, се сметаат за еден вид на стока.

Член 109

(1) Со поднесувањето на царинска декларација кај царинската испостава или со поднесување на декларација со употреба на техника на електронска обработка на податоци, потпишани од страна на декларантот или неговиот застапник, според важечките одредби, декларантот или неговиот застапник станува одговорен за:

- точноста на податоците дадени во царинската декларација,
- веродостојноста на поднесените документи,
- придржувањето кон сите обврски кои се однесуваат на ставањето на предметната стока во одредената царинска постапка.

Одредбите од овој став не ја исклучуваат можноста за примена на казнени одредби во однос на декларантот или на неговиот застапник.

(2) Кога декларантот ги изготвува своите царински декларации со употреба на систем на електронска обработка на податоци, вклучувајќи ги и транзитните декларации од член 231 став (2) точка б) на оваа уредба, Царинската управа може да пропише своерачниот потпис да може да се замени со друга техника за идентификација која може да биде врз основа на употреба на шифри. Ова олеснување се одобрува само доколку пропишаните технички и административни услови од страна на Царинската управа се исполнети. Царинската управа може исто така да пропише веродостојноста на декларациите, вклучувајќи ги и транзитните декларации од член 231 став (2) точка б) на оваа уредба, кои се изготвуваат со употреба на систем за електронска обработка на податоци да може да се провери и потврди директно во рамките на тој систем наместо рачно или механички со потврдување со печат на царинскиот орган и потпис на одговорниот царински службеник.

(3) Царинската управа може да одобри, под услови и на начин кој таа ќе ги одреди, некои од податоците од царинската декларација во писмена форма, пропишани од министерот за финансии во согласност со член 72 став (3) на Царинскиот Закон, да бидат заменети со испраќање на овие податоци по електронски пат, по потреба во шифрирана форма, до царинскиот орган одреден за таа цел.

Член 110

Царинскиот орган ги чува документите приложени кон царинската декларација, освен доколку Царинската управа не пропише поинаку, или освен доколку на декларантот му се потребни за други дејствија. Во вториот случај, царинскиот орган ги презема потребните чекори за да обезбеди предметните документи да не можат дополнително да се употребат освен за утврдување на количината или вредноста на стоката за која продолжуваат да важат.

Член 111

(1) Царинската декларација се поднесува кај една од следните царински испостави:

а) царинската испостава надлежна за местото каде стоката била или треба да се стави на увид кај царинскиот орган во согласност со царинските правила;

б) царинската испостава надлежна за надзор на местото каде извозникот е регистриран или каде стоката се пакува или се утоварува за извоз, освен во случаите од членовите 404-а, 405, 406 и 408-г на оваа уредба.

Царинската декларација може да се поднесе веднаш штом стоката се стави на увид или на располагање за контрола на царинскиот орган.

(2) Царинскиот орган може да дозволи царинската декларација да се поднесе пред декларантот да биде во состојба да ја стави стоката на увид или да ја стави на располагање за контрола, кај царинската испостава каде била поднесена царинската декларација или кај друга царинска испостава или место определено од царинскиот орган.

Царинскиот орган може да пропише временски рок, што го утврдува според околностите, во кој стоката се става на увид или на располагање. Доколку стоката не се стави на увид или на располагање во овој рок, се смета дека царинската декларација не била поднесена.

Царинската декларација може да се прифати само откако предметната стока била ставена на увид кај царинскиот орган или, на начин кој е задоволителен за царинскиот орган, била ставена на располагање заради контрола.

(3) Царинскиот орган може да дозволи царинската декларација да биде поднесена кај царинска испостава различна од онаа каде стоката била ставена на увид или треба да се стави на увид или на располагање за контрола.

Член 112

(1) Царинската декларација се поднесува кај надлежната царинска испостава во деновите или часовите определени како работно време. Меѓутоа, царинскиот орган може, на барање на декларантот и на негов трошок, да одобри царинската декларација да биде поднесена и надвор од деновите или часовите определени како работно време.

(2) Секоја царинска декларација поднесена кај царинските службеници на царинската испостава на некое друго место определено за таа цел, договорено меѓу царинскиот орган и засегнатото лице, се смета како да е поднесена кај наведената царинска испостава.

(3) Транзитната декларација се поднесува и стоката се става на увид кај појдовната испостава во времето што ќе го одреди царинскиот орган.

Појдовната испостава може, на барање и трошок на главниот обврзник, да дозволи стоката да се стави на увид на друго место.

Член 113

Датумот на прифаќање на царинската декларацијата се забележува на неа.

Член 114

Царинскиот орган може да одобри или да побара измените од член 75 од Царинскиот закон да се извршат со поднесување на нова царинска декларација со која треба да се замени првобитната царинска декларација.

Во тој случај, датумот на прифаќање на првобитната декларација се смета за важечки датум за утврдување на кој било давачки кој треба да се платат и за примена на кој било други одредби со кој се регулира предметната царинска постапка.

Оддел 2

Обрасци што се употребуваат

Член 115

Поимите употребени во овој Дел го имаат следново значење:

- 1) "комплет ЕЦД" е осумлистен комплет од листовите 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 и 8 или петлистен комплет од листовите 1/6, 2/7, 3/8, 4/5 и 5/4;
- 2) "сет ЕЦД" се листови од образецот ЕЦД потребни за спроведување на одредената царинска постапка;
- 3) "двонаменска употреба" е употреба на потребните сетови од петлистниот комплет, каде е тоа потребно на листовите на ЕЦД се прецртуваат неупотребуваните бројчани ознаки;
- 4) "рубрика" е дел од образецот ЕЦД врамен со линија и означен со бројка или големи печатна буква и текстуален опис;
- 5) "подрубрики" се видно означени делови од рубриката кои се бројат од лево кон десно;
- 6) "дополнителен образец ЕЦД-БИС" е образец којшто е составен дел на образецот ЕЦД и се употребува кога декларацијата опфаќа повеќе од едно наименование.

Член 116

(1) Службен образец на царинска декларација во писмена форма која се поднесува до царинскиот орган во редовна постапка за ставање на стоката во царинска постапка или за нејзин повторен извоз согласно член 191 став (3) од Царински закон е Единствен царински документ (ЕЦД).

(2) Други обрасци може да се користат за таа цел кога тоа е во согласност со одредбите од предметната царинска постапка.

(3) Одредбите од став (1) и (2) од овој член, не спречуваат:

- не поднесување на царинската декларација во писмена форма согласно членовите од 132 до 143 од оваа Уредба за пуштање на стока во слободен промет, извоз или привремен увоз,
- не користење на образецот од став (1) за поштенски пратки (писма или поштенски пакети) кога за нив се применуваат посебните одредби пропишани со членовите 144 и 145 од оваа Уредба,
- употреба на посебни обрасци, за поедноставување на декларацијата во посебни случаи, кога Царинската управа го одобрila тоа,

- користење, од страна на засегнатите лица, на товарница за спроведување на транзитните формалности во случај на пратки кои се состојат од повеќе од еден вид стока, кога се применуваат членовите 231 став (2) и 302 на оваа уредба,

- печатење на декларации за увоз, декларации за транзит кога се применува член 231 став (2) точка б) на оваа уредба, и декларации за извоз кога се применува член 403-з став (2) на оваа уредба и документи со кои се потврдува царинскиот статус на стоката со употреба на службени или системи за електронска обработка на податоци на трговските друштва, по потреба и на обична хартија согласно условите утврдени со царинските прописи, и

- можноста, кога се употребува компјутерски систем за обработка на декларации, Единствениот царинскиот документ поднесен во тој систем да претставува царинската декларација, во смисла на став (1) од овој член, кога Царинската управа го одобрила тоа.

Член 117

(1) Единствениот царински документ се поднесува во сетови кои се состојат од листовите потребни за спроведување на формалностите за царинската постапка во која се става стоката.

(2)Кога на транзитната постапка и претходи или кога по неа следи друга царинска постапка може да се поднесе сет кој го содржи потребниот број на листови за завршување на формалностите за транзитната постапка кога се применува член 231 став (2) на оваа уредба и за постапката која претходи или која следи.

(3)Сетовите од став (1) и став (2) од овој член, се состојат:

- или од листови од комплетот од осум листови, согласно образецот даден во Прилог 19 од оваа Уредба,

- или, особено кога се работи за изготвување со употреба на компјутерски систем за обработка на декларации, од листови од два последователни комплете од пет листа, согласно образецот даден во Прилог 20 од оваа Уредба.

(4)Обрасците на царинската декларација може да се дополнат по потреба со еден или повеќе дополнителни обрасци ЕЦД-БИС поднесени во сетови кои содржат онолку листови од декларацијата потребни за спроведување на формалностите за царинската постапка во која е ставена стоката. Со тие сетови може по потреба да се приложат листовите потребни за спроведување на формалностите за претходната или последователната постапка.

Овие одредби не ја исклучуваат примената на членовите 116 став (3), од 129 до 131 или од 170 до 204 од оваа Уредба.

Дополнителните сетови се состојат:

- или од листови од комплетот од осум листови, согласно образецот даден во Прилог 21 од оваа Уредба,
- или, од листови од два последователни комплета од пет листа, согласно образецот даден во Прилог 22 од оваа Уредба.

(5) Дополнителните обрасци ЕЦД-БИС од став (4) на овој член се составен дел на Единствениот царински документ на кој тие се однесуваат.

(6) По исклучок од став (4) од овој член, Царинската управа може да пропише, дополнителните обрасци ЕЦД-БИС да не се употребуваат кога се употребува компјутерски систем за изготвување на такви царински декларации.

Член 118

(1) Кога се применува член 117 став (2) од оваа Уредба, секое лице е одговорно само во поглед на податоците кои се однесуваат на царинската постапка која тоа лице ја бара како декларант, главен обврзник или застапник на еден од нив.

(2) За примена на став (1) од овој член, кога декларантот употребува Единствен царински документ издаден за време на претходната царинска постапка, тој треба пред поднесување на својата царинска декларација, да ја потврди точноста на постоечките податоци во рубриките за кои тој е одговорен и нивната применливост на предметната стока и бараната постапка. По потреба декларантот тие податоци ги дополнува.

(3) Во случаите од став (2) на овој член, декларантот треба за сите утврдени неусогласености помеѓу предметната стока и постоечките податоци веднаш да го извести царинскиот орган кај кого царинската декларација е поднесена. Во овој случај декларантот треба да ја изготви царинската декларација на нови листови од Единствениот царински документ.

Член 119

Кога Единствениот царински документ се употребува за повеќе последователни царински постапки, царинскиот орган треба да се увери дека податоците дадени во царинските декларации кои се однесуваат на различните постапки се усогласени.

Член 120

Во случаите кога според прописите се бара дополнителен лист од Единствениот царински документ или дополнителниот образец ЕЦД-БИС декларантот може да употреби дополнителен лист без бројчана ознака или копија на соодветниот образец.

Таквите дополнителни листови без бројчана ознака или копии треба да се потпишат од декларантот, да се поднесат кај царинскиот орган и да се заверат од страна на царинскиот орган под истите услови како и Единствениот царински документ. Царинскиот орган нив ги прифаќа како да се оригинални документи доколку смета дека нивниот квалитет и читливост се задоволителни.

Член 121

Единствениот царински документ или дополнителниот образец ЕЦД-БИС се печатат на самокопирна хартија направена за пишување со најмала маса од 40 гр/м². Хартијата треба да биде доволно квалитетна за информацијата од едната страна да не влијае врз читливоста на информацијата на другата страна и нејзината јакост треба да е таква да при нормална употреба да неможе лесно да се кине или изгужва.

Хартијата за сите листови треба да е бела. Меѓутоа на листовите кои се употребуваат за транзит во согласност со член 231 став (2) на оваа уредба, рубриките 1 (прва и трета подрубрика) 2, 3, 4, 5, 6, 8, 15, 17, 18, 19, 21, 25, 27, 31, 32, 33 (прва подрубрика од лево), 35, 38, 40, 44, 50, 51, 52, 53, 55 и 56 треба да имаат зелена позадина.

Обрасците се печатат со мастило во зелена боја.

Член 122

(1) Рубриките на единствениот царински документ или дополнителниот образец ЕЦД-БИС се распоредени по единица мерка од една десетина од инч, хоризонтално и една шестина од инч, вертикално. Подрубриките се распоредени по единица мерка од една десетина од инч, хоризонтално.

(2) Ознаката во боја на различните листови се прави на следниот начин:

а) на обрасците кои се во согласност со примероците од Прилозите 19 и 21 од оваа Уредба:

- листовите 1, 2, 3 и 5 на работ на десната страна треба да имаат непрекината линија во боја и тоа: црвена, зелена, жолта и сина, соодветно,

- листовите 4, 6, 7 и 8 на десната страна треба да имаат испрекината линија во боја и тоа: сина, црвена, зелена и жолта, соодветно,

б) на обрасците од Прилозите 20 и 22 од оваа Уредба, листовите 1/6, 2/7, 3/8, 4/5 и 5/4 на работ на десната страна треба да имаат непрекината линија и десно од неа испрекината линија во боја и тоа: црвена, зелена, жолта и сина, соодветно.

Дебелината на овие линии е приближно 3 мм. Испрекинатата линија треба да се состои од низа на квадрати чии страни се 3 мм и растојание меѓу нив од 3 мм.

Член 123

(1) Обрасците на единствениот царински документ или дополнителниот образец ЕЦД-БИС треба да имаат димензии 210 x 297 мм, кои можат најмногу да отстапуваат од дужината за 5 мм помалку и 8 мм повеќе.

(2) Царинската управа може да бара на образецот да стои името и адресата на печатницата или да стои знак по кој таа може да се идентификува. Царинската управа може исто така да го услови печатењето на обраците со претходно техничко одобрување.

Оддел 3

Податоци потребни за одредената царинска постапка

Член 123-а³¹

(1) Листата на рубрики кои треба да се користат за декларации за ставање стока во определена царинска постапка со употреба на Единствен царински документ ја пропишува министерот за финансии во согласност со член 72 став (3) на Царинскиот закон.

(2) Во случај кога е потребна царинска декларација за изнесување на стока од царинското подрачје на Република Македонија, во согласност со член 192-б на Царинскиот закон, таа декларација, покрај податоците потребни за определената постапка содржи податоци и за излезна збирна декларација, пропишани од министерот за финансии во согласност со член 72 став (3) на Царинскиот закон.

Член 124

Потребните податоци кога се употребува еден од обрасците од член 116 став (2) од оваа Уредба, зависат од предметниот образец. Тие се дополнуваат, по потреба, според одредбите кои се однесуваат на предметната царинска постапка.

Оддел 4

Документи кои се приложуваат кон царинската декларација

Член 125

(1) Кон декларацијата за пуштање во слободен промет се приложуваат следниве документи:

а) фактурата врз основа на која се декларира царинската вредност на стоката, според член 91 од оваа Уредба;

---

³¹ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

б) декларацијата за царинска вредност на стоката, кога тоа е потребно согласно член 88 од оваа Уредба, изготвена во согласност со условите пропишани во истиот член,

в) документите потребни за примена на преференцијални тарифни мерки или други мерки со кои се отстапува од прописите кои се применуваат за декларираната стока,

г) сите други документи потребни за примена на прописите кои го регулираат пуштањето во слободен промет на декларираната стока.

(2) Царинскиот орган при поднесување на царинската декларација може да бара да се приложат превозни документи или документите кои се однесуваат на ретходната царинска постапка, во зависност од случајот.

Кога еден вид на стока се става на увид во два или повеќе колети, царинскиот орган може да бара да се приложи пакинг листа или сличен документ во кој се прикажува содржината на секој колет.

(3) Кога за стоката може да се примени единствена увозна давачка во согласност со член 3-а од Законот за царинска тарифа или кога стоката се ослободува од плаќање на увозни давачки, документите од став (1) точка а), б) и в) од овој член не мора да се бараат, освен доколку царинскиот орган смета дека тоа е потребно за примена на прописите со кои се регулира пуштањето на предметната стока во слободен промет.

Член 126

(1) Стоката опфатена со транзитна декларација се става на увид заедно со транспортниот документ.

Појдовната испостава може да не бара приложување на траспортниот документ за завршување на царинските формалности, под услов овој документ да може да се презентира на барање на појдовната испостава.

Меѓутоа, транспортниот документ се става на увид на барање на царинскиот орган или на друг надлежен орган во текот на самиот превоз.

(2) Царинскиот документ за извоз или повторен извоз на стока од царинското подрачје или кој било документ со еднаква важност, се става на увид на појдовната испостава со транзитната декларација на којашто се однесува. Одредбите од овој став не ги исклучуваат пропишаните мерки за поедноставување.

(3) Царинскиот орган може, по потреба, да побара поднесување на документот кој се однесува на претходната царинска постапка.

Член 127

(1) Кон декларацијата за ставање на стока во постапка со економски ефект се приложуваат следниве документи:

а) за постапка на царинско складирање:

- тип Д: документите пропишани со член 125 став (1) точка а) и б) од оваа Уредба,
  - за другите типови на складови; не се приложуваат документи;
- б) за постапка на увоз за облагородување:
- систем за враќање на увозни давачки; документите пропишани со член 125 став (1) од оваа Уредба,
  - систем на одложено плаќање; документите пропишани со член 125 став (1) точка а) и б) од оваа Уредба,
  - и, кога е тоа потребно, писменото одобрение за предметната царинска постапка или примерок од барањето за одобрение кога се применува член 319 став (1) од оваа Уредба;
- в) за преработка под царинска контрола: документите пропишани со член 125 став (1) точка а) и б) од оваа Уредба, а по потреба и писмено одобрение за предметната царинска постапката или примерок од барањето за одобрение кога се применува членот 319 став (1) од оваа Уредба.
- г) за постапка за привремен увоз:
- со делумно ослободување од плаќање на увозни давачки; документите пропишани со член 125 став (1) од оваа Уредба,
  - со целосно ослободување од плаќање на увозни давачки; документите пропишани со член 125 став (1) точка а) и б) од оваа Уредба,
- и, кога е тоа потребно, писменото одобрение за предметната царинска постапка;
- д) за постапката на извоз за облагородување: документите пропишани со член 128 став (1) од оваа Уредба, а по потреба и писмено одобрение за предметната царинска постапка или примерок од барањето за одобрение кога се применува членот 319 став (1) од оваа Уредба.

(2) Член 125 став (2) од оваа Уредба се применува за декларации за ставање во царински постапка со економски ефект.

(3) Царинскиот орган може да одобри писменото одобрение за постапката или примерокот од барањето за одобрение да се чува на друг начин со кој тие ќе му бидат на располагање на царинскиот орган, наместо да се приложат кон царинската декларација.

Член 128

(1) Кон царинската декларација за извоз или повторен извоз се приложуваат сите документи потребни за правилна пресметка на извозните давачки и примена на другите прописи кои го регулираат извозот на предметната стока.

(2) Членот 125 став (2) од оваа Уредба се применува за декларации за извоз или повторен извоз.

ГЛАВА 2

Царински декларации изготвени со употреба на техника за електронска обработка на податоци

Член 129

(1) Кога царинската декларација се изготвува со техника за електронска обработка на податоци, податоците од царинската декларација во писмена форма од прописот од член 72 став (3) од Царинскиот Закон, се заменуваат на начин што до царинскиот орган се испраќаат податоци во шифрирана форма или податоци во која било друга форма, определена од страна на Царинската управа, кои соодветствуваат на потребните податоци за царинските декларации во писмена форма за тие да се обработат компјутерски.

(2) Царинската декларација изготвена со електронска размена на податоци се смета дека е поднесена кога царинскиот орган ја примил пораката со електронска размена на податоци.

За прифаќањето на царинската декларација изготвена со електронска размена на податоци се известува декларантот со повратна порака која најмалку ги содржи податоците за идентификација на примената порака и/или бројот на регистрација на царинската декларација и денот на нејзиното прифаќање.

(3) Кога царинската декларација се изготвува со електронска размена на податоци, Царинската управа пропишува правила за спроведување на одредбите пропишани во член 160 од оваа Уредба.

(4) Кога царинската декларација е изготвена со електронска размена на податоци, за пуштањето на стоката се известува декларантот, и притоа се наведуваат најмалку податоците за идентификација на царинската декларација и денот на пуштањето.

(5) Кога податоците од царинската декларација се внесуваат во царинскиот систем за електронска обработка на податоци ставовите (2), (3) и (4) од овој член соодветно се применуваат.

Член 130

Кога спроведување на други формалности е потребен примерок на хартија од царинската декларација, на барање на декларантот, тој примерок се отпечатува и се потврдува, или од страна на царинскиот орган или согласно членот 109 став (2), трета реченица од оваа Уредба.

Член 131

Царинскиот орган може, под условите и на начин кој ќе го определи, да одобри докумените потребни за ставање на стока во царинска постапка да се

изготват или пренесат во електронска форма и испратат со помош на електронски средства. Царинскиот орган го определува и начинот на чување на документите кои се пренесуваат во електронска форма.

ГЛАВА 3

Царински декларации поднесени усно или на кој било друг начин

Оддел 1

Усни царински декларации

Член 132

Усна царинска декларација за пуштање во слободен промет може да се поднесе за следнава стока:

- а) стока од некомерцијална природа:
  - која е во личниот багаж на патникот, или
  - за стока испратени до физички лица, или
  - во други случаи од незначителна важност, кога тоа е одобрено од царинскиот орган;
- б) стока од комерцијална природа, под услов:
  - вкупната вредност по пратка и по декларант да не го надминува износот од 800 ЕВРА во денарска противвредност и нето маса од 1000 килограми, и
    - пратката да не е дел од редовна низа слични пратки и
    - стоката да не ја пренесува самостоен превозник како дел од поголем превоз на товар;
- в) стока од член 136 од оваа Уредба кога таа е ослободена од плаќање на увозни давачки како вратена стока;
- г) стока од член 137 точки б) и в) од оваа Уредба.

Член 133

Царинска декларација може да се поднесе усно за извоз на :

- а) стока од некомерцијална природа:
  - која е во личниот багаж на патникот, или
  - за стока испратена од физички лица;
- б) стока од член 132 точка б) од оваа Уредба;
- в) стока од член 138 точка б) и в) од оваа Уредба;
- г) друга стока, во случаи од незначителна економска важност, кога тоа е одобрено од царинскиот орган.

Член 134

(1) Царинскиот орган може да одлучи членовите 132 и 133 од оваа Уредба да не се применуваат кога лицето кое ја царини стоката како застапник

дејствува во име и за сметка на друго лице или во свое име и за сметка на друго лице.

(2) Царинскиот орган може да побара декларантот во случаите од членовите 132 и 133 од оваа Уредба да стави на увид документи кои ги докажуваат наводите во усната царинска декларација (фактура и слично).

(3) Кога царинскиот орган не може да се увери во точноста и целосноста на декларираните податоци тој може да побара царинска декларација во писмена форма.

Член 135

Кога стоката која е декларирана усно на царинскиот орган согласно членовите 132 и 133 од оваа Уредба подлежи на плаќање на увозни или извозни давачки, царинскиот орган на странката и издава потврда за плаќање на давачките.

Потврдата ги содржи најмалку следните податоци:

- а) опис на стоката кој што е доволно детален за да овозможи нејзина идентификација; тоа може да вклучи и тарифна ознака;
- б) фактурна вредност и количина на стоката;
- в) преглед на наплатените давачки;
- г) денот на издавање;
- д) назив на органот кој ја издал.

Потврдата се издава во форма на образец даден во Прилог 23 од оваа Уредба.

Член 136

(1) Царинска декларација може да се поднесе усно за привремен увоз на следнава стока, согласно условите пропишани со член 312 став (3) втор подстав од оваа Уредба:

- а) - живи животни и опрема согласно условите пропишани со член 378 став (1) и став (2) точка а) од оваа Уредба,
  - амбалажа од член 382 точка а) од оваа Уредба, која на себе има трајни неизбришливи ознаки на лице регистрирано надвор од царинското подрачје;
  - опрема за радио и телевизиска продукција и еmitување, и опремени возила специјално прилагодени за таква намена, како и нивната опрема, привремено увезена од јавни или приватни организации, регистрирани надвор од царинското подрачје, со одобрение на царинскиот орган;
  - инструменти и апарати потребни на доктори за укажување на медицинска помош на пациенти кои чекаат трансплантација на органи согласно член 380 од оваа Уредба;
- б) стока од член 139 од оваа Уредба;
- в) друга стока, кога тоа е одобрено од царинскиот орган.

(2) Стоката од став (1) на овој член може исто така да биде предмет на усно декларирање при повторен извоз со кој се завршува постапката на привремен увоз.

Оддел 2

Царински декларации поднесени на друг начин

Член 137

Следново, кога тоа на царинскиот орган изречно не му е декларирано, се смета за декларирано за пуштање во слободен промет на начин наведен во член 140 од оваа Уредба:

- а) стока од некомерцијална природа која е во личниот багаж на патникот, а која е ослободена од плаќање на увозни давачки согласно член 194 точка 1) и 2) од Царинскиот закон или како вратена стока;
- б) стока која подлежи на ослободување од плаќање на увозни давачки согласно член 194 точка 9) од Царинскиот закон;
- в) транспортни средства кои подлежат на ослободување како вратена стока;
- г) стока внесена како стока во промет од незначителна важност која не мора да биде пренесена до царинскиот орган согласно член 48 став (4) од Царинскиот закон под услов таа да не подлежи на плаќање на увозни давачки.

Член 138

Следново, кога тоа на царинскиот орган изречно не му е декларирано, се смета за декларирано за извоз на начин наведен во член 140 точка б) од оваа Уредба:

- а) стока од некомерцијална природа која е во личниот багаж на патникот, а која не подлежи на плаќање на извозни давачки;
- б) транспортни средства регистрирани во царинското подрачје и наменети за повторен увоз;
- в) друга стока во случаи на незначителна економска важност, кога тоа е одобрено од страна на царинскиот орган.

Член 139

(1) Следново, кога тоа на царинскиот орган не му е декларирано во писмена форма или усно, се смета за декларирано за привремен увоз на начин наведен во член 140 од оваа Уредба, а во согласност со член 390 од оваа Уредба:

- а) лични предмети и предмети за спортување увезени од патници согласно член 375 од оваа Уредба;

6) транспортни средства од член 368 до 373 од оваа Уредба.

(2) Кога на царинскиот орган не му е декларирана во писмена форма или усно, стоката од став (1) на овој член се смета дека е декларирана за повторен извоз за завршување на постапката на привремен увоз на начин наведен во член 140 од оваа Уредба.

Член 140

(1) За примена на членовите од 137 до 139 од оваа Уредба дејството коешто се смета за царинска декларација може биде во облик на:

а) во случај кога стоката е пренесена до царинскиот орган на граничниот премин или до друго место определено или одобрено согласно членот 48 став (1) точка а) од Царинскиот закон:

- минување низ зелен канал или канал "ништо за декларирање", кај царинските органи кој што работат со двоканален систем;

- минување кај царински орган кој не работи со двоканален систем без да се даде царинска декларација по сопствена иницијатива;

б) во случај на изземање од обврска за пренесување на стока до царинскиот орган согласно одредбите за спроведување на член 48 став (4) од Царинскиот закон, за извоз согласно член 138 од оваа Уредба и повторен извоз согласно член 139 став (2) од оваа Уредба:

- со самиот чин на преминување на царинската линија со која е обележано царинското подрачје.

(2) Кога стоката од член 137 точка а), член 138 точка а), член 139 став (1) точка а) или член 139 став (2) од оваа Уредба која е во багажот на патникот се пренесува со железница, не придржувања од патникот и декларирана кај царинскиот орган без лично присуство на патникот, може да се користи документот од Прилог 24 од оваа Уредба согласно условите и ограничувањата наведени во него.

Член 141

(1) Кога се исполнети условите од членовите 137 до 139 од оваа Уредба, се смета дека стоката е ставена на увид на царинскиот орган во смисла на член 73 од Царинскиот закон, дека царинската декларација е прифатена од царинскиот орган и дека е одобрено пуштање на стоката, во моментот кога е извршено дејството од член 140 од оваа Уредба.

(2) Кога со проверка се открие дека дејството од член 140 од оваа Уредба е извршено но увезената или изнесената стока не ги исполнува условите од членовите 137 до 139 од оваа Уредба, се смета дека предметната стока е бесправно увезена или извезена.

Оддел 3

Заеднички одредби за Одделите 1 и 2 од оваа Глава

Член 142

Одредбите од членовите 132 до 139 од оваа Уредба не се применуваат за стока за која се бара враќање на давачки или за стока која е предмет на забрани или ограничувања или на било која друга посебна формалност.

Член 143

Поимот "патник" употребен во Деловите 1 и 2 од оваа Глава го има следново значење:

А. при увоз:

1) секое лице кое привремено влегува во царинското подрачје, а кое нема живеалиште или одобрен престој во Република Македонија, и

2) секое лице со живеалиште или одобрен престој во Република Македонија кое се враќа во царинското подрачје откако привремено било во друга земја;

Б. при извоз:

1) секое лице со живеалиште или одобрен престој во Република Македонија кое привремено го напушта царинското подрачје , и

2) секое лице кое го напушта царинското подрачје по привремен престој, а кое нема живеалиште или одобрен престој во Република Македонија.

Оддел 4

Поштенски сообраќај

Член 144

(1) Следните поштенски пратки се сметаат за декларирани кај царинскиот орган:

А. за пуштање во слободен промет:

а) во моментот на нивно внесување во царинското подрачје:

- поштенски картички и писма кои содржат само лични пораки,
- писма пишувани со Браилово писмо,
- печатен материјал кој не подлежи на увозни давачки, и

- сите други пратки кои се испраќаат со писмо или поштенски пакет кои не подлежат на обврската да бидат пренесени до царинскиот орган согласно одредбите пропишани со член 48 став (4) од Царинскиот закон,

б) во моментот кога се ставаат на увид на царинскиот орган:

- пратки кои се испраќаат со писмо или поштенски пакет кои не се наведени во подточка а) од точка А од овој став, под услов да се пропратени со CN22 (C1) и/или CN23 (C2/CP3) декларација,

Б. за извоз:

а) во моментот кога се тие прифатени од поштенските служби, за пратки кои се испраќаат со писмо или поштенски пакет кои не подлежат на извозни давачки,

б) во моментот кога се ставаат на увид на царинскиот орган, за пратки кои се испраќаат со писмо или поштенски пакет кои подлежат на извозни давачки, под услов да се пропратени со CN22 (C1) и/или CN23 (C2/CP3) декларација.

(2) Примачот, за случаите од став (1) точка А од овој член, и испраќачот за случаите од став (1) точка Б од овој член, се смета за декларант, а во зависност од случајот и за должник. Царинскиот орган може да одлучи поштенските служби да се сметаат за декларант и должник.

(3) За примена на став (1) од овој член, се смета дека стоката која не подлежи на давачки е ставена на увид на царинскиот орган во смисла на член 73 од Царинскиот закон, дека царинската декларација е прифатена и дека е одобрено пуштање на стоката:

а) во случај на увоз, кога стоката е испорачана до примачот,

б) во случај на извоз, кога стоката е прифатена од поштенските служби.

(4) Кога пратка испратена со писмо или поштенски пакет, која не е изземена од обврската за пренесување до царинскиот орган во согласнопост со одредбите од член 48 став (4) од Царинскиот закон, е ставена на увид без CN22 (C1) и/или CN23 (C2/CP3) декларација или кога таквата декларација е непотполна, царинскиот орган одлучува на каков начин треба да се поднесе царинска декларација односно да се дополнни.

Член 145

Членот 144 од оваа Уредба не се применува:

- за пратки кои содржат стока за комерцијални цели со вкупна вредност која го надминува износот 300 ЕВРА во денарска противредност;
- за пратки кои содржат стока за комерцијални цели кои се дел од редовна низа на слични операции;
- кога царинската декларација е во писмена форма, усна или е направена со употреба на техника на електронска обработка на податоци;
- за пратки кои содржат стока од член 142 од оваа Уредба.

ПОГЛАВЈЕ 7

ПРЕГЛЕД НА СТОКА, НАОДИ НА ЦАРИНСКИОТ ОРГАН И ДРУГИ МЕРКИ ПРЕЗЕМЕНИ ОД СТРАНА НА ЦАРИНСКИОТ ОРГАН

Член 146

(1) Царинската декларација се прифаќа кога:

а) е поднесена кај царинскиот орган надлежен за прифаќање на царинската декларација,

б) е поднесена во рамките на редовното работно време на царинскиот орган и во работниот простор на истиот,

в) не постојат забрани и ограничувања за прифаќање на царинската декларација,

г) е поднесена од застапник,

д) е поднесена во пропишана форма и е правилно пополнета,

ѓ) кон неа се приложени сите документи кои се потребни за одобрување на бараната постапка или оние документи кои ги издал надлежен орган и кои ги содржат сите податоци потребни за бараната постапка.

(2) Кога не се постапува согласно одредбите од став (1) на овој член, царинскиот орган заедно со прилозите ја враќа декларацијата на подносителот, наведувајќи ги притоа на самата декларација, или на друг соодветен начин, причините за враќањето. Подносителот може со наведените причини да се согласи или писмено да се изјасни дека не се согласува со нив. Кога подносителот писмено изјавува дека не се согласува со наведените причини, царинскиот орган издава заклучок со кој поднесената декларација се отфрла.

Член 147

(1) Стоката се прегледува на места и во време одредени за таа цел од страна на царинските органи.

(2) Меѓутоа, царинскиот орган, на барање на декларантот, може да одобри преглед на стока на места и во време различни од оние од став (1) на овој член. Сите настанати трошоци во овој случај се на товар на декларантот.

Член 148

(1) Кога царинскиот орган одлучил да ја прегледа стоката за тоа го известува декларантот или неговиот застапник. Известувањето не се врши по писмен пат.

(2) Кога царинскиот орган одлучил да прегледа само дел од стоката, тој го известува декларантот или неговиот застапник кој дел од стоката сака да го прегледа. Декларантот или неговиот застапник не може да се спротистави на одлуката на царинскиот орган за избраниот дел од стоката.

Член 149

(1) Декларантот или лицето кое тој го одредил да присуствува на прегледот на стоката му ја дава потребната помош на царинскиот орган при неговото работење. Доколку царинскиот орган ја смета дадената помош за

нездадоволителна, тој може да побара декларантот да одреди друго лице кое е во можност да ја даде потребната помош.

(2)Кога декларантот одбие да присуствува на прегледот на стоката или да одреди лице кое е во можност да даде помош која царинскиот орган смета дека е потребна, царинскиот орган одредува рок за исполнување на барањето, освен доколку смета дека таков преглед не е неопходен и дека може да не се изврши.

Доколку, по истекот на зададениот рок декларантот не постапи според барањето на царинскиот орган, царинскот орган, за примена на член 85 точка (а) од Царинскиот закон, може да продолжи со преглед на стоката на ризик и трошок на декларантот, барајќи помош од стручно лице или друго лице во согласност со важечките прописи.

(3)Наодите на царинскиот орган за време на прегледот извршен согласно условите од ставот (2) на овој член имаат иста важност како и прегледот да е извршен во присуство на декларантот.

(4)Наместо мерките пропишани во ставовите (2) и (3) од овој член, царинскиот орган може да ја поништи царинската декларација кога е јасно дека декларантот со одбивањето да присуствува на прегледот на стоката или да одреди лице кое е во можност да ја даде потребната помош ниту го спречува, ниту сака да го спречи царинскиот орган во утврдување на повреда на прописите со кои се регулира ставањето на стока во предметната царинска постапка, и ниту ги избегнува, ниту сака да ги избегне одредбите од член 76 став (1) или член 92 став (2) од Царинскиот закон.

Член 150

(1) Кога царинскиот орган одлучил да земе мостри, за тоа го известува декларантот или неговиот застапник.

(2)Царинскиот орган самиот ги зема мострите. Меѓутоа, тој може да побара земањето на мостри под надзор на царинскиот орган да го направи декларантот или лице кое тој го одредил. Мострите се земаат во согласност со методите пропишани со важечките прописи.

(3)Количината на земените мостри не треба да ја надмине количината потребна за анализа или подетален преглед, како и можна супер-анализа.

Член 151

(1) Записник за земање на мостри се изготвува во форма на образец даден во прилог 25 од оваа Уредба.

(2)Записникот за земање на мостри е печатен на самокопирачка хартија во формат А4 во три листови, од кои по еден се доставува на царинскиот орган кој ја зел мострата, на царинската лабораторија и на декларантот.

(3) Царинската лабораторија ги прифаќа сите потребни документи приложени кон царинската декларација кои го појаснуваат видот на стоката, нејзината намена, количина и технички карактеристики.

(4) За мостри на стока кои се сметаат за опасни или кои спаѓаат во групата на опасни материји, кон записникот за земање на мостри кој е наменет за царинската лабораторија треба да биде приложен примерокот од Упатството за безбедно ракување.

(5) Записникот од став (1) на овој член може да се напише исто така и во облик на компјутерски запис, ако таков запис ги исполнува условите утврдени со овој член и рубриките од образецот даден во Прилог 25 од оваа Уредба.

Член 152

За стока која при земањето на мостри може да биде оштетена (на пример стериилна стока, стока осетлива на светлина, стока осетлива на влага и др.) доколку мострите се земаат на местото на царинскиот преглед, царинскиот орган на којшто стоката првично му е ставена на увид може да одобри мострите да се земат во просториите на декларантот или во други соодветни простории во присуство на месно надлежниот царински орган.

Член 153

(1) Декларантот или лицето кое тој го одредил да присуствува на земањето на мостри му ја дава на царинскиот орган сета помош потребна за олеснување на таа операција.

(2) Кога декларантот одбива да присуствува на земањето на мостри или одбива да одреди лице кое ќе присуствува при тоа дејствие, или кога нема да му ја даде на царинскиот орган сета помош потребна за олеснување на таа операција, се применуваат одредбите од член 149 втора реченица од став (1) и ставовите (2), (3) и (4) од оваа Уредба.

Член 154

Царинскиот орган соодветно ја означува секоја мостра поради утврдување на нејзината истоветност, вклучувајќи и ставање на царински обележја како печат или царинска пломба.

Член 155

(1) Царинскиот орган кој ги зел мострите на стока ги праќа и двата примероци од мострите заедно со соодветниот лист на записникот за земање на мостри до царинската лабораторија која ги спроведува потребните анализи и другите соодветни испитувања.

(2) Кога потребните анализи и другите соодветни испитувања не можат да се извршат во царинската лабораторија, мострата се враќа до стручна организација за да ги изврши потребните анализи и испитувања.

Член 156

Кога царинскиот орган зема мостри за анализа или за подетален преглед, тој го одобрува пуштањето на предметната стока без да ги чека резултатите од анализата или прегледот, освен доколку пуштањето не е во спротивност со важечките прописи, и под услов, кога царински долг е настанат или може да настане, предметните давачки да се веќе евидентирани и платени или обезбедени.

Член 157

(1) Количините земени од страна на царинскиот орган не се одземаат од декларираната количина.

(2) Ако се работи за декларација за извоз или за извоз за облагородување, на декларантот му се одобрува, кога околностите тоа го дозволуваат, количината на стока која е земена како мостра да ја замени со идентична стока за пратката повторно да биде целосна.

Член 158

(1) Освен доколку се уништени при анализата или при подеталниот преглед, земените мостри му се враќаат на декларантот на негово барање и трошок кога повеќе не е потребно да се чуваат од страна на царинскиот орган, а посебно по исцрпувањето на сите правни средства на декларантот да се жали против одлуката на царинскиот орган донесена врз основа на резултатите од таа анализа или подетален преглед.

(2) Кога декларантот не бара враќање на мострите тие може да се уништат или да се чуваат од страна на царинскиот орган. Меѓутоа во посебни случаи царинскиот орган може да бара декларантот да ги отстрани сите преостанати мостри.

Член 159

(1) Царинскиот орган му издава на декларантот пресметка на трошоците за извршената анализа или друго соодветно испитување при што води сметка за податоците од царинската лабораторија, наведени во записникот за резултатите од анализата.

(2) Пресметка на трошоците од став (1) на овој член се издава само кога:

а) со анализа или друго соодветно испитување на мострите се констатира дека во царинската декларација била наведена погрешна тарифна ознака; или

б) мострите биле земени на барање на декларантот.

(3) Трошоците од овој член декларантот треба да ги плати во рок од 30 дена од приемот на пресметката.

Член 160

(1) Кога царинскиот орган ги проверува царинските декларации и придржните документи или ја прегледува стоката, ги забележува, на примерокот од декларацијата кој се задржува од царинскиот орган, на документ кој е приложен кон царинската декларација или на записникот од член 161 од оваа Уредба, најмалку податоците за основот и резултатите од секоја таква проверка или преглед. Во случај на делумен преглед на стока, податоци за прегледаната стока исто така се запишуваат.

Доколку декларантот или неговиот застапник не бил присутен при прегледот на стоката, царинскиот орган тоа го забележува во царинската декларација.

(2) Доколку резултатот од проверката на царинската декларација и на придржните документи или резултатот од прегледот на стоката не е во согласност со податоците дадени во декларацијата, царинскиот орган ги запишува, на примерокот од царинската декларација кој се задржува од царинскиот орган или на записникот од член 161 од оваа Уредба кој е приложен кон декларацијата, најмалку податоците кои се земаат предвид за пресметка на давачките за предметната стока и за примена на другите одредби кои ја регулираат царинската постапка во која стоката е ставена.

(3) Царинскиот орган во своите наоди, кога е тоа потребно, ги забележува употребените мерки и средствата за идентификација кои може да вклучуваат и земање на мостири. На наодите треба да биде наведен датум и треба да содржат податоци потребни за идентификација на царинскиот службеник кој ги издал.

(4) Кога царинските органи не ја проверуваат царинската декларација и не ја прегледуваат стоката, тоа не мора да го забележат на царинската декларација или на приложениот документ од став (1) на овој член.

(5) За спроведување на транзитната постапка, појдовната испостава ги заверува резултатите од проверката со запишување на соодветните податоци во транзитната декларација.

За спроведување на извозната постапка, царинската испостава за извоз ги заверува резултатите од проверката со запишување соодветни податоци во извозната декларација.

Член 161

(1) Во случајот од став (2) на член 160 од оваа Уредба кога декларантот се согласува со резултатот од проверката на царинскиот орган на барање на

декларантот или на неговиот застапник царинскиот орган изготвува записник на посебен образец во кој ги наведува своите наоди. Во случаите кога декларантот не се согласува со резултатот од проверката изготвување на записник од страна на царинскиот орган е задолжително. Еден примерок од записникот му се дава на декларантот.

(2) Декларантот може да поднесе нова царинска декларација согласно резултатот од проверката на царинскиот орган. Во тој случај како датум за пресметка на давачките се смета датумот на прием на првобитната царинска декларација.

(3) Ако декларантот не се согласува со забелешките од записникот од став (1) од овој член, може во рок од 8 дена од датумот на прием на записникот да приложи приговор на записникот, освен кога стоката му била пуштена врз основа на нова царинска декларација.

(4) Тричлена комисија на царинскиот орган може да изврши повторна проверка на царинската декларација, придружните документи и стоката. За резултатите од проверката се изготвува записник (во понатамошниот текст: записник на комисија) и еден примерок му се дава на декларантот. Против записникот на комисијата не е дозволен приговор.

(5) Врз основа на записникот на комисијата доколку декларантот не се однесува во согласност со вториот став од овој член, царинскиот орган носи решение, со кое се одредуваат нови податоци за пресметка на увозни давачки и извозни надоместоци или други давачки при извоз и се пресметуваат давачките.

Член 162

(1) Одобрено пуштање доведува до евидентирање на увозните давачки определни согласно податоците од царинската декларација. Кога царинскиот орган смета дека извршените проверки може да доведат до утврдување на износ на увозни давачки поголем од оној којшто произлегува од податоците дадени во царинската декларација, тој може да бара поднесување на гаранција доволна за покривање на разликата помеѓу износот на увозни давачки според податоците од царинската декларација и износот кој на крајот може да произлезе и треба да се плати. Меѓутоа декларантот може да побара веднаш да евидентира во сметководствената евидентија износот на давачките за стоката кој на крајот може да произлезе, наместо да поднесе таква гаранција.

(2) Кога врз основа на извршените проверки царинскиот орган утврди износ различен од износот којшто произлегува од податоците дадени во царинската декларација, пуштањето на стока доведува до моментално евидентирање во сметководствената евидентија на така утврдениот износ.

(3) Кога царинскиот орган се сомнева дали некоја забрана или ограничување се применува и ова не може да се разреши до добивањето на резултатите од извршените проверки, предметната стока не може да ја пушти.

(4) Без оглед на став (1) од овој член, царинскиот орган може да одлучи да не бара гаранција за стоката која е предмет на поднесено барање за тарифна квота доколку утврди, во моментот на прифаќање на декларацијата за пуштаање во слободен промет, дека предметната тарифна квота не е критична во смисла на член 218 од оваа Уредба.

Член 163

(1) Царинскиот орган го утврдува начинот на пуштање на стоката, водејќи сметка за местото на кое се наоѓа стоката и посебните начини за спроведување на царинскиот надзор.

(2) Кога се поднесува царинска декларација во писмена форма, забелешка за пуштањето и датумот на пуштање се забележуваат на декларацијата или кога е тоа соодветно на документот кој ја придржува, а еден примерок се враќа на декларантот.

(3) За спроведување на транзитната постапка, и доколку резултатите од проверката го дозволуваат тоа, појдовната испостава го одобрува пуштањето на стоката и го запишува датумот на пуштањето во компјутерскиот систем.

За спроведување на извозната постапка, и доколку резултатите од проверката го дозволуваат тоа, царинската испостава за извоз го одобрува пуштањето на стоката и го запишува датумот на пуштањето во компјутерскиот систем.

Член 164

(1) Кога царинскиот орган не може да одобри пуштање на стока заради една од причините наведени од член 85 точка а) во втората или третата алинеја од Царинскиот закон, тој на декларантот му дава рок за да ја регулира состојбата на стоката.

(2) Кога, во околностите од член 85 точка а) втора алинеја од Царинскиот закон, декларантот не ги поднел бараните документи во рокот од став (1) на овој член, предметната царинска декларација се смета за неважечка и царинскиот орган ја поништува. Во овој случај се применуваат одредбите од член 76 став (3) од Царинскиот закон.

(3) Во околностите од член 85 точка а) трета алинеја од Царинскиот закон, кога декларантот не ги платил давачките кои претставуваат долг според закон и не поднел гаранција за нив во рокот од став (1) од овој член, царинскиот орган може да ги започне прелиминарните формалности за

одземање на стоката. Доколку во меѓувреме не се исполнат бараните услови, стоката се одзема. Царинскиот орган за тоа го известува декларантот.

Одредбите од овој став не ја исклучуваат примената на мерките кои се преземаат согласно член 76 став (1) или член 191 од Царинскиот закон. Царинскиот орган може, на ризик и на трошок на декларантот, да ја префрли предметната стока во посебни простории под негов надзор.

Член 165

Согласно член 76 став (2) од Царинскиот закон, царинската декларација може да се поништи по пуштањето на стоката на следниот начин:

1) кога е утврдено дека стоката по грешка е декларирана за царинска постапка која предизвикува плаќање на увозни давачки наместо да биде ставена во друга царинска постапка, царинскиот орган ја поништува царинската декларација ако за тоа се поднесе барање во рок од три месеци од денот на прифаќањето на декларацијата под услов:

- стоката да не била употребувана спротивно на условите на царинската постапка во која требало да биде ставена,
- во моментот кога стоката била декларирана, да била наменета за ставање во друга царинска постапка за која ги исполнувала сите потребни услови, и
- стоката без одлагање да се стави во царинската постапка за која таа првично била наменета.

Царинската декларација со која стоката се става во царинската постапка за која таа првично била наменета почнува да важи од денот на прифаќање на поништената декларација.

Царинскиот орган може да одобри рокот од три месеци да се продолжи во посебно оправдани и исклучителни случаи.

2) кога е утврдено дека стоката по грешка била декларирана, наместо друга стока, во царинска постапка од која произлегува обврска за плаќање на увозни давачки, царинскиот орган ја поништува царинската декларација доколку за тоа се поднесе барање во рок од три месеци од денот на прифаќањето на декларацијата под услов:

- стоката која првобитно била декларирана:
  - а) да не била употребувана поинаку од начинот кој бил одобрен со нејзината првобитна постапка; и
  - б) да е вратена во нејзината првобитна состојба;
- и под услов
- стоката која требала да биде декларирана за првобитно наменетата царинска постапка:
  - а) да можела, кога била поднесена првобитната царинска декларација, да биде ставена на увид на истиот царински орган; и

6) да е декларирана за истата царинска постапка како и таа наведена во првобитната царинска декларација;

Царинскиот орган може да одобри рокот од три месеци да се продолжи во посебно оправдани исклучителни случаи.

3) во случај на стока нарачана по пошта (продажба по каталог или слично) која е вратена, царинскиот орган ја поништува царинската декларација за пуштање во слободен промет доколку за тоа се поднесе барање во рок од три месеци од денот на прифаќањето на декларацијата, под услов стоката да е извезена на адресата на првобитниот доставувач или на друга адреса која тој ја одредил.

4) кога ретроактивно одобрение е дадено во согласност со:

- член 210 од оваа Уредба за пуштање во слободен промет со повластен тарифен третман или со примена на намалени или увозни давачки нула во зависност од крајната употреба на стоката, или

- член 319 од оваа Уредба за царинска постапка со економски ефект.

5) кога стоката е декларирана во постапка за извоз или постапка за извоз за облагородување, царинската декларацијата се поништува под услов:

а) за стока која е предмет на извозни давачки, за која се бара враќање на увозни давачки, надоместоци или други износи при извозот или која е предмет на други посебни мерки при извоз:

- декларантот да достави до царинската испостава за извоз доказ дека стоката не го напуштила царинското подрачје,

- декларантот да ги врати до царинската испостава за извоз сите примероци од царинската декларација, заедно со сите други документи кои му се издадени при прифаќање на царинската декларација,

- декларантот да достави до царинската испостава за извоз доказ дека било кои износи при извозот кои се одобрени врз основа на извозна декларација на предметната стока се вратени или дека надлежните органи ги презеле потребните мерки за да обезбедат дека одобрените износи нема да се исплатат, и

- декларантот, согласно важечките прописи, ги исполнува сите други обврски одредени од царинската испостава за извоз за да се регулира состојбата со стоката.

Поништувањето на декларацијата повлекува поништување на сите забелешки, отпишувања, потврди и други прилагодувања направени во извозна дозвола или друг сличен документ поднесени кон царинската декларација.

Кога се бара стоката декларирана за извоз да се изнесе од царинското подрачје до одреден рок, непридржувањето кон тој рок повлекува поништување на предметната царинска декларација. За ова поништување царинскиот орган писмено го известува декларантот.

6) за друга стока, кога царинската испостава за извоз е информирана согласно член 409 став (1) на оваа уредба, или во согласност со член 409-т став (2) на оваа уредба смета, дека декларираната стока не го напуштила царинското подрачје.

6) доколку за повторен извоз треба да се поднесе царинска декларација, точката 5 од овој член соодветно се применува.

7) кога домашна стока е ставена во постапка на царинско складирање во смисла на член 110 став (1) точка (б) од Царинскиот закон, поништувањето на декларацијата за ставање на стоката во таа постапка може да се бара и да се изврши ако декларантот докаже дека се исполнети условите за некое од царински дозволените постапувања или употреба. Доколку, по истекот на рокот пропишан за задржување на стоката во постапка на царинско складирање, не е поднесено барање за одредување на постапување или употреба за стоката пропишано со важечките прописи, царинскиот орган ги презема мерките пропишани со посебните прописи.

ПОГЛАВЈЕ 8

ДОПОЛНИТЕЛНА ПРОВЕРКА НА ДЕКЛАРАЦИЈАТА

Член 166

(1) Царинскиот орган може да се одлучи за проверка на декларацијата согласно член 90 од Царинскиот закон за да провери дали бил правилно утврден царинскиот долг, дали правилно се применети мерките на трговска политика и дали се почитуваат обврските кои произлегуваат од одбраната царинска постапка. Дополнителна проверка може да се изврши исто така на барање на странски царински орган на кого му се дава правна помош во рамките на меѓународната соработка.

(2) Кога царинскиот орган врз основа на резултатите на дополнителната проверка утврди дека настанал царинскиот долг кој не бил пресметан или дека царинскиот долг бил погрешно пресметан, тој ги презема сите потребни мерки за дополнителна пресметка, враќање или простување на долгот.

(3) За дополнителната проверка соодветно се применуваат одредбите од поглавје 7 на дел 1 од оваа Уредба.

(4) Кога при дополнителната проверка се земаат мостри, тоа се наведува во записникот за дополнителна проверка на декларацијата.

ПОГЛАВЈЕ 9

ПОЕДНОСТАВЕНИ ПОСТАПКИ

ГЛАВА 1

Општи одредби

Оддел 1

Општо

Член 167

(1) Постапката со непотполна декларација му овозможува на царинскиот орган да прифати, само во посебно оправдан случај, декларација која не ги содржи сите потребни податоци, или кон која не се приложени сите документи потребни за предметната царинска постапка.

(2) Поедноставената постапка за декларирање овозможува стоката да биде ставена во предметната царинска постапка со поднесување на поедноставена декларација и со дополнително поднесување на дополнителна декларација, која во зависност од случајот може да биде општа, периодична или рекапитулативна.

(3) Постапка на локално царинење овозможува ставањето на стока за предметната царинска постапка да се врши во просториите на странката или на други места определени или одобрени од царинскиот орган.

(4) Секое лице може да бара да му биде издадено одобрение за употреба на поедноставена постапка на декларирање или постапка на локално царинење за неговите сопствени потреби или за потребите како застапник во царинските постапки, под услов евидентијата што ја води и постапките што ги спроведува да му овозможуваат на надлежниот царинскиот орган да ги идентификува лицата што се застапувани и да врши соодветни царински контроли.

Ваквото барање може да се поднесе и за интегрирано одобрение. Оваа одредба не ја исклучува примената на член 74 на Царинскиот закон.

(5) Употребата на поедноставена постапка за декларирање или постапка на локално царинење е условена со поднесување гаранција за увозни и други давачки.

(6) Имателот на одобрение мора да ги исполни условите и критериумите пропишани во оваа глава и обврските што произлегуваат од одобрението. Ова не го исклучува исполнувањето на обврските од страна на декларантот и правилата за настанување на царински долг.

(7) Имателот на одобрение го известува надлежниот царински орган за сите промени кои ќе настанат по издавањето на одобрението, а кои може да влијаат врз неговото продолжување или содржина.

(8) Надлежниот царински орган врши повторна проценка на одобрението за поедноставена постапка за декларирање или постапка за локално царинење во случај на :

- а) големи измени во законската регулатива на Република Македонија и
- б) постоење основано сомневање дека имателот на одобрение веќе не ги исполнува условите под кои одобрението е издадено.

Кога му е издадено одобрение за поедноставена постапка за декларирање или постапка на локално царинење на барател кој е регистриран во последните три години, во првата година по издавањето на одобрението се врши засилен надзор.

Член 168³²
бришан³³

(1) Општо барање за издавање на одобренија за поедноставена постапка за декларирање, односно постапка на локално царинење, се поднесува кај царинскиот орган кој е надлежен за местото каде се наоѓа седиштето на барателот, за местото каде се чува или употребува стоката ставена во предметната царинска постапка или местото каде се води главното книговодство на барателот.

Член 169

(1) Кога се применува поедноставена постапка со употреба на систем за електронска обработка на податоци за поднесување на царински декларации или се употребуваат техники за електронска обработка на податоци, одредбите од член 109 став (2) и став (3), член 129, член 130 и член 131 од оваа Уредба соодветно се применуваат.

(2) Кога царинскиот компјутерски систем е во функција, употребата на поедноставената декларација или постапката на локално царинење ќе биде условена со поднесување на електронска царинска декларација и известување.

Оддел 2

Издавање, суспендирање и укинување на одобренија за поедноставена постапка за декларирање или постапка на локално царинење

Член 169-а

(1) Барањето за одобрение за поедноставена постапка за декларирање или постапка на локално царинење се поднесува на образецот даден во Прилог 27 на оваа уредба или во соодветен електронски формат.

(2) Кога надлежниот царински орган утврдил дека барањето од став 1 на овој член не ги содржи сите потребни податоци, тој во рок од 30 календарски дена од приемот на барањето, бара од барателот да му ги достави тие податоци и го известува за причината за ваквото барање.

(3) Барањето од став (1) на овој член не се прифаќа доколку:

- не е во согласност со став (1) на овој член;

---

³² Се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

³³ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

- б) не било поднесено кај надлежниот царински орган;
- в) барателот бил осуден за кривично дело поврзано со стопанска дејност на барателот;
- г) против барателот се води стечајна постапка или постапка за ликвидација во моментот на поднесување на барањето.

(4) Доколку не можат да се употребат резултатите од претходните проверки, надлежниот царински орган пред да издаде одобрение за постапка на поедноставено декларирање или постапка на локално царинење, врши проверка на евиденцијата што ја води барателот.

Член 169-б

(1) Одобрение за поедноставена постапка за декларирање се издава доколку се исполнети критериумите и условите од член 10-а став (1), условите од член 10-б точки г', е) и з) и условите од член 10-в на оваа уредба.

Одобрение за поедноставена постапка на локално царинење се издава доколку се исполнети критериумите и условите од член 10-а став (1), условите од член 10-б и условите од член 10-в на оваа уредба.

За издавање на одобренијата од првиот и вториот потстав на овој став, царинскиот орган го применува членот 10-ј став (4) на оваа уредба и го употребува образецот од Прилог 27 на оваа уредба или соодветен електронски формат.

(2) Кога барателот има одобрение од член 6-а став (2) од Царинскиот закон, условите и критериумите од став (1) на овој член се сметаат за исполнети.

Член 169-в

(1) Надлежниот царински орган го сuspendира одобрението за поедноставена постапка за декларирање или постапка на локално царинење кога:

- а) утврдил дека повеќе не се исполнети условите и критериумите од член 169-б став (1) на оваа уредба или

- б) царинскиот орган има основана причина да верува дека некое действие поради кое е поведена кривична или прекршочна постапка и кое е поврзано со прекршување на царинските правила било извршено од страна на имателот на одобрение или друго лице од член 10-а став (1) на оваа уредба.

Меѓутоа, во случајот од точка б) од првиот потстав на овој став, надлежниот царински орган може да одлучи да не го suspendира одобрението за поедноставена постапка за декларирање или за постапка на локално царинење доколку смета дека повредата е од занемарлива важност во однос на бројот или обемот на царинските операции и не предизвикува

сомневање за добрата намера на имателот на одобрението.

Пред да донесе одлука, надлежниот царински орган го доставува својот наод до имателот на одобрение. Имателот на одобрението има право да ги отстрани неправилностите и/или да ги изнесе своите забелешки во рок од 30 календарски дена од доставување на наодот .

(2) Доколку имателот на одобрението не ги отстрани неправилностите од точка а) од првиот потстав на став (1) на овој член во рок од 30 календарски дена, надлежниот царински орган го известува имателот на одобрение дека одобрението за поедноставена постапка за декларирање или постапка на локално царинење се сuspendира за период од 30 календарски дена, за да му овозможи на имателот на одобрение да ги преземе потребните мерки за отстранување на неправилостите.

(3) Во случаите од став (1) прв потстав точка б) на овој член, царинскиот орган што го издал одобрението го сuspendира одобрението до правосилно завршувањето на кривичната или прекршочната постапка и го известува имателот на одобрението дека презел таква мерка.

(4) Кога имателот на одобрението не успеал да ги отстрани неправилностите во рок од 30 календарски дена, но може да обезбеди доказ дека условите можат да се исполнат доколку времетраењето на сuspendирањето се продолжи, надлежниот царински орган го продолжува периодот за сuspendирање на одобрението за поедноставена постапка за декларирање или постапка на локално царинење за дополнителни 30 календарски дена.

(5) Сuspendирањето на одобрението не влијае врз царинските постапки кои започнале пред сuspendирањето и кои се уште не завршиле.

Член 169-г

(1) Кога имателот на одобрението, на начин кој е задоволителен за надлежниот царински орган, ги презел сите потребни мерки за исполнување на условите и критериумите во одобрението за поедноставена постапка за декларирање или постапка на локално царинење, надлежниот царинскиот орган го повлекува сuspendирањето и за тоа го известува имателот на одобрение. Сuspendирањето може да се повлече пред истекот на рокот од член 169-в став (2) или став (4) на оваа уредба.

(2) Доколку имателот на одобрение не ги преземе потребните мерки во периодот кога важи suspendирањето од член 169-в став (2) или став (4) на оваа уредба, се применува член 169-ѓ на оваа уредба.

Член 169-д

(1) Кога имателот на одобрение привремено не може да ги исполни условите и критериумите за одобрението за поедноставена постапка за

декларирање или постапка на локално царинење, може да побара сuspendирање на одобрението. Во вакви случаи, имателот на одобрение го известува надлежниот царински орган за датумот кога ќе може повторно да ги исполни условите и критериумите.

Тој го известува надлежниот царински орган и за мерките што планира да ги преземе и за нивниот временски распоред.

(2) Доколку имателот на одобрение не успее да ги отстрани неправилностите во рокот наведен во неговото известување, царинскиот орган кој го издал одобрението може да одобри разумно продолжување, доколку имателот на одобрение покажал добра намера.

Член 169-ѓ

Надлежниот царински орган го укинува одобрението за поедноставена постапка за декларирање или постапка на локално царинење во следниве случаи:

- а) кога имателот на одобрение не успеал да ги надмине состојбите од членовите 169-в став (2) и 169-д став (1) на оваа уредба;
- б) кога имателот на одобрение или други лица од член 10-а став (1) на оваа уредба извршиле тешки или повеќекратни прекршувања на царинските правила и немаат право на понатамошна жалба и
- в) на барање на имателот на одобрение.

Меѓутоа, во случајот од првиот став точка б) на овој член, надлежниот царински орган може да одлучи да не го укине одобрението за поедноставена постапка за декларирање или постапка на локално царинење доколку смета дека повредата е од занемарлива важност во споредба со бројот или обемот на царинските операции и не предизвикува сомневање за добрата намера на имателот на одобрение.

Одредбите на овој член не ја исклучуваат примената на член 7-б на Царинскиот закон и член 3 на оваа уредба.

ГЛАВА 2

Декларации за пуштање во слободен промет

Оддел 1

Непотполни декларации

Член 170

На барање на декларантот, царинските органи може да прифатат декларација за пуштање во слободен промет која не ги содржи сите податоци пропишани од министерот за финансии во согласност со член 72 став (3) на Царинскиот закон.

Меѓутоа, таа декларација мора да ги содржат најмалку податоците за

непотполна декларација пропишани од министерот за финансии во согласност со член 72 став (3) на Царинскиот закон.

Член 171

(1) Кон декларацијата за пуштање во слободен промет која царинскиот орган може да ја прифати на барање на декларантот, без да бидат приложени кон неа некои од потребните придружни документи, треба да се приложат најмалку оние документи кои треба да се поднесат пред да може декларираната стока да се пушти во слободен промет.

(2) По исклучок од став (1) на овој член, декларација кон која не е приложен еден или повеќе од документите кои се потребни пред да може декларираната стока да се пушти во слободен промет, може да се прифати кога царинскиот орган ќе утврди дека:

- а) предметниот документ постои и е важечки;
- б) не може да се приложи кон декларацијата од причини надвор од контролата на декларантот;
- в) секое доцнење во прифаќање на декларацијата би го спречило пуштањето на стоката во слободен промет или би предизвикало за стоката да се плаќаат повисоки увозни давачки.

Податоците кои се однесуваат на документи кои недостасуваат, во секој случај задолжително се запишуваат во декларацијата.

Член 172

(1) Рокот кој царинскиот орган му го одобрува на декларантот за доставување на податоци или за поднесување на документи кои недостасувале во моментот на прифаќање на декларацијата не може да биде подолг од 1 месец од денот на тоа прифаќање.

Во случај кога за примена на намалени или увозни давачки нула недостасува документ, а царинскиот орган има основани причини да претпоставува дека за стоката опфатена со непотполната декларација може да се применат такви намалени или увозни давачки нула, на барање на декларантот може да се одобри рок подолг од превидениот во став (1) од овој член за поднесување на тој документ, доколку тоа го оправдуваат околностите. Тој рок не може да биде подолг од 4 месеци од денот на прифаќање на декларацијата. Рокот од 4 месеци не смее да се продолжи.

Кога податоците кои недостасуваат или документите кои треба да се достават се однесуваат на царинска вредност, царинскиот орган може, кога тоа е нужно, да определи подолг рок или да го продолжи рокот од став (1) на овој член. Вкупно дозволениот рок не може да биде подолг од 4 месеци од денот на прифаќање на декларацијата.

(2) Кога може да се применат намалени или увозни давачки нула за стока пуштена во слободен промет во рамки на тарифни квоти, или под услов да не е повторно воведена наплата на редовни увозни давачки, во рамките на тарифни плафони или други префенцијални тарифни мерки, користење на тарифна квота или преференцијална тарифна мерка се одобрува само по поднесувањето до царинскиот орган на документот од кој е условено одобрувањето на намалени или увозни давачки нула. Документот во секој случај треба да се приложи:

- пред тарифната квота да биде исцрпена, или
- во други случаи, пред датумот од кој со важечки пропис се воведува наплата на редовни увозни давачки.

(3) Во согласност со претходните ставови на овој член, документот од чие поднесување е условено одобрувањето на намалени или увозни давачки нула, може да се поднесе и по истекот на рокот за кој биле одобрени намалени или увозни давачки нула, под услов декларацијата за предметната стока да била прифатена пред тој датум.

Член 173

(1) Прифаќањето на непотполна декларација од страна на царинскиот орган не го спречува или одложува пуштањето на така декларираната стока, освен доколку за тоа не постојат други причини. Пуштањето се врши согласно со условите пропишани во ставовите од (2) до (5) од овој член. Одредбите од овој член не ја исклучуваат примената на член 162 од оваа Уредба.

(2) Кога дополнителното поднесување на податоци или на придружен документ кој недостасувал во моментот на прифаќање на декларацијата не може да влијае на износот на давачките кои се плаќаат за стоката опфатена со предметната декларација, царинскиот орган без одлагање го евидентира износот кој треба да се плати, пресметан на вообичаен начин.

(3) Кога, согласно член 170 од оваа Уредба, декларацијата содржи привремен податок за вредноста, царинскиот орган:

- веднаш го запишува во евиденцијата износот на давачки утврден врз основа на тој податок,
- бара, кога е потребно, поднесување на гаранција доволна да се покрие разликата помеѓу тој износ и износот кој можеби конечно би требало да се плати за стоката.

(4) Кога во околности, различни од оние од став (3) од овој член, дополнителното поднесување на податоците или на придружен документ кој недостасувал во моментот на прифаќањето на декларацијата, може да влијае врз износот на давачките кои се плаќаат за стоката опфатена со предметната декларација:

а) доколку дополнителното поднесување на било кои податоци или документ кој недостасува може да доведе до примена на намалени увозни давачки, царинскиот орган:

- без одлагање го запишува во својата евиденција износот по намалените увозни давачки,
- бара поднесување на гаранција која ја покрива разликата помеѓу тој износ и износот кој би требало да се плати кога увозните давачки за предметната стока би се пресметале по редовно.

б) доколку дополнителното поднесување на било кои податоци или документ кој недостасува може да доведе до увоз на стока со целосно ослободување од плаќање давачки, царинскиот орган бара поднесување на гаранција која го покрива износот кој би требало да се плати доколку би се пресметале по редовни увозни давачки.

(5) Без да се исклучи можноста од било какви дополнителни промени кои може да настанат, особено како резултат на конечното утврдување на царинската вредност, декларантот има можност, заместо да поднесе гаранција, да побара без одложување да се евидентира :

- износот на давачки кој можеби конечно би требало да се плати за стоката, кога се применува став (3) втора алинеа од овој член или став (4) точка а) втора алинеа од овој член, или
- износот на пресметаните редовни давачки, кога се применува став (4) точка б) од овој член.

Член 174

Доколку до истекот на рокот од Член 172 од оваа Уредба, декларантот не ги доставил податоците потребни за конечно утврдување на царинската вредност на стоката, или не успеал да ги обезбеди податоците или документите кои недостасуваат, царинскиот орган веднаш ги евидентира давачките на кои подлежи предметната стока чија висина одговара на износот на гаранцијата поднесена согласно со одредбите од член 173 став (3) алинеа 2, член 173 став (4) точка а) алинеа 2 или член 173 став (4) точка б) од оваа Уредба.

Член 175

Декларантот може или да ја дополни непотполната декларација прифатена според условите пропишани со членовите од 170 до 173 од оваа Уредба или, со согласност на царинскиот орган, да ја замени со друга декларација која ги исполнува условите пропишани со член 72 од Царинскиот закон.

Во двета случаи, како датум за утврдување на давачките и примена на другите прописи со кои се регулира пуштањето на стока во слободен промет, се смета датумот на прифаќање на непотполната декларација.

Оддел 2

Поедноставена постапка за декларирање

Член 176

(1) По поднесено писмено барање, кое ги содржи сите потребни информации, во согласност со условите и на начин пропишан во членовите 177 и 178 од оваа Уредба, на барателот му се одобрува да изготви декларација за пуштање во слободен промет во поедноставена форма, доколку стоката е ставена на увид на царинскиот орган.

(2) Таквата поедноставена декларација мора да ги содржи најмалку податоците за поедноставена увозна декларација пропишани од министерот за финансии во согласност со член 72 став (3) на Царинскиот закон.

(3) Писменото барање за пуштање во слободен промет од став (2) втора алинеа од овој член може да биде заменето со општо барање кое се поднесува на дејствијата за пуштање во слободен промет, кои треба да се извршат во текот на одреден период, доколку тоа околностите го дозволуваат. Во административниот или комерцијалниот документ кој се поднесува согласно став (1) од овој член се запишува бројот на одобрението дадено врз основа на општото барање.

(4) Кон поедноставената декларација се приложуваат сите документи чие поднесување може да е потребно за да се обезбеди пуштање на стоката во слободен промет. Членот 171 став (2) од оваа Уредба сојдентно се применува.

(5) Одредбите од овој член не ја исклучуваат примената на член 195 од оваа Уредба.

Член 177

(1) На барателот му се издава одобрение за поедноставена постапка за декларирање доколку ги исполнува условите и критериумите од членовите 167, 169, 169-а и 169-б на оваа уредба.

(2) Доколку барателот има одобрение од член 6-а став (2) точка а) од Царинскиот закон сите услови и критериуми од став (1) на овој член се сметаат за исполнети и надлежниот царински орган го издава одобрението од став (1) на овој член кога ќе утврди дека е договорена потребната размена на податоци помеѓу барателот и царинскиот орган кој издава одобренија.

Член 178

(1) Одобрението од член 176 на оваа уредба ги содржи следниве податоци:

- а) царинската испостава или царинските испостави надлежни за прифаќање на поедноставени декларации;
- б) стоката за која важи одобрението;
- в) податок за гаранцијата која се поднесува од засегнатото лице за покривање на царинскиот долг кој може да настане и
- г) формата и содржината на дополнителната декларација и рокот во кој таа мора да биде поднесена кај царинскиот орган одреден за таа цел.

(2) Царинскиот орган може да одлучи да не се поднесува дополнителна декларација кога поедноставената декларација се однесува на стока чија вредност не надминува 800 ЕВРА во денарска противвредност и поедноставената декларација веќе ги содржи сите податоци потребни за пуштање во слободен промет.

Оддел 3 Постапка на локално царинење

Член 179

Одобрение за употреба на постапка на локално царинење издава надлежниот царински орган согласно условите и на начин пропишани во членовите од 180 до 182 од оваа Уредба на секое лице кое бара стоката да биде пуштена во слободен промет во негови објекти или на други места и кое на царинскиот орган му поднесува писмено барање за оваа цел кое ги содржи сите податоци потребни за издавање на вакво одобрение:

- во поглед на стока која била предмет на транзитна постапка и за која подносителот на барањето е овластен да ги користи поедноставените постапки кај одредишната испостава согласно членовите 272, 273 и 274 од оваа Уредба,
- во поглед на стока која претходно била ставена во царинска постапка со економски ефект. Одредбите од оваа алинеја не ја исклучуваат примената на член 195 од оваа Уредба,
- во поглед на стока која, по ставањето на увид на царинскиот орган согласно член 50 од Царинскиот закон, се испраќа во тие објекти или места согласно транзитна постапка поинаква од онаа наведена во првата алинеа од овој став,
- во поглед на стока која се внесува во царинското подрачје со изземање од обврската таа да биде ставени на увид на царинскиот орган, согласно член 51 точка (б) од Царинскиот закон.

Член 180

(1) Одобрение за постапка на локално царинење се издава на барателот доколку ги исполнува условите и критериумите од членовите 167, 169, 169-а и 169-б на оваа уредба.

(2)Кога барателот има одобрение од член 6-а став (2) точка а) од Царинскиот закон сите услови и критериуми од став (1) на овој член се сметаат за исполнети и надлежниот царинскиот орган издава одобрение откако ќе утврди дека е договорена потребната размена на податоци помеѓу барателот и царинскиот орган кој издава одобренија.

Член 181
бришан

Член 182

(1) За да му се овозможи на царинскиот орган да се увери во правилното спроведување на операциите, имателот на одобрението од член 179 од оваа Уредба треба:

- а) во случаите од членот 179 алинеите 1 и 3 од оваа Уредба;
  - i) доколку стоката се пушта во слободен промет по нејзиното пристигнување на местото определено за таа цел:
    - навремено да го информира царинскиот орган за нејзиното пристигнување во форма и на начин пропишан од царинскиот орган, заради добивање одобрение за пуштање во слободен промет, и
    - да ја запише стоката во својата евиденција.
  - ii) доколку на пуштањето на стоката во слободен промет и претходела постапка на привремено чување согласно член 60 од Царинскиот закон, на истото место, пред истекот на рокот определен во член 59 од Царинскиот закон:
    - навремено да го информира царинскиот орган во форма и на начин пропишан од царинскиот орган, за неговата намера да се пушти стоката во слободен промет, заради добивање одобрение за пуштање на стоката;
    - да ја запише стоката во својата евиденција.
- б) во случаите од член 179 алинеа 2 од оваа Уредба:
  - навремено да го информира царинскиот орган во форма и на начин пропишан од царинскиот орган, за неговата намера да се пушти стоката во слободен промет, заради добивање одобрение за пуштање на стоката;
  - да ја запише стоката во својата евиденција.

Известувањето од алинеа 1 на оваа точка не е потребно кога стоката која треба да се пушти во слободен промет веќе била ставена во постапка на царинско складирање во склад од тип Д;

в) во случаите од член 179 алинеа 4 од оваа Уредба, по пристигнување на стоката во местото определено за таа цел:

- да ја запише стоката во својата евиденција,
г) од моментот на запишување на стоката во евиденцијата од точките а), б) и в) од овој став, да ги стави на располагање на царинскиот орган сите документи чие поднесување е потребно заради примена на одредбите кои го регулираат пуштањето во слободен промет.

(2) Под услов да не влијае врз проверките на правилното спроведување на постапките, надлежниот царински орган може:

а) да дозволи известувањето од став (1) точките а) и б) од овој член да се изврши откако со сигурност ќе се дознае дека стоката ќе пристигне,

б) во одредени посебни случаи, кога тоа се бара заради видот на предметната стока или заради зачестеност на увозот, да го ослободи имателот на одобрението од обврската да го извести надлежниот царински орган за секое пристигнување на стока, под услов до надлежниот царински орган да ги достави сите информации кои царинскиот орган ги смета за потребни за да може да ја прегледа стоката ако се појави потреба.

Во овој случај, запишувањето на стоката во евиденцијата се смета како пуштање.

(3) Записот во евиденција од став (1) точки а), б) на овој член може да биде заменет со која било друга формалност побарана од надлежниот царински орган, која дава слични гаранции. Овој запис го содржи датумот на неговото изготвување и најмалку податоците за декларацијата за стока во постапка на локално царинење пропишани од министерот за финансии во согласност со член 72 став (3) на Царинскиот закон.

Член 183

Со одобрението од член 179 од оваа Уредба се пропишуваат посебните правила за спроведување на постапката и во него посебно треба да се наведе:

- податоци за стоката на која се однесува,
- форма на задолженијата од член 182 од оваа Уредба и се наведува гаранцијата која треба да се поднесе,
- времето на пуштање на стоката,
- рокот во кој дополнителната декларација треба да се поднесе кај надлежниот царински орган определен за таа цел,
- условите под кои стоката треба да се опфати со општа, периодична или рекапитулативна дополнителна декларација.

ГЛАВА 3

Декларации за царинска постапка со економски ефект

Оддел 1

Ставање на стока во царинска постапка со економски ефект

Пододдел 1

Ставање на стока во постапка на царинско складирање

А. Непотполни декларации

Член 184

(1) На барање на декларантот надлежната царинска испостава може да прифати декларација за постапка на царинско складирање која не ги содржи сите податоци пропишани од министерот за финансии во согласност со член 72 став (3) на Царинскиот закон.

Меѓутоа таа декларација треба да ги содржат најмалку податоците за непотполна декларација пропишани од министерот за финансии во согласност со член 72 став (3) на Царинскиот закон.

(2) Одредбите на членовите 171, 172 и 175 на оваа уредба соодветно се применуваат за непотполни декларации од ставот (1) на овој член.

Б. Поедноставена постапка за декларирање

Член 185

(1) Одобрение за поедноставена постапка за декларирање во согласност со условите и на начин пропишан во членовите 167, 169, 169-а, 169-б и 186 на оваа уредба, му се издава на барателот врз основа на поднесено барање.

(2) Кога оваа постапка се применува во царински склад од тип Д, поедноставената декларација треба да содржи податоци за видот на предметната стока кои се доволно детални за да овозможат брзо и недвосмислено распоредување на стоката и утврдување на нејзината царинска вредност.

(3) Постапката од став (1) на овој член не се применува за царински склад од тип Ф.

(4) Користење на поедноставена декларација во форма на административен или комерцијален документ, не се применува за царински склад од тип Б.

Член 186

(1) Барањето од член 185 став (1) на оваа уредба се поднесува во писмена форма и треба да ги содржи сите податоци потребни за издавање на одобрение.

Барањето од член 185 став (1) на оваа уредба може да биде заменето со општо барање кое се однесува на операции кои треба да се извршат во текот на одреден период, доколку тоа околностите го дозволуваат. Во овој случај барањето треба да се изготви под условите пропишани во членовите 312, 313 и 314 на оваа уредба и да се поднесе заедно со барање за работење со

царински склад. Кога работењето со царински склад е веќе одобрено, барањето од член 185 став (1) на оваа уредба се поднесува до царинскиот орган што го издал одобрението за постапка за царинско складирање, како барање за измена на одобрение.

(2) Кога барателот има одобрение од член 6-а став (2) точка а) од Царинскиот закон сите услови и критериуми од став (1) на овој член се сметаат за исполнети и надлежниот царинскиот орган издава одобрение откако ќе утврди дека е договорена потребната размена на податоци помеѓу барателот и царинскиот орган кој издава одобренија.

Член 187

Со одобрението од член 185 став (1) на оваа уредба се пропишуваат посебните правила за спроведување на постапката, вклучувајќи ги податоци за царинската испостава или царинските испостави за започнување на постапката.

Дополнителна декларација не мора да се поднесе.

В. Постапка на локално царинење

Член 188

(1) Надлежниот царински орган дава одобрение за употреба на постапка на локално царинење согласно условите и на начин пропишани во член 189 став (2) и член 190 од оваа Уредба.

(2) Постапката на локалното царинење не се применува на складовите од типот Б и Ф.

(3) Членот 186 од оваа Уредба соодветно се применува.

Член 189

(1) Со цел да му се овозможи на царинскиот орган да се увери во правилното спроведување на операциите, имателот на одобрението, по пристигнување на стоката на местото определено за таа цел:

а) го известува надзорниот царински орган за секое пристигнување во форма и на начин определен од тој орган;

б) внесува записи во евиденцијата за стоката;

в) му ги става на располагање на надзорниот царински орган сите документи кои се однесуваат на ставањето на стоката во постапката.

Записот во евиденцијата за стоката од точка б) од овој став треба да ги содржи најмалку податоците кои се потребни за идентификација на стоката во комерцијална смисла, како и нејзината количина.

(2) Членот 182 став (2) од оваа Уредба соодветно се применува.

Член 190

Со одобрението од член 188 став (1) од оваа Уредба се пропишуваат посебните правила за спроведување на постапката и во него посебно треба да се наведе:

- податоци за стоката на која се однесува,
- формата на задолженијата од член 189 од оваа Уредба,
- времето на пуштање на стоката.

Дополнителна декларација не мора да се поднесе.

Пододдел 2

Ставање на стока во постапка на увоз за облагородување, постапка за преработка под царинска контрола или постапка на привремен увоз

A. Непотполна декларација

Член 191

(1) На барање на декларантот надлежната царинска испостава може да прифати декларации за ставање на стока во постапка со економски ефект, освен за постапка за извоз за облагородување или царинско складирање, кои не ги содржат сите податоци пропишани од министерот за финансии во согласност со член 72 став (3) на Царинскиот закон или кон кои не се приложени некои документи од член 127 на оваа уредба.

Меѓутоа, тие декларации треба да ги содржат најмалку податоците за непотполна декларација пропишани од министерот за финансии во согласност со член 72 став (3) на Царинскиот закон.

(2) Членовите 171, 172 и 175 од оваа Уредба соодветно се применуваат.

(3) Во случаите на ставање на стока во постапка на увоз за облагородување во системот на враќање на увозни давачки, членовите 173 и 174 од оваа Уредба исто така соодветно се применуваат.

Б. Поедноставена постапка за декларирање и постапка на локално царинење

Член 192

Одредбите од членовите од 176 до 183 и на членот 186 од оваа Уредба соодветно се применуваат за стока декларирана за царинска постапка со економски ефект опфатена со овој пододдел.

Пододдел 3

Стока декларирана за постапка на извоз за облагородување

Член 193

Одредбите на членовите од 196 до 204 од оваа Уредба кои се однесуваат на стока декларирана за извоз, соодветно се применуваат и на стока декларирана за извоз во постапката на извоз за облагородување.

Пододдел 4

Заеднички одредби

Член 194

Кога две или повеќе одобренија кои се однесуваат на царински постапки со економски ефект се даваат на исто лице, а една постапка се завршува со ставање на стоката во друга постапка употребувајќи постапка на локално царинење, дополнителна декларација за завршената постапка не мора да се поднесе.

Оддел 2

Завршување на царинска постапка со економски ефект

Член 195

(1) Во случаи на завршување на царинска постапка со економски ефект, освен постапката за извоз за облагородување и постапката за царинско складирање, може да се применат поедноставени постапки за пуштање во слободен промет, извоз и повторен извоз. Во случај на повторен извоз, одредбите од членовите од 196 до 204 од оваа Уредба соодветно се применуваат.

(2) Поедноставените постапки од членовите од 170 до 183 од оваа Уредба може да се применат за пуштање во слободен промет на стока која е во рамките на постапката на извоз за облагородување.

(3) Во случаите на завршување на постапка на царинско складирање, може да се применат поедноставени постапки за пуштање во слободен промет, извоз или повторен извоз.

За стока ставена во постапка за царинско складирање во склад од типот Ф не се одобрува поедноставена постапка.

За стоката ставена во постапка за царинско складирање во склад од типот Б се применува само постапка со непотполна декларација и поедноставена постапка за декларирање.

Давање на одобрение за царински склад од типот Д значи и примена на постапка на локално царинење за пуштање во слободен промет. Оваа постапка не смее да се примени во случаи кога странката сака да користи елементи за утврдување на увозни давачки кои што не може да се проверат без физички преглед на стоката пред нејзиното пуштање. Во овој случај,

може да се употребат други постапки кои вклучуваат ставање на увид на стока на царински орган.

ГЛАВА 4

Извозни декларации

Член 196

Извозните формалности пропишани во членовите 403-ж до 409-ѓ на оваа уредба може да се поедностават во согласност со одредбите од оваа глава.

Оддел 1

Непотполни декларации

Член 197

(1) На барање на декларантот, царинската испостава за извоз може да прифати извозна декларација која што не ги содржи сите податоци пропишани од министерот за финансии во согласност со членот 72 став (3) на Царинскиот закон.

Сепак, оваа декларација треба да ги содржи најмалку податоците за непотполна декларација пропишани од министерот за финансии во согласност со членот 72 став (3) на Царинскиот закон и:

- сите податоци потребни за правилна примена на извозни давачки или мерки, кога стоката подлежи на вакви давачки или мерки и
- сите други податоци кои се сметаат за потребни заради идентификација на стоката, примена на прописите со кои се регулира извозот или определување на износот на која било гаранција која е потребна пред да може стоката да се извезе.

(2) Одредбите на членовите 171, 172, 173, 174 и 175 на оваа уредба соодветно се применуваат за извозните декларации.

(3) Кога се применува член 404-а на оваа уредба, дополнителната декларација може да се поднесе кај царинската испостава надлежна за надзор на местото каде што извозникот е регистриран.

(4) Во непотполната извозна декларација се наведува царинската испостава каде што се поднесува дополнителната декларација. Царинската испостава којашто ја прима непотполната извозна декларација ги испраќа податоците од непотполната извозна декларација до царинската испостава каде што треба да се поднесе дополнителната декларација, во согласност со став (3) на овој член.

Оддел 2

Поедноставена постапка за декларирање

Бришан

Член 198 бришан

Оддел 3 Постапка на локално царинење

Член 199

(1) Одобрението за употреба на постапка за локално царинење се издава во согласност со условите и на начин утврдени во членовите 167, 169, 169-а и 169-б на оваа уредба, на секое лице, во понатамошниот текст „одобрен извозник“, кое сака да извршува извозни постапки во свои простории или на други места определени или одобрени од царинскиот орган.

(2) Во одобрението од став (1) на овој член се одредува дали одобрениот извозник поднесува потполна царинска декларација, во согласност со член 201 став (1) на оваа уредба или е овластен да врши запишување во неговата евиденција, во согласност со член 201 став (2) на оваа уредба.

Член 200 бришан

Член 201

(1) За да му овозможи на царинскиот орган правилно следење на спроведувањето на постапките, одобрениот извозник, пред да ја изнесе стоката од местата наведени во член 199 на оваа уредба, до царинската испостава за извоз поднесува потполна царинска декларација изготвена со помош на техника на електронска обработка на податоци, во роковите пропишани во членовите 403-б и 403-в на оваа уредба. Во овој случај, одобрениот извозник се ослободува од обврската да поднесе дополнителна декларација, пропишана во член 88 став (2) на Царинскиот закон.

(2) Наместо обврската да поднесе потполна декларација во согласност со став (1) на овој член, надлежниот царински орган може да го овласти одобрениот извозник да направи запис во неговата евиденција, под услов царинскиот орган да има пристап до тие податоци во електронскиот систем на одобрениот извозник и да се исполнети барањата за размена на такви податоци помеѓу царинските испостави.

Одобрениот извозник:

а) ги запишува во евиденцијата податоците за потполна декларација или податоците за декларација за постапка на локално царинење пропишани од министерот за финансии согласно член 72 став (3) на Царинскиот закон и

податоци од сите придружни документи од член 128 став (1) на оваа уредба. На барање на царинската испостава за извоз, имателот на одобрението ги става на располагање тие податоци или документи;

б) ги запишува местото и времето кога стоката ќе биде достапна за контрола;

в) ја известува царинската испостава за извоз за секој запис во евиденцијата на одобрениот извозник и за достапноста на стоката во неговите простории или на други места определени или одобрени од царинскиот орган.

Одредбите од оваа точка не ја исклучуваат примената на одредбите од член 88, став (1) точка в) на Царинскиот закон.

г) периодично поднесува дополнителна декларација до царинската испостава за извоз во рокот пропишан во одобрението и

д) има безбеден систем кој покажува кој пристапил во евиденцијата и кога и кои дејства се извршени.

(3) Царинската испостава за извоз ги испраќа податоците од став (2) точка в) на овој член до царинска испостава на излез.

(4) Царинската испостава за извоз го известува имателот на одобрението за пуштањето на стоката, освен во случаите кога во одобрението е наведено дека истиот се ослободува од обврската да ја стави стоката на увид. Кога обврската за ставање на стоката на увид е изземена, запишувањето во евиденцијата се смета како пуштање на стоката.

(5) Надлежниот царински орган може да одбие да даде овластување за запишување во евиденцијата на одобрениот извозник доколку царинските декларации се однесуваат на стока чие пуштање зависи од примената на ограничувања или која е предмет на забрани, пропишани за предметната постапка.

Член 202 бришан

Член 203

Во одобрението од член 199 на оваа уредба се утврдуваат сите детални правила за спроведување на постапката, а особено следново:

- а) податоци за стоката на којашто се однесува;
- б) начинот и времето на пуштање на стоката;
- в) содржината на сите придружни документи, наведени во член 128 став (1) на оваа уредба

Кога се применуваат членовите 409-а до 409-ѓ на оваа уредба, пуштањето на стоката од точка б) од првиот потстав на овој член се одобрува во согласност со член 409-б на оваа уредба.

Оддел 4
Заеднички одредби за одделите 2 и 3 од оваа Глава
Бришан

Член 204
бришан

ДЕЛ 2
ЦАРИНСКИ ДОЗВОЛЕНО ПОСТАПУВАЊЕ ИЛИ УПОТРЕБА
ПОГЛАВЈЕ 1
ПУШТАЊЕ ВО СЛОБОДЕН ПРОМЕТ
ГЛАВА 1
Општи одредби

Член 205

(1) Кога домашна стока била извезена со ATA карнет согласно член 410 од оваа Уредба, стоката може да се пушти во слободен промет врз основа на ATA карнетот.

(2) Во случајот од став 1 на овој член, царинскиот орган каде што стоката се пушта во слободен промет ги извршува следниве формалности:

- а) проверка на податоците дадени во рубриките А до Г на листот за повторен увоз;
- б) пополнување на талонот и рубриката X на листот за повторен увоз,
- в) задржување на листот за повторен увоз.

(3) Кога формалностите за завршување на операцијата за привремен извоз за домашна стока со ATA карнет се извршуваат кај царински орган различен од органот каде што стоката се внесува во царинското подрачје, за пренесувањето на стоката од тој орган до царинскиот орган каде што се извршува завршувањето не е потребна никаква формалност.

Член 206
бришан

ГЛАВА 3
Крајна употреба

Член 207

(1) Оваа глава се применува кога е пропишано стоката пуштена во слободен промет со повластен тарифен третман или со примена на намалени или увозни давачки нула во зависност од крајната употреба да е предмет на царински надзор на крајната употреба.

(2) Поимите употребени во оваа глава го имаат следново значење:

а) "книговодство" е комерцијален, даночен или друг сметководствен материјал на имателот на одобрението или други податоци кои се чуваат за негова сметка;

б) "евиденција" се податоците кои ги содржат сите потребни информации и технички податоци на каков било носител на податоци кои на царинскиот орган му овозможуваат вршење на надзор и контрола на дејствијата.

Член 208

(1) Кога е пропишано стоката да подлежи на царински надзор на крајната употреба, одобрение за повластен тарифен третман согласно член 20 од Царинскиот закон се дава во писмена форма.

Кога стоката е пуштена во слободен промет со примена на намалени или увозни давачки нула во зависност од нејзината крајна употреба, а со важечките прописи е пропишано стоката да остане под царински надзор согласно член 95 од Царинскиот закон, за царински надзор на крајната употреба потребно е одобрение во писмена форма.

(2) Барањето се изготвува во писмена форма на образец даден во Прилог 27 од оваа Уредба. Царинскиот орган може да дозволи барањето за обновување или измена да се поднесе во слободна писмена форма.

(3) Во посебни околности царинскиот орган може да одобри самата царинската декларација во писмена форма за пуштање во слободен промет или царинската декларација изготвена со техника на електронска обработка на податоци во редовна постапка да претставува барање за одобрение под услов:

- барателот да ја бара пропишаната крајна употреба за целата стока од царинската декларација, и
- да е обезбедено правилно спроведување на дејствијата.

(4) Кога царинскиот орган смета дека некои од податоците дадени во барањето се несоодветни, од барателот може да бара дополнителни податоци.

Во случаите кога барањето може да се поднесе во облик на царинска декларација, царинскиот орган бара кон барањето да се приложи документ изготвен од декларантот кој ги содржи најмалку следниве податоците, освен доколку тие податоците се сметаат за непотребни или се веќе запишани во цариската декларација:

- а) име и презиме или назив и адреса на барателот, декларантот и операторот;
- б) видот на крајната употреба;

- в) технички опис на стоката, производите кои што се резултат на нејзината крајна употреба и начинот и средствата за нивна идентификација;
- г) предвиден норматив или методот по кој се утврдува тој норматив;
- д) предвиден рок за кој на стоката и се одредува нејзината крајна употреба;
- ѓ) местото каде што стоката се става за нејзината крајна употреба.

Член 209

(1) Одобрение, на образец даден во Прилог 27 од оваа Уредба, се дава на лица регистрирани во царинското подрачје доколку се исполнат следниве услови:

а) предвидените дејствија да се во согласност со пропишаната крајна употреба и со одредбите од член 212 од оваа Уредба, како и да е обезбедено правилно спроведување на дејствијата;

б) подносителот на барањето да ги нуди сите потребни гаранции за правилно спроведување на дејствијата кои се извршуваат и да ги превзема следните обврски:

- за целата или за дел од стоката да ја одреди нејзината пропишана крајна употреба или да ја пренесе стоката и да обезбеди доказ дека одредувањето или пренесувањето се во согласност со важечките прописи,

- да не превзема дејствија кои се некомпабилни со одредената цел на пропишаната крајна употреба,

- да го извести надлежниот царински орган за сите фактори кои може да влијаат на одобрението;

в) да е обезбеден ефикасен царински надзор и административните активности кои што ги превзема царинскиот орган да се пропорционални со економската корист;

г) да се води и чува соодветна евиденција;

д) да е поднесена гаранција, кога царинскиот орган смета дека тоа е потребно.

(2) За барањето од член 208 став (3) од оваа Уредба на лицата регистрирани во царинското подрачје им се дава одобрение со прифаќање на царинската декларација под условите дадени во став (1) од овој член.

(3) Одобрението ги содржи следниве податоци, освен доколку таквиот вид на информација се смета за непотребна:

а) податоци за имателот на одобрение;

б) кога тоа е потребно, тарифна ознака, вид и опис на стоката и на дејствијата за крајна употреба и одредбите кои се однесуваат на нормативот;

в) средства и методи за идентификација и за царински надзор, вклучувајќи дејствија за:

- заедничко чување, за кое член 343 став (2) и (3) од оваа Уредба соодветно се применува;
- мешано чување на производи кои се предмет на надзор на крајната употреба, а кои се распоредуваат во Глава 27 и 29 од Царинската Номенклатура;
  - г) рокот во кој на стоката треба да и се одреди нејзината пропишана крајна употреба;
  - д) царинските органи каде стоката се декларира за пуштање во слободен промет и царинскиот орган кој што врши надзор над дејствијата;
  - ѓ) местата каде што на стоката треба да и се одреди нејзината пропишана крајна употреба;
  - е) гаранција која се поднесува, кога тоа е потребно;
  - ж) рокот на важност на одобрението;
  - з) кога тоа е потребно, можноста да се пренесе стоката согласно член 212 став (1) од оваа Уредба;
  - с) кога тоа е потребно, поедноставените постапки одобрени согласно член 88 од Царинскиот закон;
  - и) начините на комуникација меѓу имателот на одобрение и царинските органи.

Кога стоката од точка в) втора алинеа од овој став не се распоредува во иста тарифна ознака, нема ист комерцијален квалитет и исти технички и физички карактеристики, мешано чување може да се одобри само кога целата мешавина се подложува на едно од постапувањата од Дополнителната Забелешка 4 од Глава 27 на Царинската Номенклатура.

(4) Одобрението има важност од денот на издавање или од некој подоцнежен датум кој е наведен во него. Рокот на важност не смее да надмине три години од денот кога одобрението почнало да важи, освен кога постојат посебно оправдани и образложени причини за тоа. Одредбите од овој став не ја исклучуваат примената на член 210 од оваа Уредба.

Член 210

(1) Царинскиот орган може да издаде ретроактивно одобрение. Ретроактивното одобрение почнува да важи од денот на поднесување на барањето. Одредбите од овој став не ја исклучуваат примената на став (2) и (3) од овој член.

(2) Доколку барањето се однесува на продолжување на одобрение за ист вид на дејствие и на стока, одобрението може да се даде со ретроактивно важање од денот на престанување на важноста на првобитното одобрение.

(3) Во исклучителни околности, ретроактивното важење на одобрението може да се продолжи на назад, но не повеќе од една година пред денот кога

барањето било поднесено, под услов за тоа да постои оправдана економска потреба и:

а) барањето да не е поврзано со обид за измама или очигледна небрежност;

б) книговодството на барателот да потврдува дека сите услови за дејствијата може да се сметаат за исполнети, и кога тоа е потребно, а за да се избегне замена, стоката да може да се идентификува за време на дадениот период и таквото книговодство да овозможува проверка на дејствијата;

в) да може да се извршат сите формалности потребни за регулирање на состојбата со стоката, вклучувајќи и поништување на царинската декларација, кога тоа е потребно.

Член 211

Престанувањето на важноста на одобрението нема влијание врз стоката која била ставена во слободен промет врз основа на тоа одобрение пред престанокот на неговата важност.

Член 212

(1) Пренесување на стока помеѓу различни места одредени во едно исто одобрение или помеѓу два иматела на одобрение може да се врши без какви било царински формалности.

(2) Со приемот на стоката, примачот станува одговорен за обврските од ова Глава кои се однесуваат на пренесената стока.

(3) Првиот имател на одобрение се ослободува од неговите обврски под услов примачот да ја примил стоката и да е известен дека стоката за која се пренесуваат обврските е предмет на царински надзор на крајната употреба.

Член 213

(1) Царинскиот орган може, според условите кои тој ги пропишува, да одобри извоз на стоката или уништување на стоката.

(2) Кога стоката се извезува таа се смета за странска стока од моментот на прифаќање на извозната декларација.

(3) За уништување на стока се применува член 191 став (5) од Царинскиот закон.

Член 214

Кога царинскиот орган смета дека употреба на стоката на поинаков начин од пропишаниот во одобрението е оправдана, таквата употреба, освен извоз или уништување, предизвикува настанување на царински долг. Член 223 од Царинскиот закон соодветно се применува.

Член 215

(1) Стоката од член 207 став (1) од оваа Уредба останува под царински надзор и подлежи на увозни давачки се додека:

- а) за прв пат не и се одреди пропишаната крајна употреба;
- б) не се извезе, уништи или употреби на друг начин согласно членовите 213 и 214 од оваа Уредба.

Меѓутоа, царинскиот надзор се продолжува за период кој што не надминува две години од денот на првото одредување на крајната употреба кога стоката може да се употребува повеќе пати и кога царинскиот орган смета дека тоа е потребно за да се избегне злоупотреба.

(2) Отпадок и остаток кои се резултат на обработка или преработка на стока или загуби кои се должат на природно трошење се сметаат за стока на која и е одредена пропишана крајна употреба.

(3) За отпадок и остаток кои се резултат на уништување на стока, царинскиот надзор престанува кога им е одредено прифатливо царински дозволено постапување или употреба.

ГЛАВА 4 Распределба на тарифни мерки

Член 216

(1) Доколку не е поинаку пропишано, кога со важечките прописи се предвидени тарифни квоти тие се распределуваат согласно хронолошкиот ред на датумите на прифаќање на декларациите за пуштање во слободен промет.

(2) Кога е прифатена декларација за пуштање во слободен промет која содржи валидно барање од декларантот за користење на тарифна квота, од тарифната квота се отпишува соодветната количина од барањето.

(3) Барање за распределување се поднесува кај надлежните царински органи определени од министерот за финансии ако се исполнети условите пропишани со член 172 ставови (2) и (3) од оваа Уредба.

(4) Распределбата се одобрува од Царинската управа врз основа на датумот на прифаќање на предметната царинска декларација за пуштање во слободен промет, и тоа во мерка која ја допушта количината којашто е на располагање. Приоритет се утврдува во согласност со хронолошкиот ред на овие датуми.

(5) Царинските органи без одложување ги испраќаат до Царинската управа сите валидни барања за распределување. Барањето треба да го содржи датумот од став (4) на овој член и точната количина која се бара со предметната царинска декларација.

(6) Ако количините кои се бараат за распределба од тарифната квота се поголеми од количината која што е на располагање, распределбата се врши пропорционално на количините кои се барани на истиот датум.

(7) За примена на овој член, прифаќањето на декларација од страна на царинскиот орган на 1, 2 или 3 јануари се смета како прифаќање направено на 3 јануари. Меѓутоа, ако еден од тие денови е сабота или недела тоа прифаќање се смета дека било направено на 4 Јануари.

(8) Кога царинскиот орган поништува царинска декларација за пуштање во слободен промет за стока за која е извршена распределба на тарифна квота, се поништува и барањето за распределување. За поништувањето царинскиот орган веднаш ја известува Царинската управа која веднаш ја враќа секоја количина отписана од тарифната квота за таа стока.

Член 217

(1) Царинската управа врши распределба секој работен ден.

(2) При секоја распределба се земаат предвид сите неодговорени барања кои се однесуваат на царински декларации за пуштање во слободен промет прифатени до 14 часот истиот ден за кои Царинската управа била известена.

Член 218

(1) Тарифна квота се смета за критична веднаш штом се искористи 75% од почетната количина или според самостојна одлука на Царинската управа.

(2) По исклучок на став (1) од овој член тарифната квота се смета за критична уште од денот кога таа може да се распределува, во следниве случаи:

- а) кога распределбата е пропишана за помалку од три месеци;
- б) кога тарифните квоти кои опфаќаат исти производи и потекло и истоветен период за распределување како и предметната тарифна квота (истоветни тарифни квоти) не се распределувале во изминатите две години;
- в) кога истоветна тарифна квота која се распределувала во изминатите две години била исцрпена на или пред последниот ден од третиот месец од периодот за распределување или кога таа имала поголема почетна количина од предметната квота.

(3) Тарифна квота чија единствена цел е примена, согласно правилата на Светската трговска организација, или на заштитна мерка или на компензаторна мерка, се смета за критична веднаш штом се искористи 75% од почетната количина без оглед на тоа дали истоветни тарифни квоти биле или не биле распределувани во изминатите две години.

ПОГЛАВЈЕ 2

ТРАНЗИТ

ГЛАВА 1

Транзитна постапка

Оддел 1

Општи одредби

Член 219

Поимите употребени во оваа Глава го имаат следново значење:

- а) „транзит“ е постапка во која стоките се превезуваат под контрола на царинскиот орган од појдовната до одредишната испостава;
- б) „појдовна испостава“ е царинска испостава каде се прифаќаат декларациите за ставање на стоката во постапка на транзит;
- в) „одредишна испостава“ е царинска испостава каде стоката ставена во транзитна постапка треба да се стави на увид со цел да се заврши постапката;
- г) „гарантна испостава“ е царинската испостава определена за поднесување на гаранциите кои ги дава гарантот;
- д) „гарант“ е било кое физичко или правно лице трето лице, кое писмено превзема обврска поединечно и солидарно со главниот обврзник да плати кој било долг кој може да настане до висина на утврдениот загарантиран износ;
- ѓ) „долг“ се увозни или извозни давачки и други давачки кои треба да се платат за стоките кои се ставени во транзитна постапка;
- е) „транзитна декларација“ е дејство со кое некое лице во пропишана форма и на пропишан начин изразува желба да се стави некоја стока во транзитна постапка;
- ж) „транзитен придружен документ“ е документ кој што ја придружува стоката, отпечатен од компјутерскиот систем врз основа на податоците од транзитната декларација;
- с) „транзитен придружен документ/документ за сигурност“ е документ кој што ја придружува стоката, отпечатен од компјутерскиот систем врз основа на податоците од транзитната декларација и влезната или излезната збирната декларација;
- и) „главен обврзник“ е лице кое изготвува транзитна декларација и/или лице во чие име се изготвува транзитна декларација;
- ј) „пуштање на стока“ е дејство со кое царинскиот орган ја става стоката на располагање за цели предвидени со транзитната постапка;
- к) „лични податоци“ се било кои информации кои се однесуваат на определено физичко или правно лице, или на лице кое што може да се определи и

л) "резервна постапка" е постапка во која се употребуваат хартиени документи со цел да се овозможи поднесување и контрола на транзитна декларација и следење на транзитната операција кога нема можност за спроведување на стандарната постапка со употреба на електронски средства.

Член 220

По завршување на извоз или повторен извоз во редовна постапка, царинскиот орган може да одреди стоката да се превезува во транзитна постапка согласно член 105 став (1) точка б) на Царинскиот закон.

Член 221 бришан

Член 222

Транзитната постапка е задолжителна за стока која се превезува по воздушен пат, само ако таа се натовара или претовара на некој од аеродромите во Република Македонија.

Член 223

Одредбите од Глава 1 и 2 на Поглавје 7 на Царинскиот закон и одредбите на ова Поглавје се применуваат соодветно и на други давачки во смисла на член 105 став (1) точка а) од Царинскиот закон.

Член 224

- (1) Гаранцијата дадена од главниот обврзник важи на целото царинско подрачје на Република Македонија.
- (2) Кога гарантот ја дава гаранцијата во гарантната испостава:
  - a) на главниот обврзник му се доделува „референтен број на гаранцијата“ за употребата на гаранцијата и за идентификација на секое постапување на гарантот;
  - b) на главниот обврзник му се доделува и му се соопштува шифра за пристап која е поврзана со „референтниот број на гаранцијата“.

Член 225

Карактеристиките на другите обрасци различни од Единствениот царински документ кои се користат во транзитната постапка, се дадени во Прилог 29 од оваа Уредба.

Член 225-а

- (1) Во рамките на транзитната постапка, формалностите се извршуваат

со техника на електронска обработка на податоци.

(2) Структурата и поединостите на пораките кои се користат за спроведување на формалностите во транзитната постапка ги утврдува Царинската управа.

**Оддел 2
Постапка
Пододдел 1
Поединечна гаранција**

Член 226

(1) Поединечната гаранција го покрива целокупниот износ на царинскиот долг кој може да настане, пресметан врз основа на највисоките увозни давачки кои се применуваат за стока од ист вид во Република Македонија, како и други давачки и даноци за кои царинските органи се овластени да ги наплаќаат во согласност со прописите со кои се регулирани овие видови на давачки и даноци.

(2) Поединечните гаранции во облик на готовински депозит се поднесуваат кај појдовната испостава. Тие се враќаат кога постапката е завршена.

(3) Кога се употребува поединечна гаранција во облик на гаранција дадена од гарантот, гарант може да издаде ваучери за поединечната гаранција на износ од 10.000 ЕВРА во денарска противвредност. Гарантот ги издава овие ваучери на лица кои имаат намера да дејствуваат како главен обврзник.

Гарантот превзема одговорност за износ до 10.000 ЕВРА во денарска противвредност за секој ваучер.

(4) Кога се употребува поединечна гаранција дадена од гарантот, кодот за пристап поврзан со „референтниот број на гаранцијата“ не може да се менува од главниот обврзник освен кога се применува точка 3 од Прилог 36-а од оваа уредба.

Член 227

Поединечната гаранција дадена од гарантот е во согласност со образец даден во Прилог 30 на оваа уредба.

Гарантниот инструмент се задржува во гарантната испостава.

Член 228

(1) Во случајот од член 226 став (3) на оваа уредба, поединечната гаранција треба да е во согласност со образецот даден во Прилог 31 на оваа уредба.

(2) Гарантот треба на гарантната испостава да и ги даде сите потребни податоци за ваучерите за поединечна гаранција кои тој ги издал, на начин определен од царинскиот орган.

Крајниот рок до кога може да се употреби ваучерот не може да биде подолг од една година од денот на издавање.

(3) Гарантот му го соопштува „референтниот број на гаранцијата“ на главниот обврзник за секој ваучер за поединечна гаранција кој му е доделен. Главниот обврзник не може да го менува доделениот код за пристап.

(4) Кога се применува член 231 став (2) точка 6) на оваа уредба, гарантот му издава на главниот обврзник ваучери за поединечна гаранција изготвени на хартија во согласност со образецот даден во Прилог 32 на оваа уредба, на кои е наведен бројот за идентификација.

(5) Главниот обврзник до појдовната испостава доставува толкав број на ваучери за поединечна гаранција кој помножен со износ од 10.000 ЕВРА во денарска противвредност дава износ кој е потребен за покривање на целиот износ од член 226 став (1) на оваа уредба. Кога се применуваат одредбите на членот 231 став (2) точка 6) на оваа уредба, поединечните ваучери во хартиена форма се доставуваат до појдовната испостава која ги задржува, а таа пак ја известува гарантната испостава наведена на ваучерот за идентификациониот број на секој ваучер.

Член 229

(1) Гарантната испостава ја укинува својата одлука за прифаќање на преземањето на обврската од гарантот доколку условите пропишани во моментот на издавање повеќе не се исполнуваат.

Исто така, гарантот може да ја откаже својата обврска во секое време. Укинувањето или откажувањето важи од 16-тиот ден од денот на кој гарантот или гарантната испостава, во зависност од случајот, биле известени.

(2) Од денот кога почнува да важи укинувањето или откажувањето, ваучерите за поединечна гаранција издадени претходно не може да се употребуваат за ставање на стока во транзитна постапка.

(3) Гарантната испостава во компјутерскиот систем ги внесува информациите за секое укинување или откажување на гаранцијата и за датумот кога тоа почнува да важи.

Пододдел 2 Транспортни средства и декларации

Член 230

(1) Секоја транзитна декларација ја опфаќа само онаа стока која е натоварена или ќе се натовари на едно транспортно средство за превоз од една појдовна испостава до една одредишна испостава.

За целите на овој член, под услов стоката што се превезува да се испраќа заедно, како едно транспортно средство се смета:

а) патно возило со својата приколка/приколки или полу-приколка/полуприколки;

б) композиција на поврзани железнички патнички или товарни вагони;

в) контејнери натоварени на едно транспортно средство во смисла на овој член.

(2) Едно транспортно средство може да се употребува за товарење на стока во повеќе од една појдовна испостава и за истоварање во повеќе од една одредишна испостава.

Член 231

(1) Транзитната декларација се изготвува со употреба на техника на електронска обработка на податоци и истата ги содржи податоците за таква декларација пропишани од министерот за финансии во согласност со член 72 став (3) на Царинскиот закон.

(2) Царинскиот орган прифаќа транзитна декларација изготвена во форма на Единствен царински документ во согласност со постапката утврдена од Царинската управа во следниве случаи:

а) кога стоката се пренесува од патници кои немаат директен пристап до царинскиот компјутерски систем, во согласност со методите описани во член 231-а на оваа уредба и

б) кога се спроведува резервна постапка според условите и во согласност со методите утврдени во Прилог 34-и кој е составен дел на оваа уредба.

(3) Употребата на транзитна декларација во писмена форма во согласност со став (2) точка (б) на овој член, кога компјутерскиот систем на главниот обврзник или компјутерската мрежа се недостапни, треба да се одобри од страна на царинскиот орган.

(4) Транзитната декларација може да биде дополнета со еден или повеќе дополнителни листови кои се во согласност со образецот даден во Прилог 21 на оваа уредба. Обрасците претставуваат составен дел на декларацијата.

(5) Товарници изготвени на образец од Прилог 34 на оваа уредба, во согласност со објаснувачките забелешки дадени во Прилог 33 на оваа уредба, може да се употребуваат наместо дополнителни листови како описан дел на транзитна декларација во писмена форма и претставуваат нејзин составен дел.

Член 231-а

(1) Кога се применува член 231 став (2) точка а) на оваа уредба, патникот изготвува транзитна декларација во согласност со член 117 на оваа уредба и во согласност со прописот утврден од министерот за финансии во согласност со член 72 став (3) на Царинскиот закон.

(2) Надлежните царински органи со употреба на информатичка технологија и компјутерски мрежи обезбедуваат размена на транзитните податоци.

Пододдел 3

Формалности во појдовната испостава

Член 232

(1) Стоката ставена во транзитна постапка се превезува до одредишната испостава по економски оправдан пат.

Кога царинскиот орган или главниот обврзник смета дека тоа е потребно, појдовната испостава го пропишува правецот на движење наведувајќи ги потребните податоци во рубрика 44 од транзитната декларација земајќи ги предвид сите податоци доставени од главниот обврзник.

Член 233

(1) Појдовната испостава одредува рок во кој стоката треба да се стави на увид кај одредишната испостава, притоа земајќи ги предвид правецот на движење, сите важечки транспортни или други законски прописи, и кога тоа е потребно, податоците доставени од главниот обврзник.

(2) Рокот за ставање на стоката на увид, кој го определила појдовната испостава, е задолжителен за другите испостави и тие не смеат да го менуваат.

Член 233-а

(1) Појдовната испостава може да ги врши следниве контроли врз основа на анализа на ризик или по случаен избор:

а) проверка на прифатената декларација и приложените документи и
б) преглед на стоката и доколку е потребно земање на мостри за анализа или детален преглед.

(2) Прегледот на стоката се врши на места и во време определени за таа цел. Царинскиот орган може, на барање на главниот обврзник прегледот на стоката да го изврши и на други места или во друго време.

Член 234

(1) Стока која се става во транзитна постапка не се пушта доколку не е пломбирана. Појдовната испостава презема мерки за

идентификација за кои смета дека се потребни и ги внесува релевантните податоци во транзитната декларација. Одредбите од овој став не ја исклучуваат примената на член 235 од оваа Уредба.

(2) Пломбирање се врши на:

а) просторот во кој се наоѓа стоката, кога транспортното средство било одобрено согласно други прописи, или било прифатено од појдовната испостава како погодно за пломбирање;

б) секој поединечен колет во останатите случаи.

Пломбите треба да ги имаат карактеристиките дадени во Прилог 35 од оваа Уредба.

Кога од страна на надлежно тело е потврдено дека пломбите се во согласност со меѓународниот стандард ISO 17712:2013 „Контејнери за превоз- механички пломби”, ќе се смета дека пломбите ги исполнуваат барањата наведени во Прилог 35 од оваа уредба”.

(3) Пломбите треба да ги носат следниве ознаки: зборот „ЦАРИНА“ и ознаката „МК“.

(4) Транспортните средства може да се прифатат како погодни за пломбирање под услов:

а) пломбите да може да се наместат на нив на едноставен и ефикасен начин;

б) да се така конструирани за стоката да не може да биде отстранета или внесена без да се остават видливи траги или без да се оштетат пломбите;

в) да не содржат скришни простори каде што може да се скрие стоката;

г) просторите наменети за товарот да се лесно пристапни за проверка од страна на царинскиот орган.

Секое патно возило, приколка, полу-приколка или контејнер одобрени за превоз на стока под царинска пломба согласно меѓународен договор, прифатен од страна на Република Македонија се смета за погодно за пломбирање.

Член 235

Појдовната испостава може да се откаже од пломбирање имајќи ги предвид другите можни мерки за идентификација доколку стоката може веднаш и лесно да се идентификува според нејзиниот опис даден во податоците од транзитната декларација или во придружните документи.

Се смета дека со описот на стока може да се идентификува стоката кога тој е доволно прецизен за да обезбеди лесно да се идентификува количината и видот на стоката.

Член 236

(1) При пуштање на стоката, појдовната испостава ги испраќа деталите за

транзитната операција до пријавената одредишна испостава со употреба на пораката „запис за очекувано пристигнување“.

Оваа порака се заснова на податоци добиени од транзитната декларација, изменети по потреба.

За пуштањето на стоката појдовната испостава го известува главниот обврзник со употреба на пораката „Ослободено за транзит“.

(2) По пуштањето на стоката, транзитниот придружен документ или транзитниот придружен документ/документ за сигурност ја придружуваат стоката ставена во транзитна постапка.

Транзитниот придружен документ е во согласност со образецот и поединоците на транзитниот придружен документ дадени во Прилог 34-а на кој е составен дел на оваа уредба или, во случај кога податоците за влезна или излезна збирна декларација пропишани од министерот за финансии во согласност со член 72 став (3) на Царинскиот закон се дадени заедно со транзитните податоци, со образецот и поединоците на Транзитниот придружен документ/документ за сигурност дадени во Прилог 34-в кој е составен дел на оваа уредба и Списокот на наименуванија за транзит/сигурност даден во Прилог 34-г кој е составен дел на оваа уредба. Овој документ е достапен на операторот на еден од следните начини:

- a) се дава на главниот обврзник од појдовната испостава или со одобрение на царинскиот орган се печати од компјутерскиот систем на главниот обврзник или
- b) се печати од компјутерскиот систем на овластениот испраќач по добивање на пораката за пуштање на стока, испратена од појдовната испостава.

(3) Кога декларацијата содржи повеќе од едно наименувание на стока, транзитниот придружен документ од став (2) на овој член се надополнува со Список на наименуванија во согласност со образецот даден во Прилог 34-б кој е составен дел на оваа уредба.

Транзитниот придружен документ/документ за сигурност од став (2) на овој член секогаш се надополнува со Список на наименуванија утврден во Прилог 34-г кој е составен дел на оваа уредба. Овој список на наименуванија е составен дел на транзитниот придружен документ или транзитниот придружен документ/документ за сигурност.

Пододдел 4 Формалности при превозот

Пратката и транзитниот придржан документ – транзитниот придржан документ/документ за сигурност се ставаат на увид на секое барање на царинскиот орган.

Член 238

(1) Превозникот треба да ги внесе потребните податоци во транзитниот придржан документ - транзитниот придржан документ/документ за сигурност и без непотребно одложување по незгодата да го стави на увид заедно со пратката на царинскиот орган кој е најблиску до местото каде се наоѓа транспортното средство:

а) доколку се смени пропишаниот правец на движење и доколку се применуваат одредбите од член 232 став (2) од оваа Уредба;

б) доколку пломбите се оштетат во текот на транспортната операција од причини кои се надвор од контрола на превозникот;

в) доколку стоката се претовара на друго транспортно средство. Секое такво претоварање треба да се направи под надзор на царинскиот орган, кој може сепак да одобри претовар без негов надзор;

г) во случај на директна опасност, која бара итно делумно или целосно истоварање на транспортното средство;

д) кога заради било каква незгода главниот обврзник или превозникот не е во состојба да ги исполни обврските.

ѓ) кога е изменет кој било елемент од кој зависи добивањето на статус на „едно транспортно средство“ согласно член 230 став (1) од оваа уредба.

(2) Кога царинскиот орган смета дека предметната транзитна операција може да продолжи по редовен пат, тој ги превзема сите потребни мерки, а потоа го оверува транзитниот придржан документ - транзитниот придржан документ/документ за сигурност.

Соодветните информации кои се однесуваат на претоварот или на одредена незгода се запишуваат во компјутерскиот систем од страна на одредишната испостава.

(3) Превозникот е изземен од обврската да ја стави стоката на увид и на транзитниот придржан документ со внесените потребни податоци кај царинскиот орган од став (1) од овој член во следниве случаи:

- Незгода од став (1) точка в) од овој член, доколку стоката се претвара од превозно средство кое не е пломбирено;

- Незгода од став (1) точка ѓ) од овој член, кога поради технички проблеми едно или повеќе железнички возила или вагони се отстранети од композиција на поврзани железнички возила или вагони;

- Незгода од став (1) точка ѓ), кога доаѓа до промена на влекачот на едно патно возило без притоа да се променат неговите приколки или полуприколки.

Пододдел 5
Формалности во одредишната испостава

Член 239

(1) Стоката и потребните документи се ставаат на увид во одредишната испостава во текот на деновите и часовите предвидени за работа. Меѓутоа, одредишната испостава може, на барање и на трошок на засегнатата страна, да дозволи документите и стоката да бидат ставени на увид надвор од предвидените денови и часови. На сличен начин, на барање и на трошок на засегнатата страна, одредишната испостава може исто така да дозволи стоката и потребните документи да бидат ставени на увид во кое било друго место.

(2) Кога стоката се става на увид во одредишната испостава по истекот на рокот утврден од појдовната испостава и кога неможноста за почитување на рокот настанала поради околности кои можат да се објаснат и се прифатливи за одредишната испостава, а не може да се припишат на превозникот или главниот обврзник, ќе се смета дека главниот обврзник го почитувал временскиот рок утврден согласно член 233 став (1) на оваа уредба.

(3) Одредишната испостава го задржува транзитниот придружен документ - транзитниот придружен документ/документ за сигурност, а прегледот на стоката се врши исклучиво врз основа на податоците од пораката „запис за очекувано пристигнување“ добиена од појдовната испостава.

(4) На барање на главниот обврзник, а за да се обезбеди доказ дека постапката е завршена согласно член 243 став (1) на оваа уредба, одредишната испостава го заверува транзитниот придружен документ - транзитниот придружен документ/документ за сигурност со следната забелешка: „Алтернативен доказ – 99202“.

(5) Транзитната операција може да се заврши и во царинска испостава различна од онаа која е наведена во транзитната декларација. Во тој случај, таа станува одредишна испостава.

Новата одредишна испостава ќе ја побара пораката „запис за очекувано пристигнување“ од појдовната испостава со цел да ја информира таа испостава за промената на одредишната испостава.

Член 240

(1) Одредишната испостава на барање на лицето кое ги става на увид стоката и потребните документи му заверува потврда.

(2) Образецот на потврдата од став (1) на овој член е даден во Прилог 36 на оваа уредба.

(3) Потврдата од став (1) на овој член ја пополнува засегнатото лице. Потврда може да содржи и други податоци во врска со пратката, освен во просторот резервиран за одредишната испостава. Потврдата не се употребува како доказ дека постапката е завршена во смисла на член 243 став (1) на оваа уредба.

Член 241

(1) Одредишната испостава со пораката „известување за пристигнување“ ја известува појдовната испостава за пристигнувањето на стоката истиот ден кога стоката е ставена на увид во одредишната испостава.

(2) Кога транзитната операција завршува во друга испостава од првично декларираната во транзитната декларација, новата одредишна испостава ја известува појдовната испостава за пристигнување на стоката со пораката „известување за пристигнување“.

Појдовната испостава ја известува првично декларираната одредишна испостава за пристигнување на стоката со пораката „препратено известување за пристигнување“.

(3) Пораката „известување за пристигнување“ од ставовите (1) и (2) на овој член не може да се користи како доказ за завршување на постапката во смисла на член 243 став (1) на оваа уредба.

(4) Освен кога е оправдано, одредишната испостава ја испраќа пораката „резултат од контролата“ на појдовната испостава најдоцна третиот ден по ставање на стоката во одредишната испостава.

Меѓутоа, кога се применува членот 274 на оваа уредба, одредишната испостава ја испраќа пораката „резултат од контролата“ на појдовната испостава најдоцна шестиот ден по денот на испорака на стоката.

Пододдел 6 Испитна постапка

Член 242

(1) Доколку појдовната испостава во рок во кој стоката мора да се стави на увид кај одредишната испостава не ја примила пораката „известување за пристигнување“ или во рок од шест дена по прием на пораката „известување за пристигнување“ не ја примила пораката „резултат од контролата“, царинскиот орган надлежен за спроведување на испитната постапка ја разгледува можноста за покренување на испитна постапка за добивање на потребните информации за завршување на постапката, или ако тоа не можно:

- да утврди дали настанал царински долг и
- да го идентификува должникот.

(2) Испитната постапка започнува најдоцна седум дена по истекот на еден од временските рокови наведени во став (1) на овој член. Доколку царинскиот орган надлежен за спроведување на испитната постапка порано добие информации дека транзитната постапка не е завршена, или се сомнева дека нема да биде завршена, веднаш започнува испитна постапка.

(3) Доколку појдовната испостава добила само порака „известување за пристигнување“, царинскиот орган надлежен за спроведување на испитната постапка започнува испитна постапка со барање до одредишната испостава, која ја испратила пораката „известување за пристигнување“, да ја испрати пораката „резултати од контрола“.

(4) Доколку појдовната испостава не ја добила пораката "известување за пристигнување", царинскиот орган надлежен за спроведување на испитната постапка започнува испитна постапка со испраќање барање до главниот обврзник за информации потребни за завршување на постапката или, кога во одредиштето има доволно податоци, барањето го испраќа до одредишната испостава.

Најдоцна во рок од 28 дена по започнувањето на испитната постапка во одредишната испостава, во случај кога транзитната операција не може да се заврши, царинскиот орган надлежен за спроведување на испитната постапка ќе побара од главниот обврзник да ги приложи потребните информации за завршување на постапката.

(5) Одредишната испостава и главниот обврзник треба да одговорат на барањето од ставот (4) на овој член во рок од 28 дена. Доколку главниот обврзник обезбеди доволно информации во овој период царинскиот орган надлежен за спроведување на испитната постапка ќе ги земе предвид таквите информации или ќе ја заврши постапката доколку обезбедените информации тоа го дозволуваат.

(6) Доколку царинскиот орган надлежен за спроведување на испитната постапка смета дека информациите добиени од главниот обврзник не се доволни за завршување на постапката, но се доволни за продолжување на испитната постапка, веднаш испраќа барање до засегнатите царински испостави.

(7) Кога со испитната постапка ќе се утврди дека транзитната постапка е завршена правилно, царинскиот орган надлежен за спроведување на испитната постапка ја завршува постапката и без одлагање го информира главниот обврзник, а кога тоа е потребно, и секој царински орган кој можеби започнал постапка за пресметка и наплата на долг во согласност со членовите 233 до 244 на Царинскиот закон.

Член 243

(1) Доказот дека постапката е завршена во временскиот рок предвиден

во декларацијата може да се достави од главниот обврзник во облик на документ заверен од одредишната испостава со кој се идентификува стоката и се утврдува дека истата била ставена на увид кај одредишната испостава или кога се применува членот 272 на оваа уредба кај овластениот примач. Обликот на документот треба да биде прифатлив за царинскиот орган.

(2) Транзитната постапка може исто така да се смета дека е завршена кога главниот обврзник поднесува еден од следниве документи, кои се прифатливи за царинскиот орган:

- a) царински документ издаден во друга земја со кој на стоката и се одредува царински дозволено постапување или употреба или
- b) документ издаден во друга земја, заверен со печат од царинскиот орган на таа земја со кој се потврдува дека стоката била пуштена во слободен промет во односната земја.

(3) Документите од став (2) на овој член можат да бидат заменети со копии или фотокопии заверени како верни на оригиналот од органот кој ги заверил оригиналните документи или од надлежните органи на одредишната земја.

Пододдел 7

Дополнителни одредби кои се применуваат кога транзитните податоци се разменуваат помеѓу царинските органи употребувајќи информациска технологија и компјутерски мрежи

Член 244

Одредбите од овој Пододдел не се применуваат на поедноставените постапки кои се карактеристични за начините на транспорт од член 249 став (1) точка г) од оваа Уредба.

Член 245 бришан

Член 246 бришан

Член 247 бришан

Член 248 бришан

Оддел 3

Поедноставувања
Пододдел 1
Општи одредби кои се однесуваат на поедноставувања

Член 249

На барање на главниот обврзник или на примачот, надлежниот царински орган може да ги одобри следните поедноставувања:

- а) употреба на општа гаранција или изземање од обврската за поднесување на гаранција;
- б) употреба на пломби од посебен вид;
- в) бришана;
- г) статус на овластен испраќач;
- д) статус на овластен примач;
- ѓ) примена на поедноставени постапки карактеристични за стока:
  - (и) која се превезува со железница или големи контејнери;
  - (ии) која се превезува по воздушен пат;
  - (иии) која се превезува по воден пат;
  - (ив) која се пренесува по цевковод или електрични водови.

Член 250

- (1) Одобрението од член 249 точка а) од оваа уредба, се дава доколку:
  - а) барателот е регистриран во Република Македонија;
  - б) барателот не сторил тешка повреда или повеќекратни повреди на царинските и даночните прописи и не сторил тешко кривично дело во врска со неговата економска дејност и
  - в) барателот редовно користи транзитна постапка или поседува практични стандарди за компетенции или професионални квалификации директно поврзани активностите кои се извршуваат.
- (2) Одобренијата од член 249 точки б), г) и д) од оваа уредба се даваат доколку:
  - а) барателот е регистриран во Република Македонија;
  - б) барателот изјавува дека редовно ќе користи транзитни постапки;
  - в) барателот не сторил тешка повреда или повеќекратни повреди на царинските и даночните прописи и не сторил тешко кривично дело во врска со неговата економска дејност;
  - г) барателот покажува висок степен на контрола на неговите операции и на протокот на стока преку систем за управување со комерцијалната и, кога тоа е соодветно, на транспортната евиденција, кој овозможува соодветни царински контроли и

д) барателот поседува практични стандарди за компетенции или професионални квалификации директно поврзани со активностите кои се извршуваат.

(3) Одобренијата од член 249 точка г) од оваа уредба се даваат доколку:

- а) барателот е регистриран на царинското подрачје на Република Македонија, и е железничко претпријатие за одобренија од точка (и) или авиокомпанија за одобренијата од точка (ии);
- б) барателот редовно користи транзитни постапки или надлежниот царински орган знае дека е во можност да ги исполнi обврските кои произлегуваат од тие постапки и
- в) барателот не сторил тешка повреда или повеќекратни повреди на царинските или даночните прописи.

(4) Одобренијата се даваат само доколку царинскиот орган смета дека ќе биде во можност да врши надзор над заедничката транзитна постапка и да извршува контроли без административни оптоварувања непропорционални со барањата на засегнатото лице.

Член 251

(1) Барањето за одобрување за употреба на поедноставувања, во понатамошниот текст "барање", треба да содржи датум и да биде потпишано. Под услови и на начин пропишани од страна на надлежниот царински орган барањето се изготвува во писмена форма или се поднесува со употреба на техника на електронска обработка на податоци.

(2) Барањето треба да ги содржи сите податоци со кои царинскиот орган може да провери дали се исполнети условите за добивање на поедноставувањата.

251-а

Без исклучување на можната примена на казнените одредби, лицата кои бараат поедноставувања се одговорни за:

- (а) точноста и целосноста на информациите наведени во барањето и
- (б) веродостојноста, точноста и валидноста на документите приложени кон барањето.

Член 252

(1) Надлежниот царински орган го издава одобрението или барањето го одбива во рок од најмногу три месеци од денот на поднесување на барањето.

(2) Доколку барањето се одбива, одлуката за одбивање на барањето треба да ги содржи причините за одбивањето

Член 253

(1) Оригиналот на одобрението со потпис и датум и еден или повеќе примероци од одобрението се даваат на имателот.

(2) Во одобрението треба да бидат наведени условите за употреба на поедноставувањата и да се пропишат начинот на водење на поедноставувањата и контролните методи. Одобрението важи од денот на издавање.

(3) Во случај на поедноставувања од член 249 точки б), в) и г) од оваа Уредба, одобрението се става на увид кога појдовната испостава тоа го бара.

Член 254

(1) Имателот на одобрение го известува царинскиот орган за сите околности кои настануваат по издавањето на одобрението, а кои можат да влијаат на продолжување на неговата важност или на неговата содржина.

(2) Во решението со кое даденото одобрение се укинува или менува се наведува датумот кога решението започнува да важи. Во исклучителни случаи кога легитимните интереси на имателот на одобрението така наложуваат, надлежниот царински орган може да го одложи датумот на влегувањето во сила на укинувањето или измената, кое ќе го означи во решението.

Член 254-а

(1) Повторна проценка на одобренијата од член 249 од оваа уредба се спроведува во следниве случаи:

- а) доколку настанале поголеми промени во царинските прописи кои се однесуваат на одобрението;
- б) кога е неопходно, како резултат на следењето на исполнетоста на критериумите на одобрението или
- в) кога е неопходно, како резултат на добиени информации од имателот на одобрението согласно член 254 став (1) од оваа уредба или од други органи.

(2) За резултатите од повторната проценка се известува имателот на одобрението.

Член 254-б

(1) Одобрението се сuspendира, наместо да се поништи, укине или измени, во следниве случаи:

- а) кога постојат доволно основи за поништување, укинување или измена на одобрението, но ги нема сите неопходни елементи за да одлучи за поништувањето, укинувањето или измената;
- б) кога не се исполнети критериумите за одобрението или кога имателот на одобрението не се придржува до обврските кои произлегуваат од истото и кога е соодветно да се дозволи имателот на одобрението да

преземе мерки за да обезбеди исполнување на критериумите или придржување кон обврските или

в) имателот на одобрението бара сuspendирање, затоа што привремено е во неможност да ги исполни критериумите пропишани за одобрението или да се придржува кон обврските кои произлегуваат од одобрението.

(2) Во случаите од точките (б) и (в) од ставот (1) од овој член, имателот на одобрението го известува царинскиот орган надлежен за издавање на одобрението за мерките за кои презема обврска да ги спроведе за да обезбеди исполнување на критериумите или придржување кон обврските, како и временскиот период кој му е потребен за да ги спроведе тие мерки.

Член 254-в

(1) Периодот на сuspendирање определен од надлежниот царински орган соодветствува со временскиот период што му е потребен на царинскиот орган да утврди дали се исполнети критериумите за поништување, укинување или измена. Доколку, имателот на одобрение не може да ги исполни критериумите утврдени во член 250 став (1) точка б) од оваа уредба, одобрението се сuspendира сè додека не се утврди дали биле сторени тешки или повеќекратни повреди од страна на кое било од следниве лица:

- а) имателот на одобрението;
- б) одговорното лице кај имателот на одобрението или лицето кое има контрола над управувањето;
- в) одговорното лице кај имателот на одобрението за царински прашања.

(2) Во случаите од член 254-б став (1) точки (б) и (в) од оваа уредба, периодот на сuspendирање соодветствува со временскиот период за кој имателот на одобрението известил во согласност со член 254-б став (2) од оваа уредба. Периодот на сuspendирање може, доколку е соодветно, дополнително да се продолжи на барање на имателот на одобрението. Периодот на сuspendирање може дополнително да се продолжи за временскиот период што му е потребен на надлежниот царински орган за да провери дека мерките обезбедуваат исполнување на условите или придржување кон обврските, а тој временски период не смее да биде подолг од 30 дена.

(3) Кога по сuspendирањето на одобрението, надлежениот царински орган има намера да го поништи, укине или измени одобрението во согласност со член 254 од оваа уредба, рокот за суспензија утврден со ставовите (1) и (2) од овој член се продолжува, до влегување во сила на одлуката за поништување, укинување или измена на одобрението.

Член 254-г

- (1) Суспензијата на одобрението завршува во рокот за суспензија освен доколку пред истекот на рокот не настане некоја од следниве ситуации:
- а) суспензијата е повлечена во случаите од член 254-б став (1) точка а) од оваа уредба, кога не постојат основи за поништување, укинување или измена на одобрението согласно член 254 од оваа уредба, во тој случај суспензијата завршува на датумот на повлекувањето;
  - б) суспензијата е повлечена во случаите од член 254-б став (1) точки б) и в) од оваа уредба, кога имателот на одобрението за исполнување на барањата на надлежните царински органи, ги презел сите неопходни мерки за обезбедување на исполнувањето на критериумите од одобрението или усогласеност со обврските од одобрението, во тој случај суспензијата завршува на датумот на повлекувањето;
  - в) супендираното одобрение е поништено, укинато или изменето, во тој случај суспензијата завршува на датумот на поништување, укинување или изменување на одобрението.
- (2) Имателот на одобрението се известува за завршување на суспензијата."

Член 255

- (1) Надлежниот царински орган го чува барањето и придружните документи, заедно со примерок од издаденото одобрение.
- (2) Кога барањето е одбиено или одобрението е поништено или укинато, барањето и решението за одбивање или укинување или поништување, во зависност од случајот, како и сите приложени придружни документи, се чуваат најмалку пет години од крајот на календарската година во која барањето било одбиено или одобрението било поништено или укинато.

Пододдел 2

Општа гаранција и изземање од обврската за поднесување на општа гаранција

Член 256

- (1) Главниот обврзник може да употребува општа гаранција, односно изземање од обврската за поднесување на општа гаранција, во натамошниот текст „изземање на гаранција”, до висина на одредениот износ.
- (2) Освен доколку не е поинаку пропишано во член 257 од оваа уредба, износот на општата гаранција е еднаков на одредениот износ определен од надлежниот царински орган.
- (3) Одредениот износ на општата гаранција соодветствува со износот на царинскиот долг и друг долг кој може да настане за стоката која главниот

обврзник ја става во транзитна постапка, во периодот помеѓу ставањето на стоката во транзитна постапка и моментот кога таа постапка се раздолжува. За целите на таа пресметка, во предвид се земаат највисоките увозни давачки и други давачки кои може да се применат на стоката, а домашната стока која се превезува во согласност со оваа уредба ќе се третира како стока која нема статус на домашна стока. Доколку информациите потребни за определување на износот на царинскиот долг и друг долг кој може да настане за некоја транзитна операција не му се достапни на надлежниот царински орган, тогаш тој износ се утврдува на 10.000 евра во денарска противвредност за секоја транзитна операција.

- (4) Надлежниот царински орган го утврдува одредениот износ во соработка со главниот обврзник. При определување на одредениот износ, надлежниот царински орган го утврдува тој износ врз основа на информациите за стока ставена во транзитна постапка во претходните 12 месеци и врз основа на процена на обемот на планираните операции како што е наведено, меѓу другото, во комерцијалната документација и евиденцијата на главниот обврзник.
- (5) Надлежниот царински орган го преиспитува одредениот износ на сопствена иницијатива или на барање на главниот обврзник и по потреба, истиот го прилагодува.
- (6) Секој главен обврзник презема обврска износот кој треба да се плати или можеби ќе треба да се плати да не го надминува одредениот износ, земајќи ги предвид сите транзитни операции за кои постапката се уште не е завршена. Главниот обврзник го известува надлежниот царински орган кога одредениот износ повеќе не е на ниво доволно за да ги покрие неговите операции.
- (7) Надгледувањето на одредениот износ кој го покрива износот на долгот кој може да настане во однос на стоката ставена во транзитна постапка се обезбедува со помош на компјутерскиот систем на царинскиот орган, со следење на секоја транзитна операција од моментот на ставање на стоката во транзитна постапка.

Член 257

- (1) На главниот обврзник може да му се одобри користење на општа гаранција со намален износ или изземање од обврската за поднесување на гаранција, во натамошниот текст „изземање на гаранција“.
- (2) Износот на општата гаранција може да се намали:
  - 1) на 50% од одредениот износ определен согласно член 256 од оваа уредба кога:

- (а) барателот користи сметководствен систем кој е во согласност со општоприфатените сметководствени начела, овозможува ревизорска царинска контрола и води архивска евиденција на податоци која обезбедува следливост за потреби на контрола од моментот на внесување на податоците во досието;
  - (б) барателот има административна организација која соодветствува со видот и обемот на деловните активности и која е соодветна за управување со протокот на стоки, а има воспоставено и внатрешни контроли кои овозможуваат спречување, откривање и исправка на грешки или спречување и откривање на незаконски или неправилни трансакции;
  - (в) против барателот не се води стечајна постапка;
  - (г) во текот на последните три години пред поднесувањето на барањето, барателот ги исполнувал своите финансиски обврски во однос на плаќање на долгот кој се наплаќа за или во врска со увозот или извозот на стока и
  - (д) врз основа на расположливата евиденција и информации за претходните три години пред поднесувањето на барањето барателот докажува дека е доволно финансиски соловентен и дека ги исполнува своите обврски, имајќи ги предвид видот и обемот на деловните активности, вклучувајќи да нема загуби, освен доколку истите можат да се покријат.
- 2) на 30% од одредениот износ определен согласно член 256 од оваа уредба кога:
- (а) барателот користи сметководствен систем кој е во склад со општоприфатените сметководствени начела, овозможува ревизорска царинска контрола и води архивска евиденција на податоци која обезбедува следливост за потребите на контрола од моментот на внесување на податоците во досието;
  - (б) барателот има административна организација која соодветствува со видот и обемот на деловните активности и која е соодветна за управување со протокот на стоки, а има воспоставено и внатрешни контроли кои овозможуваат спречување, откривање и исправка на грешки или спречување и откривање на незаконски или неправилни трансакции;
  - (в) барателот обезбедува дека надлежните вработени се запознаени со потребата да ги информираат царинските органи секогаш кога ќе се откријат потешкотии околу исполнувањето на царинските барања и воспоставува постапки за информирање на царинските органи за такви потешкотии;
  - (г) против барателот не се води стечајна постапка;

- (д) во текот на последните три години пред поднесувањето на барањето, барателот ги исполнувал своите финансиски обврски во однос на плаќање на долгот кој се наплаќа за или во врска со увозот или извозот на стока и
  - (ѓ) врз основа на расположливата евиденција и информации за претходните три години пред поднесувањето на барањето барателот докажува дека е доволно финансиски солвентен и дека ги исполнува своите обврски, имајќи ги предвид видот и обемот на деловните активности, вклучувајќи да нема загуби, освен доколку истите можат да се покријат.
- 3) на 0% од одредениот износ, согласно член 256 од оваа уредба кога:
- (а) барателот користи сметководствен систем кој е во склад со општо прифатените сметководствени начела, овозможува ревизорска царинска контрола и води архивска евиденција на податоци која обезбедува следливост за потребите на контрола од моментот на внесување на податоците во досието;
  - (б) барателот му дозволува на царинскиот орган физички пристап до неговиот сметководствен систем и доколку е применливо, до неговата комерцијална и транспортна евиденција;
  - (в) барателот има логистички систем кој ја идентификува стоката како домашна стока или како странска стока и ја наведува, кога е соодветно, и нејзината локација;
  - (г) барателот има административна организација која соодветствува со видот и обемот на деловните активности и која е соодветна за управување со протокот на стоки, а има воспоставено и внатрешни контроли кои овозможуваат спречување, откривање и исправка на грешки или спречување и откривање на незаконски или неправилни трансакции;
  - (д) кога е применливо, барателот има воспоставено задоволителни постапки за управување со дозволи и одобренија кои се издадени во согласност со мерките на трговската политика или кои се однесуваат на трговијата со земјоделски производи;
  - (ѓ) барателот има воспоставено задоволителни постапки за архивирање на својата евиденција и податоци, како и за заштита од губење на податоците;
  - (е) барателот обезбедува дека надлежните вработени се запознаени со потребата да ги информираат царинските органи секогаш кога ќе се откријат потешкотии околу исполнувањето на царинските барања и воспоставува постапки за информирање на царинските органи за такви потешкотии;

- (ж) барателот има воспоставено соодветни сигурносни мерки за заштита на својот компјутерски систем од неовластен пристап како и да ја обезбеди својата документација;
  - (з) против барателот не се води стечајна постапка;
  - (с) во текот на последните три години пред поднесувањето на барањето, барателот ги исполнувал своите финансиски обврски во однос на плаќање на долгот кој се наплаќа за или во врска со увозот или извозот на стока и
  - (и) врз основа на расположливата евиденција и информации за претходните три години пред поднесувањето на барањето барателот докажува дека е доволно финансиски солвентен и дека ги исполнува своите обврски, имајќи ги предвид видот и обемот на деловните активности, вклучувајќи да нема загуби, освен доколку истите можат да се покријат.
- (3) Кога се проверува дали барателот е доволно финансиски солвентен за целите на издавање на одобрение за употреба на општа гаранција со намален износ или за изземање од употреба на гаранција, согласно став (2) точка 1) алинеја (д), точка 2) алинеја (ѓ) и точка 3) алинеја (и) од овој член, царинскиот орган ја зема предвид способноста на барателот да ги исполни своите обврски за плаќање на долгот што може да настане, а кој што не е покриен со таа гаранција. Доколку е оправдано, царинскиот орган може да го земе предвид и ризикот за настанување на тој долг, имајќи го предвид видот и обемот на царинските деловни активности на барателот и видот на стоката за која е потребна гаранцијата.
- (4) Доколку барателот е регистриран пред помалку од три години, барањата од став (2) точка 1), алинеја (д), точка 2) алинеја (д) и точка 3) алинеја (с) од овој член, се проверуваат врз основа на расположливата евиденција и податоци.“

Член 257-а

За секоја општа гаранција и/или секое изземање од гаранција:

- а) на главниот обврзник за употреба на гаранцијата му се доделува „референтен број на гаранција“ поврзан со еден одреден износ;
- б) гарантната испостава на главниот обврзник му доделува и му ја соопштува првична шифра за пристап која е поврзана со „референтниот број на гаранцијата“.

На барање на лицето кое ја обезбедило гаранцијата, гарантната царинска испостава доделува една или повеќе дополнителни шифри за пристап кон оваа гаранција, кои ќе ги користи тоа лице или неговите застапници.

Член 258
бришан

Член 259

(1) Општа гаранција дава гарантот.
(2) Гарантниот документ е во согласност со образецот даден во Прилог 38 на оваа уредба. Гарантниот инструмент го задржува гарантната испостава.

Член 260

(1) Врз основа на одобрението, царинскиот орган на главниот обврзник му издава една или повеќе потврди за општа гаранција или потврди за изземање на гаранција, изготвени во форма на образец даден во Прилог 39 или Прилог 40 од оваа Уредба, во зависност од случајот, и пополнети во согласност со Прилогот 41 од оваа Уредба, со што главниот обврзник ќе може да поднесе доказ за општа гаранција или изземање на гаранција.

(2) Рокот на важност на потврдата не смее да надмине две години. Меѓутоа, гарантната испостава рокот може да го продолжи за уште еден дополнителен период кој не смее да надмине две години.

Член 261

(1) Одредбите член 229 став (1) на оваа уредба, соодветно се применуваат за укинување и откажување на општата гаранција.

(2) Гарантната испостава во компјутерскиот систем ги внесува податоците за укинувањето на одобрението за употреба на општа гаранција или изземањето на гаранција од страна на царинскиот орган, и ефективниот датум на укинување на нејзиното прифаќање од страна на гарантната испостава или ефективниот датум на откажување на превземање на обврската од страна на гарантот.

(3) Од ефективниот датум на укинување или откажување, сите уверенија издадени за примена на член 231 став (2) точка б) на оваа уредба не смеат да се употребат за ставање стока во транзитна постапка и главниот обврзник без одлагање ги враќа во гарантната испостава.

Гарантната испостава на соодветен начин ги известува царинските органи кои од важечите потврди не можат да се употребат за ставање на стока во транзитна постапка, затоа што се уште не се вратени или се пријавени како украдени, изгубени или биле идентификувани како фалсификувани.

Член 262
бришан

Пододдел 3

Употреба на пломби од посебен вид

Член 263

(1) Надлежниот царински орган може да му одобри на главниот обврзник да употребува пломби од посебен вид на транспортните средства или колетите, под услов одобрени пломби да се соодветни со карактеристиките пропишани во Прилог 35 од оваа Уредба.

(2) Главниот обврзник, во транзитната декларација, во рубриката "Г. Контрола на појдовна испостава" а во врска со "ставени пломби" ги запишува видот, бројот и ознаките на употребените пломби.

Главниот обврзник ги става пломбите најдоцна до моментот на пуштање на стоката.

(3) Надлежниот царински орган ја надгледува употребата на пломбите од посебен вид од страна на лица одобрени во согласност со став (1) од овој член.

Пододдел 4

Изземања кои се однесуваат на пропишаниот правец на движење

Член 264

бришан

Статус на овластен испраќач

Член 265

На лицата кои сакаат да извршуваат транзитни операции без ставање на увид на стоката и на соодветната транзитна декларација кај појдовната испостава или кое било друго одобрено место, може да им се одобри статус на овластен испраќач.

Ова поедноставување се одобрува само на лица на кои им е одобрена употреба на општа гаранција или им е одобрено изземање од гаранција.

Член 266

Во одобрението посебно се наведува:

а) појдовната или појдовните испостави одговорни за претстојните транзитни операции;

б) временскиот рок во кој царинскиот орган по поднесувањето на транзитната декларација од страна на овластениот испраќач, може да ги изврши сите потребни контроли пред поаѓање на стоката, доколку е потребно;

в) мерките за идентификација кои треба да се преземат, за што царинскиот орган може да пропише транспортните средства или колетот или колетите да имаат посебни пломби, одобрени од страна на царинскиот орган и кои се во согласност со карактеристиките дадени во Прилог 35 од оваа Уредба и ставени од страна на овластениот испраќач;

г) кои категории или движења на стока се исклучени;
д) оперативните и контролните мерки кон кои овластениот испраќач мора да се придржува и доколку е применливо, кои било посебни услови поврзани со транзитните постапки спроведени по истекот на вообичаеното работно време на појдовната испостава

Член 267

Овластениот испраќач поднесува транзитна декларација во појдовната испостава. Стоката не се пушта пред временскиот рок определен во член 266 точка б) на оваа уредба.

Член 268 бришан

Член 269

Овластениот испраќач, кога е тоа соодветно, го внесува во компјутерскиот систем пропишаниот правец на движење во согласност со член 232 став (2) на оваа уредба, временскиот рок определен во согласност со член 233 на оваа уредба во кој стоката мора да се стави на увид кај одредишната испостава, како и бројот, видот и ознаките на пломбите.

Член 270 бришан

Член 271 бришан

Пододдел 6 **Статус на овластен примач**

Член 272

(1) На лицата кои сакаат да примаат, во своите простории или на некое друго определено место, стока ставена во транзитна постапка без ставање на увид на таа стока и на транзитниот придружен документ - транзитниот придружен документ/документ за сигурност кај одредишната испостава, може да им се одобри статус на овластен примач.

(2) Се смета дека главниот обврзник ги исполнил своите обврски од член 109 став (1) точка а) на Царинскиот закон и дека транзитната постапка е завршена кога транзитниот придрожен документ - транзитниот придрожен документ/документ за сигурност кој ја прати пратката, заедно со стоката во непроменета состојба, се доставени во пропишаниот рок до овластениот примач во неговите простории или местото определено во одобрението, при што мерките за идентификација биле доследно применети.

(3) На барање на превозникот, овластениот примач ја издава потврдата од член 240 од оваа Уредба, која се применува соодветно за секоја пратка доставена во согласност со став (2) од овој член.

Член 273

(1) Во одобрението посебно се наведува:

- a) одредишната или одредишните испостави одговорни за стоката која ја прима овластениот примач;
- b) кога овластениот примач преку пораката „дозволен истовар“ ќе ги прими податоците од пораката „запис за очекувано пристигнување“, од страна на одредишната испостава со цел соодветна примена на член 239 став (3) на оваа уредба и
- c) кои категории или движења на стока се исклучени:
  - г) оперативните и контролните мерки кон кои овластениот примач мора да се придржува и доколку е применливо, кои било посебни услови поврзани со транзитните постапки спроведени по истекот на вообичаеното работно време на одредишната испостава.

(2) Надлежниот царински орган во одобрението наведува дали е потребно преземање на некое действие од страна на одредишната испостава пред овластениот примач да биде во можност слободно да располага со примената стока.

Член 274

(1) Кога стоката ќе пристигне во неговите простории или на местото определено во одобрението, овластениот примач:

- a) веднаш ја известува одредишната испостава одговорна за пристигнување на стоката со пораката „известување за пристигнување“, вклучувајќи ги сите незгоди за време на транспортот;
- b) чека да ја добие пораката „дозволен истовар“ пред да почне со истовар;
- c) по приемот на пораката „дозволен истовар“, а најдоцна третиот ден од пристигнувањето на стоката, во согласност со постапката

пропишана во одобрението ја испраќа пораката „забелешки при истовар“ заедно со сите несовпаѓања, до одредишната испостава и

г) го става на располагање или испраќа до одредишната испостава копија од транзитниот придружен документ - транзитниот придружен документ/документ за сигурност којшто ја прател стоката, во согласност со постапката утврдена во одобрението.

(2) Одредишната испостава ќе ги запише податоците од пораката „резултат од контрола“ во компјутерскиот систем.

Член 275
бришан

Пододдел 7

Поедноставени постапки за стока која се превезува со железница **А. Општи одредби кои се однесуваат на превоз со железница**

Член 276
бришан

Член 277

Кога се применува транзитна постапка, формалностите за таа постапка се поедноставуваат согласно членовите 278 до 289, 302 и 303 од оваа Уредба, за превоз на стока од страна на изведувачот на железничките транспортни операции со "товарен лист - ЦИМ и експресни пратки" (во понатамошниот текст: "товарен лист - ЦИМ").

Член 278
Товарниот лист - ЦИМ има иста важност како транзитна декларација.

Член 279

(1) Изведувачот на железничките транспортни операции ја става на располагање на царинскиот орган евиденцијата која ја чува во своите книговодствени простории заради вршење на контрола.

(2) Царинскиот орган треба да има пристап до податоците во книговодствените простории на изведувачот на железничките транспортни операции.

(3) За целите на спроведување царинска контрола, изведувачот на железничките транспортни операции треба да ги стави на располагање на царинскиот орган сите товарни листови ЦИМ, кои се употребени како транзитна декларација за стока превезувана со железница.“

Член 280

(1) Изведувачот на железничките транспортни операции, кој ја прима стоката за превоз со товарен лист - ЦИМ, кој се користи како транзитна декларација, е главен обврзник за таа транзитна операција.

(2) Изведувачот на железничките транспортни операции е главен обврзник за транзитните операции во царинското подрачје за стоката примена за превоз со железница од друга земја.

Член 281

(1) Изведувачот на железничките транспортни операции обезбедува пратките кои се превезуваат во транзитна постапка да бидат означени со налепница која одговара на примерокот даден во Прилог 42 од оваа Уредба.

(2) Налепниците се ставаат на товарниот лист - ЦИМ и на соодветниот железнички вагон во случај една пратка да го пополнува целиот вагон во кој е товарот, а во останатите случаи на пакетот или пакетите .

(3) Налепницата од став (1) на овој член може да се замени со печат чиј отисок, во зелено мастило одговара на примерокот даден во Прилог 42 од оваа Уредба.

Член 282

Кога се врши измена на договорот за превоз на начин што:

- транспортната операција која требало да заврши надвор од царинското подрачје, завршува во него,
- транспортната операција која требало да заврши во царинското подрачје, завршува надвор од него,
- изведувачот на железничките транспортни операции нема да постапува по изменетиот договор без претходна согласност од појдовната испостава.

Во сите останати случаи, изведувачот на железничките транспортни операции може да постапува по изменетиот договор и за тоа без одлагање ја известува појдовната испостава за извршената измена.

Член 283

Како општо правило и имајќи ги предвид мерките за идентификација што ги применуваат трговските друштва за железнички транспорт, појдовната испостава не ги пломбира транспортните средства или пакетите.

Член 284

(1) Товарниот лист - ЦИМ се поднесува кај појдовната испостава во случај на транспортна операција во рамките на транзитна постапка која започнува и завршува во царинското подрачје.

(2) Појдовната испостава во листовите 1, 2 и 3 од товарниот лист - ЦИМ во рубриката резервирана за царинскиот орган, јасно ја внесува ознаката „странска стока“. (3) Сите примероци од товарниот лист - ЦИМ се враќаат на подносителот. (4) За стоката од став (2) на овој член царинската испостава во одредишната станица дејствува како одредишна испостава. Кога стоката се пушта во слободен промет или се става во друга царинска постапка во некоја попатна станица, царинската испостава во таа станица има улога на одредишна испостава.

(5) При вршење на контрола од член 279 на оваа уредба, изведувачот на железничките транспортни операции ќе ги стави на раполагање на царинскиот орган сите транспортни листови – ЦИМ за транспортните операции кои ги спровел.

Член 285

(1) Во случајот од член 284 став (4) од оваа Уредба, изведувачот на железничките транспортни операции на одредишната испостава и ги доставува листовите број 2 и број 3 од товарниот лист - ЦИМ.

(2) Одредишната испостава, без одлагање го заверува и го враќа листот број 2 од товарниот лист - ЦИМ на изведувачот на железничките транспортни операции, листот број 3 од товарниот лист - ЦИМ го задржува.

Член 286

(1) Членовите 283 и 284 од оваа Уредба се применуваат за транспортна операција која започнува во царинското подрачје, а треба да заврши надвор од него.

(2) Во одредишната испостава по правило не се вршат никакви формалности.

(3) Царинскиот орган на граничната станица преку која стоката во транзит го напушта царинското подрачје, има улога на одредишна испостава.

Член 287

(1) Кога транспортната операција започнува надвор од царинското подрачје, а треба да заврши во него, царинската испостава на граничната станица преку која стоката влегува во царинското подрачје, има улога на појдовна испостава.

Во појдовната испостава не се вршат никакви формалности.

(2) Сите примероци од товарниот лист - ЦИМ се враќаат на подносителот.

(3) Царинската испостава во одредишната станица има улога на одредишна испостава. Формалностите од член 285 се извршуваат во одредишната испостава.

(4)Кога стоката се пушта воо слободен промет или се става во друга царинска постапка во некоја попатна станица, царинската испостава во таа станица има улога на одредишна испостава. Оваа царинска испостава ги заверува листовите број 2 и број 3 и дополнителните копии од листот број 3 доставени од изведувачот на железничките транспортни операции и на нив ја става забелешката: "Оцаринето".

Оваа царинска испостава без одлагање ги враќа листот број 2 и број 3 на изведувачот на железничките транспортни операции откако ќе ги завери, задржувајќи една дополнителната копија од листот број 3, а една дополнително заверена копија од листот број 3 и враќа на појдовната испостава.

(5)Постапката од став 5 од овој член не се применува на производи кои подлежат на плаќање на акциза.

(6)За случајот од став 5 од овој член царинскиот орган надлежен за одредишната станица може да бара дополнителна проверка на заверката која ја направил царинскиот орган надлежен за попатната станица на листовите број 2 и број 3.

Член 288

(1)Кога транспортната операција започнува и завршува надвор од царинското подрачје, царинските испостави кои треба да имаат улога на појдовна и одредишна испостава се оние од член 287 став (1) и член 286 став (5) на оваа уредба.

(2)Во појдовната и одредишната испостава не се вршат никакви формалности.

(3)Сите примероци од товарниот лист - ЦИМ се враќаат на подносителот.

Член 289

Во случаите од член 287 и 288 од оваа Уредба предметната стока се смета за странска.

Б. Одредби кои се однесуваат на стока превезувана во големи контејнери

Член 290

Бришан

Член 291

Бришан

Член 292

Бришан

Член 293
Бришан

Член 294
Бришан

Член 295
Бришан

Член 296
Бришан

Член 297
Бришан

Член 297-а
Бришан

Член 298
Бришан

Член 299
Бришан

Член 300
Бришан

Член 301
Бришан

В. Други одредби

Член 302

(1) Членот 231 став (5) и точката 22 од Прилог 34-и од оваа Уредба се применуваат на сите товарници кои го придржуваат товарниот лист ЦИМ. Бројот на таквите листови се прикажува во рубриката резервирана за податоци за придржните документи на товарниот лист ЦИМ.

Товарницата исто така го вклучува и бројот на вагонот на кој што се однесува товарниот лист ЦИМ или, во зависност од случајот, контејнерскиот број на контејнерот кој ја содржи стоката.

(2) Во случаите од став (1) од овој член, а за постапките пропишани со членовите 277 до 303 од оваа Уредба, товарниците кои го придржуваат товарниот лист ЦИМ претставуваат составен дел и имаат иста правна сила.

Станицата на испорака става печат на оригиналниот примерок на тие товарници.

Г. Обем на редовните и поедноставените постапки

Член 303

(1) Кога примената на транзитната постапка е можна, одредбите од членовите 277 до 302 не ја исклучуваат употребата на постапките пропишани со членовите 225 до 240, 244 и точката 21 од Прилог 34-и од оваа Уредба, а одредбите од членовите 279 и 281 од оваа Уредба се применуваат без исклучок.

(2) Во случаите од став (1) од овој член повикувањата на употребените транзитни документи јасно се наведуваат во рубриката резервирана за податоци за придржните документи во моментот на подготвување на товарниот лист ЦИМ. Повикувањата ги вклучуваат видот на документот, органот на издавање, датумот и регистарскиот број на секој употребен документ.

Листот 2 од товарниот лист ЦИМ исто така се заверуваат од страна на изведувачот на железничките транспортни операции одговорен за последната железничка станица вклучена во транзитната операција. Изведувачот на железничките транспортни операции го заведува документот откако ќе утврди дека транспортот на стоката е опфатен со транзитниот документ или документите на кои се повикува.

Член 304

(1) Кога не е потребно поднесување на транзитна декларација кај појдовната испостава за стока која ќе се испорачува со ЦИМ товарен лист, согласно членовите 277 до 289, 302 и 303 од оваа Уредба, царинскиот орган ги превзема потребните мерки за да обезбеди дека копиите број 1, број 2 и број 3 од товарниот лист ЦИМ го содржат симболот "T1".

(2) Кога стоката која се превезува согласно членовите 277 до 303 од оваа Уредба е наменета за овластен примач, царинскиот орган може да одобри, по исклучок од член 272 став (2) и член 274 став (1) точка б) од оваа Уредба, примероците број 2 и број 3 од товарниот лист ЦИМ да бидат испорачани

директно од страна на изведувачот на железничките транспортни операции или од страна на транспортното друштво до одредишната испостава.

Пододдел 8

Поедноставени постапки за стоката која се превезува по воздушен пат

Член 305

(1) На авиокомпанија може да и се одобри да го употребува манифестот за стока како транзитна декларација кога тој суштински одговара на примерокот од Додаток 3 од Прилог 9 од Конвенцијата за меѓународно цивилно воздухопловство (поедноставена постапка – ниво 1).

За транзитни операции, во одобрението треба да биде наведен обликот на манифестот и појдовниот и одредишниот аеродром. Авиокомпанијата на царинскиот орган на секој од наведените аеродроми му испраќа заверена копија од одобрението.

(2) Секој манифест содржи забелешка со датум и потпис од страна на авиокомпанијата.

(3) Манифестот исто така треба да ги содржи следните информации:

- а) име на авиокомпанијата која ја превезува стоката;
- б) број на летот;
- в) датум на летот;
- г) име на аеродром на утовар (појдовен аеродром) и аеродром на истовар (одредишен аеродром).

Во него исто така за секоја пратка се наведува:

- а) број на авионски товарен лист (air waybill);
- б) број на колети;
- в) вообичаениот трговски опис на стоката вклучувајќи ги и сите податоци потребни за нејзина идентификација;
- г) бруто маса.

Кога стоката се групира, наместо нејзиниот опис, кога е тоа потребно, се става забелешката: "Збирна стока", која што може да се стави и во облик на кратенка. Во такви случаи авионските товарни листови (air waybills) за пратките од манифестот ги опфаќаат вообичаениот трговски опис на стоката, како и сите податоци потребни за нејзина идентификација.

(4) Кај царинскиот орган на појдовниот аеродром се поднесуваат најмалку два примерока од манифестот, од кои еден задржува тој царински орган. Кога превозот вклучува домашна и странска стока, стоката се наведува во одвоени манифести.

(5) Кај царинскиот орган на одредишниот аеродром се поднесува еден примерок од манифестот.

(6) Еднаш месечно царинскиот орган на одредишниот аеродром до царинскиот орган на појдовниот аеродром му испраќа претходно заверен список на манифестите подготвен од авиокомпаниите кој им бил доставен во текот на претходниот месец.

Описот на секој манифест во тој список треба да ги содржи следните податоци:

- а) повикувачкиот број на манифестотот;
- б) забелешката со која манифестот се означува како транзитна декларација согласно став (2) од овој член;
- в) името (или кратенка од името) на авиокомпанијата која што ја превезувала стоката;
- г) бројот на летот; и
- д) датумот на летот.

Со одобрението може да се предвиди авиокомпаниите самите да ги пренесуваат податоците од овој став.

Доколку царинскиот орган на одредишниот аеродром утврди неправилности во врска со податоците во манифестите кои се наведени во списокот, тој го информира царинскиот орган на појдовниот аеродром и органот кој што го издал одобрението. Ова особено се однесува на авионските товарни листови (air waybills) за предметната стока.

Пододдел 9

Поедноставена постапка за транспорт по цевковод или електрични водови

Член 306

(1) Кога се применува транзитната постапка, формалностите кои што се однесуваат на постапката се прилагодуваат во согласност со ставовите од (2) до (6) од овој член за стока која се транспортира или по цевковод или по електрични водови.

(2) Стоката транспортирана по цевовод се смета за ставена во транзитна постапка:

- при влез во царинското подрачје, за стоката која на царинското подрачје влегува по цевовод,
- при ставање во цевоводниот систем, за стока која што веќе се наоѓа во царинското подрачје.

(3) За стоката од став (2) од овој член лицето кое управува со цевовод е главен обврзник.

(4) За целите на член 109 став (2) од Царинскиот Закон, лицето кое управува со цевовод кое е регистрирано во Република Македонија се смета за превозник.

(5) Транзитната операција се смета за завршена кога стоката транспортирана по цевовод ќе пристигне до постројката на примачот или кога ќе биде прифатена во дистрибутивната мрежа на примачот, и ќе се внесе во неговата евиденција.

(6) Лицата вклучени во превоз на стоката водат евиденција и ја ставаат на располагање на царинскиот орган за сите контроли кои се сметаат за неопходни во врска со транзитните операции од став (2) до (4) од овој член.

Оддел 4

Долг и постапка на пресметка и наплата

Член 306-а

Рокот наведен член 231 став (1) алинеа 3 на Царинскиот закон изнесува:

- седум месеци од последниот ден кога стоката требала да биде ставена на увид кај одредишната испостава, или
- еден месец од истекот на рокот од член 242 став (5) на оваа уредба, кога главниот обврзник не обезбедил задоволителни податоци или истите воопшто не ги обезбедил.

Член 307

(1) Кога постапката не е завршена, царинскиот орган во рок од девет месеци од пропишаниот рок за ставање на стоката на увид кај одредишната испостава, го известува гарантот дека постапката не е завршена.

(2) Кога постапката не е завршена, царинскиот орган во рок од три години од денот на прифаќање на транзитната декларација, го известува гарантот дека се бара или би можело да се бара да го плати долгот за кој е обврзан во врска со предметната транзитна постапка. Во известувањето се наведува број и датум на декларацијата, име на појдовната испостава, име на главниот обврзник и износот за кој се однесува.

(3) Гарантот се ослободува од своите обврски доколку не примил едно од известувањата предвидени во ставовите (1) и (2) од овој член пред истекот на рокот.

(4) Кога кое било од известувањата е пратено, гарантот се известува за пресметка и наплата на долгот или за завршувањето на постапката.

ГЛАВА 2

Транспорт во постапка со ТИР или ATA карнет

Член 308

(1) Карнетот ТИР и карнетот ATA можат да се употребуваат како транзитна декларација за превоз на странска стока преку царинското

подрачје или од едно до друго место во царинското подрачје во согласност со важечките меѓународни Конвенции.

(2) За стока која се превезува со употреба на ТИР карнет и ATA карнет не се употребуваат гаранциите од Поглавје 2 на оваа Уредба.

ГЛАВА 3

Транспорт по постапка со образец 302

Член 309

(1) Во согласност со член 105 став (2) точка г) од Царинскиот закон стоката може да се транспортира од едно до друго место во царинското подрачје со образецот 302 согласно Конвенцијата помеѓу членките на Северноатлanskата алијанса за статусот на нивните сили потпишана во Лондон на 19 јуни 1951 година.

(2) Кога за време на транспортната операција од став (1) на овој член стоката поминува низ царинско подрачје на друга земја, контролите и формалностите кои што се однесуваат на образецот 302 се извршуваат на местата каде што стоката привремено го напушта и каде што повторно влегува во царинското подрачје.

(3) Кога ќе се утврди дека, во текот на транзитната операција, или во врска со неа, извршена со образецот 302, е сторен прекршок или неправилност, пресметката и наплатата на увозните и другите давачки кои би можеле да настанатат се вршат во согласност со важечките прописи. Одредбите од овој став не исклучуваат покренување на кривична постапка.

ГЛАВА 4

Постапка за поштенски пратки

Член 310

Кога согласно член 105 став (2) точка д) од Царинскиот закон, странска стока се превезува од едно до друго место во царинското подрачје по пошта (вклучувајќи и поштенски пратки), појдовната испостава е должна на амбалажата и пратечките документи да стави или да бара да се стави налепница дадена во Прилог 43 од оваа Уредба.

ПОГЛАВЈЕ 3

Царински постапки со економски ефект

ГЛАВА 1

Општи одредби заеднички за повеќе од една постапка

Оддел 1

Дефиниции

Член 311

Поимите употребени во овој дел го имаат следнovo значење:

- а) "постапки" се царински постапки со економски ефект;
- б) "одобрение" е дозвола од страна на царинскиот орган за употреба на постапките;
- в) "имател" е имател на одобрение;
- г) "надзорен царински орган" е царински орган кој е назначен во одобрението како овластен за надзор на постапките;
- д) "царински орган за ставање во постапка" е царинскиот орган или органите наведени во одобрението како овластени за прифаќање на декларации со кои стоката се става во постапка;
- ѓ) "царински орган за завршување" е царинскиот орган или органите наведени во одобрението како овластени за прифаќање на декларации со кои на стоката, по ставање во постапка, и се одредува ново царински дозволено постапување или употреба, или, во случај на извоз за облагородување, декларација за пуштање во слободен промет;
- е) "книговодство" е комерцијален, даночен или друг сметководствен материјал на имателот или други податоци кои се чуваат за негова сметка;
- ж) "евиденција" се податоците кои ги содржат сите потребни информации и технички податоци на каков било медиум кои на царинскиот орган му овозможуваат вршење на надзор и контрола на постапките, особено во однос на протокот и променливиот статус на стоката; во постапката за царинско складирање евиденцијата за постапката се нарекува евиденција за стоката;
- з) "главни добиени производи" се добиени производи за чие производството се одобрени постапките;
- с) "споредни добиени производи" се добиени производи кои што се нужен нуспроизвод на операциите на облагородување кои што се различни од главните добиени производи наведени во одобрението;
- и) "рок за завршување" е моментот до кога на стоката или производите треба да им биде одредено ново царински дозволено постапување или употреба со цел, во зависност од случајот, да биде поднесено барање за враќање на увозните давачки по увозот за облагородување (систем на враќање на увозни давачки), или да биде добиено целосно или делумно ослободување од увозни давачки при пуштањето во слободен промет по извозот за облагородување.

Оддел 2 Барање за одобрение

Член 312

(1) Барањето за одобрение се изготвува во писмена форма на образец даден во Прилог 27 од оваа Уредба.

(2) Царинскиот орган може да дозволи барањето за обновување или измена да се поднесе во слободна писмена форма.

(3) Во следните случаи барањето за одобрение може да се поднесе преку поднесување на царинска декларација во писмена форма или со техника на електронска обработка на податоци во редовна постапка:

а) за увоз за облагородување, кога во согласност со член 348 од оваа Уредба се смета дека економските услови се исполнети, со исклучок на барања кои се однесуваат на истоветна стока;

б) за преработка под царинска контрола, кога во согласност со член 364 став (1) прв подстав од оваа Уредба, се смета дека економските услови се исполнети;

в) за привремен увоз, вклучувајќи употреба на ATA или ЦПД карнет;

г) - за извоз за облагородување: кога операциите на облагородување се однесуваат на поправка вклучувајќи и стандарден систем на замена без претходен увоз,

- за пуштање во слободен промет по извоз за облагородување со употреба на стандарден систем на замена со претходен увоз,

- за пуштање во слободен промет по извоз за облагородување со употреба на стандарден систем на замена без претходен увоз кога постоечкото одобрение не го опфаќа таквиот систем, а царинскиот орган дозволува негова измена,

- за пуштање во слободен промет по извоз за облагородување доколку операцијата за облагородување се однесува на стока од некомерцијална природа.

Барањето за одобрение може да биде и усна царинска декларација за привремен увоз во согласност со член 136 од оваа Уредба, при што се става на увид и документ изготвен во согласност со член 314 подстав 3 од оваа Уредба.

Барањето за одобрение може да биде и царинска декларација за привремен увоз со било кое друго дејствие согласно член 139 став (1) од оваа Уредба.

(4) Царинскиот орган може да побара барањата за привремен увоз со целосно ослободување од увозни давачки согласно член 389 од оваа Уредба да се изготват во согласност со став (1) на овој член.

Член 313

Барањето за одобрение од член 312 од оваа Уредба се поднесува:

а) за царинско складирање: на царинскиот орган кој е надлежен за местото кое треба да се одобри како царински склад или за местото каде што се води главното книговодството на барателот;

б) за увоз за облагородување и преработка под царинска контрола: на царинскиот орган кој е надлежен за местото каде што операцијата на облагородување треба да се врши;

в) за привремен увоз: на царинскиот орган кој е надлежен за местото каде стоката ќе се употребува. Одредбите на оваа точка не ја исклучуваат примената на член 391 став (2) втор подстав од оваа Уредба;

г) за извоз за облагородување: кој е надлежен за местото каде се наоѓа стоката која треба да се декларира за привремен извоз.

Член 314

Кога царинскиот орган смета дека било кој податок даден во барањето е непотполен или несоодветен, тој може да бара дополнителни податоци од подносителот .

Особено кога барањето може да се поднесе преку поднесување на царинска декларација, царинскиот орган може да побара, барањето да биде придржано со документ изготвен од декларантот кој ги содржи најмалку следните податоци, освен ако таквите податоци се сметаат за непотребни или можат да се внесат во образецот на кој е изготвена декларацијата во писмена форма:

- а) име и презиме или назив и адреса на барателот, декларантот и операторот;
- б) вид на облагородување или употреба на стока;
- в) технички опис на стоката и добиени или преработени производи и начин на нивна идентификација;
- г) шифри на економските услови согласно Прилог 44 од оваа Уредба;
- д) предвиден норматив или методот по кој се утврдува тој норматив;
- ѓ) предвиден рок за завршување;
- е) предложен царински орган за завршување;
- ж) место на облагородување или употреба;
- з) предложени формалности за пренесување;
- с) во случај на усна царинска декларација, вредност и количина на стоката.

Одредбите од овој подстав не ја исклучуваат примената на член 127 од оваа Уредба.

Кога документот наведен во вториот подстав од овој член е поднесен со усна декларација за привремен увоз, се сочинуваат два примероци од кои на еден примерок царинскиот орган става забелешка и го дава на декларантот.

Оддел 3
Економски услови

Член 315

(1) Одобрението се дава со проверка на економските услови од страна на царинскиот орган освен доколку економските услови се смета дека се исполнети согласно Главите 3, 4 или 6 од ова Поглавје.

(2) За постапките за увоз за облагородување (Глава 3 од ова Поглавје), со проверката се утврдува економската неоправданост за употреба на домашните извори земајќи ги предвид посебно следниве критериуми, чии поблиски податоци се пропишани во Дел Б од Прилог 44 од оваа Уредба:

а) непостоење на стока произведена во Република Македонија со ист квалитет и технички карактеристики како и стоката наменета за увоз за предвидените операции на облагородување;

б) разлики во цена помеѓу стока произведена во Република Македонија и стоката наменета за увоз;

в) обврски од договор.

(3) За постапките за преработка под царинска контрола (Глава 4 од ова Поглавје) со проверката се утврдува дали употребата на странски извори овозможува започнување или одржување на преработувачки дејности во Република Македонија.

(4) За постапките за извоз за облагородување (Глава 6 од ова Поглавје) со проверката се утврдува дали:

а) облагородувањето надвор од Република Македонија може да предизвика сериозни негативни последици за производителите во Република Македонија; или

б) облагородувањето во Република Македонија е економски неоправдано или е неизводливо од технички причини или заради договорни обврски.

Оддел 4
Одлучување за одобрение

Член 316

Царинскиот орган надлежен за одлучување дава одобрение:

а) на образецот од Прилог 27 од оваа Уредба, во случај на барање согласно член 312 став (1) од оваа Уредба;

б) со прифаќање на царинската декларација, во случај на барање согласно член 312 став (3) од оваа Уредба;

в) со било кој соодветен акт, во случај на барање за обновување или за измена.

Член 317

Подносителот на барањето се известува за одлуката за давање на одобрение, или за причините заради кои барањето е одбиено, во рок од 30 дена или 60 дена во случај на царински склад, од денот на поднесување на барањето или од денот кога царинскиот орган ги примил бараните недоставени или дополнителни податоци.

Член 318

(1) Одобрението важи од денот на неговото издавање или од било кој подоцнежен датум наведен во одобрението. Одредбите од овој став не ја исклучуваат примената на член 319 од оваа Уредба. Во случај на приватен склад, царинскиот орган може својата согласност за употреба на постапката, во исклучителни случаи, да му ја соопшти пред стварното давање на одобрението.

(2) Нема ограничувања во поглед на роковите на важење на одобрението за постапка на царинско складирање.

(3) За увоз за облагородување, преработка под царинска контрола и извоз за облагородување, рокот на важење нема да биде подолг од 3 години од денот кога одобрението започнало да важи, освен кога за тоа постојат посебно оправдани и образложени причини.

(4) Во случај на млеко и млечни производи кои се распоредуваат во тарифен број 0401 до 0406 од Царинската тарифа рокот на важење нема да биде подолг од три месеци.

Член 319

(1) Освен за царински складови, царинскиот орган може да даде ретроактивно одобрение. Одредбите од овој став не ја исклучуваат примената на ставовите (2) и (3) од овој член. Ретроактивното одобрение започнува да важи најрано на денот на поднесување на барањето.

(2) Ако барањето се однесува на обновување на одобрението за ист вид на постапка и стока, одобрението може да се даде со ретроактивно важење од денот на престанување на важноста на првобитното одобрение.

(3) Во исклучителни околности, ретроактивното важење на одобрението може да се продолжи наназад, но не повеќе од една година пред денот кога барањето било поднесено, под услов за тоа да постои оправдана економска потреба и :

а) барањето да не е поврзано со обид за измама или очигледна небрежност;

б) рокот на важност кој би бил одобрен согласно член 318 од оваа Уредба да не е надминат;

в) книговодството на барателот да потврдува дека сите услови за дејствијата може да се сметаат за исполнети, и кога тоа е потребно, стоката да може да се идентификува за време на дадениот период и таквото книговодство да овозможува надзор и проверка на постапката;

г) да може да се извршат сите формалности потребни за регулирање на состојбата со стоката, вклучувајќи и поништување на царинската декларација, кога тоа е потребно.

Оддел 5

Други одредби кои се однесуваат на спроведување на постапките

Пододдел 1

Општи одредби

Член 320

(1) Мерките на трговска политика пропишани со важечките прописи се применуваат за ставање во постапка на странска стока само доколку овие мерки се однесуваат на внесување на стока во царинското подрачје.

(2) Кога добиени производи, различни од оние наведени во Прилог 45 од оваа Уредба добиени во постапка на увоз за облагородување се пуштени во слободен промет, се применуваат мерките на трговска политика коишто се применуваат при пуштање во слободен промет на увозната стока.

(3) Кога преработените производи, добиени во постапките на преработка под царинска контрола, се пуштени во слободен промет, мерките на трговска политика коишто се применуваат за овие производи ќе се применат само кога увозната стока подлежи на такви мерки.

(4) Кога со важечките прописи се пропишани мерки на трговска политика за пуштање во слободен промет, таквите мерки не се применуваат на добиените производи пуштени во слободен промет по извршениот извоз за облагородување:

- кога тие го задржале македонското потекло во смисла на членовите 22 и 23 од Царинскиот закон;
- кои се поправени, вклучувајќи го и стандардниот систем на замена;
- кои биле привремено изvezени за понатамошни операции на облагородување во согласност со член 137 од Царинскиот закон.

Член 321

Надзорниот царински орган може да дозволи царинската декларација да се поднесе кај друг царински орган различен од овој наведен во одобрението. Надзорниот орган го определува начинот на кој тој ќе биде известен. Одредбите од овој член, не ја исклучуваат примената на член 174 став 4 од Царинскиот закон.

Пододдел 2

Пренесување

Член 322

Во одобрението се одлучува дали и под кои услови движењето на стока или производи ставени во одложувачки постапки помеѓу различни места или во простории на друг имател може да се изврши без завршување на постапките (пренесување), што е предмет на водење на евиденција, освен во случаи на привремен увоз.

Пренесување не е можно кога местото на заминување или пристигнување на стоката е царински склад од типот Б.

Член 323

(1) Пренесување помеѓу различни места определени во исто одобрение може да се изврши без било какви царински формалности.

(2) Пренесување од царинскиот орган за ставање во постапка до објектите на имателот или операторот или до местото на употреба, може да се изврши со истата декларација со која стоката е ставена во постапка.

(3) Пренесување до царинскиот орган на излез со предвиден повторен извоз може да се изврши во рамките на таа постапка. Во овој случај, постапката нема да се заврши се додека стоката или производите декларирани за повторен извоз стварно не го напуштат царинското подрачје.

Член 324

Пренесување од еден имател до друг може единствено да се изврши кога другиот имател ја става пренесената стока или производи во постапка за која е издадено одобрение со употреба на постапка на локално царинење. Известување до царинскиот орган и запишување во евиденција на стока или производи од член 182 од оваа Уредба се извршува по нивното пристигнување во просториите на другиот имател. Дополнителна декларација не е потребна.

Во случај на привремен увоз, пренесувањето од еден имател до друг може исто така да се изврши, кога другиот имател ја става стоката во постапка со царинска декларација во писмена форма и со употреба на редовна постапка.

Формалностите кои се извршуваат се пропишани во Прилог 46 од оваа Уредба. По приемот на стоката или производите, другиот имател се обврзува истите да ги стави во постапка.

Член 325

бришан

Пододдел 3 Евиденција

Член 326

(1) Царинскиот орган бара од имателот на одобрението, операторот или одредениот држател на склад да води евиденција, освен за привремен увоз или кога царинскиот орган смета дека тоа не е потребно.

(2) Царинскиот орган може како евиденција да го одобри постоечкото книговодство кое ги содржи потребните податоци.

(3) Надзорниот царински орган може да бара да се изврши попис на сета или на дел од стоката ставена во постапка. Во случај на увоз за облагородување со системот на одложено плаќање во одобрението може да се пропише пописот да се дава во форма на образец даден во Прилог 47 од оваа Уредба и да се поднесува заедно со листот за пресметка од ставот (4) од овој член.

(4) Во случај на увоз за облагородување во одобрението може да се пропише поднесување на лист за пресметка за период од еден или три месеци, кој е во форма на образец даден во Прилог 48 од оваа Уредба.

(5) Царинскиот орган може да одобри поднесување на пописот од ставот (3) на овој член и/или листот за пресметка од ставот (4) од овој член во форма различна од онаа дадена во Прилозите 47 и 48 од оваа Уредба, доколку тие ги содржат потребните податоци.

Член 327

Евиденцијата од член 326 од оваа Уредба и, кога таа се бара, согласно член 392 став (2) од оваа Уредба за привремен увоз треба да ги содржи следниве податоци:

- а) податоците од рубриките од минимум листата пропишани со прописот од член 72 став (3) од Царинскиот Закон за декларацијата за ставање во постапка;
- б) податоци од декларациите со кои за стоката се одредува царински дозволено постапување или употреба со кои се завршува постапката;
- в) датумот и податоците за повикување на други царински документи и било кои други документи кои се однесуваат на ставање во постапка и завршување;
- г) видот на операции на облагородување, видови на ракување или привремена употреба;
- д) нормативот или методот по кој се пресметува, во зависност случајот;
- ѓ) податоци кои овозможуваат следење на стоката, вклучувајќи и нејзино лоцирање и податоци за било кое пренесување;

е) комерцијални или технички описи потребни за идентификација на стоката;

ж) податоци кои овозможуваат следење на движењето во постапката на увоз за облагородување која се спроведува за истоветна стока.

Меѓутоа, царинскиот орган може да не бара некои од овие податоци да бидат поднесени кога тоа не влијае негативно на ефектот на контролата или надзорот на постапката за стока која ќе се складира, преработува или употребува.

Пододдел 4

Норматив и формула за пресметување

Член328

(1) Кога за постапките од Главите 3, 4 и 6 од оваа Уредба е потребно утврдување на норматив или метод за утврдување на нормативот, вклучувајќи и просечни нормативи, тие се утврдуваат во одобрението или во моментот кога стоката е ставена во постапка. Таквиот норматив се утврдува, кога е можно, врз основа на производните или техничките податоци или, кога тие не се достапни, врз основа на податоци кои се однесуваат на истовидни операции.

(2) Во посебни околности царинскиот орган може да утврди норматив откако стоката е ставена во постапка, но најдоцна до одредување на ново царински дозволено постапување или употреба.

Член 329

(1) Делот на увозна стока, во случај на увоз за облагородување и преработка под царинска контрола, или делот на стока за привремен извоз, во случај на извоз за облагородување, кој е вграден во добиените производи се пресметува со цел:

- да се утврдат увозните давачки кои се наплаќаат;
  - да се утврди износот кој се одзема кога настанал царинскиот долг;
- или
- да се применат мерки на трговска политика.

Овие пресметки се прават во согласност со количинскиот метод или со вредносниот метод, во зависност од случајот, или некој друг метод кој дава слични резултати.

За целите на пресметките, како добиени производи се сметаат и преработените производи или меѓупроизводите.

(2) Количинскиот метод се применува кога:

а) од операциите на облагородување се добива само еден вид на добиен производ; Во овој случај количината на увозна стока, во случај на увоз за

облагородување и преработка под царинска контрола, или количината на стока за привремен извоз во случај на извоз за облагородување, која се смета дека е присутна во количината на добиените производи за кои настанал царински долг, е пропорционална на процентот на количината на добиените производи за кои настанал царински долг во однос на целата количина на добиените производи;

б) од операциите на облагородување се добиват повеќе видови на добиени производи и сите елементи од увозната стока, во случај на увоз за облагородување и преработка под царинска контрола, или сите елементи од стоката за привремен извоз, во случај на извоз за облагородување, се наоѓаат во секој од овие добиени производи; Во овој случај количината на увозна стока, во случај на увоз за облагородување и преработка под царинска контрола, или количината на стока за привремен извоз, во случај на извоз за облагородување, која се смета дека е присутна во количината на одреден добиен производ за кои настанал царински долг, е пропорционална на:

и) односот помеѓу овој конкретен вид на добиен производ, независно од тоа дали настанал царински долг, и вкупната количина на сите добиени производи, и

ии) односот помеѓу количината на добиените производи за кои настанал царински долг и вкупната количина на добиени производи од истиот вид.

При одлучувањето дали условите за примена на методите од точките а) или б) од овој став се исполнети, загубата не се зема превид. Загуба е делот на увозната стока, во случај на увоз за облагородување и преработка под царинска контрола, или на стоката за привремен извоз, во случај на извоз за облагородување уништен и изгубен во текот на операциите на облагородување, а посебно со испарување, сушење, изветрување како гас или истекување. Во постапката на извоз за облагородување споредните добиени производи кои се отпадок, остаток, талог, струготини и други остатоци се сметаат за загуба. Одредбите на овој потстав не ја исклучуваат примената на одредбите од член 458 од оваа Уредба.

(3) Вредносниот метод се применува кога количинскиот метод не е применлив.

Количината на увозна стока, во случај на увоз за облагородување и преработка под царинска контрола, или количината на стока за привремен извоз, во случај на извоз за облагородување, која се смета дека е присутна во количината на одреден добиен производ за кој настанал царински долг, е пропорционална на:

а) вредноста на овој конкретен вид на добиен производ, независно од тоа дали настанал царински долг, како процент од вкупната вредност на сите добиени производи; и

б) вредноста на добиените производи за кои настанал царински долг, како процент од вкупната вредност на добиените производи од тој вид.

Вредноста на секој од различните добиени производи која се употребуваат за примена на вредносниот метод е последната цена франко фабрика (ex-works) во Република Македонија, или последната продажна цена во Република Македонија на идентични или слични производи, под услов односот меѓу купувачот и продавачот да не влијаел на нив.

(3) Кога вредноста не може со сигурност да се утврди согласно ставот (3) од овој член истата се утврдува со било кој прифатлив метод.

Пододдел 5

Компензаторна камата

Член 330

(1) Кога настапува царински долг за добиени производи или за увозна стока во постапката на увоз за облагородување или привремен увоз, се пресметува компензаторна камата за износот на увозни давачки за предметниот период.

(2) Компензаторната камата се пресметува во висина на 0.8% за секој месец за предметниот период.

(3) Каматата се применува месечно, почнувајќи од првиот ден од месецот по месецот во кој увозната стока, за која настанал царински долг, за прв пат била ставена во постапка.

Овој период завршува последниот ден од месецот во кој настанал царинскиот долг.

За увозот за облагородување (систем на враќање на увозни давачки) и кога се бара пуштање во слободен промет согласно член 142 став (4) од Царинскиот закон, периодот започнува од првиот ден од месецот по месецот во кој увозните давачки биле вратени или простени.

(4) Ставовите (1), (2) и (3) од овој член не се применуваат во следните случаи:

- а) кога периодот кој треба да се земе предвид е помал од еден месец;
- б) кога износот на компензаторната камата која треба да се примени не надминува износ од 20 ЕВРА во денарска противвредност по настанат царински долг;
- в) кога царинскиот долг настанал со цел да се овозможи примена на преференцијален тарифен третман при увоз во друга земја, во согласнот со договор меѓу Република Македонија и таа земја;
- г) кога се пушта во слободен промет отпад и остаток од уништување;

д) кога се пуштаат во слободен промет споредните добиени производи под услов тие да се пропорционални на извезените количини на главни добиени производи;

ѓ) кога настанал царински долг како резултат на барање за пуштање во слободен промет согласно член 142 став (4) од Царинскиот закон се додека увозните давачки кои се плаќаат за предметните производи се уште не се стварно вратени или простени;

е) кога имателот бара пуштање во слободен промет и поднесува доказ дека заради посебни околности, кои не настанале од било каква небрежност или обид за измама од негова страна, е невозможно или економски неоправдано извршувањето на постапката на повторен извоз под условите кои тој ги предвидел и соодветно ги докажал при поднесување на барањето за одобрение;

ж) кога настанал царински долг и доколку за износот е поднесена гаранција во облик на готовински депозит во врска со тој долг;

з) кога настанал царински долг во согласност со член 216 став (1) точка б) од Царинскиот закон или кога настанувањето на царинскиот долг се должи на пуштање во слободен промет на стока која била ставена во постапка на привремен увоз согласно член 368 до 373, 375, 376, 379, 384 точка б) и 387 од оваа Уредба.

Пододдел 6 Завршување

Член 331

(1) Кога увозната или привремено извезената стока, врз основа на едно одобрение, е ставена во предметната постапка со две или повеќе декларации:

- во случај на одложувачка постапка, одредувањето на ново царински дозволено постапување или употреба на стоката или производите се смета дека ја завршува постапката за предметната увозна стока ставена во постапката, редоследно, со декларацијата која е најрано прифатена од сите прифатени декларации;

- во случај на увоз за облагородување (систем на враќање на увозни давачки) или извоз за облагородување, се смета дека добиените производи се добиени од предметната увозна стока или предметната стока за привремен извоз, во зависност од случајот, ставена во постапката, редоследно, со декларацијата која е најрано прифатена од сите прифатени декларации.

Примената на првиот подстав не смее да доведе до неоправдано намалување на царинскиот долг.

Имателот може да бара завршувањето да се изврши за конкретната увозна или конкретната стока за привремен извоз.

(2) Кога стоката е ставена во постапката заедно со друга стока и дојде до целосно уништување или неповратна загуба, царинскиот орган може да прифати докази приложени од имателот кои укажуваат на стварната количина на стока која се наоѓала во постапка, која била уништена или неповратно загубена. Кога имателот не е во можност да приложи таков доказ, количината на стоката која е уништена или неповратно загубена се утврдува според пропорционалниот дел на стоката од тој вид која се наоѓала во постапката во моментот кога настанало уништувањето или неповратната загуба.

Член 332

(1) Најдоцна по истекот на рокот за завршување, независно дали заокружувањето нарокот согласно член 132 став (2) од Царинскиот закон е употребено или не:

- за увоз за облагородување (систем на одложено плаќање) или преработка под царинска контрола, извештај за раздолжување се поднесува на надзорниот царински орган во рок од 30 дена;
- за увоз за облагородување (систем на враќање на увозни давачки) барањето за враќање или простување на увозните давачки треба да се поднесе до надзорниот царински орган во рок од 6 месеци.

Во зависност од посебни околности, царинскиот орган може да го продолжи рокот иако тој истекол.

(2) Извештајот за раздолжување или барањето за враќање или простување ги содржи следниве податоци, освен ако не е поинаку одредено од надзорниот царински орган:

- а) податоци за повикување на одобрението;
- б) количината од секој вид на увозна стока за која се бара раздолжување, враќање или простување на увозни давачки;
- в) тарифна ознака на увозната стока;
- г) стапката на увозни давачки на кои подлежи увозната стока, и во зависност од случајот, нивната царинска вредност;
- д) декларациите со кои увозната стока се става во постапка;
- ѓ) видот и количината на добиените или преработени производи или стока во непроменета состојба и царински дозволеното постапување или употреба кое им било одредено, вклучувајќи податоци од соодветните декларации, други царински документи или било кој друг документ во врска со завршувањето и роковите за завршување;
- е) вредноста на добиените или преработените производи, доколку се употребува вредносниот метод ;

ж) норматив;

з) износот на увозните давачки кои треба да се платат, вратат или простат, а во зависност од случајот, и секоја компензаторна камата која треба да се плати. Кога овој износ се однесува на примената на член 357 од оваа Уредба, тоа треба посебно да се назначи;

с) за преработка под царинска контрола, тарифната ознака на преработените производи и елементите потребни за утврдување на царинската вредност.

(3) Извештајот за раздолжување е даден во Прилог 49 од оваа Уредба, а барањето за враќање на увозни давачки е дадено во Прилог 50 од оваа Уредба.

(4) Царинскиот орган може да одобри поднесување на извештај за раздолжување или барање за враќање на увозни давачки во форма различна од онаа дадена во прилогите 49 и 50 од оваа Уредба, доколку тие ги содржат потребните податоци.

(5) На начин определен од надлежниот царински орган извештајот за раздолжување се поднесува со употреба на техника на електронска обработка на податоци.

(6) По исклучок на став (5) од овој член, со одобрение на царинскиот орган извештајот за раздолжување може да се достави во електронска форма на носител на податоци или во хартиена форма.

Оддел 6

Административна соработка

Член 333

За да може поважните податоци да им бидат достапни и на другите царински органи вклучени во примената на постапките, следниве информативни листови дадени во Прилог 51 од оваа Уредба може да бидат издадени на барање на странката или на иницијатива на царинскиот орган освен доколку царинскиот орган одреди други начини на размена на информации:

а) за царинско складирање, информативниот лист ИНФ 8 за доставување на елементите за утврдување на царинскиот долг кои се применуваат за стоката пред да се започне со вообичаените форми на ракување;

б) за увоз за облагородување;

и) информативниот лист ИНФ 1, за доставување на податоци за износи на давачки, компензаторна камата, гаранции и мерки на трговска политика,

ии) информативниот лист ИНФ 7, за доставување на податоци потребни за враќање или простување на давачки во системот за враќање на увозни давачки;

в) за привремен увоз, информативниот лист ИНФ 6 за доставување на елементите за утврдување на царинскиот долг или на износите на давачките коишто се веќе наплатени за преместената стока.

ГЛАВА 2

Царинско складирање

Оддел 1

Општи одредби

Член 334

(1) Кога царинскиот склад е јавен, се применува следнава поделба:

- а) тип А, доколку одговорноста е на држателот на складот;
- б) тип Б, доколку одговорноста е на корисникот на складот;
- в) тип Ф, доколку царинскиот орган работи со царинскиот склад.

(2) Кога царинскиот склад е приватен и одговорноста е на држателот на складот, а тој воедно е и корисник на складот, но не е неопходно да биде и сопственик на стоката, се применува следната поделба:

а) тип Д, кога пуштањето во слободен промет се врши со постапка на локално царинење и може да се одобри врз основа на видот, царинската вредност и количината на стоката кој се зема предвид во моментот на нејзино ставање во постапката;

б) тип Е, кога може да се применува постапката иако стоката не мора да се чува на место одобрено како царински склад;

в) тип Ц, кога ниедна од конкретните ситуации од точките а) и б) од овој став не се применуваат.

(3) Со одобрение за царински склад од тип Е може да се примени постапка пропишана за царински склад од тип Д.

Оддел 2

Дополнителни услови кои се однесуваат на давање одобрение

Член 335

(1) Во одобрението царинскиот орган ги одредува просториите или било која друга локација одобрени како царински склад од типот А, Б, Ц или Д. Царинскиот орган исто така може да ги одобри просториите за привремено чување на стока како царински склад од типот А, Б, Ц или Д или со нив да работи како со царински склад од тип Ф.

(2) Една иста локација не може во исто време да се одобри за повеќе од еден царински склад.

(3) Кога стоката претставува опасност или е можно да расипе друга стока или бара посебни простории од други причини, во одобрението може да се наведе дека таа може да се чува единствено во простории посебно опремени за нејзин прием.

Член 336

(1) Одобрение може да се даде само доколку чувањето на стоката преовладува над сите други вообичаени форми на ракување со стоката, увоз за облагородување или преработка под царинска контрола.

(2) Одобрение не се дава доколку просториите на царинските складови или просториите за чување се употребуваат за малопродажба.

Меѓутоа, одобрение може да се даде кога стоката е наменета за малопродажба со ослободување од увозни давачки:

- а) на патници кои патуваат за други земји;
- б) според дипломатски или конзуларни договори;
- в) на членови на меѓународни организации или на НАТО силите.

(3) За примена на втората алинеја од член 99 од Царински закон, кога се испитува дали административните трошоци за постапка на царинско складирање се непропорционални во однос на нивната економска оправданост, царинскиот орган води сметка меѓу другото за типот на склад и постапката која може да се примени во него.

(4) Одобрение за јавен царински склад може да се даде само доколку наплаќањето на надоместоците од страна на држателот на складот не доведува до злоупотреба или до значајно нарушување на конкуренцијата.

Оддел 3 Евиденција на стока

Член 337

(1) Во царински склад од тип А, Ц, Д и Е, држателот на складот води евиденција на стока.

(2) Во царински склад од тип Ф, царинскиот орган кој работи со складот наместо евиденција на стока води царинска евиденција.

(3) Во царински склад од тип Б, наместо евиденција на стока надзорниот царински орган чува декларации за ставање во постапка.

Член 338

(1) Евиденцијата на стока во секое време треба да ја прикажува моменталната залиха на стоката која се наоѓа во постапка на

царинско складирање. Во роковите пропишани од страна на царинскиот орган, држателот на складот му поднесува на надзорниот царински орган попис на гореспоменатите стоки.

(2) Кога може да се примени членот 124 став (2) од Царинскиот закон , во евиденцијата на стока се наведува царинската вредност на стоката пред извршувањето на вообичаените форми на ракување.

(3)Во евиденцијата на стока се наведуваат податоците за привременото изнесување на стоката и податоците за стоката којашто заеднички се чува во согласност со член 343 став (2) од оваа Уредба.

Член 339

(1) Кога стоката е ставена во постапка за царинско складирање во царински склад од типот Е, записот во евиденцијата на стока се врши кога таа ќе пристигне во просториите за чување на држателот.

(2)Кога царинскиот склад служи и како просторија за привремено чување, записот во евиденцијата на стока се врши во моментот на прифаќање на декларација за постапката.

(3)Записот во евиденција на стока во врска со завршување на постапката се врши најдоцна кога стоката го напушта царинскиот склад или ги напушта просториите за чување на држателот.

Оддел 4

Други одредби за спроведување на постапката

Член 340

Странска стока може да биде предмет на вообичаените форми на ракување дадени во Прилог 52 од оваа Уредба.

Член 341

Стоката може привремено да се изнесе на период не подолг од три месеци. Во зависност од околностите, периодот може да се продолжи најмногу за уште девет месеци.

Член 342

Барање за одобрение за вршење на вообичаени форми на ракување или за привремено изнесување на стока од царинскиот склад се поднесува на надзорниот царински орган во писмена форма, за секој случај поединечно. Тоа треба да ги содржи сите податоци коишто се потребни за примена на постапката.

Вакво одобрение може да се даде како дел од одобрение за спроведување на постапката за царинско складирање. Во ваков случај

надзорниот царински орган го определува начинот на кој треба однапред да биде известен за вршење на такво ракување или привремено изнесување, за секој случај поединечно.

Член 343

(1) Кога домашна стока се чува во простории на царински склад или во простории кои се употребуваат за чување на стока во постапка на царинско складирање, може да се пропишат посебни методи за идентификација на таквата стока, особено заради разликување на таа стока од стоката ставена во постапка на царинско складирање.

(2) Царинскиот орган може да дозволи заедничко чување кога не е можно во секој момент да се идентификува царинскиот статус на секој вид стока.

Заеднички чуваната стока треба да има иста десетоцифрена тарифна ознака, ист комерцијален квалитет и исти технички карактеристики.

(3) Заеднички чуваната домашна стока, а во посебни околности, и домашната стока којашто може да се иденфикува и ги исполнува условите од вториот потстав од став (2) од овој член, може да се смета за странска стока со цел да се декларира за царински дозволено постапување или употреба.

Кога се применува првиот потстав од овој став, соодветната количина на странска стока се смета за домашна стока.

Меѓутоа, кога се изнесува стоката декларирана за царински дозволено постапување или употреба, со примената на првиот подстав од овој став, дадениот царински статус не смее да се одреди за количина на стока која е поголема од количината која стварно има таков статус и која се чува во царински склад или во простории кои се употребуваат за чување на стока.

Член 344

(1) Кога операциите на увоз за облагородување или преработка под царинска контрола се извршуваат во просториите на царински склад или во простории кои се употребуваат за чување на стока, одредбите од член 343 од оваа Уредба соодветно се применуваат за стоката во овие постапки.

Меѓутоа, кога овие операции се однесуваат на увоз за облагородување без употреба на истоветна стока или се однесуваат на преработка под царинска контрола, одредбите за заедничко чување од член 343 од оваа Уредба не се применуваат за домашната стока.

(2) Записите во евиденцијата треба да му овозможуваат на царинскиот орган во секое време да може да ја следи фактичката состојба на сета стока или на производите ставени во постапка.

ГЛАВА 3

Увоз за облагородување
Оддел 1
Општи одредби

Член 345

Поимите употребени во оваа Глава го имаат следново значење:

- а) "претходен извоз" е систем со кој добиените производи добиени од истоветна стока се извезуваат пред ставање на увозната стока во постапка со употреба на системот на одложено плаќање;
- б) "лон работа" е секое облагородување на увозна стока директно или индиректно ставена на располагање на имателот на одобрение кое се извршува по налог и за сметка на нарачателот со седиште во друга земја, по правило само со плаќање на трошоците за облагородување.

Оддел 2
Дополнителни услови за добивање на одобрение

Член 346

Одобрение се дава единствено кога барателот има намера главните добиени производи повторно да ги извезе или извезе.

Член 347

Одобрение исто така може да се даде за стоката од член 128 став (2) точка в) алинеја 5 од Царинскиот закон, со исклучок на :

- а) горива или други извори на енергија;
- б) мазива;
- в) опрема и алати.

Член 348

Се смета дека економските услови се исполнети под услов:

- а) барањето да се однесува на:
  - операции кои се однесуваат на стока од некомерцијална природа,
  - договор за лон работа,
  - преработката на добиените производи кои се добиени од преработка од претходно одобрение кое е дадено по проверка на економските услови,
  - вообичаени форми на ракување од член 340 од оваа Уредба,
  - поправка, или
- б) вкупната вредност на увозна стока по барател и по календарска година за секоја десетоцифрена тарифна ознака да не надминува износ од 10.000 ЕВРА во денарска противвредност.

Член 349

(1) Подносителот на барањето може да докаже исто така дека се исполнети други економски услови, освен оние кои се наведени во член 348. Во тој случај во барањето треба да се наведат и образложат причините поради кои се смета дека економските услови се исполнети.

(2) Кога во случајот од став (1) на овај член надлежниот царински орган смета дека економските услови се исполнети, може да издаде одобрение за постапка на увоз за облагородување, со рок на важење не подолг од дванаесет (12) месеци.

(3) За давање на одобрение од став (2) на овај член, надлежниот царински орган, писмено го известува Министерството за економија или Министерството за земјоделие, шумарство и водостопанство, доколку се работи за увоз на земјоделски производи и стока.

(4) На основа известувањето од став (3) на овој член Министерството за економија или Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, доколку се работи за увоз на земјоделски производи и стока, оценува дали економските услови наведени во одобрението може да се сметаат за исполнети и по истекот на рокот од став (2) на овој член. Кога се смета дека условите се исполнети, надлежниот царински орган може да ја продолжи важноста на одобрението од став (2) на овај член.

(5) Кога надлежниот царински орган смета дека економските услови за одобрување на постапка на увоз за облагородување не се исполнети, должна е за тоа да го извести подносителот на барањето и Министерството за економија или Министерството за земјоделие, шумарство и водостопанство, доколку се работи за увоз на земјоделски производи и стока.

Член 350

(1) Кога околностите на случајот укажуваат дека примената на постапка на увоз за облагородување би можела негативно да влијае на интересите на домашните производи иако е исполнет еден од условите од членот 348 се постапува согласно овој член.

(2) Загрозениот домашен производител може во случајот од став (1) од овој член, да поднесе барање до надлежниот царински орган да се забрани спроведувањето на постапката на увоз за облагородување.

Барањето треба да ги содржи сите податоци кои овозможуваат одлучување за тоа дали се загрозени основните интереси на домашните производители врз основа на оспорениот економски услов.

(3) Надлежниот царински орган одлучува по барањето од став (2) од овој член откако ќе добие мислење од Министерството за економија или Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство во случаи на увоз на земјоделски производи или стока. Доколку го прифати, надлежниот

царински орган треба во решението точно да ги определи околностите поради кои се смета дека не е исполнет одреден економски услов.

(4) Царинскиот орган нема да дозволи постапката на увоз за облагородување да започне врз основа на оспорени економски услови, сметајќи од денот на донесување на решение со кое е усвоено барањето од став (2) на овој член.

(5) Одобренијата за постапка на увоз за облагородување кои биле донесени врз основа на оспорените економски услови пред донесувањето на решение од став (4) на овој член ќе се укинат во согласност со член 7 од Царинскиот закон.

Член 351

Во одобрението се наведуваат средствата и методите за идентификација на увозната стока во добиените производи и се пропишуваат условите за правилно спроведување на операциите со употреба на истоветна стока.

Тие методи на идентификација или услови може да вклучат и проверка на евиденцијата.

Оддел 3

Одредби кои се однесуваат на спроведување на постапката

Член 352

(1) Во одобрението се наведува кога и под кои услови истоветната стока од член 128 став (2) точка д) од Царинскиот закон која има иста десетоцифрена тарифна ознака од Царинската тарифа, ист комерцијален квалитет и исти технички карактеристики како и увозната стока, може да се употребува за операции на облагородување.

(2) Може да се одобри истоветната стока да биде со повисок степен на производство од увозната стока доколку суштинскиот дел на облагородувањето на таа истоветна стока се врши во објекти на имателот или во објекти каде се вршат операциите за негова сметка.

Член 353

(1) Рокот за завршување на постапката е даден во одобрението. Во зависност од околностите, овој рок може да се продолжи иако првобитниот рок истекол.

(2) Кога рокот за завршување на постапката истекува на определена датум за сета стока којашто е ставена во постапка во даден период, во одобрението може да се предвиди можност за автоматско продолжување на рокот за завршување на постапката за сета стока која се уште е во дадената постапка на тој ден. Меѓутоа, царинскот орган може да бара за таа стока да

се одреди ново царински дозволено постапување или употреба во рокот кој тој ќе го одреди.

(3) Независно од тоа дали дали се употребува заокружување или дали се применува став (2) од овој член, рокот за завршување за следниве добиени производи или стока во непроменета состојба не смее да надмине:

а) четири месеци, за млеко и млечни производи кои се распоредуваат во тарифен број од 0401 до 0406 од Царинската Тарифа;

б) два месеца, за колење без гоење на животни од Глава 1 од Царинската Тарифа;

в) три месеци, за гоење (како и колење, во зависност од случајот) на животни кои се распоредуваат во тарифен број 0104 и 0105 од Царинската Тарифа;

г) шест месеци, за гоење (како и колење, во зависност од случајот) на други животни од Глава 1 од Царинската Тарифа; и

д) шест месеци, за преработка на месо.

За повеќекратни операции на облагородување или во зависност од посебни околности, по барање на имателот на одобрението роковите може да се продолжат, но вкупниот рок не смее да надмине дванаесет месеци.

Член 354

(1) За претходен извоз во одобрението се дава рокот во кој странската стока треба да се декларира за постапката. При определување на тој рок се зема предвид времето потребно за набавка и транспорт до Република Македонија.

(2) Рокот од став (1) од овој член не смее да биде подолг од:

а) три месеци за стока којашто подлежи на мерки на трговска политика;

б) шест месеци за сета стока.

Меѓутоа, рокот од шест месеци може да се продолжи кога имателот поднесува образложено барање, под услов вкупниот рок да не надминува 12 месеци. Кога тоа е можно во зависност од околностите, продолжување може да се дозволи и по истекот на првобитниот рок.

Член 355

За завршување на постапката или за барање за враќање на увозни давачки, следново ќе се смета за повторен извоз или извоз:

а) испорака на добиени производи на лица кои имаат право на ослободување од плаќање на увозни давачки согласно Виенската конвенција за дипломатски односи од 18 април 1961, или согласно Виенската конвенција за конзуларни односи од 24 април 1963 година или други конзуларни конвенции, или согласно Њујоршката конвенција за специјални мисии од 16 декември 1969 година;

б) испорака на добиени производи на вооружените сили на други земји стационирани на територија на Република Македонија, кога Република Македонија дозволува посебно ослободување од плаќање на увозни давачки во согласност со важечките прописи;

в) испорака на цивилни воздухоплови; Надзорниот царински орган дозволува завршување на постапката откако увозната стока била употребена за прв пат за производство, поправка, модифицирање или преуредување на цивилни воздухоплови или нивни делови, под услов евидентијата на имателот на одобрението да дозволува проверка на правилната примена и спроведување на постапката;

г) располагање во согласност со релевантните одредби за споредни добиени производи чие уништување под царински надзор е забрането од еколошки причини; за таа цел имателот на одобрение треба да докаже дека завршувањето на постапката согласно важечките прописи е невозможно или неекономично.

Оддел 4

Одредби за спроведување на системот на одложено плаќање

Член356

(1) Употребата на истоветна стока за операции на облагородување во согласност со член 129 од Царинскиот закон не подлежи на формалностите за ставање на стока во постапка.

(2) Во моментот на прифаќање на декларацијата со која се завршува постапката, истоветната стока и добиените производи добиени од неа стануваат странска стока, а увозната стока станува домашна стока.

Меѓутоа, кога увозната стока се пушта во пазарен промет пред завршување на постапката, таа го менува статусот во моментот на нејзиното пуштање во пазарен промет. Во исклучителни случаи, кога се очекува истоветната стока да не биде достапна во тој момент, царинскиот орган може да одобри, на барање на имателот, истоветната стока да се донесе во подоцнежен момент, кој во разумен рок го определува самиот царински орган.

(3) Во случај на претходен извоз:

- добиените производи стануваат странска стока со прифаќање на извозната декларација под услов стоката којшто се увезува да е ставена во постапка;
- увозната стока станува домашна стока во моментот на нејзиното ставање во постапка.

Член 357

Во одобрението се определува дали добиените производи или стоката во непроменета состојба може да се пушти во слободен промет без царинска декларација, без исклучување на мерките за забрани и ограничување. Во овој случај, доколку за нив не било одредено царински дозволено постапување или употреба до истекот на рокот за завршување, се смета дека тие се пуштени во слободен промет.

За целите на член 233 став (1) од Царинскиот закон, декларацијата за пуштање во слободен промет се смета дека е поднесена и прифатена, а одобрение за пуштање во слободен промет дадено, во моментот на поднесување на извештај за раздолжување.

Производите или стоката стануваат домашна стока кога се пуштаат во пазарен промет.

Член 358

За пуштање во слободен промет на добиени производи, рубриките 15, 16, 34, 41 и 42 од Единствениот царински документ се однесуваат на увозната стока. Соодветни податоци исто така може да се добијат со информативниот лист ИНФ 1 или некој друг документ приложен кон декларацијата.

Член 359

Увозните давачки кои се наплаќаат во согласност со член 135 став (1) од Царинскиот закон, за увозна стока која во моментот на прифаќање на декларацијата за ставање во постапка ги исполнува условите за добивање на повластен тарифен третман заради нејзината крајна употреба се пресметуваат по царинската стапка и износот на давачки според Царинската тарифа соодветни на крајната употреба. Ова се дозволува единствено доколку одобрението за крајната употреба би било дадено и доколку условите за давање на повластен тарифен третман би биле исполнети.

Член 360

(1) Списокот на споредни добиени производи кои се предмет на увозни давачки соодветни за нив согласно член 136 точка а) од Царинскиот закон е даден во Прилог 45 од оваа Уредба.

(2) Кога добиените производи, различни од оние наведени во Прилог 45 од оваа Уредба се уништени тие се третираат како повторно извезни.

Член 361

(1) Кога добиените производи или стоката во непроменета состојба се става во една од одложувачките постапки или се внесува во слободна зона од контролен тип I во согласност со член 412 од оваа Уредба или во слободен склад или кога се става во слободна зона од контролен тип II согласно член

412 со што се овозможува завршување на постапката, на документите или евиденцијата кои се употребуваат за предметното царински дозволено постапување или употреба, или документите кои ги заменуваат нив, се става следнава забелешка: "УО/О стока".

(2) Кога увозната стока ставена во постапката е предмет на посебни мерки на трговска политика, а тие се применуваат во моментот кога стоката, или во непроменета состојба или во форма на добиени производи, се става во една од одложувачките постапки или се внесува во слободна зона од контролен тип I во согласност со член 412 од оваа Уредба или во слободен склад или кога се става во слободна зона од контролен тип II согласно член 412, забелешката од став (1) на овој член се дополнува со следново: "Трговска политика".

Оддел 5

Одредби за спроведување на системот на враќање на увозни давачки

Член 362

Кога за стоката во системот на враќање на увозни давачки и е одредено царински дозволено постапување или употреба од член 361 став (1) од оваа Уредба, се става следнава забелешка: "УО/В стока".

ГЛАВА 4

Преработка под царинска контрола

Член 363

(1) Постапката за преработка под царинска контрола се применува за стока со чија преработка се добиваат производи кои се предмет на понизок износ на увозни давачки од оној кој се применува за увозната стока.

Постапката исто така се применува и за стока која треба да се подложи на операции за обезбедување на нејзина усогласеност со техничките барања за нејзино пуштање во слободен промет.

(2) Членот 353 став (1) и став (2) од оваа Уредба сојдветно се применуваат.

(3) За утврдување на царинската вредност на преработените производи декларирани за слободен промет, декларантот може да избере било кој метод наведен во член 29 став (1) точки а) и б) од Царинскиот закон или на царинската вредност на увозната стока да се додадат трошоците на преработка. Трошоците на преработка ги опфаќаат сите трошоци настанати во изработката на преработените приоизводи, вклучувајќи и општи трошоци и вредноста на било која употребена домашна стока.

Член 364

За видовите стока и постапките наведени во Прилог 53 од оваа Уредба, се смета дека економските услови се исполнети.

За другите видови стока и постапки исполнувањето на економските услови се проверува.

ГЛАВА 5 Привремен увоз Оддел 1 Општи одредби

Член 365

(1) Животни, родени од животни ставени во постапка за привремен увоз, освен оние со занемарлива комерцијална вредност, се сметаат за странска стока и истите се ставаат во таа постапка.

(2) Царинскиот орган е должен да се осигура дека вкупниот рок, за кој стоката останува во постапката за иста цел и под одговорност на истиот имател, не надминува 24 месеци, дури и кога постапката била завршена со ставање во друга одложувачка постапка и повторно ставање во постапка на привремен увоз.

Меѓутоа, на барање на имателот, царинскот орган може да го продолжи овој рок за времето за кое стоката не се употребувала, во согласност со пропишаните услови.

(3) За целите на член 153 став (3) од Царинскиот закон, исклучителни околности значат било кој настан поради кој стоката треба да се користи за подолг рок со цел да се исполнат целите на постапката на привремен увоз.

(4) Стоката ставена во постапка треба да остане во непроменета состојба.

Дозволени се поправка и одржување, вклучувајќи ремонт и прилагодување или мерки за зачувување на стоката или обезбедување нејзина усогласеност со техничките барања за нејзина употреба во постапката.

Член 366

(1) Привремен увоз со целосно ослободување од плаќање на увозни давачки (во понатамошниот текст: целосно ослободување од увозни давачки) се одобрува единствено во согласност со членовите 367 до 389 до од оваа Уредба.

(2) Привремениот увоз со делумно ослободување од увозни давачки не се одобрува за:

- потрошна стока и

- стока што се употребува за консумирање, вклучувајќи и прехранбени производи,

(3) Привремен увоз не се одобрува за стока чија употреба предизвикува негативни ефекти врз човековата животна и работна средина.

Оддел 2

Услови за целосно ослободување од увозни давачки

Пододдел 1

Транспортни средства

Член 367

(1) Поимите употребени во овој пододдел го имаат следново значење:

а) "комерцијална употреба" е употреба на транспортни средства за транспорт на лица или стока за надокнада или во рамките на економската активност на лицето;

б) "приватна употреба" е употреба на транспортните средства различна од комерцијалната;

в) "внатрешен промет" е превоз на лица или стока земени или натоварени во царинското подрачје за истоварање или растоварање на место во истото подрачје.

(2) Вообичаените резервни делови, прибор и опрема кои се придружен дел на транспортните средства, се сметаат за составен дел од нив.

Член 368

Целосно ослободување од увозни давачки се одобрува за палети.

Постапката исто така завршува кога палетите од ист вид и со приближно иста вредност се извезени или повторно извезени.

Член 369

(1) Целосно ослободување од увозни давачки се дава за контејнери кога тие се трајно обележани на соодветно и лесно видливо место со следниве податоци:

а) идентитетот на сопственикот или операторот, прикажан или преку неговото полно име или преку утврдена идентификација, со изземање на симболите како што се амблеми и знамиња;

б) со исклучок на изменливи сандаци кои се употребуваат за комбиниран железничко - патен транспорт, со идентификациони ознаки и броеви на контејнерот дадени од сопственикот или операторот; негова тара тежина, вклучувајќи ја целата негова трајно вградена опрема;

в) со исклучок на контејнери кои се употребуваат за транспорт со авион, називот на земјата на која и припаѓа контејнерот прикажан во целост или со

помош на шифрирани оznаки за земји ИСО алфа - 2 предвидени во Меѓународните стандарди ИСО 3166 или 6346 или со карактеристични иницијали употребени за означување на земјата на регистрација на моторното возило во меѓународниот патен промет, или со броеви, во случај на изменливи сандаци кои се употребуваат за комбиниран железничко - патен транспорт.

Кога барањето за одобрение е поднесено со декларација во писмена форма согласно член 312 став (3) првиот подстав точка в) од оваа Уредба, контејнерите се надгледуваат од застапник во царинското подрачје кој е спремен во секој момент да ја соопшти нивната локација и податоци за ставање во постапка или за нејзино завршување.

(2) Контејнерите може да се употребуваат во внатрешниот промет пред да бидат повторно извезени. Меѓутоа, тие може да се употребат само еднаш во текот на својот престој на царинското подрачје и тоа за транспорт на стока натоварена и наменета за истовар на царинското подрачје, во случај кога во истото подрачје тие контејнери инаку би патувале празни.

(3) Согласно условите од Женевската Конвенција од 21 јануари 1994 година за Царинско Постапување со Збир на Контејнери употребувани во Меѓународен Транспорт, царинскиот орган дозволува постапката да се заврши кога контејнери од ист вид или иста вредност се извезуваат или повторно извезуваат.

Член 370

(1) Целосно ослободување од увозни давачки се дава за средства за патен, железнички, воздушен и воден транспорт кога тие:

а) се регистрирани надвор од царинското подрачје на име на лице со седиште или живеалиште надвор од царинското подрачје; Меѓутоа, доколку транспортните средства не се регистрирани, горенаведениот услов може да се смета за исполнет кога тие се сопственост на лице со седиште или живеалиште надвор од царинското подрачје,

б) се употребуваат од лице со седиште или живеалиште надвор од царинското подрачје; Оваа точка не ја исклучува примената на членовите 371, 372 и 373 од оваа Уредба и

в) во случај на комерцијална употреба и со исклучок на средствата за железнички транспорт, се употребуваат исклучиво за транспорт кој започнува или завршува надвор од царинското подрачје; Меѓутоа, тие може да се употребуваат во внатрешен промет кога тоа е пропишано со важечките прописи кои се однесуваат на транспорт, особено оние кои се однесуваат на право на транспорт и изведување на транспортните операции.

(2) Кога транспортните средства од став (1) на овој член повторно се изнајмуваат од друштво за изнајмување со седиште во царинското подрачје,

на лице со седиште или живеалиште надвор од тоа подрачје, тие треба повторно да се извезат во рок од осум дена од стапување во сила на договорот.

Член 371

Лица со седиште во царинското подрачје целосно се ослободуваат од плаќање на увозни давачки кога:

- а) средствата за железнички транспорт се ставени на располагање на тие лица врз основа на договор со кој секоја мрежа може да ги користи шинските возила на друга мрежа како сопствени;
- б) транспортните средства се употребени во итен случај и не се употребуваат подолго од пет дена; или
- в) транспортните средства се употребени од друштво за изнајмување за повторен извоз во рок кој не е подолг од пет дена.

Член 372

(1) Физички лица со живеалиште или одобрен престој во царинското подрачје целосно се ослободуваат од увозни давачки кога приватно повремено употребуваат транспортни средства, по упатства на носителот на регистрацијата кога тој во моментот на употреба се наоѓа во царинското подрачје.

Овие лица исто така целосно се ослободуваат од увозни давачки за приватна употреба на транспортните средства изнајмени врз основа на писмен договор, доколку тоа го прават само повремено со цел да:

- а) се вратат во нивното место на живеење во Република Македонија; и
- б) ја напуштат територијата на Република Македонија.

(2) Транспортните средства повторно се извезуваат или враќаат на друштвото за изнајмување со седиште во царинското подрачје во рок од 5 дена од стапување во сила на договорот во случајот од став (1) точка а) од овој член.

Транспортните средства повторно се извезуваат во рок од два дена од стапувањето во сила на договорот во случајот од став (1) точка б) од овој член.

Член 373

(1) Целосно ослободување од увозни давачки се дава кога транспортните средства треба привремено да се регистрираат во царинското подрачје за повторен извоз во име на едно од следниве лица:

- а) на име на лице со седиште надвор од царинското подрачје;

б) на име на физичко лице со живеалиште или одобрен престој во царинско подрачје кога странката се подготвува да го смени живеалиштето во место надвор од царинското подрачје.

Во случајот од точката б) од овој став, транспортното средство треба да биде извезено во рок од три месеци од датумот на регистрацијата.

(2) Целосно ослободување од увозни давачи се дава кога транспортните средства комерцијално или приватно ги употребува физичко лице со живеалиште или одобрен престој на царинското подрачје и вработено од сопственикот на транспортните средства со седиште надвор од царинско подрачје или на друг начин овластен од сопственикот.

Приватната употреба треба да биде предвидена со договорот за вработување.

Царинскиот орган може да го ограничи привремениот увоз на транспортни средства согласно оваа одредба во случај на повеќекратна (систематска) употреба.

(3) Целосно ослободување од увозни давачки може во исклучителни случаи да се даде кога транспортните средства комерцијално се употребуваат за ограничен период од лице со седиште на царинското подрачје.

Член 374

Роковите за завршување на постапките на привремен увоз се:

а) за средства за железнички транспорт: 12 месеци;

б) за транспортни средства кои комерцијално се употребуваат освен за железнички транспорт: времето потребно за извршување на превозните операции;

в) за средства за патен транспорт кои приватно се употребуваат:

- од студенти: периодот во кој студентот останува на царинското подрачје единствено за студирање;

- од лица кои извршуваат задачи кои имаат определено траење: периодот во кој ова лице останува во царинското подрачје единствено за извршување на својата задача;

- во други случаи, вклучувајќи животни за јавање или влечење и возила влечени од нив: шест месеци во период од дванаесет месеци;

г) за средства за воздушен транспорт кои приватно се употребуваат: шест месеци;

д) за средства за воден транспорт кои приватно се употребуваат: 18 месеци.

Примената на одредбите од овој член не ја исклучува примената на други посебни прописи.

Пододдел 2
Лични предмети и стока за спортски цели увезени од патници

Член 375

Целосно ослободување од увозни давачки се одобрува кога личните предмети реално потребни за патувањето и стоката за спортски цели се увезени од патник согласно член 143 под А. точка 1) од оваа Уредба.

Пододдел 3
**Материјал за помош при непогоди; медицинска, хируршка и
лабораториска опрема; животни; стока за употреба
во погранични зони**

Член 376

Целосно ослободување од увозни давачки се одобрува за материјал за помош при непогоди кога тој се употребува за мерките кои се превземаат за справување со последиците од непогоди или слични ситуации кои го погодуваат царинското подрачје и се наменети за државните органи или други лица овластени од државните органи.

Член 377

Целосно ослободување од увозни давачки се одобрува кога медицинска, хируршка и лабораториска опрема е испратена на заем по барање на болница или друга медицинска установа која има итна потреба од таква опрема за надополнување на неадекватноста на сопствените капацитети и кога истата е наменета за дијагностички и терапевтски цели.

Член 378

Целосно ослободување од увозни давачки се одобрува за животни, сопственост на лице со седиште или живеалиште надвор од царинското подрачје.

Целосно ослободување од увозни давачки се дава за следната стока, наменета за активности специфични за пограничната зона како што е дефинирана со важечките прописи:

а) опрема сопственост на лице со седиште или живеалиште во соседна погранична зона до пограничната зона каде што опремата е привремено увезена и се употребува од лицето со седиште или живеалиште во таа соседна погранична зона;

б) стока која се употребува за изградба, поправка или одржување на инфраструктурата во таа погранична зона под надлежност на јавните органи.

Пододдел 4
Медиуми - носачи на звук, слика или податоци,
рекламен материјал; професионална опрема;
педагошки материјал и научна опрема

Член 379

Целосно ослободување од увозни давачки се дава за стока:

- а) која носи податоци за звук, слика или податоци за електронска обработка за презентација пред комерцијализација, или е испорачана бесплатно, или овозможува запис на звук, синхронизација или копирање; или
- б) која исклучиво се употребува за реклами цели.

Член 380

(1) Целосно ослободување од увозни давачки се одобрува кога професионалната опрема:

- а) е сопственост на лице со седиште или живеалиште надвор од царинското подрачје,
- б) е увезена од лице со седиште или живеалиште надвор од царинското подрачје или од вработен кај сопственикот, кој може да има живеалиште или одобрен престој во царинското подрачје, и
- в) се употребува од увозникот или под негов надзор, освен во случаи на аудивизуелна копродукција.

(2) Целосно ослободување од увозни давачки не се дава кога опремата се употребува за индустриско производство или пакување на стока.

Член 381

Целосно ослободување од увозни давачки се дава кога педагошки материјал и научна опрема:

- а) се сопственост на лице со седиште или живеалиште надвор од царинското подрачје,
- б) се увезени од јавни или приватни научни установи, образовни установи или установи за стручна обука кои во суштина се непрофитни и се употребуваат исклучиво за образовни цели, стручно обучување или научно истражување под нивна одговорност,
- в) се увезени во разумен број, имајќи ја предвид целта на увозот, и
- г) не се употребуваат за чисто комерцијални цели.

Пододдел 5

Амбалажа; калапи, матрици, модели, нацрти, скици, инструменти за мерење, проверка и тестирање и други слични предмети; специјален

алат и инструменти; стока за вршење на тестирање или која е предмет на тестирање; мостри; заменувачки производи

Член 382

Целосно ослободување од увозни давачки се одобрува кога амбалажата:

а) која е увезена полна, е наменета за повторен извоз или празна или полна;

б) која е увезена празна, е наменета за повторен извоз полна.

Амбалажата не се употребува во внатрешниот промет, освен за извоз на стока. Во случај кога амбалажата се увезува полна, ова се применува само од моментот кога таа ќе се испразни.

Член 383

(1) Целосно ослободување од увозни давачки се дава кога калапи, матрици, модели, нацрти, скици, инструменти за мерење, проверка и тестирање и други слични предмети:

а) сопственост на лице со седиште или живеалиште надвор од царинското подрачје, и

б) се употребуваат во производството од лице со седиште, живеалиште или одобрен престој на царинското подрачје и најмалку 75 % од производството кое произлегува од нивната употреба се извезува.

(2) Целосно ослободување од увозни давачки се дава за специјален алат и инструменти кога стоката:

а) е сопственост на лице со седиште или живеалиште надвор од царинското подрачје, и

б) е ставена на бесплатно располагање на лице со седиште, живеалиште или одобрен престој во царинското подрачје за производство на стока која целосно се извезува.

Член 384

Целосно ослободување од увозни давачки се дава за следниве стоки:

а) стока подложена на тестирање, експерименти или демонстрирање;

б) увозна стока на која треба да се извршат тестирања, согласно купопродажниот договор, кој содржи клаузула за пробен рок, и кои навистина и се извршуваат;

в) стока која се употребува за вршење на тестирање, експерименти или демонстрање без финансиска добивка.

За стоката од точка б) од овој член рокот за завршување е 6 месеци.

Член 385

Целосно ослободување од увозни давачки се дава за мостри увезени во разумни количини и кои единствено се употребуваат за прикажување или демонстрирање во царинското подрачје.

Член 386

Целосно ослободување од увозни давачки се дава кога добавувачот или лицето кое врши поправка на заменувачки производи привремено ги става на располагање на клиентот, до испораката или поправката на слична стока.

Рокот за завршување е шест месеци.

Пододдел 6

Стока за изложби, саеми, средби или слични настани или за продажба

Член 387

(1) Целосно ослободување од увозни давачки се дава за стока која треба да се изложи или употреби на јавни изложби, саеми, средби или слични настани кои не се организирани само за комерцијална продажба на стока, или за стока добиена на такви настани од стока ставена во постапка.

Во исклучителни случаи, надлежниот царински орган може да одобри ваква постапка и за други настани.

(2) Целосно ослободување од увозни давачки се дава за стока за која е потребно одобрување од купувачот, кога таа не може да се увезе како мостра и испраќачот од своја страна сака да ја продаде стоката, а купувачот може да одлучи да ја купи по извршената проверка.

Рокот за завршување е два месеци.

(3) Целосно ослободување од увозни давачки се дава за следното:

а) уметнички дела, колекционерски предмети и антиквитети наведени во Прилог 54 од оваа Уредба, увезени поради изложување, а со цел за можна продажба;

б) стока, освен ново произведена, увезена со цел за нејзина продажба на аукција.

Пододдел 7

Резервни делови, прибор и опрема; друга стока

Член 388

Целосно ослободување од увозни давачки се дава кога резервни делови, прибор и опрема се употребуваат за поправка и одржување, вклучувајќи ремонт, подесување и зачувување на стоката која е ставена во постапка.

Член 389

Целосно ослободување од увозни давачки може да се даде кога стока, различна од онаа од членовите 368 до 388 од оваа Уредба или стока која не ги исполнува условите од овие членови, се увезува:

- а) повремено и за рок не подолг од три месеци; или
- б) во посебни случаи кои немаат економски ефект.

Оддел 3

Одредби за спроведување на постапката

Член 390

Кога лични предмети, стока увезена за спортски цели или средства за транспорт се декларираат усно или со било кое друго дејствие за ставање во постапка, царинскиот орган може да побара царинска декларација во писмена форма кога е во прашање висок износ на увозни давачки или постои висок ризик за неисполнување на обврските од постапката.

Член 391

(1) Декларациите за ставање во постапка со употреба на АТА/ЦПД карнети се прифаќаат доколку тие се издадени во земја која е договорна страна и заверени и гарантирани од асоцијација која е дел од меѓународен гарантен ланец.

Ако не е поинаку предвидено со билатерални или мултилатерални договори, "земја договорна страна" значи договорна страна на АТА конвенцијата или на Истанбулската конвенција која ги прифатила препораките на Светската Царинска Организација од 25 јуни 1992 година кои се однесуваат на АТА и ЦПД карнет за постапката на привремен увоз.

(2) Ставот (1) од овој член се применува само ако АТА/ЦПД карнетите:

- а) се однесуваат на стока и употреба опфатени со тие Конвенции или договори,
- б) се заверени од царинскиот орган во соодветниот дел од насловната страна и
- в) се важечки на целото царинско подрачје.

АТА/ЦПД карнетот се става на увид на влезниот царински орган во царинското подрачје, освен кога тој орган не е во можност да го провери исполнувањето на условите за постапката.

Член 392

(1) Ставањето во постапка со царинска декларација во писмена форма е предмет на поднесување на гаранција, освен во случаи од Прилог 55 од оваа

Уредба. Одредбите од овој став не ја исклучуваат примената на посебните гарантни системи за АТА/ЦПД карнети.

(2) За да се олесни контрола на постапките, царинскиот орган може да побара водење на евиденција.

Член 393

(1) Кога стока ставена во постапка согласно член 387 од оваа Уредба се пушта во слободен промет, износот на долгот се одредува врз основа на елементите за утврдување на увозни давачки кои одговараат на таа стока во моментот на прифаќање на декларацијата за пуштање во слободен промет.

Кога стока ставена во постапка согласно Член 387 од оваа Уредба е пуштена во продажба, се смета за ставена на увид на царинскиот орган кога таа е декларирана за пуштање во слободен промет пред истекот на рокот за завршување.

(2) За завршување на постапка за стока од Член 387 став (1) од оваа Уредба, нејзиното трошење, уништување или бесплатно делење на посетителите на изложби, саеми, средби или слични настани се смета како повторен извоз, доколку нејзината количина одговара на карактерот на изложбата, саемот, средбата или сличниот настан, бројот на посетители и степенот на учество на имателот на одобрението во неа.

Првиот подстав од овој став не се применува за алкохолни пијалоци, тутунски производи или гориво.

Член 394

Кога стоката која е ставена во постапка се става во една од одложувачките постапки или е внесена во слободна зона од контролен тип I согласно член 412 од оваа Уредба или во слободен склад или е сместена во слободна зона од контролен тип II во согласност со член 412 од оваа Уредба, со што е овозможено завршување на привремениот увоз, документите освен АТА/ЦПД карнет или евиденцијата употребена за наведеното царински дозволено постапување или употреба или било кој документ кој ги заменува нив, ја содржи забелешката "ПУ стока".

Член 395

За железнички транспортни средства употребени заедно, согласно договор, постапката исто така се завршува кога средства за железнички транспорт од ист вид или иста вредност како оние кои биле ставени на располагање на лице со седиште во царинското подрачје се извезени или повторно извезени.

ГЛАВА 6

Извоз за облагородување
Оддел 1
Дополнителни услови за давање на одобрение

Член 396

Суштинските интереси на производителите од Република Македонија се смета дека не се сериозно повредени, освен кога постојат индикации за спротивното.

Член 397

(1) Во одобрението се определуваат средствата и методите за утврдување дека добиените производи се резултат на преработка на привремено извезена стока или за потврдување дека условите за употреба на стандардниот систем на замена се применети.

Овие средства и методи можат да вклучат употреба на информативни документи од Прилог 56 од оваа Уредба и преглед на евиденцијата.

(2) Кога видот на операциите на облагородување не дозволува да се утврди дека добиените производи се резултат од стоката за привремен извоз, одобрението може и покрај тоа да се даде во добро оправдани случаи, под услов барателот да може да понуди доволно гаранции дека стоката употребена во операциите на облагородување има иста десетоцифрена тарифна ознака, ист трговски квалитет и исти технички карактеристики како и стоката за привремен извоз. Во одобрението се пропишуваат условите за употреба на постапката.

Член 398

Кога постапката се бара за поправка, стоката за привремен извоз треба да биде погодна за поправка и постапката нема да се употребува за подобрување на техничките карактеристики на стоката.

Оддел 2
Одредби за спроведување на постапката

Член 399

(1) Во одобрението се одредува рокот за завршување. Во зависност од околностите, овој рок може да се продолжи дури и кога првобитно определениот рок истекол.

(2) Член 170 став (2) од Царинскиот закон се применува, дури и по истекот на првобитниот рок.

Член 400

(1) Декларацијата за ставање на стоката во постапка на привремен извоз се изготвува во согласност со одредбите пропишани за извоз.

(2) Во случај на претходен увоз, документите кои ја придржуваат декларацијата за пуштање во слободен промет треба да содржат и примерок од одобрението, освен доколку барањето за одобрение е поднесено согласно член 312 став (3) точка г) од оваа Уредба. Членот 127 став (3) од оваа Уредба соодветно се применува.

Оддел 3

Одредби кои се однесуваат за пресметка на увозни давачки при ослободување

Член 401

(1) За пресметување на износот кој се одзема, нема да се пресметаат анти - дампинг и компензаторни давачки.

Секундарните добиени производи кои сочинуваат отпадок, остаток, талог, струготини и други остатоци се смета дека биле вклучени.

(2) При утврдување на вредноста на стоката за привремен извоз согласно една од методите од од член 164 став (2) вториот подстав од Царинскиот закон, трошоците за утовар, транспорт и осигурување за стоката за привремен извоз до местото каде операциите на облагородување или последната таква операција е извршена нема да бидат вклучени во:

а) вредноста на стока за привремен извоз која е земена предвид при утврдување на царинската вредноста на добиените производи согласно член 35 став (1) точка б) под 1. од Царинскиот закон; или

б) трошоците за облагородување, кога вредноста на стоката за привремен извоз не може да се определи во согласност со член 35 став (1) точка б) под 1. од Царинскиот закон.

Трошоците за утовар, транспорт и осигурување за добиените производи од местото каде операциите на облагородување или последната операција на облагородување се извршува до местото на нивниот влез во царинското подрачје се вклучуваат во трошоците на облагородување.

Трошоци за утовар, транспорт и осигурување вклучуваат:

- а) провизии и посреднички провизии, освен провизии при купување;
- б) трошоците за контејнери кои не чинат интегрална целина со стоката за привремен извоз;
- в) трошоците за пакување, вклучувајќи и работна рака и материјали;
- г) манипулативни трошоци настанати во врска со транспортот на стоката.

Член 402

Делумно ослободување од увозни давачки, со земање на трошоците за операциите за облагородување како основа за пресметка на царинската вредност се дава на барање.

Со исклучок на стока од некомерцијална природа, првиот подстав на овој член не се применува кога стоката за привремен извоз која не е со домашно потекло во смисол на Поглавје 2, Глава 2, Дел 1 од Царинскиот закон е пуштена во слободен промет со увозни давачки нула.

Членовите 27 до 45 од Царинскиот закон соодветно се применуваат за трошоците за облагородување кои не ја земаат предвид вредноста на стоката за привремен извоз.

Член 403

Во случај на друшво, кое често врши операции на облагородување согласно одобрение кое не опфаќа поправка, царинскиот орган може на барање на имателот, да определи просечна увозни давачки применливи на сите операции (заокружено завршување).

Стапката се определува за секој рок кој не надминува 12 месеци и се применува привремено за добиените производи пуштени во слободен промет за време на тој рок. На крајот на секој рок, царинскиот орган прави конечна пресметка и, кога е соодветно, ги применува одредбите од член 250 од Царинскиот закон.

ПОГЛАВЈЕ 4

ОДРЕДБИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ ЗА ИЗВОЗ

ГЛАВА 1

Редовен извоз³⁴

Општи одредби за царински декларации³⁵

Член 403-а³⁶

Одредбите на членовите 403-б до 403-ѓ на оваа уредба не се однесуваат на следната стока:

- а) електрична енергија;
- б) стока која се изнесува преку цевковод;
- в) писма, разгледници, печатени материјали, вклучувајќи на електронски медиум;
- г) стока која се пренесува под правилата на Универзалната конвенција на Светскиот поштенски сојуз;

³⁴ се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

³⁵ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

³⁶ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

- д) стока опфатена со царинска декларација изготвена на кој било друг начин во согласност со членовите 138, 139 став (2) и 140 на оваа уредба, со исклучок на предмети за домаќинство, палети, контејнери и средства за патен, железнички, воздушен и езерски сообраќај, доколку се опфатени со договор за транспорт;
- ѓ) стока содржана во личниот багаж на патниците;
- е) стока за која е дозволена усна декларација во согласност со членовите 133, 134 и 136 став 2 на оваа уредба, со исклучок на предмети за домаќинство, палети, контејнери и средства за копнен, железнички, воздушен и езерски транспорт, доколку се опфатени со договор за транспорт;
- ж) стока опфатена со АТА и ЦПД карнети;
- з) стока која се пренесува опфатена со образецот 302 пропишан со Конвенцијата помеѓу страните на Североатлантскиот договор во однос на статусот на нивните сили, потписан во Лондон на 19 јуни 1951 година;
- с) стока на пловни објекти или воздухоплови коишто се движат помеѓу пристаништа или аеродроми на Република Македонија без застанување на било кое пристаниште или аеродром надвор од царинското подрачје на Република Македонија;
- и) оружје и воена опрема која се изнесува од царинското подрачје на Република Македонија од органите надлежни за воена одбрана на Република Македонија, при воен транспорт или транспорт организиран единствено за потребите на воените органи;
- ј) стоки во пратка чија реална вредност не надминува 22 ЕВРА во денарска противвредност, под услов царинскиот орган да прифати, во согласност со економскиот оператор, да изврши анализа на ризик користејќи ги информациите содржани и обезбедени од системот кој го користи економскиот оператор;
- к) стока со право на ослободување во согласност со Виенската конвенција за дипломатски односи од 18 април 1961 година, Виенската конвенција за конзуларни односи од 24 април 1963 година или други конзуларни конвенции, или Њујоршката конвенција од 16 декември 1969 година за посебни мисии и
- л) стока што се обезбедува за вградување, како делови или како опрема во пловни објекти и воздухоплови, моторни горива, мазива и гас неопходни за работењето на пловни објекти или воздухоплови, прехранбени производи и други предмети што треба да се потрошат или продадат на споменатите превозни средства.

Член 403-6³⁷

---

³⁷ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

(1) Кога стоката која го напушта царинското подрачје на Република Македонија е опфатена со царинска декларација, таа царинска декларација се поднесува кај надлежната царинска испостава во следниве рокови:

а) во случај на воздушен сообраќај, најмалку 30 минути пред полетување од аеродром лоциран во царинското подрачје на Република Македонија;

б) во случај на железнички сообраќај или сообраќај по внатрешни водени патишта, најмалку два часа пред заминување од царинската испостава на излез и

в) во случај на патен сообраќај, најмалку еден час пред заминување од царинската испостава на излез.

(2) Во случај кога царинската декларација не е поднесена со употреба на техника на електронска обработка на податоци, временското ограничување пропишано во став (1) точки а), б) и в) на овој член, ќе изнесува најмалку четири часа.

(3) Роковите пропишани во став (1) на овој член се применуваат и во случај кога компјутерскиот систем на царинскиот орган е привремено надвор од употреба.

Член 403-в³⁸

(1) Во случај на интерmodalен транспорт, кога стоката се пренесува од едно транспортно средство на друго транспортно средство за транспорт надвор од царинското подрачје на Република Македонија, временското ограничување за поднесување на декларацијата одговара на временскиот рок кој се применува за транспортното средство кое го напушта царинското подрачје на Република Македонија, како што е наведено во членот 403-б на оваа уредба.

(2) Во случај на комбиниран транспорт, при што активното транспортно средство што ја минуваат границата само пренесува друго активно транспортно средство, временскиот рок за поднесување на декларацијата одговара на временскиот рок кој се однесува на активното транспортно средство кое ја минува границата, како што е наведено во членот 403-б на оваа уредба.

Член 403-г³⁹

(1) Роковите пропишани во членовите 403-б и 403-в на оваа уредба не се применуваат во случај кога според ратификувани меѓународните договори помеѓу Република Македонија и другите држави има потреба за размена на податоци од царинските декларации во рокови различни од утврдените во наведените членови.

---

³⁸ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

³⁹ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

(2) Временскиот рок, во никој случај, не смее да биде пократок од времето потребно за завршување на анализа на ризик пред стоката да го напушти царинското подрачје на Република Македонија.

Член 403-д

(1) По прием на царинската декларација, а пред пуштањето на стоката за извоз, надлежната царинска испостава врши соодветна анализа на ризик и царинска контрола.

(2) Стоката може да биде пуштена веднаш откако резултатите од извршената анализата на ризик и од извршената контрола го дозволуваат таквото пуштање.

Член 403-ѓ⁴⁰

Во случај кога стоката ставена на увид на царинскиот орган не е опфатена со царинска декларација која ги содржи податоците неопходни за излезна збирна декларација, лицето кое ја донело стоката или кое ја презема одговорноста за превозот на стоката надвор од царинското подрачје на Република Македонија веднаш поднесува царинска декларација или излезна збирна декларација.

Член 403-е⁴¹

Кога стоката од член 403-а точки в) до л) на оваа уредба, која е предмет на ослободување од обврската за поднесување на царинска декларација во роковите утврдени во членовите 403-б и 403-в на оваа уредба, се изнесува од царинското подрачје на Република Македонија, анализата на ризик се спроведува при ставање на стоката на увид, врз основа на царинската декларација со која е опфатена оваа стока, доколку тоа е можно.

ГЛАВА 1-а Редовен извоз

Член 403-ж

(1) Извозната постапка во смисла на член 174 став (1) на Царинскиот закон ќе се користи во случај домашните стоки да треба да се изнесат надвор од царинското подрачје на Република Македонија.

(2) Формалностите во врска со извозната декларација утврдени во оваа глава ќе се применуваат и во случај кога домашна стока која е предмет на ослободување од давачки е наменета за снабдување на воздухоплови и бродови, без оглед на нивната дестинација. Во таков случај во извозната

⁴⁰ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

⁴¹ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

декларација не е неопходно да се вклучат податоци за излезната збирна декларација, пропишани од министерот за финансии во согласност со член 72 став (3) на Царинскиот закон.

Член 403-з

(1) Извозните декларации треба да се во согласност со одредбите што се однесуваат на структурата и поединностите утврдени во оваа Глава, во членовите 196 до 203 на оваа уредба, и со одредбите за начинот на пополнување на царинска декларација со употреба на техника на електронска обработка на податоци утврден со прописот од министерот за финансии во согласност со член 72 став (3) на Царинскиот закон. Извозните декларации се поднесуваат кај надлежната царинска испостава.

(2) Кога не функционира компјутерскиот систем на царинскиот орган или кога не функционира електронската апликација на лицето кое поднесува извозна декларација, царинскиот орган ќе прифати и царинската декларација во писмена форма под услов да биде изготвена на еден од следниве начини:

а) со употреба на образец кој одговора на примерокот даден во прилозите 19 до 22 на оваа уредба, надополнет со Документ за сигурност и безбедност којшто одговара на примерокот даден во Прилог 34-е кој е составен дел на оваа уредба и Список на наименуванија за сигурност и безбедност, којшто одговара на образецот даден во Прилог 34-ж кој е составен дел на оваа уредба.

б) со употреба на Единствен царински документ за извоз/сигурност кој одговора на примерокот даден во Прилогот 34-з кој е составен дел на оваа уредба, надополнет со Список на наименуванија за ЕЦД за извоз/сигурност којшто одговара на примерокот даден во Прилог 34-с кој е составен дел на оваа уредба.

Обрасците од точките а) и б) на овој став ги содржат најмалку податоците за извозна декларација пропишани од министерот за финансии во согласност со член 72 став (3) на Царинскиот закон.

(3) Царинската управа ја утврдува постапката која треба да се следи во случајот од став (2) на овој член.

(4) Употребата на декларација во писмена форма од став (2) на овој член ја одобрува царинскиот орган.

(5) Кога стоката ја извезуваат патници кои немаат директен пристап до царинскиот компјутерски систем и немаат можност да поднесат извозна декларација со употреба на техника на електронска обработка на податоци кај царинската испостава за извоз, царинскиот орган му одобрува на патникот да употреби царинска декларација во писмена форма, изготвена на образец којшто одговара на примерокот даден во прилозите 19, 20, 21 и

22 на оваа уредба, која ги содржи најмалку податоците за извозна декларација пропишани од министерот за финансии во согласност со член 72 став (3) на Царинскиот закон.

(6) Во случаите од ставовите (4) и (5) на овој член, царинскиот орган обезбедува барањата од членовите 409-а до 409-ѓ на оваа уредба да бидат исполнети.

Член 404

(1) Извозник, согласно член 174 став (4) од Царинскиот закон се смета дека е лицето во чие име е поднесена извозна декларација и кој е сопственик на стоката или има слични права за располагање со неа во моментот на прифаќање на декларацијата.

(2) Кога сопственоста или слични права на располагање со стоката припаѓаат на лице со седиште надвор од Република Македонија согласно договорот на основа на кој е заснован извозот, извозникот се смета за договорна страна со седиште во Република Македонија.

Член 404-а

Во случаите во коишто се вклучени поддоговарачи, извозната декларација може исто така да биде поднесена кај царинската испостава одговорна за местото каде што е регистриран поддоговарачот.

Член 405

Кога, од административни причини, првата реченица од член 174 став (4) од Царинскиот закон не може да се примени, декларацијата може да се достави до било кој царински орган кој е одговорен за предметната операција.

Член 406

Кога има посебно оправдани и образложени причини, извозната декларација може да се прифати:

- од царинска испостава различна од онаа наведена во првата реченица од член 174 став (4) од Царинскиот закон, или
- од царинска испостава различна од онаа наведена во член 405 од оваа Уредба.

Во овој случај, контролите кои се однесуваат на примената на забрани и ограничувања се извршуваат земајќи ја предвид посебноста на ситуацијата.

Член 407

(1) Кога извозна декларација се изготвува на Единствен царински документ се употребуваат листовите 1, 2 и 3. Царинската испостава каде

извозната декларација била поднесена става печат во рубрика А и, кога е соодветно, ја пополнува рубриката Г. При пуштање на стоката, таа ги задржува листовите број 1 и 2 и, кога не се применуваат членовите 409-а до 409-ѓ на оваа уредба, го враќа листот број 3 на засегнатото лице.

(2) Кога извозната декларација е обработена во царинската испостава за извоз со употреба на техника на електронска обработка на податоци, листот број 3 од Единствениот царински документ може да биде заменет со придружен документ отпечатен од компјутерскиот систем на царинскиот орган. Овој документ ги содржи најмалку податоците потребни за извозниот придружен документ од член 409-а на оваа уредба.

Царинскиот орган може да му одобри на декларантот да го испечати придружниот документ од неговиот компјутерски систем.

(3)⁴² Царинската управа може да одобри иземање од барањето за употреба на извозниот придружен документ или Листот број 3 од Единствениот царински документ, под услов да се исполнети барањата од членот 192-б став (2) на Царинскиот закон.

(4) Без исклучок на одредбите на членовите 409-а до 409-ѓ на оваа уредба, кога царинските прописи нудат можност друг документ да го замени листот број 3 од Единствениот царински документ, одредбите на овој член се применуваат соодветно за тој друг документ.

Член 407-а

Одредбите на членовите 409-д и 409-ѓ на оваа уредба соодветно се применуваат во случаи кога е поднесена извозна декларација во писмена форма.

Член 408

(1) Листот број 3 од Единствениот царински документ или извозниот придружен документ од членот 408-а на оваа уредба и стоката пуштена за извоз заедно се ставаат на увид во царинската испостава на излез.

(2) Царинската испостава на излез е последната царинска испостава пред стоката да го напушти царинското подрачје на Република Македонија.

По исклучок на одредбите на првиот потстав на овој став, царинската испостава на излез е една од следниве:

а) за стока извезена по цевководи или за електрична енергија, царинската испостава каде извозникот е регистриран;

б) за стока која се извезува со железница, по пошта, по воздушен или воден пат, царинската испостава надлежена за местото каде што стоката е преземена под единствен транспортен договор, за транспорт на стоки

---

⁴² Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

надвор од царинското подрачје на Република Македонија од страна на железничка компанија, поштенски служби, авио или езерски компании, доколку се задоволени следниве услови:

- стоката го напушта царинското подрачје на Република Македонија по железнички, воздушен, внатрешен воден пат или со пошта;
- декларантот или неговиот претставник бара формалностите наведени во членот 408-в став (2) или во членот 409-ѓ став (1) на оваа уредба да бидат извршени во таа испостава.

(3) Во случаите наведени во ставот (2) втор потстав точката б) на овој член, доколку стоката превземена под единствен транспортен договор пристигне во царинската испостава преку која стоката навистина го напушта царинското подрачје на Република Македонија, превозникот е должен на барање на царинската испостава да достави:

- а) референтен број на движењето на извозната декларација, доколку истиот е познат или
- б) копија од единствениот транспортен договор или извозната декларација за предметната стока или
- в) единствен референтен број на пратката или референтен број на транспортниот документ и бројот на пакети и доколку има контејнери, идентификацискиот број на контејнерот или
- г) информации кои се однесуваат на единствениот транспортен договор или договор за транспорт на стоки надвор од царинското подрачје на Република Македонија, содржани во системот за обработка на податоци на лицето кое ги превзема стоките или во другите трговски системи за обработка на податоци.

Член 408-а

(1) Царинската испостава на излез ги врши соодветните контроли базирани на анализа на ризик пред стоката да го напушти царинското подрачје на Република Македонија, првенствено да обезбеди дека стоката ставена на увид одговара на декларираната стока. Царинската испостава на излез го контролира физичкото изнесување на стоката.

Кога извозната декларација е поднесена во испостава која е различна од царинската испостава на излез, а поединостите се пренесени во согласност со член 192-б став (2) на Царинскиот закон, царинската испостава на излез може да ги земе предвид резултатите од која било контрола извршена од другата испостава.

(2) Кога декларантот запишува „RET-EXP“ во рубриката 44, или шифрата 30400, или на друг начин означува дека сака листот број 3 да му се врати, царинската испостава на излез го потврдува физичкото изнесување на стоката со заверување на задната страна на тој лист.

Царинскиот орган на излез го враќа заверениот примерок на лицето кое го поднело документот или на застапникот наведен во него и регистриран на подрачјето на царинската испостава на излез, со цел да го врати на декларантот.

Заверката се врши со ставање печат на царинската испостава на излез и датумот на изнесување на стоката.

(3) Во случај на сукцесивен извоз преку иста царинска испостава на излез, заверката се врши само за стока што навистина е изнесена.

Во случај на сукцесивен извоз преку неколку различни царински испостави на излез, царинска испостава за извоз или царинската испостава на излез каде што оригиналниот примерок од листот број 3 е поднесен, по приемот на исправно поткрепено барање, заверува копија од примерокот од листот број 3 за секој дел од стоката, со цел да се поднесе во друга царинска испостава на излез.

Во случаите од првиот и вториот потстав на овој став, се става соодветна забелешка на оригиналниот примерок од листот број 3.

(4) Царинската управа може да одобри примерок од листот број 3 да не се заверува. Во овој случај примерок од листот број 3 не се враќа на декларантот.

(5) Кога царинската испостава на излез ќе утврди дека дел од стоката или целата стока недостасува, става забелешка на примерокот од поднесената извозната декларација и ја известува царинска испостава за извоз.

Кога царинската испостава на излез ќе утврди дека има вишок на стока, не дозволува изнесување на таа стока сé додека извозните формалности не се завршат за целата стока.

Кога царинската испостава на излез ќе утврди разлика во поглед на видот на декларираната стока, не дозволува изнесување на таа стока сé додека извозните формалности не се завршат за вистинскиот вид на стока, и исто така ќе ја информира царинска испостава за извоз.

(6) Во случаите од член 408 став (2) втор потстав точка б на оваа уредба, царинската испостава на излез го заверува примерокот од листот број 3 од извозната декларација во согласност со став (2) на овој член, откако ќе стави забелешка „Извоз“ на транспортниот документ и ќе стави свој печат.

Во примерокот од листот број 3 се врши повикување на транспортниот документ и обратно.

Доколку, во случај на редовни бродски линии, директен транспорт или летови до одредишта надвор од царинското подрачје на Република Македонија, операторите можат да гарантираат регуларност на операциите, не е потребно да се стави забелешката „Извоз“ и да се стави печат на транспортниот документ.

Член 408-б

Во случај кога стоката се изнесува од царинското подрачје на Република Македонија или се испраќа до царинска испостава на излез во транзитна постапка, појдовната испостава го заверува листот број 3 во согласност со член 408-а став 2 на оваа уредба и го враќа на лицето наведено во тој член.

Кога се користи придружен документ, и на овој документ се става забелешката „Извоз“. Во примерокот од листот број 3 од извозната декларација се врши повикување на придружниот документ и обратно.

Царинската испостава на излез го контролира физичкото изнесување на стоката.

Член 408-в

(1) Стоката која не е предмет на ограничувања или забрани и чија вредност не е поголема од 3.000 ЕВРА во денарска противвредност, по пратка и по декларант, може да биде декларирана кај царинската испостава на излез.

Царинската управа може да обезбеди оваа одредба да не се применува кога лицето кое ја изготвува извозната декларација настапува во својство на царински застапник.

(2) Усни декларации може да се поднесат само кај царинската испостава на излез.

Член 408-г

(1) Кога стоката го напуштила царинското подрачје на Република Македонија без извозна декларација, таквата декларација се поднесува дополнително од извозникот во царинската испостава надлежна за местото каде што тој е регистриран.

Одредбите на првиот потстав на овој став не ја исклучуваат примената на одредбите од членот 405 на оваа уредба.

Царинската испостава ја прифаќа оваа декларација доколку од извозникот се исполнува еден од следниве услови:

- а)⁴³ извозникот се повикал на излезна збирна декларација или
- б) поднел доволно докази за видот и количината на стоката, и околностите под кои таа го напуштила царинското подрачје на Република Македонија.

Оваа царинска испостава, на барање на декларантот, ја врши и заверката од членот 408-а став (2) или од членот 409-ѓ став (1) на оваа уредба.

(2) Дополнителното прифаќање на извозна декларација од царинскиот орган не ја исклучува примената на мерките на трговската политика.

---

⁴³ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

Член 409

(1) Кога стоката пуштена за извоз не го напушта царинското подрачје на Република Македонија, извозникот или декларантот веднаш ја информира царинска испостава за извоз. Кога е соодветно, извозниот придрожен документ или Листот број 3 од Единствениот царински документ се враќа во таа царинска испостава.

(2) Кога, во случаите од член 408 став (2) втор потстав точка б) или член 408-б на оваа уредба, промената во транспортниот договор резултира со завршување на транспортна операција во царинското подрачје на Република Македонија, а која требало да заврши надвор од Република Македонија, трговските друштва кои го склучиле транспортниот договорот можат да го извршат изменетиот договор само со согласност на царинската испостава наведена во член 408 став (2) втор потстав точка б) на оваа уредба или, во случај на транзитна операција, појдовната испостава. Извозниот придрожен документ или Листот број 3 од Единствениот царински документ се враќа на царинската испостава за извоз и таа испостава ја поништува извозната декларација.

ГЛАВА 1-6

Размена на податоци помеѓу царинските органи со употреба на информатичка технологија и компјутерски мрежи

Член 409-а

(1) Царинска испостава за извоз го одобрува пуштањето на стока со издавање на извозен придрожен документ на декларантот. Извозниот придрожен документ е во согласност со образецот и забелешките дадени во Прилог 34-д кој е составен дел на оваа уредба.

(2) Кога извозната пратка се состои од повеќе од едно наименувание, извозниот придрожен документ се надополнува со Список на наименуванија за извоз кој е во согласност со образецот и забелешките дадени во Прилог 34-ѓ кој е составен дел на оваа уредба. Списокот на наименуванија е составен дел на извозниот придрожен документ.

(3) Извозниот придрожен документ може да биде отпечатен од компјутерскиот систем на декларантот доколку тоа е одобрено од царинскиот орган.

Член 409-б

(1) При пуштање на стоката, царинска испостава за извоз ги пренесува поединностите од извозното движење до декларираната царинска испостава на излез со употреба на пораката „Запис за очекуван извоз“. Оваа порака содржи податоци добиени од извозната декларација и соодветно се

надополнува од царинскиот орган.

(2) Кога стоката се преместува до повеќе од една испостава на излез во повеќе од една пратка, секоја поединечна пратка се опфаќа од поединечна порака за „запис за очекуван извоз“ и поединечен извозен придружен документ.

Член 409-в

Царинскиот орган може да побара известувањето за пристигнување на стоката кај царинската испостава на излез да биде директно испратено до неа по електронски пат. Во овој случај нема потреба извозниот придружен документ физички да се стави на увид кај царинскиот орган, туку истиот се задржува од страна на декларантот.

Таквото известување ќе го содржи референтниот број на движење од извозната декларација.

Член 409-г

(1) Без оглед на одредбите од член 408 став (2) втор потстав точка б) на оваа уредба, царинската испостава на излез проверува дали стоката ставена на увид одговара на декларираната стока и врши надзор на физичкото изнесување на стоката од царинското подрачје на Република Македонија. Секоја проверка на стоката се врши од страна на царинската испостава на излез со употребата на пораката "запис за очекуван извоз" добиена од царинската испостава за извоз, како основ за ваквата проверка.

Со цел да се овозможи царински надзор, доколку стоката е истоварена од транспортното средство и предадена во владение на друго лице за натоварање на други превозни средства со кои ќе се изнесе надвор од царинското подрачје на Република Македонија, при ставањето на стоката на увид во царинската испостава за излез ќе се применуваат следниве одредби:

а) најдоцна при предавањето на стоката, сопственикот го известува следниот сопственикот на стоките за единствениот референтен број на пратката или референтен број на транспортниот документ и бројот на пакети, или доколку има контејнери, идентификацискиот број на контејнерот, и доколку веќе е доделен, референтниот број на движењето на извозната декларација. Оваа известување може да се направи по електронски пат и/или со користење на комерцијални или транспортни информациски системи и процеси, или доколку истите не се достапни, известувањето може да се направи во која било друга форма. Најдоцна по предавањето на стоката, лицето на кое тие се предадени ги запишува известувањата доставени од претходниот сопственик на стоката;

б) превозникот не смее да ја утовари стоката за превоз надвор од царинското подрачје на Република Македонија доколку информациите од точка а) на овој став не бидат доставени на превозникот и

в) превозникот ќе го најави излезот на стоката на царинската испостава на излез со обезбедување на информацијата од точка а) на овој член, освен во случаите кога оваа информација е достапна на царинскиот орган преку постојните комерцијални или транспортни системи или процеси. Секогаш кога е можно ова известување ќе биде дел од постојниот товарен лист или другите барања за известување во врска со транспортот.

За целите на вториот потстав на овој став "превозник" значи лице кое ја изнесува стоката или кое ја презема одговорноста за превоз на стоки надвор од царинското подрачје на Република Македонија. Сепак,

— во случај на комбиниран превоз, каде што активното превозно средство кое го напушта царинското подрачје на Република Македонија само превезува друго превозно средство, кое по доаѓањето на активното превозно средство во неговата дестинација ќе се движи самостојно како активно превозно средство, под превозникот се подразбира лице кое ќе го управува транспортното средство кое ќе се движи самостојно откако транспортното средство кое го напушта царинското подрачје на Република Македонија пристигне во своето одредиште и

— во случај на воздушен сообраќај во рамките на договорен аранжман, под превозникот се подразбира лице кое има склучено договор и издадено авионски товарен лист за тековниот превоз на стоката надвор од царинското подрачје на Република Македонија.

(2) Царинската испостава на излез ја препраќа пораката „излезни резултати“ на царинска испостава за извоз најдоцна наредниот работниот ден, по денот кога стоката го напуштила царинското подрачје на Република Македонија. Кога постојат посебно оправдани и образложени причини царинската испостава на излез може да ја препрати таа порака и подоцна.

(3) Во случај на сукцесивен извоз, кога стоката која е опфатена со една порака „запис за очекуван извоз“ е пренесена до царинска испостава на излез како една пратка, но сукцесивно го напушта царинското подрачје на Република Македонија од таа испостава на излез како повеќе од една пратка, царинска испостава на излез го контролира физичкото изнесување на стоката и испраќа порака „излезни резултати“ само откако целата стока ќе го напушти царинското подрачје на Република Македонија.

Во исклучителни околности, кога стоката која е опфатена со една порака „запис за очекуван извоз“ е пренесена до царинска испостава на излез како една пратка, а сукцесивно го напушта царинското подрачје на Република Македонија како повеќе од една пратка и преку повеќе од една царинска испостава на излез, царинската испостава на излез каде што пратката првпат

била ставена на увид, врз основа на образложено барање, заверува копија од извозниот придружен документ за секој дел од стоката.

Ова заверување може да биде извршено од царинскиот орган само доколку податоците содржани во извозниот придружен документ одговараат на податоците во пораката „запис за очекуван извоз“.

Заверената копија од извозниот придружен документ заедно со стоката се ставаат на увид кај царинска испостава на излез каде што стоката треба да го напушти царинското подрачје на Република Македонија. Секоја царинска испостава на излез заверува копија од извозниот придружен документ со податоците од член 408-а став (2) на оваа уредба и ја враќа на царинската испостава на излез каде што пратката првично била ставена на увид. Оваа испостава ја праќа пораката „излезни резултати“ само откако целата стока го напуштила царинското подрачје на Република Македонија.

(4) Без исклучок на примената на одредбите од член 409 на оваа уредба, во случаите кога стоката наменета за сукцесивен извоз, опфатена со копија од извозен придружен документ од став (3) на овој член не го напушта царинското подрачје на Република Македонија, лицето кое ги пренело стоките до место во рамките на царинското подрачје на Република Македонија, треба да ги достави до царинската испостава на излез каде што пратката првпат била ставена на увид информациите од став (1) втор потстав точка а) на овој член. Оваа информација може да се достави во било каков облик.

Член 409-д

(1) Кога, по истекот на 90 дена од пуштањето на стоката за извоз, царинска испостава за извоз не добила порака „излезни резултати“ од членот 409-г став (2) на оваа уредба, царинската испостава за извоз може, доколку е потребно, да побара од извозникот или декларантот информација за датумот и царинската испостава преку која што стоката го напуштила царинското подрачје на Република Македонија.

(2) Извозникот или декларантот може, на своја иницијатива или на барање поднесено во согласност со став (1) на овој член, да ја информира царинска испостава за извоз дека стоката го напуштила царинското подрачје на Република Македонија, со означување на датумот и царинската испостава на излез преку која што стоката го напуштила царинското подрачје на Република Македонија и може да побара од царинската испостава за извоз да го потврди излезот.

Во овој случај, царинска испостава за извоз ќе ја побара пораката „излезни резултати“ од царинската испостава на излез, која е должна да одговори во рок од 10 дена.

(3) Кога, во случаите наведени во став (2) на овој член, царинската

испостава на излез не го потврдила излезот на стоката во рамките на временскиот рок утврден во став (2) на овој член, царинската испостава за извоз го информира извозникот или декларантот.

Извозникот или декларантот може да достави докази до царинската испостава за извоз дека стоката го напуштила царинското подрачје на Република Македонија.

(4) Доказите од став (3) на овој член може да се достават на еден од следните начини или како комбинација на истите:

а) копија од испратница потпишана и заверена од примачот надвор од царинското подрачје на Република Македонија;

б) доказ за плаќање, фактура или испратница потпишана или заверена од економскиот оператор кој ја изнел стоката надвор од царинското подрачје на Република Македонија;

в) изјава потпишана или заверена од компанијата која ја изнела стоката надвор од царинското подрачје на Република Македонија и

г) документ заверен од царински орган на друга држава.

Член 409-ѓ

(1) Царинска испостава за извоз го потврдува излезот на стоката на извозникот или декларантот во следниве случаи:

а) кога е добиена порака „излезни резултати“ од царинската испостава на излез или

б) кога се уверила дека доставените докази во согласност со член 409-д став (4) на оваа уредба се задоволителни.

(2) Кога царинската испостава за извоз, по период од 150 дена од датумот на пуштањето на стоката за извоз, не добила ниту порака „излезни резултати“ од царинската испостава на излез, ниту задоволителни докази во согласност со член 409-д став (4) на оваа уредба, царинската испостава за извоз може да го смета ова како информација дека стоката не го напуштила царинското подрачје на Република Македонија.

(3) Царинската испостава за извоз го информира извозникот или декларантот и декларираната царинска испостава на излез за поништувањето на царинската декларација. Царинската испостава за извоз ја информира царинската испостава на излез за прифаќањето на доказите во согласност со став 1 точка б) на овој член.

ГЛАВА 2

Привремен извоз со употреба на АТА карнет

Член 410

(1) ATA карнет може да се употребува за извоз ако се исполнети следните услови :

а) ATA карнетот да се издава во Република Македонија, да е заверен и гарнатиран од асоцијација регистрирана во Република Македонија која е дел од меѓународен гарантен ланец;

б) ATA карнетот да е применлив само за домашна стока која при извоз од царинското подрачје на Република Македонија не била предмет на извозни царински формалности за враќање на средства;

в) документите од член 128 од оваа Уредба треба да се поднесени. Царинскиот орган може да бара доставување на превозни документи;

г) стоката треба да биде наменета за повторен увоз.

(2) Кога стоката опфатена со ATA карнет е ставена во постапка на привремен извоз, царинската испостава за извоз ги извршува следните формалности:

а) потврдува дали податоците дадени во рубриките А до Г од извозниот лист одговараат со стоката опфатена со карнетот;

б) ја пополнува, кога е потребно, рубриката на насловната страна на карнетот насловена како "Потврда од царинскиот орган";

в) го пополнува талонот и рубрика Х од извозниот лист;

г) го внесува својот назив во рубрика Х точка б) од листот за повторен увоз;

д) го задржува листот за извоз.

(3) Ако царинската испостава за извоз не е царинска испостава на излез, царинската испостава за извоз ги извршува формалностите наведени во став (2) на овој член, но не ја пополнува рубриката 7 од извозниот талон, кој треба да биде пополнет од царинска испостава на излез.

(4) Рокот за повторен увоз на стока пропишан од царинскиот орган во рубрика Х точка б) од извозниот лист не смее да го надмине рокот на важност на карнетот.

Член 411

Кога стоката која го напуштила царинското подрачје на Република Македонија со ATA карнет не е веќе наменета за повторен увоз, извозна декларација која ги содржи податоците пропишани од министерот за финансии во согласност со член 72 став (3) на Царинскиот закон, се доставува кај царинската испостава за извоз.

При доставувањето на предметниот карнет, царинската испостава за извоз го оверува листот број 3 од извозната декларација и ги поништува листот за повторен увоз и талонот.

ПОГЛАВЈЕ 5

ДРУГИ ЦАРИНСКИ ДОЗВОЛЕНИ ПОСТАПУВАЊА ИЛИ УПОТРЕБИ

ГЛАВА 1

Слободни зони и слободни складови

Оддел 1

Заеднички одредби за Одделите 2 и 3

Пододдел 1

Дефиниции и општи одредби

Член 412

Поимите употребени во оваа глава го имаат следното значење:

- а) "контролен тип I" е контрола во основа заснована на постоење на ограда;
- б) "контролен тип II" е контрола во основа заснована на формалности кои се извршуваат во согласност со барањата на постапката за царинско складирање;
- в) "оператор" значи секое лице кое извршува активности кои вклучуваат чување, обработка, преработка, продажба или купување на стока во слободна зона или слободен склад.

Член 413

Секое лице може да побара дел од царинското подрачје да биде определено за воспоставување слободна зона или за слободен склад.

Член 414

(1) Барањето за одобрение за градење во слободната зона се поднесува во писмена форма до Царинската управа.

(2) Барањето наведено во став (1) од овој член ги определува активностите за кои градбите ќе се употребуваат и ги дава сите други податоци кои на Царинската управа и овозможуваат да ја оцени оправданоста за давање на одобрение.

(3) Царинската управа дава одобрение во случаи кога не постои опасност да биде попречена примената на царинските прописи.

(4) Ставовите (1), (2) и (3) од овој член исто така се применуваат кога се врши адаптација во однос на градбата, активноста или непопречувањето на примената на царинските прописи на објектите во слободната зона или на објектот што претставува слободен склад.

Пододдел 2

Одобрување на евиденција за стока

Член 415

(1) Царинската управа ја одобрува евиденцијата на стока, која треба да ја води операторот заради извршување на активностите, наведна во:

- член 186 од Царинскиот закон за слободна зона од контролен тип I или за слободен склад;

- член 117 од Царинскиот закон за слободна зона од контролен тип II.

(2) Одобрението се издава во писмена форма. Тоа се дава единствено на лицата кои ги даваат сите неопходни гаранции кои се однесуваат на примена на одредбите за слободни зони и слободни складови.

Член 416

(1) Барањето за одобрување на евиденција за стока се поднесува во писмена форма до Царинската управа.

(2) Во барањето од став (1) од овој член се определува кои активности се предвидени, а таа информација се смета за известување согласно член 183 став (1) од Царинскиот закон. Таа информација го содржи следното:

а) детален опис на евиденцијата за стока која се води или треба да се води;

б) видот и царинскиот статус на стока на која овие активности се однесуваат;

в) кога е потребно, царинската постапка со која активностите ќе се извршуваат;

г) било кои други податоци потребни за царинскиот орган да ја осигура правилната примена на прописите.

Оддел 2

Одредби кои се применуваат на слободни зони од контролен тип I и на слободни складови

Пододдел 1

Контроли

Член 417

Оградата која ја окружува слободната зона треба да биде таква да овозможи надзор од царинските органи надвор од слободната зона и да спречува било која стока да биде изнесена непрописно од слободната зона.

Првиот подстав од овој член соодветно се применува на слободните складови.

Просторот непосредно надвор од оградата треба да биде таков да дозволи соодветен надзор од царинскиот орган. За пристап до наведениот простор се бара согласност од наведниот орган.

Член 418

Евиденцијата за стока која се води за слободна зона или слободен склад треба особено да содржи :

а) податоци за ознаки, броеви за идентификација, број и вид на пакување, количина и вообичаен трговски опис на стоката и, кога тоа е потребно, ознаки за идентификација на контејнерот;

б) податоци кои овозможуваат стоката да биде надгледувана во секој момент, особено нејзината локација, царински дозволено постапување или употреба определено за неа по ставањето во слободна зона или слободен склад или нејзиното повторно внесување во друг дел од царинското подрачје;

в) податоци за повикување на транспортниот документ употребен при внесување и изнесување на стоката;

г) забелешка за царинскиот статус и, кога е битно, податоци кои упатуваат на потврда која го потврдува статусот наведен во член 423 од оваа Уредба;

д) податоци за вообичаени форми на ракување;

ѓ) во зависност од случајот, една од забелешките од член 361, 362 или 394 од оваа Уредба;

е) податоци кои се однесуваат на стока која при пуштање во слободен промет или привремен увоз не би била предмет на увозни давачки или мерки на трговска политика, а чија употреба или одредиште треба да бидат проверени;

ж)⁴⁴ сите дополнителни податоци потребни за излезна збирна декларација пропишани од министерот за финансии во согласност со член 72 став (3) на Царинскиот закон, кога тие се бараат во согласност со член 192-в на Царинскиот закон.

Царинскиот орган може да не побара некои од податоците да бидат дадени кога нивното неподнесување не влијае врз надзорот или контролата во слободната зона или слободниот склад.

Кога евиденијата треба да се води за целите на царинската постапка, податоците содржани во таа евиденција не мора да се појавуваат во евиденијата за стока.

Член 419

Постапките за увоз за облагородување или преработка под царинска контрола се завршуваат во поглед на добиените производи, преработените производи или стока во непроменета состојба која се наоѓа во слободната зона или слободниот склад со запис во евиденијата за стока на слободната зона или на слободниот склад. Податоците за повикување на таквиот запис

---

⁴⁴ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

се запишуваат во евиденцијата за увоз за облагородување или преработка под царинска контрола, во зависност од случајот.

Пододдел 2

Други одредби кои се однесуваат на функционирање во слободна зона од контролен тип I и слободен склад

Член 420

Мерките на трговска политика предвидени во важечките прописи се применуваат за странска стока ставена во слободна зона или слободен склад само во онаа мерка во која се однесуваат на влез на стоката во царинското пордрачје.

Член 421

Кога елементите за утврдување на царинскиот долг кои треба да се земат во предвид за утврдување на царинскиот долг се оние кои можат да се применат пред стоката да ги помине вообичаените форми на ракување наведени во Прилог 52 од оваа Уредба, листот со податоци ИНФ 8 може да се издаде во согласност со член 333 од оваа Уредба.

Член 422

За повторен извоз на странска стока која не е истоварена или која е претоварена, известувањето од член 191 став (3) од Царинскиот закон не се бара.

Член 423

Кога царинскиот орган го потврдува статусот на домашна или странска стока согласно член 181 став (4) од Царинскиот закон, тој употребува форма која одговара на образецот и одредбите од Прилог 57 од оваа Уредба.

Операторот го потврдува домашниот статус на стоката со тој образец кога странска стока е декларирана за пуштење во слободен промет согласно член 184 точка а) од Царинскиот закон, како и при завршување на постапката за увоз за облагородување или преработка под царинска контрола.

Оддел 3

Одредби кои се применуваат на слободна зона од контролен тип II

Член 424

Одредбите пропишани за постапките за царинско складирање се применуваат на слободната зона од контролен тип II. Одредбите на овој член не ја исклучуваат примената на Оддел 1 и член 425 од оваа Уредба.

Член 425

Кога странска стока која не е истоварена или која е само претоварена е сместена во слободна зона со примена на постапката на локално царинење и повторно извезена подоцна со употреба на истата постапка, царинскиот орган може да го ослободи операторот од обврската за информирање на надлежниот царински орган за секое пристигнување или заминување на таквата стока. Во овој случај, при примена на контролните мерки се зема предвид посебноста на ситуацијата.

Краткотрајното чување на стоката во врска со претоварот се смета дека е составен дел од претоварот.

ГЛАВА 2

Повторен извоз, уништување и отстапување

Оддел 1

Повторен извоз

Член 426

Кога за повторен извоз се поднесува царинска декларација, одредбите од член 403-ж и 403-з до 409-ѓ од оваа Уредба соодветно се применуваат. Одредбите од овој член не ја исклучуваат примената на посебните прописи кои можат да се применат кога претходната царинска постапка со економски ефект е завршена.

Кога ATA карнет се употребува за повторен извоз на стока привремено увезена, царинската декларација може да се поднесе на царински орган различен од наведниот во првата реченица од член 174 став (4) од Царинскиот закон.

Член 426-а

(1)⁴⁵ Во случаи различни од оние дефинирани во третата реченица од член 191 став (3) на Царинскиот закон, известувањето за повторен извоз се врши со излезна збирна декларација во согласност со членовите 427-а до 427-ѓ на оваа уредба, освен во случаите кога царинскиот орган се откажал од ова барање во согласност со член 427-а ставови (3) или (4) на оваа уредба.

(2) Кога привремено чуваната стока или стока од слободна зона од контролен тип I, повторно се извезува, а за истото не се бара царинска декларација или излезна збирна декларација⁴⁶, известувањето за повторниот извоз ќе се достави до царинската испостава надлежена за местото од каде што стоката ќе го напушти царинското подрачје на Република Македонија, во форма пропишана од страна на царинскиот орган.

⁴⁵ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

⁴⁶ „или излезна збирна декларација“ нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

На лицето од ставот (3) на овој член, на негово барање му се одобрува да измени еден или повеќе податоци од известувањето. Ваква измена нема да се одобри откако стоката наведена во известувањето го напуштила царинското подрачје на Република Македонија.

(3) Известувањето од првиот потстав од став (2) на овој член се врши од страна на превозникот. Меѓутоа, таквото известување ќе се поднесе од страна на имателот на просторијата за привремено чување на стока или од имателот на просторија за чување во слободната зона од контролен тип I или од било кое друго лице кое може да ја стави стоката на увид, доколку превозникот бил информиран и ја дал својата согласност лицето од втората реченица на овој став да го поднесе известувањето. Царинската испостава на излез може да заклучи, освен во случаите кога има доказ за спротивното, дека превозникот има дадено својата согласност и дека известувањето е поднесено со негово знаење.

Последниот потстав на член 409-т став (1) се применуваат во однос на дефинирањето на превозникот.

(4) Во случаите кога, согласно известувањето од став (2) прв потстав на овој член стоката не го напуштила царинското подрачје, членот 409-т став (4) на оваа уредба соодветно се применува.

Оддел 2

Уништување и отстапување⁴⁷

Член 427

(1) За примена на член 191 став (3) од Царинскиот закон известувањето за уништувањето на стоката се прави во писмена форма и го потпишува странката. Известувањето треба да се направи благовремено за да може царинскиот орган да врши надзор на уништувањето.

(2)Кога за предметната стока веќе е прифатена царинска декларација од царинскиот орган, тој става забелешка за уништувањето на декларацијата и ја поништува декларацијата согласно член 76 од Царинскиот закон.

Царинскиот орган присутен кога стоката се уништува, на формулар или декларација го наведува видот и количината на било кој отпад или остаток резултат на уништувањето за определување на елементите за наплата применливи за нив и за употреба кога за нив е определено друго царински дозволено постапување или употреба.

(3)Одредбите од првиот подстав од став (2) на овој член соодветно се применуваат за стока отстапена на државата.

ПОГЛАВЈЕ 6⁴⁸

---

⁴⁷ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

СТОКА КОЈА ГО НАПУШТА ЦАРИНСКОТО ПОДРАЧЈЕ

ГЛАВА 1

Излезна збирна декларација

Член 427-а⁴⁹

(1) Без исклучок на одредбите од ставовите (3) и (4) на овој член, доколку за изнесувањето на стоките надвор од царинското подрачје на Република Македонија не се бара царинска декларација, излезната збирна декларација се поднесува во царинската испостава на излез.

(2) За целите на ова поглавје, "царинска испостава на излез" ќе биде:

а) царинската испостава надлежена за местото од каде што стоката ќе го напушти царинското подрачје на Република Македонија или

б) кога стоката треба да го напушти царинското подрачје на Република Македонија по воден или воздушен пат, царинската испостава надлежена за местото каде што стоката е натоварена на пловниот објект или воздухопловот со кој таа ќе биде изнесена надвор од царинското подрачје на Република Македонија.

(3) Излезна збирна декларација не се поднесува во случаите кога електронската транзитната декларација содржи податоци од излезна збирна декларација, доколку одредишната испостава е истовремено и царинска испостава на излез.

(4) Излезна збирна декларација нема да се бара во следниви случаи:

а) исклучоците наведени во член 403-а на оваа уредба;

б) ако стоката е натоварена во пристаниште или на аеродром во царинското подрачје на Република Македонија за истовар на друго пристаниште или аеродром во Република Македонија, доколку доказите за планираното место за истовор, во форма на комерцијален, пристанишен или транспортен товарен лист или товарница, на барање на царинскиот орган да се достапни на царинската испостава на излез;

в) кога во пристаништето или аеродромот, стоката не се истовара од транспортното средство со кое е внесена во царинското подрачје на Република Македонија и со кое ќе се изнесе надвор од ова подрачје;

г) кога стоката била натоварена на претходното пристаниште или аеродром во царинското подрачје на Република Македонија и останува во превозното средство со кои ќе се превезува надвор од царинското подрачје на Република Македонија;

д) кога во просторијата за привремено чување на стока или во слободна зона од контролен тип I, стоката се претовара од превозното средство со кои е довезена до просторијата за привремено чување на стока или слободна

⁴⁸ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

⁴⁹ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

зона, во пловен објект, воздухоплов или железница, кои ќе ги изнесат од просторијата за привремено чување на стока или слободната зона, надвор од царинското подрачје на Република Македонија, под надзор на истата царинска испостава, доколку:

- претоварот да се изврши во рок од 14 календарски дена од денот кога стоката била ставена на увид за привремено чување на стока или во слободна зона од контролен тип I, а во оправдани случаи царинскиот орган може да го продолжи овој рок,

- царинскиот орган располага со информации за стоката и
- според сознанијата на превозникот дестинацијата на стоката и примачот не се менуваат;

ѓ) кога на царинската испостава на излез, преку системот за обработка на податоци на имателот на просторија за привремено чување на стока, превозникот, пристанишниот или воздухопловниот оператор или преку друг комерцијален систем за обработка на податоци, и се доставени податоци дека стоката која треба да се изнесе надвор од царинското подрачје на Република Македонија веќе е опфатена со царинската декларација која содржи податоци од излезна збирна декларација, под услов таа царинска декларација да е прифатена од царинскиот орган.

Без исклучок на одредбите на член 427-г став (2) на оваа уредба, во случаите од точките од а) до ѓ) на овој став, при извршување на царинските контроли ќе се земат во предвид посебните околности.

(5) Кога треба да се поднесе излезна збирна декларација, истата се поднесува од страна на превозникот. Меѓутоа, излезна збирна декларација може да поднесе имателот на просторијата за привремено чување на стока или имателот на склад во слободна зона од контролниот тип I или било кое друго лице кое може да ја стави стоката на увид, доколку превозникот бил информиран и ја дал својата согласност лицето од втората реченица на овој став да поднесе излезна збирна декларација. Царинската испостава на излез може да заклучи, освен во случаите кога има доказ за спротивното, дека превозникот има дадено својата согласност и дека декларацијата е поднесена со негово знаење.

Одредбите од последниот потстав од членот 409-г став (1) на оваа уредба се применуваат во однос на дефинирањето на превозникот.

(6) Во случаи каде што, по поднесувањето на излезната збирна декларација, стоката веќе не е наменета да биде изнесена надвор од царинското подрачје на Република Македонија, одредбите на членот 409-г став (4) на оваа уредба соодветно се применува.

Член 427-6⁵⁰

---

⁵⁰ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

(1) Излезната збирна декларација се изготвува со употреба на техника на електронска обработка на податоци и истата ги содржи податоците за таква декларација пропишани од министерот за финансии во согласност со член 72 став (3) на Царинскиот закон.

Излезната збирна декларација ја заверува лицето кое ја изготвува.

(2) Излезната збирна декларација изготвена во согласност со условите пропишани со став (1) на овој член, царинскиот орган ја прифаќа веднаш по поднесувањето.

Одредбите од членот 109 став (1) на оваа уредба соодветно се применуваат за лицето од вториот потстав на став (1) на овој член.

(3) Царинскиот орган дозволува поднесување на излезна збирна декларација во хартиена форма во следниве случаи:

а) кога не функционира компјутерскиот систем на царинскиот орган или

б) кога не функционира електронската апликација на лицето кое ја поднесува излезната збирна декларација.

Во случаите наведени во точките (а) и (б) од првиот потстав на овој член, излезната збирна декларација во хартиена форма се подготвува со употреба на Документот за сигурност и безбедност на обрезецот даден во Прилог 34-е кој е составен дел на оваа уредба. Кога пратката за која се поднесува излезна збирна декларација се состои од повеќе наименуванија, кон Документот за сигурност и безбедност се приложува Список на наименуванија на образец даден во Прилог 34-ж кој е составен дел на оваа уредба. Списокот на наименуванија претставува составен дел на Документот за сигурност и безбедност.

Во случаите наведени во точките (а) и (б) од првиот потстав на овој член, царинскиот орган можат да дозволи Документот за сигурност и безбедност да биде заменет или надополнет со комерцијален документ, под услов истиот да ги содржи податоците предвидени за излезна збирна декларација, пропишани од министерот за финансии во согласност со член 72 став (3) на Царинскиот закон.

(4) Царинската управа ја утврдува процедурата која ќе се применува во случаите наведени во став (3) точка а) на овој член.

(5) Употребата на излезна збирна декларација во хартиена форма наведена во став (3) прв потстав точка (б) на овој член, треба да биде одобрена од царинскиот орган. Излезната збирна декларација во хартиена форма ја потпишува лицето кое ја изготвува.

Член 427-в⁵¹

(1) Во случај на мултимодален транспорт, кога стоката се претоварува од едно транспортно средство на друго транспортно средство за превоз надвор

---

⁵¹ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

од царинското подрачје на Република Македонија, временското ограничување за поднесување на излезната збирна декларација одговара на временскиот рок кој се применува за транспортното средство кое го напушта царинското подрачје на Република Македонија, како што е наведено во членот 403-г став (1) на оваа уредба.

(2) Во случај на комбиниран транспорт, при што активното транспортно средство кое ја преминува границата само превезува друго активно транспортно средство, обврската за поднесување на излезнa збирна декларација ја има операторот на транспортно средство во кое што е натоварена стоката.

Временскиот рок за поднесување на декларацијата одговара на временското ограничување кое се однесува на активното транспортно средство кое ја преминува границата, како што е пропишано во членот 427-г став (1) на оваа уредба.

Член 427-г⁵²

(1) Излезната збирна декларација се поднесува кај излезната испостава во временскиот рок утврден во член 403-б став (1) на оваа уредба.

Одредбите на членот 403-б ставови (2) и (3) и член 403-в на оваа уредба соодветно се применуваат.

(2) Надлежната царинска испостава, при поднесување на излезнa збирна декларација, врши соодветни контроли базирани на анализа на ризик, пред сè за цели на сигурност и безбедност, пред пуштањето на стоката за излez од царинското подрачје на Република Македонија, во рамките на периодот помеѓу рокот за поднесување на декларацијата утврден во член 403-б на оваа уредба за одредениот вид сообраќај и товарењето или заминувањето на стоката.

Кога стоката опфатена со еден од исклучоците од барањата за излезнa збирна декларација утврдени во член 427-а став (4) на оваа уредба се изнесува од царинското подрачје на Република Македонија, анализа на ризикот се врши врз основа на документацијата или други информации што се однесуваат на стоката, по ставањето на стоката на увид, доколку истото се бара.

Стоката може да биде пуштена за излez веднаш штом се изврши анализа на ризик.

(3) Доколку се утврди дека стоката која што е наменета за излez од царинското подрачје на Република Македонија и за која е потребно да се поднесе излезнa збирна декларација, не е опфатена со ваква декларација, лицето кое ја донело стоката или кое ја презело одговорноста за превозот на стоката надвор од царинското подрачје на Република Македонија, треба

---

⁵² Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

веднаш да поднесе излезна збирна декларација.

(4) Кога, врз основа на извршените проверки, царинскиот орган не е во можност да одобри пуштање на стоката за излез, надлежната царинска испостава го известува лицето кое ја поднело излезната збирна декларација и доколку е различно, лицето одговорно за изнесување на стоката надвор од царинското подрачје на Република Македонија, дека стоката нема да биде пуштена.

Таквото известување се врши во разумен рок по завршувањето на анализа на ризик за оваа стока.

Член 427-д⁵³

(1) Роковите наведени во член 427-г став (1) на оваа уредба не се применуваат доколку роковите за размена на податоци од царинските декларации се поинаку утврдени со ратификуван меѓународен договор склучен помеѓу Република Македонија и другите држави.

(2) Роковите од ставот (1) на овој член, во никој случај, не треба да бидат пократки од времето потребено за завршување на анализата на ризик, пред стоката да го напушти царинското подрачје на Република Македонија.

Член 427-ѓ⁵⁴

Доколку стоката која е предмет на излезна збирна декларација, по период од 150 дена од датумот на поднесување на декларацијата, не го напуштила царинското подрачје на Република Македонија, се смета дека излезната збирна декларација не била поднесена.

ДЕЛ 3 ПОВЛАСТЕНИ ПОСТАПКИ ПОГЛАВЈЕ 1 ВРАТЕНА СТОКА

Член 428

Вратената стока се ослободува од увозни давачки дури и кога таа претставува само одреден дел од стоката претходно извезена од царинското подрачје.

Истото се применува и кога стоката се состои од делови или прибор кои припаѓаат на машини, инструменти, апарати или други производи претходно извезени од царинското подрачје.

Член 429

---

⁵³ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

⁵⁴ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

(1) По исклучок од член 202 од Царинскиот закон, вратената стока се ослободува од увозни давачки и во еден од следните случаи :

а) стока која, откако била извезена од царинското подрачје, не била подложена на било каков третман освен оној кој е потребен за нејзино одржување во исправна состојба или ракување кое само го менува нејзиниот изглед;

б) стока која, откако била извезена од царинското подрачје, била подложена на третман различен од оној кој е потребен за нејзино одржување во исправна состојба или ракување различно од она кое го менува нејзиниот изглед, но која се покажала како стока со дефект или како несоодветна за употребата за која била наменета, под услов да е исполнет еден од следните услови:

- таквиот третман или ракување да бил применет на стоката исклучиво за нејзина поправка или нејзино враќање во исправна состојба,

- нејзината несоодветност за употребата за која била наменета да станала очигледна дури откако таквиот третман или ракување веќе започнале.

(2) Кога вратената стока била подложена на третман или ракување дозволени според став (1) точка б) од овој член и таквиот третман би ја направил подложна на увозни давачки доколку таа е дојдена во постапка на извоз за облагородување, се применуваат важечките прописи за наплата на давачки во наведената царинска постапка.

Меѓутоа, доколку стоката била подложена на поправка или враќање во исправна состојба за кои се јавила потреба како резултат на непредвидливи околности коишто настанале надвор од царинското подрачје, а тоа го утврдиле царинските органи, ослободување од увозни давачки се одобрува под услов вредноста на вратената стока да не е повисока, како резултат на таквото дејство, од нејзината вредност во моментот на извоз од царинското подрачје.

(3) Поимите употребени во став (2) втор подстав на овој член го имаат следново значење:

а) "поправка или враќање во исправна состојба за кои се јавила потреба" е секое дејствие за отстранување на оперативни дефекти или материјална штета на стоката, настанати додека таа била надвор од царинското подрачје без кои стоката не би можела да продолжи да се употребува на редовен начин за целите за кои била наменета;

б) вредноста на вратената стока се смета дека не е повисока, како резултат на дејството на кое таа била подложена, од нејзината вредност во моментот на извоз од царинското подрачје, кога дејството не го надминува она кое што е исклучиво потребно за нејзино оспособување за да може да се продолжи да се употребува на истиот начин како и во моментот на извоз.

Кога за поправката или враќањето во исправна состојба на стоката е потребно вградување на резервни делови, вградувањето се ограничува на деловите кои се исклучиво потребни за оспособување на стоката за да може да се употребува на ист начин како и во моментот на извоз.

Член 430

(1) При завршување на царинските извозни формалности, царинскиот орган, на барање на странката, издава документ кој ги содржи податоците потребни за идентификација на стоката во случај на нејзино враќање на царинското подрачје (потврда за истоветност).

(2) Потврдата за истоветност се дава на образец Информативниот лист ИНФ 3 даден во Прилог 58 од оваа Уредба. Во патничкиот промет Царинската управа може исто така да одобри употреба и на друг образец во поедноставена форма за потврдата даден во Прилог 59 од оваа Уредба.

Член 431

(1) Како вратена стока се прифаќа:

- стока за која кон декларацијата за пуштање во слободен промет се приложуваат следниве документи:

а) примерок од извозната декларација вратена до извозникот од страна на царинскиот орган, или копија на тој документ заверена како оригинална од тој орган; или

б) потврда за истоветност или друг документ кој го докажува исполнувањето на условите за ослободување од увозни давачки при враќање на извезената стока, пред се за докажување на истоветноста на извезената и вратената стока;

в) информативниот лист од член 434 на оваа Уредба.

Документите од точките а), б) и в) од оваа алинеја не е потребно да се приложат кога доказите кои му се на располагање на царинскиот орган на повторен увоз или доказите кои тој царинскиот орган може да ги утврди со помош на странката, укажуваат дека стоката декларирана за пуштање во слободен промет била првобитно извезена од царинското подрачје, и во тој момент ги задоволувала условите за да биде прифатена како вратена стока.

- стока опфатена со ATA карнет издаден во Република Македонија.

Оваа стока може да биде прифатена како вратена стока, во рамките на ограничувањата пропишани со член 201 од Царинскиот закон, дури и кога важноста на ATA карнетот е истечена.

Во секој случај, се извршуваат формалностите согласно член 205 став (2) на оваа Уредба.

(2) Првата алинеја од став (1) на овој член не се применува за меѓународен промет на материјали за пакување, транспортни средства или

одредена стока внесена со посебни царински постапки за кои со автономни прописи или меѓународни конвенции е пропишано дека во овие околности не е потребно поднесување на царински документи.

Првата алинеја од став (1) на овој член исто така нема да се применува во случаите кога стока може да се декларира за пуштање во слободен промет усно или на некој друг начин.

(3) Кога смета дека тоа е потребно, царинскиот орган на повторен увоз може да побара странката да приложи дополнителен доказ, особено кога станува збор за идентификација на вратената стока.

Член 432

Рокот за враќање на стоката започнува да тече од денот кога царинскиот орган ја прифатил царинската декларација за извоз на стока.

Член 433

(1) Царинска декларација за вратената стока по правило се поднесува кај царинскиот орган кај кој исто така била поднесена царинската декларација со која стоката била извезена од царинското подрачје.

(2) Ставот (1) од овој член не се употребува кога била одобрена усна царинска декларација или кога стоката се враќа во Република Македонија врз основа на издаден ATA карнет.

Член 434

Информативниот лист ИНФ 3 се изготвува во оригинал и две копии.

Член 435

(1) Информативниот лист ИНФ 3 се издава на барање на извозникот од страна на царинскиот орган на извоз во моментот на завршување на извозните формалности за предметната стока доколку извозникот изјави дека постои можност таа стока да се врати преку царински орган различен од царинскиот орган на извоз.

(2) Информативниот лист ИНФ 3 може исто така да се издаде, на барање на извозникот, од царинскиот орган на извоз и по завршувањето на извозните формалности за предметната стока, под услов тој орган да може да утврди, врз основа на расположивите податоци, дека податоците во барањето на извозникот се однесуваат на извезената стока.

Член 436

(1) Информативниот лист ИНФ 3 треба да ги содржи сите податоци кои на царинскиот орган му се потребни за идентификација на извезената стока.

(2) Кога се очекува извезената стока да биде вратена во царинското подрачје преку повеќе царински органи различни од царинскиот орган на извоз, извозникот може да побара да се издадат повеќе информативни листови ИНФ 3 за да се опфати вкупната количина на извезена стока.

Исто така, извозникот може да побара царинскиот орган кој издал информативен лист ИНФ 3 истиот да го замени со повеќе информативни листови ИНФ 3 кои ја опфаќаат вкупната количина на стоката содржана во првобитно издадениот информативен лист ИНФ 3.

Извозникот може исто така да побара да се издаде информативен лист ИНФ 3 само за дел од извезената стока.

Член 437

Оригиналот и една копија на информативниот лист ИНФ 3 му се враќаат на извозникот заради поднесување кај царинскиот орган на повторен увоз. Втората копија се чува во архивата на царинскиот орган кој го издал.

Член 438

Царинскиот орган на повторен увоз на оригиналот и на копијата од информативниот лист ИНФ 3 ја запишува количината на вратената стока која е ослободена од плаќање на увозни давачки, го задржува оригиналот, а копијата на која е запишан бројот и датумот на декларацијата за пуштање во слободен промет ја праќа до царинскиот орган кој го издал информативниот лист ИНФ 3.

Царинскиот орган кој го издал информативниот лист ИНФ 3 ја споредува оваа копија со копијата која тој ја чува и истата ја задржува во својата архива.

Член 439

При кражба, губење или уништување на информативниот лист ИНФ 3, странката може да побара царинскиот орган кој го издал информативниот лист да му издаде дупликат. Царинскиот орган постапува по ова барање доколку тоа го дозволуваат околностите. Издадениот дупликат ја носи ознаката: "ДУПЛИКАТ".

Царинскиот орган на копијата на информативниот лист ИНФ 3 која ја чува во својата архива запишува дека е издаден дупликат.

Член 440

(1) На барање на царинскиот орган на повторен увоз, извозниот царински орган му ги доставува сите расположиви податоци потребни да се утврди дали стоката ги исполнува условите потребни за примена на одредбите од Дел 3 од оваа Уредба.

(2)Информативниот лист ИНФ 3 може да се употреби за барање и доставување на податоците од став (1) на овој член.

ДЕЛ 4
ЦАРИНСКИ ДОЛГ
ПОГЛАВЈЕ 1
ГАРАНЦИЈА
ГЛАВА 1
Општи одредби

Член 441

Одредбите од ова Поглавје не се применуваат во транзитна постапка.

Член 442

Со гаранција се обезбедува наплаќање на царински долг кој настанал или царински долг кој би можел да настане, како и други давачки и даноци за кои царинските органи се овластени да ги наплаќаат во согласност со прописите со кои се регулирани овие видови на давачки и даноци, како и камати кои настанале или би можеле да настанат во врска со давачките за кои гаранцијата е поднесена и прифатена (во понатамошниот текст "долг").

ГЛАВА 2
Случаи кога не треба да се поднесе гаранција

Член 443

Царинскиот орган може да го изземе царинскиот должник од обврската за поднесување на гаранција кога тоа е пропишано со одредбите на Царинскиот закон или на оваа Уредба.

Член 444

За привремено чување на стока царинскиот орган не може да го изземе царинскиот должник од обврската за поднесување на гаранција кога предмет на привремено чување се тутунски производи, алкохол и алкохолни пијалаци и нафтени деривати.

ГЛАВА 3
Поединечна и општа гаранција

Член 445

(1)Царинскиот должник може да поднесе гаранција за плаќање на поединечен долг (во понатамошниот текст: поединечна гаранција) или за

плаќање на сите долгови кои настанале или можеле да настанат во одреден период, односно во одредена царинска постапка (во понатамошниот текст: општа гаранција).

(2)На барање на подносителот можна е замена на поднесената гаранција.

Член 446

Како општа и поеднечна гаранција може да се употребуваат видовите гаранции од член 208 од Царинскиот закон.

Член 447

(1) Барањето за одобрување за поднесување на поединечната гаранција, царинскиот должник го поднесува кај надлежниот царински орган.

(2) Барањето за одобрување за поднесување на општа гаранција согласно член 206 став (1) на Царинскиот закон, царинскиот должник го поднесува кај Царинската управа која одлучува по поднесеното барање и истовремено одлучува за висината на гаранцијата. Барањето за одобрување за поднесување на општа гаранција се поднесува на образецот даден во Прилог 60-а кој е составен дел на оваа уредба или во соодветен електронски формат. Кон барањето се приложуваат сите потребни податоци и документи со кои се докажува дека условите од член 206 став (2) на Царинскиот закон се целосно исполнети. Кога царинскиот орган смета дека било кој податок даден во барањето е непотполен или несоодветен, тој може да бара дополнителни податоци од подносителот.

Член 448

(1) Царинската управа одлучува по барањето за поднесување на општа гаранција во рок од 60 дена од денот на приемот на барањето, кон кое се приложени сите барани податоци и документи. Одобрувањето за прифаќање на општа гаранцијата се евидентира со внесување на евидентен број на образецот на поднесеното барање и еден примерок од прифатеното барање се доставува до подносителот на барањето. Евидентниот број на прифатената општа гаранција е потребно да се запише во царинските документи.

(2) Царинската управа веднаш ги известува царинските органи за прифатените општи гаранции.

(3) Царинскиот должник во царинската постапката може да се повикува на општата гаранција од следниот работен ден од денот кога гаранцијата е прифатена како соодветна.

Член 449

(1) Висината на износот на општата гаранција мора да го обезбедува плаќањето на износот на долгот кој настанал или кој би можел да настане во целост.

(2) По исклучок на став (1) на овој член, во случаите наведени во член 206 став (3) на Царинскиот закон, царинскиот орган може да одобри поднесување на општа гаранција со намален износ или изземање од обврската за поднесување на гаранција, под услов да се исполнети критериумите наведени во член 206 став (3) точки а) и б) на Царинскиот закон. Барања за одобрување за поднесување на општа гаранција со намален износ или изземање од обврската за поднесување на гаранција се поднесуваа на образецот даден во Прилог 60-б кој е составен дел на оваа уредба или во соодветен електронски формат.

(3) Критериумот кој се однесува на задоволителен систем за управување со комерцијална и каде е соодветно, транспортна евиденција, која овозможува соодветни царински контроли, од член 206 став (3) точка а) на Царинскиот закон, се смета за исполнет кога:

- евиденцијата која ја води барателот е соодветна за следење на задолженоста на банкарската гаранција во секој момент и
- барателот има внатрешна пишана процедура за следење на задолженоста на гаранцијата и систем на внатрешна контрола за да не се поднесе царинска декларација за ставање на стоката во постапка за која не е обезбеден соодветен износ на банкарска гаранција.

(4) Критериумот кој се однесува на докажана солвентност, од член 206 став (3) точка б) на Царинскиот закон, се смета за исполнет ако солвентноста на барателот може да се докаже за последните три години. За целите на овој член, докажана солвентност значи добра финансиска состојба која е доволна за исполнување на обврските на барателот, а која се однесува на карактеристиките на видот на деловните активности. Ако барателот е основан пред помалку од три години од поднесување на барање, неговата докажана солвентност се проценува врз база на податоците и информациите кои се достапни.

(5) При одлучувањето по поднесното барањето согласно став (1) на овој член, соодветно се применуваат одредбите на член 447 став (2) и член 448 став (1) на оваа уредба.

Член 450

(1) Со преземање на обврска од страна на гарантот со издавање на гаранција, гарантот се обврзува да го плати гарантиранот износ на долгот, вклучувајќи ја каматата и настанатите трошоци во постапката на плаќање, кој царинскиот должник не го платил.

(2) Рокот на важност на гаранцијата со која се обезбедува плаќањето на можниот долг не може да биде пократок од 3 месеци, ниту пократок од рокот во кој тој долг може да настане, продолжен за 60 дена, односно продолжен за 90 дена при употреба на царински постапки со економски ефект.

(3) Кога царинскиот должник поднесува нова гаранција, долговите кои биле обезбедени со претходна гаранција, а не се во целост подмирени или можат да настанат се обезбедуваат со новата гаранција која ќе ја поднесе царинскиот должник. Новата гаранција треба да содржи клаузула дека од неа може да се наплатат и долговите кои биле обезбедени со претходна гаранција.

(4) До истекот на рокот на важност на гаранција царинскиот должник може да поднесе Анекс на гаранција за продолжување на рокот на важноста на истата. Анексот за продолжување на гаранцијата треба да содржи клаузула дека од продолжената гаранција може да се наплатат и долговите кои биле обезбедени со основната гаранција.

Член 451

- (1) Гаранцијата со која се обезбедува долг ги содржи следните податоци:
- а) број на гаранција одреден од страна на гарантот;
  - б) рок за употреба на гаранција во царинска постапка во кој може да настане долг;
  - в) рок на важност на гаранција;
  - г) износ до кој гарантира гарантот;
  - д) одредби за нејзина примена "на прв повик" и "без приговор";
  - ѓ) податоци за гарантот (назив на гарантот, даночен број, седиште, број на жиро сметка и надлежна институција кај која се води жиро сметката на гарантот);
  - е) податоци за царинскиот должник (назив, седиште и даночен број);
  - ж) датум и место на издавање на гаранцијата;
  - з) наведување на царинската постапка за која важи гаранцијата и забелешка дали е можно поднесената гаранција да се употребува и за обезбедување на долг на други царински должници (на пример во случај на директно или индиректно застапување);
  - с) одредба за превземање на гаранциските обврски од претходна гаранција и
  - и) потпис на овластеното лице и печат на гарантот.
- (2) Гарантот ја издава гаранција од став (1) на овој член во форма на образец даден во Прилог 60 на оваа уредба. Гаранција се издава во два примерока.

Член 452

1) Царинскиот должник може да поднесе готовински депозит за обезбедување на плаќање на долг така, што ќе уплати средства на депозитна сметка која ја определува Централната управа на Царинската управа.

2) Царинскиот должник добива потврда за уплатените средства на депозитната сметка од став (1) на овој член, која ги содржи следните податоци:

- а) број на потврдата;
  - б) рок за употреба на готовинскиот депозит во царинската постапка или ако може да се употребува на неодредено време се впишува тој податок;
  - в) висина на износот на готовинскиот депозит;
  - г) податоци за царинскиот должник (назив, седиште и даночен број);
  - д) датум на уплата на средствата на депозитна сметка;
  - ѓ) царинска постапка за која важи готовинскиот депозит и забелешка дали е можно готовинскиот депозит да се употребува и за обезбедување на долг на други царински должници (на пример во случај на директно и индиректно застапување);
  - е) наведување на царинските органи кај кои може да се употребува готовинскиот депозит за обезбедување на плаќање на долг;
  - ж) потпис на овластено лице и печат на царинскиот орган.
- 3) Потврдата од став (2) на овој член ја издава Централната управа на Царинската управа во форма на образец даден во Прилог 61 од оваа Уредба.
- а) Царинскиот должник го уплаќа готовинскиот депозит во денари.
  - б) Кога гаранцијата се дава со готовински депозит, царинскиот орган не исплаќа камата.

Член 453

Царинскиот должник не може повеќе да го употребува готовинскиот депозит од денот кога поднел барањето за враќање на уплатените средства. Кога царинскиот должник поднел барање за делумно враќање на уплатените средства може од денот на поднесување на барањето и понатаму да го употребува готовинскиот депозит само во висина на преостанатиот износ.

Член 454

Царинскиот должник кој поднел готовински депозит за обезбедување на плаќање на долг во царинска постапка на привремен увоз на стока, односно во постапка на увоз за облагородување или во друга одложувачка постапка, може да бара враќање на депозитот по завршување на наведените царински постапки, под услов тие постапки да биле завршени согласно царинските прописи или можниот долг да е подмирен.

ПОГЛАВЈЕ 2

НАСТАНУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИОТ ДОЛГ

ГЛАВА 1

Пропусти кои немаат значително влијание на спроведувањето на привременото чување или на царинската постапка

Член 455

Се смета дека пропустите, во смисла на член 219 став (1) од Царинскиот закон, немаат значајно влијание на правилното спроведување на привременото чување или на предметната царинска постапка под услов:

- тие да не претставуваат обид за бесправно изнесување на стоката од под царински надзор,
- тие да не упатуваат на очигледна небрежност од страна на засегнатото лице, и
- дополнително да се извршени сите формалности неопходни за регулирање на состојбата со стоката.

Примери за пропусти од првиот подстав на овој член се:

1) пречекорување на рокот дозволен за одредување на едно од царински дозволените постапувања или употреби за стоката кои се пропишани за привременото чување или за предметната царинска постапка, кога рокот би бил продолжен доколку навремено било поднесено барање за продолжување на истиот;

2) за стока ставена во транзитна постапка, неизвршување на една од обврските предвидени со употребата на таа постапка, кога се исполнети следниве услови:

а. стоката ставена во постапка стварно била ставена на увид во непроменета состојба кај одредишната испостава;

б. одредишната испостава бил во можност да се осигура дека на стоката и било одредено царински дозволено постапување или употреба или била привремено чувана на крајот на транзитната операција;

в. кога рокот одреден согласно член 233 од оваа Уредба не бил запазен, а став (3) од тој член не се применува, стоката без оглед на тоа била ставена на увид кај одредишната испостава во разумен рок;

3) за привремено чувана стока или стока ставена во постапка на царинско складирање, ракување кое што не е претходно одобрено од страна на царинскиот орган, кога таквото ракување би било одобрено доколку било поднесено барање;

4) за стока ставена во постапка на привремен увоз, употреба на стоката различна од дадената во одобрението, кога таквата употреба би била одобрена за таа постапка доколку било поднесено барање;

5) за привремено чувања стока или стока ставена во царинска постапка, преместување без одобрение, под услов стоката да може да се стави на увид на барање на царинскиот орган;

6) за привремено чувања стока или стока ставена во царинска постапка, изнесување на стоката од царинското подрачје или нејзино внесување во слободна зона од контролен тип I во смисла на член 412 од оваа Уредба или во слободен склад без завршување на потребните формалности;

7) за стока или производи физички пренесени во смисла на член 212 или 322 од оваа Уредба, неисполнување на еден од условите под кои се врши пренесувањето, при што се исполнети следниве услови:

а. Засегнатото лице може да му докаже на царинскиот орган дека стоката или производите пристигнале во назначените простории или до назначеното одредиште, а во случај кога пренесувањето се врши согласно член 212, 323 став (2) или 324 од оваа Уредба, дека стоката или производите правилно биле внесени во евиденциите коишто се водат во назначените простории или во назначеното одредиште, кога согласно тие членови се бара таков вид на запис во евиденцијата;

б. кога рокот наведен во одобрението не бил запазен, а стоката или производите без оглед на тоа пристигнале во назначените простории или до назначеното одредиште во разумен рок;

8) за стока која може да биде пуштена во слободен промет со целосно или делумно ослободување од плаќање на увозни давачки од член 158 од Царинскиот закон, постоење на една од ситуациите од член 219 став (1) точка а) или б) од Царинскиот закон кога предметната стока привремено се чува или е во друга царинска постапка пред нејзиното пуштање во слободен промет;

9) при увоз за облагородување и преработка под царинска контрола, пречекорување на рокот дозволен за поднесување на извештајот за раздолжување, кога рокот би бил продолжен доколку навреме било поднесено барање;

10)пречекорување на рокот дозволен за привремено изнесување од царински склад, кога рокот би бил продолжен доколку навреме било поднесено барање.

Член 456

Царинскиот орган смета дека настанал царински долг согласно член 219 став (1) од Царинскиот закон, освен доколку лицето, кое би било должник, не докаже дека условите пропишани со член 455 од оваа Уредба се исполнети.

Член 457

Фактот дека пропустите од член 455 од оваа Уредба не доведуваат до настанување царински долг не ја исклучува примената на одредбите кои овозможуваат укинување и повлекување на одобренијата издадени за предметната царинска постапка.

ГЛАВА 2

Природна загуба

Член 458

(1) За примена член 221 од Царинскиот закон, царинскиот орган, на барање на засегнатото лице, ги зема предвид количините кои недостасуваат секојпат кога може да се докаже дека утврдената загуба е резултат единствено на природата на стоката, а не на небрежност или манипулација од страна на тоа лице.

(2) Небрежност или манипулација е секој пропуст во запазувањето на правилата за транспорт, складирање, ракување, преработка или обработка на предметната стока определени од царинскиот орган или кои произлегуваат од вообичаената пракса.

Член 459

Кога ќе утврди дека нема друго објаснување за загубата, царинскиот орган може засегнатото лице да го ослободи од обврската да докаже дека стоката била неповратно загубена од причини кои се својствени за нејзината природа.

Член 460

Одредбите кои се однесуваат на стандардните стапки на неповратни загуби поради природата на самата стока ќе се применуваат кога засегнатото лице нема да докаже дека реалната загуба ја надминува онаа пресметана со примена на стандардната стапка за предметната стока.

ГЛАВА 3

Стока во посебни ситуации

Член 461

Поднесувањето на царинска декларација за предметната стока, или некое друго дејствие со ист правен ефект, и поднесување на документ за заверување од страна на надлежните органи, се смета за отстранување на стока од под царински надзор во смисла на член 218 став (1) од Царинскиот закон, кога овие дејствија предизвикуваат на стоката неправилно да и се припише царински статус на домашна стока.

Во случај на авионски компании на кои им е одобрена употреба на поедноставена транзитна постапка со употреба на електронски манифест, се смета дека стоката не е отстранета од под царински надзор, ако на иницијатива или во име на засегнатото лице со таа стока се постапува во согласност со нејзиниот статус како странска стока, пред царинските органи да пронајдат постоење на било каква нерегуларна ситуација и ако однесувањето на засегнатото лице не укажува на било какво незаконско работење.

Член 461-а⁵⁵

Кога е направена измена на влезната збирна декларација и однесувањето на засегнатото лице не укажува на било какво незаконско работење, нема да настане царински долг врз основа на член 217 на Царинскиот закон како резултат на незаконското внесување на стоката која, пред измената на декларацијата не била прописно декларирана.

Член 462

Кога настанал царински долг при увоз согласно членовите 217, 218, 219 или 220 од Царинскиот закон, а увозните давачки се платени, таа стока се смета за домашна стока за која не е потребна декларација за пуштање во слободен промет. Одредбите од овој член не ја исклучуваат примената на прописите кои се однесуваат на забрани или ограничувања кои може да се применат за предметната стока.

Член 463

Одземањето на стока согласно член 247 став (1) точка в) и г) од Царинскиот закон нема влијание врз царинскиот статус на предметната стока.

Член 464

(1) Странска стока која е отстапена во корист на државата или привремено одземена или одземена се смета дека е декларирана за постапка на царинско складирање.

ПОГЛАВЈЕ 3

Евидентирање во сметководствената евиденција и наплата на износот на царинскиот долг

Член 465 бришан

---

⁵⁵ Нема да се применува до влегувањето на РМ во ЕУ

Член 466

За ден на плаќање на царински долг се смета денот кога банката или друга финансиска организација овластена за спроведување на работи на платен промет го потврдува плаќањето.

Член 467

(1) Ако царинскиот должник не го плати пресметаниот царински долг во пропишаниот рок, царинскиот орган му праќа на царинскиот должник преглед на доспеани неплатени обврски, заедно со опомена дека во случај ако царинскиот должник својот долг не го подмири во рок од два работни дена, ќе го наплати од гаранцијата.

(2) Трошоците во врска со опомената ги плаќа царинскиот должник.

Член 468

(1) Гаранцијата се наплатува во согласност со прописите за наплата од гаранција "на прв повик" и "без приговор".

(2) Царинскиот долг од готовински депозит се наплаќа така што пресметаниот износ на царинскиот долг се евидентира во сметководствената евиденција на царинскиот орган.

Член 469

(1) Царинскиот орган нема да евидентира давачки чиј износ е помал од 10 ЕВРА во денарска противвредност.

(2) Нема да се врши дополнителна наплата на увозните или извозните давачки, кога износот по една наплата е помала од 10 ЕВРА во денарска противвредност.

(3) Нема да се врши присилна наплата на неплатени увозни или извозни давачки, кога износот во кој е вклучена каматата, на денот на одлучување за присилна наплата, е помал од 10 ЕВРА во денарска противвредност.

Член 469-а

(1) Царинскиот орган ќе ја одложи обврската на должникот да ги плати давачките до периодот наведен во одлуката по барањето, под услов доколку стоката не е повеќе под царински надзор, е поднесена гаранција за износот на тие давачки, и во случај:

а) кога е поднесено барање за поништување на декларација, оваа барање веројатно ќе биде прифатено или

б) кога е поднесено барање за простување на долг според член 250 на Царинскиот закон и во согласност со член 234-а став (2) точка 6) или во согласност со член 252, односно член 253 на Царинскиот закон, царинскиот

орган процени дека условите пропишани со наведените одредби можат да се сметаат за исполнети или

в) во случај различен од наведениот во точка б) на овој член, кога е поднесено барање за простување на долг согласно член 250 на Царинскиот закон и кога се исполнети условите од член 7 став (5) на Царинскиот закон.

(2) Во случај кога стоката во една од околностите наведени во членовите 247 став (1) точка в) алинеа 2 или 247 став (1) точка г) на Царинскиот закон е привремено задржана, царинскиот орган ќе ја одложи обврската на должникот да ги плати давачките доколку процени дека условите за одземањето може да се сметаат за исполнети.

(3) Кога царинскиот долг настанал согласно член 218 на Царинскиот закон, царинскиот орган ќе ја одложи обврската на лицето од член 218 став (3) алинеа 4 на Царинскиот закон да ги плати давачките кога е утврден најмалку уште еден друг должник и истиот е известен за износот на давачките во согласност со член 235 на Царинскиот закон.

Одложување може да се одобри само под услов лицето од член 218 став (3) алинеа 4 на Царинскиот закон, да не е опфатено и со некоја од другите алинеи од погоре наведениот став и да не е очигледно небрежно во исполнувањето на своите обврски.

Рокот за одложување е ограничен на една година. Меѓутоа, царинскиот орган може да го продолжи овој период поради соодветно оправдани причини.

Одложувањето ќе биде условено со поднесување на гаранција за соодветниот износ на давачки од страна на лицето во чија корист одложувањето е одобрено, освен кога таквата гаранција која го обезбедува целиот износ на давачки веќе постои и гарантот не е ослободен од преземањето на обврската.

ПОГЛАВЈЕ 5

ВРАЌАЊЕ ИЛИ ПРОСТУВАЊЕ НА УВОЗНИ ИЛИ ИЗВОЗНИ ДАВАЧКИ

ГЛАВА 1

Општи одредби

Член 470

(1) Поимите од ова поглавје го имаат следново значење:

а) "царински орган на евидентирање во сметководствена евиденција " е царинскиот орган преку кого биле евидентирани во сметководствената евиденција увозните или извозните давачки чие враќање или простување се бара;

б) "царински орган кој одлучува" е царинскиот орган надлежен да одлучува по барање за враќање или приступање на извозни или увозни давачки;

в) "надзорен царински орган" е царинскиот орган кој е надлежен за стоката која довела до евидентирање во сметководствена евиденција на увозни или извозни давачки чие враќање или приступање се бара. Овој царински орган извршува определени проверки потребни за проценка на барањето;

г) "царински орган за спроведување" е царинскиот орган кој ги применува мерките потребни за да се осигура дека одлуката за враќање или приступање на увозни или извозни давачки е правилно спроведена.

(2) Функциите на царинскиот орган на евидентирање во сметководствена евиденција, царинскиот орган кој одлучува, надзорниот царински орган и царинскиот орган за спроведување може да се извршват целосно или делумно од ист царински орган.

ГЛАВА 2

Одредби за спроведување на членовите 250 до 253 од Царинскиот закон

Оддел 1

Барање

Член 471

(1) Барање за враќање или приступање на извозни или увозни давачки, во понатамошниот текст "барање за враќање или приступање" се поднесува од лицето кое ги платило или кое е одговорно за плаќање на тие давачки или од лицата кои ги презеле неговите права и обврски. Барање за враќање или приступање може да поднесе и застапник на лицето или лицата од овој став.

(2) Барање за враќање или приступање се поднесува во еден оригинал и една копија, во форма на образец и согласно забелешките дадени во Прилог 62 од оваа Уредба.

Меѓутоа, барање за враќање или приступање може да се поднесе во слободна писмена форма, на барање на лицето или лицата од став (1) на овој член, под услов да ги содржи податоците од наведениот Прилог.

Член 472

(1) Барањето за враќање или приступање, кон кое се приложени сите информации и документи потребни за одлучување, се поднесува кај царинскиот орган на евидентирање во сметководствената евиденција, освен доколку не е определен друг царински орган за оваа цел. Тој царински орган по прифаќањето веднаш го проследува барањето до царинскиот орган кој одлучува, доколку самиот не е определен за тоа.

(2) Царинскиот орган од став (1) на овој член го запишува датумот на прифаќање на оригиналот и копијата од барањето. Копијата ја враќа до барателот. Кога се применува вториот потстав од член 471 став (2) на оваа уредба, царинскиот орган од став (1) на овој член ќе му го потврди приемот на барателот во писмена форма.

Член 473

(1) Царинскиот орган од член 472 од оваа Уредба, може да прифати барање кое не ги содржи сите податоци од образецот од членот 471 став (2) од оваа Уредба. Меѓутоа барањето треба да ги содржи најмалку податоците кои се внесуваат во рубриките 1 до 3 и 7 од образецот.

(2) Кога се применува став (1) од овој член, наведениот царински орган определува рок за доставување на некои од податоците и/или документите кои недостасуваат.

(3) Кога рокот определен од царинскиот орган согласно став (2) од овој член не се запази, барањето се смета за повлечено.

Барателот за ова се информира без одложување.

Оддел 2

Постапка за одобрување на враќање или простување

Член 474

Царинскиот орган кој одлучува може, пред да одлучува по барањето за враќање или простување, да одобри да се завршат царинските формалности од кои може да зависи одредено враќање или простување. Таквото одобрување со ништо не влијае на донесувањето на одлуката на царинскиот орган по барањето.

Член 475

До донесувањето на одлуката по барањето за враќање или простување, стоката за која е побарано враќање или простување на давачки не смее да се пренесе на место различно од местото кое е наведено во барањето освен доколку барателот претходно не го извести царинскиот орган од член 472 од оваа Уредба, кој од своја страна го информира царинскиот орган кој одлучува. Одредбите од овој член не ја исклучуваат примената на член 474 од оваа Уредба.

Член 476

(1) Кога барањето за враќање или простување се однесува на случај кога треба да се добијат дополнителни податоци или кога стоката треба да се прегледа со цел да се утврди дека условите за враќање или простување

пропишани со Царинскиот закон и со ова Поглавје се исполнети, царинскиот орган кој одлучува презема мерки потребни за тоа, ако е потребно барајќи помош од надзорниот царински орган, наведувајќи го видот на податоците кои треба да се добијат или видот на проверките кои треба да се извршат.

(2) Надзорниот царински орган одговара веднаш на ова барање и ги проследува добиените податоци и разултатите од извршените проверки до царинскиот орган кој одлучува.

Член 477

(1) Кога царинскиот орган кој одлучува ги има сите потребни податоци, ја донесува својата одлука по барањето за враќање или прстување во писмена форма.

(2) Кога барањето е одобрено, одлуката ги содржи сите податоци потребни за нејзино извршување.

Во зависност од околностите во одлуката треба да бидат наведени сите или некои од следниве податоци:

а) податоците потребни за идентификација на стоката за која одлуката се однесува;

б) основот за враќање или прстување на увозните или извозните давачки и повикување на соодветен член од Царинскиот закон, и кога е тоа потребно, соодветен член од ова Поглавје;

в) употребата која за стоката може да биде одредена или одредиштето каде стоката може да биде пратена, во зависност од можностите кои се на располагање за конкретниот случај согласно Царинскиот закон, и кога е тоа потребно врз основа на посебно одобрение од страна на царинскиот орган кој одлучува;

г) рокот за завршување на формалностите од кои зависи враќањето или прстувањето на извозните или увозните давачки;

д) изјава дека увозните или извозните давачки нема да бидат вратени или прстени се додека царинскиот орган за спроведување не го извести царинскиот орган кој одлучува дека формалностите од кои зависи враќањето или прстувањето се завршени;

ѓ) податоци за било кои услови и барања на кои стоката подлежи до спроведувањето на одлуката;

е) забелешка со која примачот се известува дека мора да го даде оригиналот на одлуката на царинскиот орган за спроведување, по негов избор, кога ја става стоката на увид.

Член 478

(1) Царинскиот орган за спроведување презема чекори да обезбеди:

- дека условите и барањата од член 477 став (2) точка г) од оваа Уредба, се исполнети,

- дека во сите случаи стоката навистина се употребува на начинот, или е пратена до одредиштето, назначени во одлуката за враќање или прстување на увозни или извозни давачки.

(2)Кога во одлуката се наведува дека стоката може да се стави и во царински склад, слободна зона или слободен склад, и примачот ја употребува оваа можност, потребните формалности треба да се извршат кај царинскиот орган за спроведување.

(3)Кога царинскиот орган за спроведување утврди дека се исполнети условите од став (1) на овој член, тој истото го потврдува во пропишана форма до царинскиот орган кој одлучува.

Член 479

Кога е одобрено барање за враќање или прстување на давачки, а по приемот на потврдата од член 478 став (3) од оваа Уредба, царинскиот орган кој одлучува без одлагање става клаузула за извршност на одлуката и се спроведува враќањето или прстувањето на предметните давачки.

Враќањето на предметните давачки не може да се изврши ако лицето на кое гласи одлуката има било какви неподмирени, а доспеани обврски по основ на увозни или извозни давачки. Износот одобрен за враќање и доспеаните обврски во овој случај се пребиваат по службена должност.

Член 480

Кога барањето за враќање или прстување е изготвено врз основа на постоење на намалена или увозна давачка нула во рамките на тарифна квота, тарифен плафон или друг преференцијален тарифен третман во моментот на прифаќање на декларацијата за пуштање во слободен промет, враќањето или прстувањето се одобрува само кога, во времето на поднесување на барањето за враќање или прстување придружено со потребните документи, е исполнет условот:

- во случај на тарифна квота, количината на тарифната квота да не е исцрпена,
- за други случаи, увозните давачки кои претставуваат долг според закон да не се повторно воспоставени.

Ако условите пропишани со овој став не се исполнети, враќање или прстување секако се одобрува кога неприменувањето на намалена или увозна давачка нула за стоката било резултат на грешка од страна на царинскиот орган и декларацијата за пуштање во слободен промет ги содржела сите податоци и била придружена со сите документи потребни за примена на намалена или увозна давачка нула.

Член 481

Царинскиот орган кој одлучува го одобрува враќањето или простувањето кога:

а) барањето е придружено со уверение за потекло, уверение за движење или друг соодветен документ со кој се докажува дека увезената стока, во моментот на прифаќање на царинската декларација за пуштање во слободен промет, ги исполнувала условите за добивање на статус на домашна стока, преференцијален тарифен третман или повластен тарифен третман заради видот на стоката;

б) поднесениот документ од точка а) на овој член се однесува исклучиво на предметната стока;

в) сите услови за прифаќање на поднесениот документ од точка а) на овој член се исполнети;

г) сите други услови за одобрување на статус на домашна стока, преференцијален тарифен третман или повластен тарифен третман заради видот на стоката се исполнети.

Враќањето или простувањето се врши по ставање на увид на стоката. Кога стоката не може да се стави на увид на царинскиот орган за спроведување, царинскиот орган кој одлучува, одобрува враќање или простување само кога има податоци кои недвосмислено докажуваат дека уверението или документот поднесен по царинењето се однесува на таа стока.

Член 482

Увозните давачки не се враќаат ниту простуваат согласно член 252 од Царинскиот закон кога:

- постоењето на недостатоци на стоката било земено предвид во сочинувањето на условите на договорот, а особено на цената, под кои стоката била ставена во царинска постапка за која постои обврска за плаќање на увозни давачки,

- увозникот ја продава стоката откако било утврдено дека таа е со недостатоци или дека не е во согласност со условите од договорот.

Член 483

(1) Царинскиот орган кој одлучува, определува краен рок не подолг од 2 месеца од денот на известувањето за одлуката за враќање или простување на увозни или извозни давачки за завршување на царинските формалности кои треба да се извршат за враќањето или простувањето на давачките. Одредбите од овој став не ја исклучуваат примената на член 489 став (1) точка в) од оваа Уредба.

(2) Незапазувањето на крајниот рок од став (1) на овој член доведува до губење на правото за враќање или простување освен кога лицето кое е засегнато со одлуката ќе докаже дека било спречено да го запази овој краен рок заради непредвидливи околности или виша сила.

Член 484

Кога од уништувањето на стоката, одобрено од царинскиот орган кој одлучува, има отпадоци или остатотоци, тие се сметаат за странска стока откако било одлучено да се прифати барањето за враќање или простување.

Член 485

Кога е дадено одобрението од член 252 став (3) од Царинскиот закон, царинскиот орган ги презема сите потребни чекори за да обезбеди стоката ставена во царински склад, слободна зона или слободен склад да може подоцна да се препознае како странска стока.

Член 486

Кога само еден или повеќе делови или компоненти од некој производ, а не целиот, се извезуваат, повторно извезуваат или се уништуваат или им се одредува друго царински дозволено постапување или употреба, износот кој се враќа или простува е разликата меѓу износот на увозните давачки за целиот производ и износот на увозните давачки кои би се наплатиле на остатокот од производот доколку тој бил ставен во непроменета состојба во царинска постапка за која има обврска за плаќање на такви давачки на денот на таквото ставање на целиот производ.

Член 487

Увозни или извозни давачки се враќаат или простуваат согласно член 254 од Царинскиот закон само доколку износот кој се враќа или кој се простува го надминува изностот од 10 ЕВРА во денарска противвредност.

ГЛАВА 3

Посебни одредби во врска со примена на членот 253 од Царинскиот закон

Член 488

(1) Кога царинскиот орган кој одлучува утврдил дека барањето за враќање или простување кое е поднесено согласно член 253 став (2) од Царинскиот закон:

- е изгответо врз основ кој одговара на една од околностите од член 489 до 491 од оваа Уредба и дека тие не се предизвикани од намери за мамење

или од очигледна небрежност од страна на засегнатото лице, тој го враќа или приступа износот на предметните увозни или извозни давачки,

- е изгответо врз основ кој одговара на една од околностите од член 492 од оваа Уредба, тој не го враќа или приступа износот на предметните увозни или извозни давачки.

(2) Во други случаи, царинскиот орган кој одлучува ќе одлучи да одобри враќање или приступање на увозните или извозните давачки кога има посебна ситуација како резултат на околности во кои на засегнатото лице не може да му се припише намера за мамење или очигледна небрежност.

(3) Поимот "засегнато лице" од член 253 став (1) од Царинскиот закон и од овој член е лицето или лицата од член 471 став (1) од оваа Уредба или нивните застапници и секое друго лице кое било вклучено во завршувањето на царинските формалности кои се однесуваат на предметната стока или кое ги дало упатствата потребни за завршување на овие формалности.

Член 489

(1) Увозни давачки се враќаат или приступаат кога:

а) странска стока ставена во царинска постапка со целосно или делумно ослободување од плаќање на увозни давачки или стока пуштена во слободен промет со повластен тарифен третман во зависност од нејзината крајна употреба е украдена, под услов стоката да е брзо пронајдена и ставена повторно, непроменета каква што била во моментот кога била украдена, во нејзината првобитна царинска состојба;

б) странска стока ненамерно повлечена од царинската постапка со целосно или делумно ослободување од плаќање на увозни давачки во која била ставена, под услов веднаш по откривање на грешката да е ставена повторно, непроменета каква што била во моментот кога била повлечена, во нејзината првобитна царинска состојба;

в) постојат технички пречки за ракување со механизмот за отварање на транспортните средства на кои се наоѓа стоката којашто претходно била пуштена во слободен промет и од таа причина таа не може да се истовари при пристигнувањето до нејзиното одредиште, под услов истата без одлагање повторно да се извезе;

г) стока која првобитно била пуштена во слободен промет, потоа била дополнително вратена до странскиот испорачател, во постапка на извоз за облагородување, за да му се овозможи бесплатно да ги отстрани недостатоците кои постоеле пред пуштањето на стоката (дури и ако биле откриени по пуштањето на стоката) или да ја доведе во состојба која ги задоволува условите и која е во согласност со одредбите од договорот под кој таа била пуштена во слободен промет, а испорачателот одлучил конечно

да ја задржи стоката затоа што не е во состојба да ги отстрани недостатоците или затоа што тоа не би било економски исплатливо;

д) се открило, по одлука на царинскиот орган да изврши дополнително евидентирање на увозните давачки кои се наплаќаат за стока пуштена во слободен промет со целосно ослободување од плаќање на увозни давачки, дека предметната стока била повторно извезена од царинското подрачје без царински надзор, под услов да се утврди дека главните услови за враќање или приступање на увозните давачки пропишани со царинскиот закон навистина би се исполниле во моментот на повторен извоз, доколку износот бил наплатен при пуштање на стоката во слободен промет;

г) надлежен суд забранил тргување со стока, претходно ставена во царинска постапка во која засегнатото лице е обврзано да ги плати увозните давачки под редовни услови, и таа стока е повторно извезена од царинското подрачје или уништена под царински надзор, под услов да се утврди дека предметната стока навистина не била употребена во Република Македонија;

е) стока ставена во царинска постапка со обврска за плаќање на увозни давачки, платени по сопствена иницијатива од декларантот кој е овластен за тоа и, иако не по вина на декларантот не било можно таа да се испорача до примачот;

ж) стоката испраќачот по грешка ја пратил до погрешен примач;

з) утврдено е дека стоката е несоодветна за употребата за која примачот ја наменил, заради очигледна фактичка грешка во неговата нарачка;

с) по пуштањето во царинска постапка со обврска за плаќање на увозни давачки, утврдено е дека стоката во моментот на нејзиното пуштање не била во согласност со важечките прописи кои се однесуваат на нејзината употреба или тргување со неа и затоа не може да се употребува за целите наменети од примачот;

и) употребата на стоката од примачот за наменетата цел е спречена или значително ограничена со општи мерки донесени од страна на надлежен орган по денот на пуштање во царинска постапка со обврска за плаќање на увозни давачки;

ј) целосно или делумно ослободување од плаќање на увозни давачки, побарано од засегнатото лице согласно важечките одредби не може, не по вина на засегнатото лице, да се одобри од царинскиот орган, кој соодветно ги евидентира увозните давачки за кои настанала обврска за плаќање;

к) стоката пристигнала до примачот по рокот на задолжителната испорака согласно договорот под кој таа била ставена во царинска постапка со обврска за плаќање на увозни давачки;

л) стоката не можела да се продаде во царинското подрачје и бесплатно била испорачана до хуманитарни или доброворни организации кои:

ги вршат своите активностите во друга земја, под услов да имаат регистрирано претставништво во Република Македонија, или ги вршат своите активности во царинското подрачје, под услов да може да им биде одобрено ослободување при пуштање во слободен промет на слична стока од други земји;

ль) царинскиот долг настанал на поинаков начин од оној од член 216 од Царинскиот закон и засегнатото лице е во можност да поднесе уверение за потекло, уверение за движење, транзитен документ или друг соодветен документ со кој се докажува дека доколку увозната стока била ставена во слободен промет таа би можела да добие статус на домашна стока или преференцијален тарифен третман, под услов останатите услови од член 481 од оваа Уредба да биле исполнети.

(2) Враќањето или приступањето на увозни давачки во случаите од став (1) точка в) и г') до л) од оваа Уредба, освен кога стоката е уништена по налог на надлежен орган, е условено со нивното повторно извозвување од царинското подрачје под надзор на царински орган.

По барање, царинскиот орган кој одлучува, дозволува стоката наместо повторно да се извезе да биде уништена или ставена во постапка на транзит, во царински склад, во слободна зона или во слободен склад.

Стоката на која треба да и се одреди едно од овие постапувања се смета за странска стока.

Во ваков случај, царинскиот орган ги презема сите потребни мерки да обезбеди стоката ставена во царински склад, слободна зона или слободен склад да може подоцна да се препознае како странска стока.

(3) Дополнително, на надзорниот царински орган треба да му се докаже дека стоката ниту била употребена ниту продадена пред нејзиниот повторен извоз.

Член 490

(1) Увозните давачки се враќаат или приступаат кога:

а) стоката ставена по грешка во царинска постапка со обврска за плаќање на увозни давачки, е повторно извезена од царинското подрачје, без претходно да била ставена во царинската постапка во која требало да биде ставена, под услов да се исполнети останатите услови пропишани со член 251 од Царинскиот закон;

б) стоката е повторно извезена или уништена согласно со член 252 став (2) точка б) од Царинскиот закон без царински надзор, под услов да се исполнети останатите услови од наведениот член;

в) стоката е повторно извезена или уништена без царински надзор согласно член 489 став (1) точка в) и г') до л) од оваа Уредба, под услов да се исполнети останатите услови од член 489 став (2) и став (3) од оваа Уредба.

(2) Враќањето или простувањето на увозни давачки во околностите од став (1) на овој член е условено со:

а) поднесување на сите потребни докази за да се овозможи царинскиот орган кој одлучува самиот да се увери дека стоката за која се бара враќање или простување:

- навистина била повторно извезена од царинското подрачје, или
- била уништена под надзор на органите или лицата надлежни за службено потврдување на таквото уништување;

б) враќање до царинскиот орган кој одлучува на секој документ со кој се потврдува домашниот статус на предметната стока со кој таа стока можела да го напушти царинското подрачје, или поднесување на каков било доказ кој царинскиот орган, кој донесува одлука, го смета за потребен за да се увери дека предметниот документ не може дополнително да се употреби за каков било увоз на стока во Република Македонија.

Член 491

(1) За примена на член 490 став (2) од оваа Уредба:

а) доказ потребен за да му се овозможи на царинската испостава кој одлучува самиот да се увери дека стоката за која се бара враќање или простување навистина била повторно извезена од царинското подрачје е поднесувањето од страна на барателот на:

- оригинална декларација за извоз на стоката од царинското подрачје или нејзина заверена копија и
- потврда од царинската испостава преку кој стоката стварно го напуштила царинското подрачје.

Кога таква потврда не може да се поднесе, доказ дека стоката го напуштила царинското подрачје може да се поднесе во форма на:

- потврда од царинската испостава на одредишната странска земја со која се потврдува дека стоката пристигнала, или
- оригинална царинска декларација за стоката изготвена во одредишната странска земја или нејзина заверена копија.

Овие документи треба да се придружени од административни и комерцијални документи кои му овозможуваат на царинската испостава кој одлучува да провери дека стоката извезена од царинското подрачје, е истата која што била декларирана за царинска постапка со обврска за плаќање на увозни давачки, и тоа:

- оригинална декларација за наведената постапка или нејзина заверена копија и
- кога царинската испостава кој одлучува смета дека тоа е потребно, административни или комерцијални документи (како што се фактури, податоци за испораката, транзитни документи или уверенија за здравствена

исправност) во кои има целосен опис на стоката (трговски опис, количини, ознаки и други податоци за идентификација) кои биле поднесени со декларацијата за наведената постапка или со декларацијата за извоз од царинското подрачје или царинската декларација изготвена за таа стока во одредишната странска земја, во зависност од случајот;

б) доказ потребен за да му се овозможи на царинската испостава кој одлучува самиот да се увери дека стоката за која се бара враќање или простување била стварно уништена под надзор на органите или лицата надлежни за службено потврдување на таквото уништување е поднесувањето од страна на барателот на:

- оригинален записник или известување за уништувањето изготвено од органите под чиј надзор стоката е уништена или нивна заверена копија, или

- потврда изготвена од лице надлежно за потврдување на уништувањето придржувања со доказ за неговото овластување.

Овие документи содржат доволно целосен опис на уништената стока (трговски опис, количини, ознаки и други податоци за идентификација) кои му овозможуваат на царинскиот орган да се увери, преку споредба со податоците наведени во декларацијата за царинската постапка со обврска за плаќање на увозни давачки и придржните комерцијални документи (како што се фактури, податоци за испораката, итн.) дека уништената стока е истата којашто била декларирана за наведената постапка.

(2) Кога доказите од став (1) на овој член се недоволни и не му овозможуваат на царинскиот орган кој одлучува да донесе одлука, со целосно познавање на фактите, за случајот кој што му е поднесен, или кога определени докази се недостапни, таквите докази може да се надополнат или заменат со никои други документи кои наведениот царински орган ги смета за потребни.

Член 492

Увозните давачки нема да се вратат или пристат кога, во зависност од случајот, единствен основ за враќање или простување во барањето е:

а) повторен извоз од царинското подрачје на стока претходно ставена во царинска постапка со обврска за плаќање на увозни давачки, од причини различни од оние од член 251 или 252 од Царинскиот закон или во член 489 или 490 од оваа Уредба, а посебно заради неуспешна продажба;

б) уништување, од било која причина, освен ако не е поинаку изречно пропишано според важечките прописи, на стока ставена во царинска постапка со обврска за плаќање на увозни давачки по нејзиното пуштање од царинскиот орган;

в) поднесување, за да се добие преференцијален тарифен третман за стоката декларирана за пуштање во слободен промет, на документи за кои дополнително е откриено дека се кривотворени, фалсификувани, или неважечки за таа цел, дури и во случаите кога такви документи биле поднесени добронамерно.

ДЕЛ 5
Завршни одредби

Член 493

Прилозите од оваа Уредба се составен дел на оваа Уредба.